

T.C.
MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İlköğretim Okulu

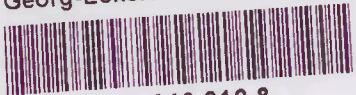
DERS

PROGRAMLARI

00)1

Georg-Eckert-Institut BS78

1 046 012 8

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İLKÖĞRETİM OKULU
DERS PROGRAMLARI

1. SINIF

Millî Eğitim Basımevi — İstanbul 2000

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 3405
Mevzuat Dizisi : 365

Georg-Eckert-Institut
für Internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
-Schulbuchbibliothek-

2006/3148

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığının 25/01/2000 tarih
ve B.08.0.YDB.0.24.07.00.619-6/417 sayılı yazıları ile ikinci defa
10.000 adet basılmıştır.

TR
Z-9
(12000)1

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

Türk Millî Eğitiminin Amaçları	5
İlköğretimin Amaçları	8
İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi	9
Türkçe Programı	11
Yazı Dersi Öğretim Programı.....	23
Matematik Programı	47
Hayat Bilgisi Programı	121
Resim-İş Programı.....	167
Müzik Programı.....	183
Beden Eğitimi Programı.....	235

INDEXER

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1960

1	General Information
2	Administrative
3	Admission
4	Admission Council
5	Admission Program
6	Admission Requirements
7	Admission Procedures
8	Admission Policies
9	Admission Statistics
10	Admission History
11	Admission Outlook
12	Admission Summary
13	Admission Appendix
14	Admission Glossary
15	Admission Index
16	Admission Bibliography
17	Admission References
18	Admission Contacts
19	Admission Acknowledgments
20	Admission Credits
21	Admission Donations
22	Admission Grants
23	Admission Scholarships
24	Admission Stipends
25	Admission Fellowships
26	Admission Prizes
27	Admission Awards
28	Admission Honors
29	Admission Distinguished
30	Admission Alumni
31	Admission Friends
32	Admission Parents
33	Admission Community
34	Admission Society
35	Admission Association
36	Admission Council
37	Admission Board
38	Admission Committee
39	Admission Department
40	Admission Division
41	Admission Office
42	Admission Center
43	Admission Institute
44	Admission Foundation
45	Admission Trust
46	Admission Fund
47	Admission Endowment
48	Admission Reserve
49	Admission Capital
50	Admission Assets
51	Admission Liabilities
52	Admission Net Worth
53	Admission Income
54	Admission Expenses
55	Admission Surplus
56	Admission Deficit
57	Admission Balance
58	Admission Statement
59	Admission Report
60	Admission Review
61	Admission Audit
62	Admission Control
63	Admission Management
64	Admission Administration
65	Admission Supervision
66	Admission Oversight
67	Admission Direction
68	Admission Guidance
69	Admission Instruction
70	Admission Education
71	Admission Training
72	Admission Development
73	Admission Growth
74	Admission Progress
75	Admission Achievement
76	Admission Success
77	Admission Excellence
78	Admission Quality
79	Admission Standard
80	Admission Benchmark
81	Admission Goal
82	Admission Objective
83	Admission Purpose
84	Admission Mission
85	Admission Vision
86	Admission Strategy
87	Admission Plan
88	Admission Policy
89	Admission Procedure
90	Admission Process
91	Admission System
92	Admission Structure
93	Admission Organization
94	Admission Framework
95	Admission Infrastructure
96	Admission Support
97	Admission Services
98	Admission Programs
99	Admission Initiatives
100	Admission Projects

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin amaçları aşağıda sunulmuştur:

1. Genel Amaçlar

Madde 2.

Türk millî eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

II. Özel Amaçlar

Madde 3. Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN TEMEL İLKELERİ

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda şöyle belirtilmiştir:

I. Genel ve Eşitlik

Madde 4: Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.

II. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları

Madde 5: Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III. Yöneltilme

Madde 6: Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

Millî eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltilmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konabilir.

Yöneltilmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV. Eğitim Hakkı

Madde 7: İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V. Fırsat ve İmkân Eşitliği

Madde 8: Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır.

Maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

VI. Süreklilik

Madde 9: Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

VII. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

Madde 10: Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlâk ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile iş birliği yapılarak Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

VIII. Demokrasi Eğitimi

Madde 11: Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevî değerlere saygı-

nın, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasî ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasî olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX. Lâiklik

Madde 12: Türk millî eğitiminde lâiklik esastır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilköğretim okulu ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X. Bilimsellik

Madde 13: Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddî ve manevî bakımdan teşvik edilir ve desteklenir.

XI. Plânlılık

Madde 14: Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak meslekî ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde plânlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın meslekî eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

XII. Karma Eğitim

Madde 15: Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII. Okul ile Ailenin İş Birliği

Madde 16: Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanır.

Bu maksatla okullarda okul - aile birlikleri kurulur. Okul - aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

XIV. Her Yerde Eğitim

Madde 17: Millî eğitimin amaçları yalnız resmî ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, ve her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Resmî özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, millî eğitimin amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.

İLKÖĞRETİMİN AMAÇLARI

İlköğretimin amaç ve görevleri, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, Amaçlar ve Genel Esaslar bölümünde şöyle belirtilmiştir:

Madde 5: İlköğretim kurumlarının amaçları, Türk millî eğitiminin genel amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

a. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri istikametinde yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,

b. Öğrenciye, Atatürk ilkelerine ve inkılâplarına, T.C. Anayasasına ve demokrasinin ilkelerine uygun olarak haklarını kullanabilme, görevlerini yapabilme ve sorumluluklarını yüklenbilme bilincini kazandırmak,

c. Öğrencinin millî kültür değerlerini tanımasını, takdir etmesini, çevrede benimsemesini ve kazanmasını sağlamak,

ç. Öğrenciyi toplum içindeki rollerini yapan, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, iyi ve mutlu bir vatandaş olarak yetiştirmek,

d. Buldukları çevrede yapacakları eğitim, kültür ve sosyal etkinliklerle millî kültürün benimsenmesine ve yayılmasına yardımcı olmak,

e. Öğrenciye fert ve toplum meselelerini tanıma, çözüm arama alışkanlığı kazandırmak,

f. Öğrenciye sağlıklı yaşamak, ailesinin ve toplumun sağlığı ile çevreyi korumak için gereken bilgi ve alışkanlıkları kazandırmak,

g. Öğrencinin el becerisi ile zihnî çalışmasını birleştirerek çok yönlü gelişmesini sağlamak,

h. Öğrencinin araç ve gereç kullanma yoluyla sistemli düşünmesini, çalışma alışkanlığı kazanmasını, estetik duygularının gelişmesini, hayal ve yaratıcılık gücünün artmasını sağlamak,

ı. Öğrencinin meslekî ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayarak, gelecekteki mesleğini seçmesini kolaylaştırmak,

i. Öğrenciye üretici olarak geçimini sağlaması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunması için bir mesleğin ön hazırlığını yaptıracak, mesleğe girişini kolaylaştıracak ve uyumunu sağlayacak davranışları kazandırmak,

j. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirmelerini, öncelikle enerjiden ve artık malzemedan savurganlığa kaçmadan yararlanmalarını sağlamaktır.

İLKÖĞRETİM OKULU HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIFLAR							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
Hayat Bilgisi	5	5	5	-	-	-	-	-
Fen Bilgisi	-	-	-	3	3	3	3	3
Sosyal Bilgiler	-	-	-	3	3	3	3	-
Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi	-	-	-	-	-	-	1	1
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	-	-	-	-	2
Yabancı Dil	-	-	-	2	2	4	4	4
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	-	-	-	2	2	2	2	2
Resim-İş	2	2	2	1	1	1	1	1
Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
İş Eğitimi	-	-	-	3	3	3	3	3
Trafik ve İlk Yardım Eğitimi	-	-	-	-	-	1	-	1
Bireysel ve Toplu Etkinlikler	3	3	3	-	-	-	-	-
Seçmeli Dersler	-	-	-	3	3	2	2	2
T O P L A M	30	30	30	30	30	30	30	30

AÇIKLAMALAR

1. Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar kapsamındaki öğrenci kişilik hizmetleri haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Bu görev, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir ve ücret ödenir.

2. Türkçenin doğru ve güzel konuşulması için, ihtiyaç duyulması hâlinde; seçmeli derslere ayrılan sürenin tamamı veya bir kısmı Türkçe dersine ilâve olarak ayrılabilir.

3. Okutulan Yabancı Dil dersinin takviyesi amacıyla, seçmeli derslere ayrılan sürenin en fazla iki saati Yabancı Dil dersine ilâve olarak ayrılabilir.

4. Seçmeli derslere ait sürenin tamamının veya bir kısmının Türkçe veya Yabancı Dil derslerinden herhangi birine ayrılması hâlinde bu ders saatleri için ayrı ayrı not takdiri yapılmaz. Takviye edilen dersle birlikte tek notla değerlendirme yapılır.

5. Seçmeli Yabancı Dil dersi altıncı sınıftan itibaren başlar ve haftada iki saat olarak uygulanır. Programın uygulanabilirliği ve devamlılığı bakımından altıncı sınıfta ikinci yabancı dili seçenlerin yedinci ve sekizinci sınıflarda da aynı dersin diğer programlarına devam etmeleri önerilir.

6. Öğretim yılı başında okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak "Seçmeli Dersler Listesi"nden okutulacak seçmeli dersler okul yönetimince belirlenir.

7. Seçmeli derslerden; Drama, İkinci Yabancı Dil, Güzel Konuşma ve Yazma, Yerel El Sanatları programlarının birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı özellik taşıması nedeniyle sıralı olarak okutulması önerilir. (Örneğin; Güzel Konuşma ve Yazma 2 programının alınması için daha önce Güzel Konuşma ve Yazma 1 programının alınması gerekir.)

8. İlköğretimin ilk üç sınıfındaki bireysel ve toplu etkinlik saatlerinde; öğrencilerin bireysel farklılıkları ve seviye grupları dikkate alınarak kültürel ve eğitici çalışmalar, folklor, münasire, konser ve müzik; monolog, diyalog, grup tartışmaları; güzel konuşma ve yazma, güzel yazı çalışmaları; sergi düzenleme ve gezip görme; gezi, gözlem ve incelemeler; bilmece, bulmaca, atışma, sayışma, şarkı ve türkü söyleme, soru sorma ve cevaplama, bildiklerini düşündüklerini ve duyduklarını anlatma, oyun ve beden eğitimi; TV seyretme, bilgisayar oyunları, bahçe etkinlikleri, koleksiyonculuk, bitki ve çiçek yetiştirme vb. etkinlikler yapılır.

9. Gerektiğinde, uygun ortamlarda, bireysel ve toplu etkinliklerle müzik, drama ve beden eğitimi çalışmaları ortak programlarla yürütülebilir.

10. Bireysel ve toplu etkinlikler notla değerlendirilmez.

11. Seçmeli dersler listesi de yer alan derslerin, ders saatlerinin haftada 1 veya 2 saat olacağı, bu açıklamalar doğrultusunda oluşan şartlara göre okul yönetimince belirlenir.

İLKÖĞRETİM OKULU SEÇMELİ DERSLER LİSTESİ

DERSİN ADI	YIL OLARAK SÜRESİ	HAFTALIK DERS SAATI
1. Bilgisayar	1-5	1-2
2. Drama	1-3	1-2
3. Güzel Konuşma ve Yazma	1-5	1-2
4. İkinci Yabancı Dil	1-3	1-2
5. Turizm	1-3	1-2
6. Tarım	1-3	1-2
7. Yerel El Sanatları	1-3	1-2

TÜRKÇE PROGRAMI

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

YILDIZ

OKULU

TÜRKÇE PROGRAMI

İLKÖĞRETİM OKULLARI TÜRKÇE PROGRAMI

Türkçe Dersi Programı T.T.K.B.'nin 22.09.1981 tarih ve 172 sayılı kararı ile kabul edilmiş; 06.07.1981 tarih ve 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır.

GENEL AMAÇLAR

İlköğretim okullarında Türkçe öğretiminin amacı, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırmak;
2. Onlara, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, incelediklerini ve düşüncüklerini, tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak;
3. Öğrencilere Türk dilini sevdirmek, kurallarını sezdirmek; onları, Türkçeyi gelişim süreci içinde bilinçle, özenle ve güvenle kullanmaya yöneltmek;
4. Onlara, dinleme, okuma alışkanlık ve zevkini kazandırmak; estetik duygularının gelişmesinde yardımcı olmak;
5. Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmek;
6. Onların ulusal duygusunu ve ulusal coşkusunu güçlendirmede kendi payına düşeni yapmak;
7. Sözlü ve yazılı Türk ve dünya kültür ürünleri yoluyla, Türk kültürünü tanıma ve kazanmalarında; Türk yurdunu ve ulusunu, doğayı, hayatı, insanlığı sevmelerinde yardımcı olmak;
8. Onlara bilimsel, eleştirici, doğru, yapıcı ve yaratıcı düşünme yollarını kazandırmada Türkçe dersinin payına düşeni gerçekleştirmektir.

AÇIKLAMALAR

1. Türkçe, çocuğun her şeyden önce anlama ve anlatma gücünü geliştirecektir.

En yaygın ve doğal anlaşma aracı konuşmadır. Günlük hayatımızda söylenenleri anlamak, dille ilgili etkinliklerin başında gelir. Ancak, anlamanın türlü biçimleri vardır. Kuşkusuz, konuştuğumuz kimselerle anlaşmamızı en iyi sağlayan, bize söylenenleri doğru ve eksiksiz anlamamızdır. Doğru anlamak demek; bize aktarılmak istenen bilgi, duygu, düşünce vb.ni, olduğu gibi, bir yanlışlığa yol açmadan ve hiçbir şüpheli nokta kalmayacak biçimde, bütün boyutları ile kavramak demektir.

Bize anlatılmak isteneni, bazen yer yer atlayarak algılarız; böyle durumlarda biz, söylenenin eksik anlamışız demektir. Tam anlamak ise, bir duygu ya da düşünceyi kendi akışı içinde, kopukluklara uğramadan anlamaktır.

İyi bir ana dili eğitimi görmüş kimse, kendisine anlatılmaya çalışılan bir bilgi, duygu ya da düşünceyi, herhangi bir noktayı atlamadan, sırasını bozmadan, olduğu gibi kavrayabilir, anlayabilir.

Yazılı bir metni böylesine anlamak ise, sözlü anlatılanı anlamaya göre daha karmaşık bir iştir. Çünkü, yazılı metinde önce yazıyı, yazıdaki düğüm noktalarını çözmek gerekir. Bunun içindir ki okullarımızda okumaya, yazılı bir metni anlatmaya büyük önem verilmektedir. Bu, yerinde bir tutum olmakla birlikte günümüzde görsel ve işitsel araçların hızla gelişerek günlük hayatımızda çok etkin bir rol kazanmış olması, dinleyerek, dinlemesini bilerek anlamayı da ön plâna getirmiş bulunmaktadır. Toplumsal ve demokratik yaşayışın gelişmesi, radyoda, televizyonda, açık havada ya da bir salonda izlenen bir konuşmayı anlamanın önemini büyük ölçüde artırmıştır.

Bu yüzdendir ki, yazılı metinlerin okunup anlaşılmasının yanında, dinlenen bir konuşmanın veya konferansın anlaşılmasına da önem vermek gerekir. Yani, yalnız okunu-

lan metni anlama değil konuşulan ve dinlenileni anlama da Türkçe dersinin etkinlikleri arasındadır.

2. Birbirimizle anlaşmamızda bize söylenenleri, okuduklarımızı anlamamız, olayın yalnız bir yanını oluşturur. Anlaşmanın sağlanabilmesi için bizim de karşımızdakilere düşüncelerimizi, duygularımızı, gördüklerimizi, istediklerimizi sözle ya da gereğinde yazılı ile anlatmamız gereklidir. Karşımızdakilerle anlaşabilmemiz için bize söylenenleri tam ve doğru olarak anlamamız ne kadar önemli ise onların bizim söylediklerimizi tam ve doğru anlayabilmeleri için, düşünce, duygu ve dileğimizi aynı biçimde tam, doğru ve amacımıza uygun olarak anlatmamız da o kadar önemlidir. Çağımızdaki toplumsal yaşayış, demokratik düzen, başkalarını anlama kadar, kendimizi anlatmamızı da zorunlu kılmaktadır.

Anlaşmanın en yaygın ve doğal biçimi konuşmadır. Bunun içindir ki, çocuklarımıza, her şeyden önce, doğru ve düzgün konuşma, anlatmak istediklerini en kısa yoldan, en açık ve karşımızdakilerin zihinlerinde karanlık bir nokta bırakmayacak biçimde anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak gereklidir.

Yazılı anlatım, sözlü anlatımdan biraz farklı ve karmaşıktır. Konuşurken dinleyenin göstereceği tepkiler (yüz ifadesinin değişmesi, soru sorması vb.) bizi hemen etkileyerek amacımız yönünden konuşmamızı şu ya da bu doğrultuda değiştirebilmeyi yönlendirmesine karşın, yazıda böyle bir imkân yoktur. Yazıda her şeyi önceden iyice hesaplayarak, yazımızı okuyacak kimsenin önceden düşünce ya da duygularımızı tam bizim istediğimiz biçimde anlamasını sağlayıcı önlemleri önceden almamız gereklidir. Çünkü, yapacağımız yanlışları sonradan şu ya da bu biçimde düzeltmez, eksikleri tamamlayamayız. Ayrıca yazılı anlatımın belli ve kesin kuralları vardır. Yazı yazarken bunlara uymamız, düşüncelerimizi kurallara uygun cümleler durumuna getirmemiz, bu cümleleri en etkili ve amacımıza en iyi verecek biçimde sıralamamız gerekir.

Bunun içindir ki, yazma öğretimi ve yazılı anlatım, öteden beri Türkçe dersinin en önemli etkinliklerinden biri olagelmıştır; böyle olmayı da sürdürecektir.

Ancak, sözlü anlatımın, günümüzün koşulları içinde kazandığı büyük önem göz önünde tutularak Türkçe derslerinde yazılı anlatım etkinliği yanında, sözlü etkinliklerine de bu önemine uygun bir yer vermek zorunluluğu vardır.

3. Her dil, kendi kurallarını kendisi yaratır ve o kurallar içinde yaşar, gelişir.

Çocuklar, ana dillerini önce kulaktan, yaşayarak öğrenirler. Ana-baba ve yakın çevreden öğrenilen bu dil, dilin ana kurallarına uygundur. Çocuk çeşitli bölgelerde birbirine göre pek az özellik gösteren bu kurallara farkında olmadan uyar; dilini kurallara uygun olarak kullanma becerisini yine farkında olmadan kazanır.

İlköğretim döneminde okul, dil öğrenimini önce bir sistem içine sokar ve yavaş yavaş öğrencilere dilin kurallarını sezdirir; onların, dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmalarında bir bilince varmalarını sağlar.

Öğrenci, bu bilinci kazandıktan sonradır ki dile saygı duyar. Dili kullanmada özen gösterir. Giderek, dilimizin özellik, incelik ve güzelliğini sezip dilini sever.

4. Ulusal kültürümüzün yeni kuşaklara aktarılması, ortak bir kültür yoluyla kuşaklar arasında bağlılık kurulmasının sağlanması, millî eğitimimizin temel görevleri arasındadır. Okulda bu görevin yerine getirilmesinde en büyük ağırlık ve sorumluluk Türkçe derslerine düşmektedir. Çünkü ulusal kültürümüzün en canlı, en birleştirici, millî şuuru en iyi biçimde yaratıcı, ulus ve yurt sevgisini besleyip güçlendirici örnekleri, Türkçe yazılmış sanat eserleridir ve çocuk, bu eserlerin ilk örnekleriyle Türkçe derslerinde karşılaşılacaktır.

Öte yandan öğrencilerin evrensel kültür ve sanat eserleri ile karşılaşmaları da okulda ve özellikle Türkçe derslerinde başlayacaktır. Türkçe öğretmenlerinin bu ilişkiyi en iyi ve yararlı sonuçları verecek biçimde ayarlamaları, kültür ile evrensel kültürün birbirini tamamlayıp geliştirmesini ve öğrencilerin hayata ve dünyaya en geniş açıdan en iyi, en insancıl ve en sağlıklı duygularla bakmalarını sağlayıcı bir yol izlemeleri gerekir.

Bunun için öğretmen, Türkçe derslerinde yapacağı çeşitli çalışmalarla öğrencilerine önce kitap okuma alışkanlığı ve zevki kazandıracak, onların, değerli eserleri kendi başlarına arayıp bulacak ve okuduklarını değerlendirebilecek düzeye gelmelerini sağlayacaktır.

Okuma alışkanlığı, okul çağında edinilir ve bu alışkanlıklar her çocuğa kazandırılabilir. Çünkü okuma yazmayı yeni öğrenen bir çocuk için her yazılı metin ilgi çekicidir. Öğretmen, başlangıçta bu ilgiyi beslemeli, onun kaybolmamasına çalışmalı ve o ilgiden yararlanarak çocuğu hoşlanacağı türden kitaplar okumaya yöneltmelidir.

Öğrencilerin hoşlandıkları türler, birbirlerinden farklı olabilir; bu çok doğal bir durumdur. Onları aynı türden eserleri okumaya zorlamak, zararlı sonuç verir. Zaten amaç, öğrencileri aynı kalıba sokmak değil onlara okuma alışkanlığı kazandırarak kişiliklerini geliştirmektir. Öğretmenin her zaman göz önünde tutacağı şey, önce çocuğun okuma eğilimini saptamak ve onu o yönde geliştirmektir.

Öğretmenin sürekli izlemesi sonucu aşamalılığa ve düzeye özen göstererek zamanında ve yerinde yapacağı küçük yardım ve özendirme, öğrencilerin okuma alışkanlık ve zevkini kazanmalarını sağlayacaktır.

Ancak, bu çalışmalar sırasında öğrenciler, bir kitabı kendi kendilerine okurken özellikle nelere dikkat edecekleri, eserlerin plânını, düşünce yapısını, değerli değersiz yanlarını nasıl saptayacakları vb. hususlarında öğretmenin yardımına ve yol göstericiliğine ihtiyaç duyacaklardır.

Bunun içindir ki öğretmen, öğrencilerine sadece okuyacakları ve okumaları gereken kitapları tavsiye etmek ve bu yönden onları izlemekle yetinmemeli, bir yandan derslerde metin incelemesi çalışmalarını ile onlara bir küçük parça üzerinde derinliğine inceleme yollarını birlikte uygulayarak öğretirken, bir yandan da onları kendi başlarına okuyacakları tam ve büyük eserleri nasıl değerlendireceklerini, bu eserlerden nasıl yararlanacaklarını, yine aşamalılığı ve öğrenci düzeyini göz önünde tutarak göstermelidir.

5. İnsan, kelimelerle düşünür. Biz, en önemsiz bir ihtiyacımızdan en çapraşık duygu ve düşüncelerimize kadar başkalarına açıklamak istediklerimizi ancak kelimelerle anlatabiliriz.

Çocuğun, başlangıçta annesinden öğrendiği dil, ailesinin, yakın çevresinin sosyal ve kültürel düzeyine göre değişmekle birlikte, doğal olarak ancak en ilkel, yalın ihtiyaçlarını karşılayacak durumdadır. Yapı ilerleyip çevresi genişleyerek ihtiyaçları çeşitlendikçe, çoğaldıkça çocuğun kelime dağarcığı da genişler, zenginleşir. Yalnız, bu gelişme, sistemsizdir ve çevre imkânları ile sınırlıdır. Çocuğun kelime dağarcığı, asıl okulda zenginleşir. Özellikle, Türkçe dersinin türlü etkinlikleri, okuma, dinleme, anlama, anlatma çalışmaları, bu zenginleşmeyi hem bir sisteme bağlar, hem de hızlandırır. Öğrenci, okulda duygu ve düşüncelerini, istediklerini daha tam, daha açık ve etkili anlatabilmek için kendine mal etmesi gerekli olan kavramları gittikçe çoğaltarak kazandığı gibi, kelimeler arasındaki ince anlam farklarını ve türlü ilişkileri de öğrenir.

6. Türkçe bir bilgi dersi değil, bir ifade ve beceri dersidir. Öğrencinin zihin ve ruh gelişmelerinde iyi bir ana dili öğretiminin rolü, başka hiçbir dersle ölçülemeyecek kadar büyüktür. Türkçe dersleri, öğrencinin:

a. Ulusal kültürümüzün değerli eserleri ile karşılaşmasını sağlayarak, ulusal bilincini ve ulusal coşkusunu,

- b. Dil bilgisi öğrenimindeki ayrıntıları inceleyerek, kuralı sezme ve kurala varma çalışmalarıyla usa varmasını,
- c. Güzel metinlerin zevkini tadarak, duygusunu ve Türk diline olan sevgisini,
- ç. Türlü metin incelemeleriyle doğru karar verme yeteneğini,
- d. Okuma ve özellikle yazma çalışmalarıyla düşünme gücünü,
- e. Söz ve yazıyla anlatım konusundaki çalışmalarla da güzel konuşma ve yazma alışkanlığını geliştirecektir.

7. Türkçe derslerinde, öteki derslerde de olduğu gibi, kesin olarak ezbercilikten kaçınmak gereklidir. Türkçe öğretiminde başarı sağlanabilmesi için bir takım kuralların, tanımların öğretilmesi, ezberletilmesi hiçbir anlam taşımaz. Bir öğrencinin, noktanın ve büyük harfin nerede kullanılacağını, sıfatın ve zarfın tanımını, fıkranın, makalenin özelliklerini ezbere bilmesinin bir yararı yoktur. Böyle bir yol tutulması, belleği yıpratmaktan, zamanı boşa harcamaktan, dersi öğrenci için sevimsiz kılmaktan başka bir şeye yaramaz. Türkçe öğretiminin amaçlarına ters düşer. Önemli olan, öğrencinin Türkçeyi doğru olarak, bilinçle ve güvenle kullanmayı alışkanlık hâline getirmesi, okuduğu veya dinlediği bir parçada işlenen fikri ya da duyguyu kavrayıp sezebilmesi, ondan zevk alabilmesidir.

Türkçeyi doğru olarak, bilinçle ve güvenle kullanmayı alışkanlık hâline getirmenin en etkili yolu, derslerde öğrencilere, sık sık düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak anlatma imkân ve koşullarını sağlamaktır. Öğretmen, onları, bir sistem içinde ve kendi seçeceği konularda ne kadar çok konuşturur, yazdırırsa ve bu etkinlikler üzerinde ne kadar çok düşündürür, onların eleştirisi yapmalarını sağlarsa, olumlu sonuç almayı o kadar kolaylaştırmış olur.

Öğrencilerin, okudukları bir yazıda, dinledikleri bir konuşma veya konferansta işlenen düşünce ya da duyguları kavrayıp sezebilme yeteneklerinin geliştirilebilmesi için metinler üzerinde çalışırken gözlemlerde bulunmak, kaynakları incelemek, ayrıntıları arayıp bulmak, karşılaştırmalar yapmak, sorunları çözmek suretiyle kurala, tanıma ve bütüne varma yönetimi uygulanmalıdır. Bu yolla, Türkçe öğretimi, aynı zamanda, öğrencilere, bilimsel, eleştirici, yapıcı ve yaratıcı düşünme yeteneğinin kazandırılmasında öteki dersler arasında kendi payına düşen görevi de yerine getirecektir.

Öğrencileri sanat değeri taşıyan eserlerden zevk alabilir hâle getirmenin yolu ise, onları yaşlarına, düzeylerine ve okuma eğilimlerine uygun değerli eserleri okumaya yöneltmek ve özendirmektir.

Bütün bu etkinlikler, kuşkusuz iç içedir; birbirinden soyutlanamaz. Zaten Türkçe dersi kendi içinde bir bütünlük taşır. Uygulamada kolaylık olsun diye okuma, anlama, anlatım, dil bilgisi, yazım gibi bölümlere ayrılmış görünen etkinlikler arasında sık bir bağlantı bulunmalı ve bu etkinliklere birbirlerini tamamlayıcı birer öge olarak bakılmalıdır. Bu amaçla, söz gelimi, anlama çalışmalarında gereklikçe öbür etkinliklerle ilgili çalışmalara yer verilmeli, anlatım konuları işlenirken dil bilgisi ya da yazım kuralları üzerinde durulmalıdır.

Bunun içindir ki Türkçe derslerinde haftanın şu günlerinde okuma, anlama, şu saatlerde dil bilgisi, anlatım çalışmaları yapılacaktır gibi kesin ayırımlara gidilmesi doğru değildir. Ancak, çalışmalarda bir plânsızlıktan da dikkatle kaçınılması gerekir.

8. Türkçe, bir araç-ders olarak okulda öğretimin temelini oluşturur. Çocuğun, başlangıçta annesinden ve yakın çevresinden öğrendiği dil, pek yalındır, ham bir araç durumundadır. Ana dili, okulda sistemli bir biçimde geliştirilir. Öyle ki, ana dili etkinlikleri sonucunda çocuk bir yandan yavaş yavaş çeşitlenen ve genişleyen ilgi alanlarına göre anlama ve anlatma ihtiyacını karşılayacak duruma gelir; bir yandan da bu çalışmalar, onda yeni, değişik ilgi alanları yaratır, çocuğun kendi kendini tanımasına birinci derecede yardım eder.

Dilini, yaşının gerektirdiği sınırlar içinde, yeter derecede öğrenmemiş bir öğrencinin, ilköğretimin 1-3. sınıflarda Sosyal Bilgiler ile Fen Bilgisinin çeşitli ilgi alanlarına, diğer sınıflarında ise öteki derslerin konularına ilgi duyabilmesi, öğretmenlerin sınıfta anlattıklarını, ders kitaplarında okuduklarını anlayabilmesi, anladıklarını anlatabilmesi, dolayısıyla bu derslerde başarılı olabilmesi imkânsızdır. Bu gibi öğrenciler, pek doğal olarak nedenini bilmedikleri bu başarısızlıklarını ortadan kaldırmak için, öğretmenlerinin anlattıklarından bölük pörçük tutabildikleri notları, ders kitaplarında yazılı olanları ezberleme yoluna başvururlar. Bunun ise ne kadar zararlı olduğu ortadadır.

Bunun içindir ki, ilköğretimin 1-5. sınıflarında öğretmen, ana dili çalışmalarını yalnız Türkçe derslerine bırakmamalı Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Matematik gibi derslerde de en küçük fırsatlardan yararlanarak, çoğu zaman bu fırsatları kendisi yaratarak, öğrencilerin Türkçe yanlışlarını düzeltmeli, eksiklerini tamamlamalıdır.

Bundan başka, öğretmenler; kendilerinin öğrencileri için, hayranlıkla taklit edilecek birer örnek olduklarını hiçbir zaman unutmuyarak, her türlü davranışta olduğu gibi, Türkçeyi kullanmada da özen göstermelidirler. Öyle ki çocuk Türkçe dersinde öğrendiklerinin öğretmenlerce nasıl titizlikle uygulandığını görmeli, içinde yaşadığı diğer eğitim-öğretim ortamlarında da aynı özen ve titizlik gösterilerek daha önceki öğrendiklerine ters düşen bir ortam yaratılmamalıdır.

İLKOKUMA-YAZMA

1. Hazırlık Çalışmalar

Okula yeni gelen çocukların çoğu, okuma ve yazmaya başlamak için gerekli fiziksel, duygusal, toplumsal olgunluğa henüz erişmemiş ve bazı ön becerilerden yoksun olabilirler. Bu durumdaki çocuklar için bir hazırlık dönemi gereklidir. Böyle bir hazırlık için ayrılacak süre içinde (öğrencilerin özellik ve sorunlarına göre) nelerin, niçin, nasıl yapılacağı önceden saptanmalı, plânlanmalı, çalışmalar buna göre yapılmalıdır.

Bu Ön Hazırlıkları Şöylece Sıralayabiliriz

a. Okuma ve yazma için gerekli araç ve gereçleri kullanabilme hazırlığı: Öğrenciler okula, sınıfa ısındırdıktan sonra ellerine okuma-yazma araç ve gereçleri vermeğe başlanmalı ve bunların nasıl kullanılacağı ayrı ayrı öğretilmelidir. Örneğin kalemin, defterin ve kitabın nasıl tutulacağı, sayfaların nasıl çevrileceği; kalemle defter sayfası üzerinde, tebeşirle yazı tahtası üzerinde yazma, silgi kullanma usulleri öğretilmelidir. Bu arada araç ve gereçleri kullanırken vücudun duruş biçimi, gözle okunan şey arasındaki uzaklık vb. öğretilmelidir. Bu konulardaki iyi alışkanlıkların kısa bir süre içinde tam olarak öğrenilmesi beklenmemelidir. Bu aşamada, yalnız ön bilgiler ve ilk alışkanlıkların kazandırılmasına çalışılmalıdır.

b. Yazmaya hazırlık: Kalem ve defter tutmanın öğretilmesinden sonra, önce sayfa üzerine serbest çizgiler çizmeleri, bir tür karalama yapmaları sağlanmalıdır. Daha sonra okumaya hazırlık olduğu gibi yazmaya hazırlık için de tekniğine uygun olarak hazırlanmış alıştırmalar üzerindeki çalışmalarla soldan sağa yazılacağı fikri verilmelidir. Yukarıdan aşağıya, soldan sağa yuvarlak eğik çizgiler çizme alışkanlığı vermek için türlü alıştırmalar yaptırılmalıdır.

c. Okuma hazırlığı: Bu dönemde tekniğine uygun olarak hazırlanmış araç ve gereçlerle okumanın da soldan sağa doğru olacağı kavratılır. Okumada soldan sağa doğru gözün kavrama alanını genişletmek, bir satır bitince alt satıra geçme alışkanlığı kazandırmak için çalışmalar yaptırılmalıdır. Böylece yazılanların bir anlatım yolu olduğu anlayışı sezdirilmeye çalışılmalıdır.

Çocuklarda, ilkokuma ve yazma çalışmalarına geçebilmek için kelime dağarcıkları da gerekli ölçüde geliştirilmelidir. Bunun için yeterli süre ayrılmalıdır. Çevre özellikleri göz önünde tutularak bu süre ihtiyaca göre ayarlanmalıdır.

tahtaya ve defterlere ayrı ayrı yazdırarak okutmalı ya da cümlelerin başka başka fişlere yazılmış biçimlerine dikkati çekmelidir.

Öğretmen cümleleri ve kelimeleri tekrarlatırken şu işleri yapmalıdır:

a. Öğrencilere öğretilmek istenen cümleler yazdırıldıktan sonra teker teker kontrol edilmeli; ancak harflerde görülen bozukluklar, zamanında düzeltilirdikten sonra aynı cümlelerin yeniden yazdırılmasına geçilmelidir.

Öğretmenin düzeltme ve açıklamalarıyla birlikte, çocukların kendi yazılarını üçer dörder kişilik kümeler halinde incelemelerine, yanlış ve başarısız yönleri bulmalarına yardımcılaşmalarına imkân verilmeli, tekrarlanan her cümlelerin bir öncekinden güzel olması istenmelidir. Bu çalışmalarda çocukların birbirlerine darılmamaları, kızmamaları için gerekli önlemler alınmalıdır.

b. Gelişigüzel yazılmış yazılara göz yummamalı, öğrencilerin sınıflarının düzeyine uygun bir hızla yazmaları için titizlik gösterilmeli, erken yazanları değil, doğru ve güzel yazanları değerli sayılmalıdır.

c. Tahtaya yazdırılan yazılar da aynı biçimde yazım ve yazı bakımından öğrencileri kırmadan değerlendirilmelidir. Yazıları beğenilmeyen öğrencilere, gerekirse ikinci aynı cümle daha özenli yazdırılmalı, bunlar önceki yazılar ile karşılaştırılmalı, böylece daha ilk sınıftan güzel yazının zevki öğrencilere tattırılmaya başlanmalıdır. (Öğretmen tahtaya ve fişlere yazdığı yazıların kusursuz olmasına, gelişigüzel yazılmamasına özellikle özen göstermelidir.)

ANLAMA

(I-III. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere;

1. Düzeylerine uygun konuşmaları dinleme, olay, film vb. izleme beceri ve alışkanlığını;
2. Sesli ve sessiz okumanın gerektirdiği iyi alışkanlıkları,
3. Dinlediklerini, izlediklerini, okuduklarını doğru anlama ve yorumlama yeteneğini;
4. Düzeylerine uygun zengin bir kelime dağarcığı;
5. Sınıf, okul, çocuk kitaplıklarından, canlı kaynaklardan vb.den yararlanma istek, beceri ve alışkanlığını;
6. Dinleme, izleme ve okuma yoluyla ilgi uyandırarak çevresini tanımak, sevme duygusunu kazandırmaktır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere anlama bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

Dinleme ve izleme tekniği bakımından

1. Sıra ve bir iskemlede uygun bir şekilde oturabilmek;
2. Televizyon ekranına ve film perdesine uygun uzaklıkta oturabilmek;
3. Öğretmenin konuşmasını dinleyebilmek, izleyebilmek;
4. Annesinin, babasının, öğretmenin ya da bir arkadaşının başkasıyla yaptığı konuşmayı dinleyip izleyebilmek;
5. Sınıfta ve kümede konuşmacıları, sözlerini kesmeden dinleyebilmek;
6. 3-5 dakikalık bir masalı dinleyebilmek (Anlatanı, kitaptan okuyanı, teyp, pikap vb. araçları);
7. Okunan, düzeye uygun bir yazıyı dinleyebilmek, izleyebilmek;

8. 3-5 dakikalık bir filmi izleyebilmek;
9. Radyo, teyp, pikap vb. araçları başkalarını rahatsız etmeden dinleyebilmek.

Okuma tekniği bakımından

1. Parmakla ya da kalemle izlemeden, vücut ve başı sallamadan okuyabilmek;
2. Kitabı aşağı ve vücudun duruşuna göre, sol elle uygun bir durumda tutabilmek ve sağ elle kitabın sayfalarını kolayca çevirebilmek (Sol elini kullananlar zorlanmamalıdır.);
3. Kitapla göz arasındaki uzaklığı göz sağlığına uygun olarak ayarlayabilmek;
4. Kitaplarını temiz tutmak, yırtmamak, büküp katlamamak, yazı ile işaretlerle kirlenmeden kullanabilmek;
5. Düzeylerine uygun okuma parçalarını doğal bir sesle ve doğru okuyabilmek;
6. Sözcükleri doğru söyleyebilmek.

Anlama tekniği bakımından

1. Resimleri, metnin ilgili bölümleriyle yorumlayabilmek;
2. Dinlediği, görüp izlediği ya da okuduğu, düzeye uygun (3-5 dakikalık) bir masalda-ki, öykü vb.ndeki kahramanların kimler olduğunu belirtebilmek.

ANLATIM

(I-III. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere:

1. Kendinin, öğretmenin, aile bireylerinin adlarını, ev ve okul adresini söyleyip yazabilme;
2. Düzeye uygun sorular düzenleyebilme, sorulara karşılık verebilme;
3. Bilinen kısa bir masalı, bir öyküyü, izlenen bir olayı, düzeye uygun bir filmi, öğrenilen bir yeri anlatabilme;
4. Sınıfta ya da bir topluluk önünde işitilebilecek anlaşılabilir gibi, günlük çekmeden, kelimeleri yerli yerinde kullanarak konuşabilme;
5. Bu yaş grubunun kullanmaları gereken yazım kurallarını uygulayabilme, noktalama işaretlerini kullanabilme;
6. Birlikte çalışabilme, iş birliği yapabilme ve yardımlaşma; beceri ve alışkanlıklarını kazandırmaktır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere sözlü ve yazılı anlatım bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

A. Sözlü olarak

1. Kendi adını, soyadını, okulunu, sınıfını, numarasını söyleyebilmek;
2. Öğretmenin, aile bireylerinin adlarını soyadlarını söyleyebilmek;
3. Evinin adresini söyleyebilmek;
4. 4-5 kelimelik basit bir soruya cevap verebilme;
5. Kısa bir masalı, bir öyküyü, anlatabilmek;
6. Görülen ya da yaşanan bir olayı anlatabilmek;
7. Düzeye uygun bir resim üzerinde konuşabilme;
8. Sınıfta işitilebilecek ve anlaşılabilir biçimde konuşabilme.

B. Yazılı olarak

1. Kendi adını, soyadını, okulunu, sınıfını, numarasını yazabilmek;
2. Öğretmenin, aile bireylerinin adlarını, soyadlarını yazabilmek;
3. Görülen ya da yaşanan bir olayı 3-5 cümle ile sınıfça yazabilmek;
4. Bir resimde görülenleri 3-5 cümle ile sınıfça yazabilmek;
5. Bir sınıfın kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilmek ve noktalama işaretlerini kullanabilmek.

DİL BİLGİSİ

(I-III. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere:

1. Kullandığı kelimeleri düzgün söyleyebilme, doğru yazabilme, hece ve sesleri ayırabilme;
2. Kelime dağarcığını, düzeye uygun olarak zenginleştirebilme;
3. Bu sınıfların kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilme ve noktalama işaretlerini kullanabilme;
4. Varlıkların tekil ve çoğul oluşunu kavrayarak adları, yerine, göre tekil ve çoğul biçimlerinde kullanabilme;
5. Tür adlarını, özel adları tanıyabilme, bunları adın durumlarına uygun biçimleriyle kullanabilme;
6. Varlıkların özelliklerini, niteliklerini sayılarını, yaptıkları işleri, eylemleri bildiren kelimeleri bildiren kelimeleri tanıyıp kullanabilme;
beceri ve alışkanlıklarını kazandırmaktadır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere dil bilgisi bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

1. Kullandığı ve özellikle Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisinde geçen kelimeleri düzgün söyleyebilmek, doğru yazabilmek;
2. Kelime dağarcığını zenginleştirmek, insan, hayvan, çiçek, meyve adlarını yakın akrabalık terimleri (anne, baba, kız kardeş, erkek kardeş, abla, ağabey, dede, nine, amca, dayı, teyze, hala) öğrenebilmek; doğru olarak kullanabilmek;
3. Özel adların ilk harfini büyük harfle yazabilmek, sırası geldikçe ekleme kesme işareti ile ayıra bilmek (kesme işaretinin adı öğretilmeyecek);
4. Cümlelerin ilk harfini büyük harfle yazabilmek;
5. Cümlelerin sonuna nokta ya da soru işareti koyabilmek;
6. Varlıkların tekil ve çoğul oluşunu kavrayabilmek; hangi biçimde tekil hangi biçimde çoğul olduğunu anlayabilmek; adları yerine göre tekil ve çoğul olduğunu anlayabilmek; adları yerine göre tekil ve çoğul olarak kullanabilmek;
7. Varlıkların özelliklerini, niteliklerini, (uzunluk, kısalık, renk vb.) sayılarını bildiren kelimeleri kullanabilmek;
8. Varlıkların yaptıkları iş ve eylemleri bildiren kelimeleri bulabilmek;
9. Ses ve heceleri çıkarabilmek.

DERS : TÜRKÇE

SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	<p>Hedef : Atatürk'ün hayatına ilgi duyuş</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün hayatıyla ilgili anlatılan/okunan bir parçayı dikkatle dinleme 2. Dinlediği parçayı anlatma 3. Atatürk köşesindeki resimler içerisinde Atatürk'ün anne ve babasının resimlerini gösterme <p>Hedef : Atatürk'le ilgili anıları dinlemekten zevk alış</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün çocukluğuyla ilgili olarak anlatılan bir anıyı dikkatle dinleme 2. Dinlediği anıda geçen olayları anlatma <p>Hedef : Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanımaya ilgi duyuş</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün iyi kalpliliği ile ilgili anlatılan okunan parçayı dinleme 2. Dinlediği parçada Atatürk'ün iyi kalpli olduğunu gösteren olgu ya da olayları açıklama <p>Hedef : Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanımaya ilgi duyuş</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisiyle ilgili anlatılan okunan parçayı dinleme 2. Dinlediği parçadan Atatürk'ün vatan ve millet sevgisini gösteren olgu ya da olayları açıklama	<p>ATATÜRK'ÜN HAYATI</p> <ul style="list-style-type: none"> *Doğum yeri *Anne ve babası (ailesi) *Ölüm tarihi ve yeri <p>*Atatürk'le ilgili anılar</p> <p>ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> *İyi kalpliliği <p>*Vatan ve millet sevgisi</p>	<p>"Atatürk'ün Hayatı" konusunun alt başlıklarına ait davranışları kazandırmak için seçilecek olan parça. Hayat Bilgisi öğretim programı 1. sınıfta aynı alt başlıklar için yazılmış olan davranışları da kapsayacaktır.</p> <p>"Atatürk'ün iyi kalpliliği" ile ilgili hedef ve davranışlar. Atatürk'ün çocuk sevgisini vurgulayan bir parça içerisinde kazandırılacaktır.</p>

İLKÖĞRETİM OKULU TÜRKÇE EĞİTİMİ YAZI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

AÇIKLAMALAR

Bu program, haftalık ders çizelgesinde Türkçe dersine ayrılan toplam ders saatinin bir saatinde "Yazı" ya yer verilmesi öngörülerek hazırlanmıştır.

Bu derste öğrenciler; düzgün, okunaklı, temiz ve seri yazma becerisi kazanırlar. Bu becerilerin ise titiz ve uzun süren bir çalışma sonucunda gerçekleşebileceği unutulmamalıdır.

Yazı çalışmaları, öğrencilerin kişiliklerine olumlu temeller atılmasını sağlar. Uygulamalarda görüldüğü gibi güzel yazma becerisi, öğrencileri dikkatli, özenli, sabırlı olmaya, yaratıcı ve estetik düşünmeye sevk eder.

1. Yazı Yazmaya Hazır Bulunuşluk

a. Otururken göğüs sıraya dayanmadan, her iki kolun dirsekten sonraki üçte ikisi, sıra üzerine konularak, kalçalar oturma yüzeyine yerleştirilir ve ayaklar rahatça yere basacak şekilde oturulur.

b. Göz sağlığı bakımından, göz ile kâğıt arasında 25-30 cm kadar bir uzaklık bulunur ve (sağ elle yazanlar için) ışığın soldan gelmesine özen gösterilir. Gözü zayıf olan (sinel testinden geçirilenler) öğrenciler, ön sıralara ve daha aydınlık yerlere alınır.

Bu öğrencilerden boyu uzun olanlar, ön yan taraflara, sol elini kullanan öğrenciler ise, sol kollarının serbest olması için sıranın soluna oturtulur. Yazı yazarken, sol elini kullanan öğrencilere, sağ elini kullanmaları için baskı yapılmaz.

c. Kâğıt veya defter, öğrencinin rahat yazabileceği konumda tutulur. Kalem, satır çizgisine dik tutulur ve bu konum sürdürülür. Yazı yazıldıkça yukarı, sağa sola itmek suretiyle ayarlama yapılır.

ç. Kalem, baş, işaret ve orta parmaklar arasında rahat tutulur; işaret parmağı kaleme çok fazla bastırılmaz.

d. Kalem, ucuna yaklaşık iki cm geriden, 45° eğik tutulur; kalemin açılan odunsu kısmına parmaklar dokunmaz.

e. El, kâğıda yapıştırılıp fazla ağırlık verilmeden el ayası, harflerin yönlerine göre bu yüzeyde rahatça dolaştırılır.

Yazı öğretiminde önemli olan öğrencide güzel yazma isteği uyandırmaktır. Yazıyı, kullanılışı bakımından ikiye ayırabiliriz:

-Günlük el yazısı

-Dekoratif sanat yazıları

Yazı, günlük hayatımızda duygu ve düşüncelerimizi anlatmak için, her zaman başvurduğumuz bir anlatım aracıdır. Yazının doğru ve okunaklı olması, okuyana verdiğimiz değeri gösterir. Yazı ne kadar okunaklı ve güzel olursa, okuyanda bıraktığı etki derecesi de o kadar olumlu olur. Kurallara uygun güzel bir el yazısı, okuyana okuma kolaylığı ve zaman tasarrufu sağlar.

Dekoratif sanat yazıları; günlük el yazısı ve harflerinin belli bir düzen içerisinde hazırlanan, özenli ve zevkli biçimleridir. Bu yazı türleri, okuyanın duygularını etkilediği için anlatımı daha güçlü ve akılda kalıcıdır.

2. Kullanılacak Araç ve Gereçler

Güzel yazmak için, kişisel çabanın yanında, yazı araç-gereçlerinin niteliği ve uygun kullanılmasının da önemi büyüktür.

a. Kil, plâstilin, fasulye, plâstik çöpler

Birinci sınıf öğrencilerine, el ve parmak kaslarını çalıştırarak, şekillendirme becerilerini geliştiren, güzel yazmaya hazırlık çalışmaları yaptırılır. Bunun için elde kir ve boya bırakmayan plâstilin, kil gibi malzemelerden faydalanılır.

b. Yazı defterleri ve kâğıtları

Sınıf seviyelerine (1-4) uygun olarak hazırlanmış standart yazı defterleri, matematik dersi hariç bütün derslerde kullanılır (Örnek: 7,13,16). Bu defterler, iki formadan fazla olmaz. Çünkü kalın defterlere yazı yazmak zor olacağı gibi, taşınması ve korunması da zordur. Ayrıca, yeni, temiz defterlerle tertip ve düzen bilinci de geliştirilir. Beşinci sınıftan itibaren tek çizgili ve çizgisiz okul defterleri kullanılır. Defter ve kâğıtlarda, yazının eğimini gösteren ve sayfa aralarına konan yardımcı kılavuz kartonlarından yararlanılır (Örnek: 14,15).

c. Kılavuz karton

İkinci sınıfın ikinci yarısında, bitişik eğik yazıya geçildiğinde, yazının eğimini düzenlemek için ve yazıya eğim kazandırılıncaya kadar da diğer sınıflarda; ayrıca beşinci sınıf itibaren çizgisiz defter ve kâğıtlarda da aynı amaçla kullanılır (Örnek: 14 15).

ç. Yazı kâğıt ve kartonları

Birinci sınıfta, öğrencilerin el kaslarını geliştirmek, yazı çalışmalarına hazırlık amacıyla ambalaj kâğıdı, dosya kâğıdı, fon kâğıdı, karton ve benzeri kâğıtlar, el alıştırmalarında kullanıldığı gibi, diğer sınıflarda da küme çalışmalarında, duvar gazetelerinde de kullanılır. Altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda, sınıf seviyelerine uygun olarak blok, dekoratif yazı, bezeme, marka, amblem ve afiş tasarımı çalışmalarda da kullanılır.

d. Alıştırma kitapları

Rahat yazılabilen, ortadan iki dikişli, yaprakları kopmayacak şekilde (sırtı tutkallı), korunabilir, kullanılabilir niteliktedir. Alıştırma kitaplarında, öğrenciye yönelik açıklamalarda, sınıf seviyesine uygun punto kullanılır. Verilen örneklerde ise alıştırmaların gerektirdiği punto dikkate alınır.

e. Küçük ve büyük fişler

Öğrencilerin okul öncesi kelime hazinelerinde yer alan, pasif ve aktif olarak kullanabildikleri kelimelerden oluşan, yeri geldikçe de diğer derslerle bağdaştırılan çözümlenmeye hizmet edici fiş cümleleridir. Bu cümleler, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa, kolaydan zora, basitten karmaşığa ve hazır bulunuşluk ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişim düzeylerine uygun olarak hazırlanır.

f. Küçük ve büyük harfler tablosu

Öğrencilerin rahat görebileceği yere asılan örnek, küçük ve büyük harflerin bulunduğu tablodur (Örnek: 2,3.).

g. Yazı kalemleri

Yazı çalışmalarına çoğu kez kurşun kalemle başlanır. Kullanılacak kalem kolay yontulur, içi normal koyulukta ve yumuşaklıktadır. Kalemlerin üzerinde koyuluk derecesini belirten numara ve harfler vardır. 2 numara ya da HB harfleri yazan kalemler, normal koyulukta olanlardır. Çok ince, çok kalın, çok kısa kalemler ile keskin köşeli kalemler, kalemlerin tepesine takılan süsler, dikkati dağıtıp rahat yazmayı engeller. Özellikle birinci sınıftaki öğrenciler, kalem tutma becerisini kazanacaklarından kullanacakları kalemler önem taşır.

Sınıf seviyesi yükseldikçe, kullanılan kalem türleri de değişir. Bu kalemlerin kurşun kalemde olduğu gibi rahat tutulabilen, fazla ince ya da fazla kalın uçlu olmayanları, yuvarlak ve normal kalınlıkta olanları tercih edilir. Bunun yanında, aynı niteliği taşıyan mürekkebinin akıtmayan tükenmez kalemler de kullanılabilir.

h. Boya kalemleri

Birinci sınıfta, çizgi alıştırmaları ve çözümlene çalışmalarında ilgi çekmek ve çözümlenmeye hizmet amacıyla yazı alıştırmalarında öğrencinin daha iyi motive olması için; diğer sınıflarda da kenar süslerinde, yazı başlıklarında, blok, dekoratif yazı ile bezeme, marka, amblem ve afiş tasarımı çalışmalarında pastel, kuru boya, flomaster kalemleri kullanılır.

i. Dolma kalem

Mürekkep damlatmayan ve ucu esnek olmayan dolma kalemler en kullanışlı olanlardır.

i. Silgiler

Silgilerin yumuşak, kâğıtta iz bırakmayanları tercih edilir. Kokulu silgiler hem sağlık hem de kullanım açısından uygun değildir.

Yazı çalışmalarında öğrenciler daha özenli, dikkatli yazmaları için uyarılır, silgi kullanımını mümkün olduğunca aza indirilir.

Mürekkepli çalışmalarda silgi kullanmak zordur. Mürekkep silgileri sert olduğu için dikkatli silinmezse kâğıdı kirletip yırtar. Bu durumda, yanlış yazılan yerin üzeri küçük bir cetvel yardımıyla düz olarak çizilerek bırakılır ve yanına doğrusu yazılır. Böylece, çocuklar daha az yanlışla yazı yazmaya gayret edeceklerdir.

j. Kalemıraşlar

Kalemi kırmadan açan kalemıraşlar, hem ekonomik hem de kullanışlı olduğundan tercih edilir.

k. Kalem uçları

Mürekkeple yazılan metal uçların bıraktığı izlere göre değişik çeşitleri vardır.

Yuvarlak tablalı uçlar

Blok ve dekoratif yazı çalışmalarına geçmeden önce, yuvarlak iz bırakan, yuvarlak tablalı uçlar kullanılır. Bu çalışmalara ince iz bırakan 1 ve 2 numaralı uçlarla başlanılır. Sonra, yazı başlıkları ve blok çalışmalarında daha kalın iz bırakan 3-4 ve 5 numaralı uçlar kullanılır. Yedinci ve sekizinci sınıflarda dekoratif yazı, bezeme, amblem, afiş çalışmalarında yazıya özellik katmak için farklı numaralı uçlar birlikte kullanılır. Yuvarlak tablalı uçlarla yazarken ucun bıraktığı izlerin her yönde aynı kalınlıkta olmasına dikkat edilir.

Uçların üzerinde,mürekkebi tutan ve yazdıkça uca doğru akıtan hazne (damak) bulunur. Yazmaya başlamadan önce, damak tam ortaya ve uca değecek şekilde yerleştirilir, yazma işleminden sonra da uç, ıslak bir bezle temizlenir.

Kesik (yassı) uçlar

Yedinci sınıftan itibaren blok, dekoratif yazı, bezeme, afiş, amblem, marka çalışmalarında kesik iz bırakan Z, N, T tipi yassı yazı uçları kullanılır. Yazının özelliğine göre, ucun ince ya da kalın tarafından yararlanır. Z tipi yassı yazı uçları, sol eliyle yazan öğrenciler için tercih edilir. Bu yazı uçları, yuvarlak tablalı uçlar gibi numaralıdır. Piyasadan temin edilebileceği gibi, şartların uygun olmadığı yerlerde, öğrencilere kurumuş tahtadan veya kamaştan yaptırılır (Örnek:17,25).

I. Kalem sapları

Silindir şeklinde olup kurşun kalemnden kalındır. Ucun takıldığı kısmın bol olmamasına dikkat edilir. Oynayan ya da takıldığı yere tam oturmayan uçlar, rahat ve güzel yazmayı engeller (Örnek: 17).

m. Yazı mürekkepleri

Tablalı ya da kesik (yassı) uçların haznesine mürekkep akıtan damlalıklı, tortu bırakmayan çini mürekkebi kullanılır. Dolma kalemler için ise kâğıt yüzeyine aynı koylukta iz bırakan mürekkepler tercih edilir. Konunun özelliğine göre renkli mürekkepler de kullanılır.

n. Cetvel

İlk sınıflarda yazı çalışmalarında yapılan hataların üzeri küçük bir cetvelle çizilir. Hata türünü belirten düzeltme sembolü, yanına yazılarak gereken uyarıda bulunulur.

Ayrıca cetvel, pergel,gönye ve iletke gibi araçlar, daha ileriki sınıflarda dekoratif yazı, bezeme, amblem, blok vb. yazı çalışmalarında kullanılır (Örnek: 40).

o. Yazı tahtası

Mat, koyu ve yeşil renkte, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikte ve uygun boyutlardaki yazı tahtaları daha kullanışlıdır. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için belirlenen standart çizgiler, sınıf yazı tahtasının tamamına öğretmen tarafından çizilir. (Örnek: 7,13,16).

ö. Tebeşirler

Yumuşak,çabuk kırılmayan, toz yapmayan, kolay silinir cinsten olanları tercih edilir. Yeri geldikçe renkli tebeşirler de kullanılır.

p. Tahta silgileri

Silme yüzeyi, tebeşir izini kolay silen ve emen silgiler kullanılır.

r. Düzeltme sembolleri tablosu

Düzeltme yöntemi ne olursa olsun, öğretmen, bütün çalışmaları kontrol altına alarak yakından izler. Bu tablo bir kartona yazılarak öğrencilerin görebileceği bir yere asılır; sembollerin anlamları uygulamalı olarak öğrencilere kavratılır. Bu semboller, yalnız yazı dersinde değil, diğer derslerde de öğretmenler tarafından çalışmaların kontrol edilip değerlendirilmesinde aynı şekilde kullanılır.

DÜZELTME SEMBOLLERİ ve ANLAMLARI

Sembol	Anlamı	Sembol	Anlamı
↑	Büyük yaz	→ ←	Yakın yaz
↓	Küçük yaz	Y	Yanlış
∪	Birlikte yaz		Daha güzel yaz
→	Paragraf başı yap		Kelime fazla
←	Hatalı paragraf başı		Ayrı yaz
∩	Harf noksan		Gayret et
—	Harf yanlış	✱	Güzel
	Harf fazla	✱ ✱	Çok beğendim

Düzeltilme sembollerinin kullanılışı ile ilgili örnek:

ATATÜRK DİYOR Kİ !

Bazı arkadaşlarımın, yoksulluk içinde bu büyük dâvanın başari-
lamayacağını zannederek memleketlerine dönmek arzusunda olduk-
larını → ← duydum.

→ Arkadaşlar ! Dilediğiniz gibi memleketlerinize dönebilirsiniz. Fakat,
şunu biliniz ki, bütün arkadaşlarım beni bırakıp gitseler, ben bu
mecliste tek başıma kalsamda mücadele ye ahdettim.

Düşman, adım adım her tarafı işgal ederek ↑ ankaraya kadar
gelecek (ise) ben bir elime silâhımı, bir elime de Türk bayrağını alıp
↑ elmadağına çıkacağım. Burada tek başıma, son kurşunu ↓ a kadar
düşmanlar çarpışacağım. ↑ sonra da bu mukaddes bayrağı göğsüme
sarıp şehit olacağım. Bu bayrak, kanımı sindire sindire emerēn ben
de milletim uğruna hayatı veda edeceğim. Huzurunuzda buna and
içiyorum.

15 Y

(1920 TBMM'nin gizli celsesinden)

Düzeltilme sembolleri kullanıldıktan sonra yazılmış metin :

ATATÜRK DİYOR Kİ!

Bazı arkadaşlarımın, yoksulluk içinde bu büyük dâvanın başarmayacağını zannederek memleketlerine dönmek arzusunda olduklarını duydum.

Arkadaşlar! Dilediğiniz gibi memleketlerinize dönebilirsiniz. Fakat, şunu bilin ki, bütün arkadaşlarım beni bırakıp gitseler, ben bu mecliste tek başıma kalsam da mücadeleye ahdettim.

Düşman, adım adım her tarafı işgal ederek Ankara'ya kadar gelecek olursa, ben bir elime silâhımı, bir elime de Türk bayrağını alıp Eimadağı'na çıkacağım. Burada tek başıma, son kurşunuma kadar düşmanla çarpışacağım. Sonra da bu mukaddes bayrağı göğsüme sarıp şehit olacağım. Bu bayrak, kanımı sindire sindire emerken ben de milletim uğruna nayata veda edeceğim. Huzurunuzda buna and içiyorum.

(1920 TBMM'nin gizli celsesinden)

3. Yazı Öğretiminde İzlenecek Sıra

a. Bu sınıfta, yazı öğretimi ilk okuma ve yazma ile beraber yürütülür; önce okumayı öğretip sonra yazı üzerinde durma düşüncesine yer verilmez. Yazı, öteki sınıflarda olduğundan çok daha fazla okuma ile kaynaşmış durumdadır. Öğrenciler, cümle ve kelimelerin önce söylenmesini sonra okunmasını daha sonra yazılmasını öğreneceklerdir. Öğrencilerin el kaslarını geliştirmek ve beceri kazandırmak için plâstilin, kil, çöp, fasulye gibi araçlarla ilgi çektilerek çizgi alıştırmalarına oyun şeklinde hazırlık yapılır.

b. Ambalâj vb. kâğıtlar üzerinde pastel ya da diğer boya kalemleriyle yazıya geçiş çalışmalarına hizmet edici serbest çizgi alıştırmaları yaptırılır.

c. Yazıya geçişten önce, çizgi alıştırmaları kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru yaptırılır. Dik çizgiler, yukarıdan aşağıya; yatay çizgiler soldan sağa doğru çizdirilir. Yuvarlak çizgi saat kadranı 2 noktasından başlayarak, sola doğru eller kâğıttan kaldırılmadan aynı noktaya gelene kadar çizilir.

Bu çizgi alıştırmaları, sırasıyla havada, sıra üzerinde, tahtada yaptırılır, daha sonra alıştırmaya kitaplarına, deftere çizdirilerek pekiştirilir. Çizgi alıştırmalarını birçok defa aynı şekilde yaptırmak yerine, kenar süsleri yaptırmak gibi çeşitli tekniklere başvurulur. Her şekil üzerinde gerekli eleştiri, uyarma ve açıklamalarda bulunur. Dikkat iyiye, doğruya çekilip istek uyandırıldıktan sonra, aynı şekli iki, üç defa bilinçli olarak çalışmaları sağlanır. Tekrarlarda renkli boya kalemlerinden ve tebeşirlerden faydalanılır.

ç. Çizgi alıştırmalarından sonra, küçük ve büyük temel harflerin birlikte kullanıldığı kısa cümleler seçilir. Bu çalışmalar, ilk okuma yazma öğretiminde uygulanacak yöntem ve tekniklerle bütünleştirilir.

Yazı arasında yer alan nokta, virgül işaretleri ve rakamların yazılışı da bu sınıfta öğretilir. Rakamların, küçük ve büyük harflerin, diğer işaretlerin nasıl yazıldığı, nereden başlayıp nerede bittiği örneklerle uygun şekilde gösterilir. Öğrencilerin, yazılan yazılara özellikle bu bakımdan dikkatleri çekilir.

Öğrencilerin, harflerin yazımı bakımından düştükleri hatalar, çözümlenmeden önce kelimelerin doğru yazılışına dikkatleri çekilerek düzeltilir. Çözümlenmede harflerin tanınmaya başlanmasından sonra da harflerin yanlış yazımı gözlenirse, düzeltme işi üzerinde ısrarla durulur, böylece yazı öğretimi, alfabe öğretimi ile beraber yürütülür. Bunun için bozuk yapıldığı görülen harf ve rakamlar, öğretmen tarafından öğrencinin defterine kırmızı kalemle, doğrusu örnek olacak şekilde yapılır. Sonra, öğrenciden ayısını yapması istenilir. Bu tür düzeltmelerde, kırmızı kalem kullanılması yerinde olur. Kırmızı renk, öğretmen tarafından yapılan düzeltmeleri göstereceği gibi öğrencinin hangi yanlışları yaptığını ve kendisinden nasıl yapması gerektiğinin istendiğini göstermesi açısından önem taşır. Bunun için, bu rengin yalnızca öğretmen tarafından kullanılması, öğrencinin başlıklarda ve diğer işaretlemelerde başka renkleri kullanmaları sağlanır. Bu çalışma ile öğrencilerin yazılarında görülen kusurların düzeltilmesi daha da kolaylaşır. Öğretmen tarafından öğrenci defterleri kontrol edildiğinde sayfanın görülebilen bir yerine küçük bir paraf atılarak yapılan çalışmanın ödevin kontrol edildiği belirtilir. Bu kontrol parafı, öğrencinin yazdığı yazıyı kararlacak şekilde ve büyük olarak atılmaz. Ayrıca, noktalama işaretleri yazıyla bütünlük içerisinde ele alınır; öğrencilerin yazıları değerlendirilirken, noktalamaya ilişkin hatalar göz ardı edilmez. Çünkü noktalama, yazıya anlam ve yorum katar.

Harfler ve kelimeler arasında bırakılan boşluklar göze hoş gelecek şekilde, dengeli ve uyum içinde olmalıdır. Harf, kelime ve satır aralıklarındaki uyum, kolay ve rahat okunabilirliği sağlamak içindir. Harfler arasındaki boşluğun ayarlanması, harfler arasında eşit boşluklar bırakılması suretiyle yapılır. Kelimeler arasında büyük temel harflerde iki kelime arasına "E" harfi, küçük temel harflerde iki kelime arasına "e" harfi girebilecek kadar boşluk bırakılmalıdır (Örnek:6).

Ders bitiminde öğrencilerin çalışmaları tamamlanmışsa defterleri, bir sonraki Yazı dersinde kullanılmak üzere kaldırılır. Defterlerin aynı renkte kaplanmış olması, tertip ve düzen bakımından yararlı olur. Yazı defterleri sınıf dolabında korunmalıdır. Böylece, bu defterlerin Yazı dersi dışında kullanılması önlenir.

Bu sınıfta, yazı çalışmalarında sol elle yazan öğrenciler, sağ elle yazmaları için zorlanmaz. Bireysel farklılıklar her zaman göz önünde bulundurulur.

d. Yazı çalışmalarıyla birlikte zaman zaman ve yeri geldikçe konunun anlamına uygun kenar süslemelerine yer verilerek öğrencilerin estetik eğilimlerine fırsat tanınır.

4. Ders Kitapları

Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarında, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için A4 ebadında 3 - 5 forma; B5 ebadında 5 - 8 forma; dördüncü, beşinci, sınıflar için A4 ebadında 4 - 6 forma; B5 ebadında 6 - 9 forma sayısı aranır.

GENEL AMAÇLAR

1. Kuralına uygun biçimde oturarak, temiz ve düzgün yazı yazma alışkanlığı kazanabilme.
2. Yazı araç ve gereçlerini tanıyabilme.
3. Yazı araç ve gereçlerini temiz ve ekonomik kullanabilme.
4. Kuralına uygun olarak okunaklı, işlek, güzel ve hızlı bitişik eğik yazı yazabilme.
5. Kuralına uygun imza atabilme.

6. İmlâ ve noktalama işaretlerini kuralına uygun olarak yazma becerisi.
7. Rakamları ve matematik işaretlerini kuralına uygun olarak yazabilme.
8. Dekoratif yazı yazabilme.
9. Yazı sanatına ve eserlerine karşı duyarlı olabilme.
10. Eleştiriye açık olabilme.

İLKÖĞRETİM TÜRKÇE (YAZI)1- 8 DERSİ PROGRAMI

AMAÇ VE DAVRANIŞ SAYILARI

SINIF	KONU	AMAÇ	DAVRANIŞ
1	8	14	81
2	6	11	37
3	8	12	46
4	7	13	46
5	6	8	29
6	6	13	54
7	6	11	51
8	4	6	26
TOPLAM	51	88	370

ÖZEL AMAÇLAR

1. Yazı yazarken sırada oturmada dikkat edilecek kurallar bilgisi.
2. Yazı yazarken kuralına uygun bir şekilde sırada oturabilme.
3. Yazı dersinde kullanılan belli başlı araç ve gereçler bilgisi.
4. Yazı araç-gereçlerini kullanma becerisi.
5. Yazı araç-gereçlerini temiz ve düzenli kullanmaya özen gösteriş.
6. El ve parmak kaslarını çalıştırıcı hareketleri yapabilme.
7. Harfleri oluşturan temel çizgilerin anlam bilgisi.
8. Harfleri oluşturan temel çizgileri kavrayabilme.
9. Harfleri oluşturan temel çizgileri çizebilme.
10. Güzel yazı yazmaya istekli oluş.
11. Verilen cümleyi istenilen biçimde yazabilme.
12. Rakamları kurallarına uygun yazabilme.
13. Nokta, soru ve kesme işaretlerini kuralına uygun yapabilme.
14. Matematik işaretlerini kuralına uygun biçimde yapabilme.

KONULARIN DAĞILIMI

KONULAR	AĞIRLIK %	ÖZEL AMAÇ SAYISI	DAV.SAYISI	ÖNGÖRÜLEN DERS SAATİ
1. Sırada Oturma Kuralları	1	2	11	0,5
2. Yazı Araç-Gereçleri	1	3	15	0,5
3. El ve Parmak Kaslarını Çalıştırıcı Hareketler	3	1	4	1
4. Harfleri Oluşturan Çizgiler	25	3	18	9
5. Güzel Yazı Yazma Çalışmaları	62	2	15	22
6. Rakamlar	6	1	6	2
7. Noktalama İşaretleri	1	1	10	0,5
8. Matematik İşaretleri	1	1	2	0,5
T O P L A M	100	14	81	36

1. AMAÇ ve DAVRANIŞLAR

AMAÇ 1: Yazı yazarken sırada oturmada dikkat edilecek kurallar bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Göğsü sıraya dayamadan, düzgün oturmak gerektiğini söyleme.
2. Dirsekleri sıraya dayamadan, kolun dirsekten önceki üçte ikisini sıra üzerinde tutmak gerektiğini söyleme.
3. Uygun bir oturuş özelliği kazanmada, sıraya dik oturulması gerektiğini söyleme.
4. Sıraya ışık soldan gelecek biçimde oturulması gerektiğini söyleme.
5. Göz ile yazı materyali arasındaki uzaklığın, 25-30 cm olması gerektiğini söyleme.

AMAÇ 2: Yazı yazarken kuralına uygun bir şekilde sırada oturabilme

DAVRANIŞLAR

1. Göğsü saraya dayamadan düzgün oturma.
2. Her iki kolun, dirsekten önceki üçte ikisini sıra üzerinde tutma.
3. Kalçaları, oturma yüzeyine yerleştirme.
4. Mümkün olduğunca sıranın soluna oturma.
5. Sıraya, ışık soldan gelecek şekilde oturma.
6. Göz ile yazı materyali arasında 25-30 cm bulunacak şekilde oturma.

AMAÇ 3: Yazı dersinde kullanılan belli başlı araç ve gereçler bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Gösterilen bir araç-gerecin adını söyleme.
2. Gösterilen bir yazı araç-gerecinin ne işe yaradığını söyleme.
3. Adı belirtilen yazı araç-gerecini, bir dizi araç-gereç arasından seçip alma/gösterme.

AMAÇ 4: Yazı araç-gereçlerini kullanma becerisi

DAVRANIŞLAR

1. Çöp, fasulye ve benzeri araçlarla çeşitli şekiller yapma.
2. Plâstilin ve kil gibi maddelerle çeşitli şekiller yapma.
3. Kalem, uç kısmından itibaren 2 cm geriden, 45° eğik, baş, işaret ve orta parmaklar arasında rahatça tutma.
4. Defteri uygun şekilde açma.
5. Defterindeki yanlışları, silgiyi bastırmadan, soldan sağa çekerek silme.
6. Yazı tahtasını, silgiyi yukarıdan aşağıya çekerek silme.

AMAÇ 5: Yazı araç-gereçlerini, temiz ve düzenli kullanmaya özen gösteriş

DAVRANIŞLAR

1. Çöp, fasulye ve benzeri araçları, çalışmanın bitiminde kabına koyma.
2. Plâstilin ve kil gibi maddeleri, çalışmanın bitiminde kabına koyma.
3. Defteri kırıştırmadan temiz kullanma.
4. Kalem gereksiz yere açmama.
5. Kalem fazla bastırmadan kullanma.
6. Defteri boş yer bırakmadan, yaprağını koparmadan kullanma.

AMAÇ 6: El ve parmak kaslarını çalıştırıcı hareketleri yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kolları çevirme ve bükme.
2. Elleri yumruk yapma, açma ve kapama.
3. Elleri bileklerden döndürme.
4. Parmakları yumruk yapmadan bükme ve açma.

AMAÇ 7: Harfleri oluşturan temel çizgilerin anlam bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Çizgi kavramının anlamını söyleme.
2. Dik, yatay, eğik ve yuvarlak çizgileri tanımlama.
3. Verilen çizgiler arasından dik, yatay, eğik ve yuvarlak olanların adalarını söyleme.

AMAÇ 8: Harfleri oluşturan temel çizgileri kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dik, yatay, eğik ve yuvarlak çizgilere yakın çevreden örnekler gösterme/söyleme.
2. Dik çizgilerin nasıl çizildiğini söyleme/gösterme.
3. Yatay çizgilerin nasıl çizildiğini söyleme/gösterme.
4. Eğik çizgilerin nasıl çizildiğini söyleme/gösterme.
5. Yuvarlak çizgilerin nasıl çizildiğini söyleme/gösterme.
6. Verilen bir dizi çizgi arasından dik, yatay, eğik ve yuvarlak olanları seçip işaretleme/söyleme.

AMAÇ 9: Harfleri oluşturan temel çizgileri çizebilme

DAVRANIŞLAR

1. Havada, kol ve el hareketleri ile yukarıdan aşağıya dikey çizgiler çizme.
2. Havada, kol ve el hareketleri ile soldan sağa yatay çizgiler çizme.
3. Havada, kol ve el hareketleri ile yukarıdan aşağıya sağa eğik çizgiler çizme.
4. Havada, kol ve el hareketleri ile yukarıdan aşağıya sola eğik çizgiler çizme.
5. Havada, kol ve el hareketleri ile sağdan sola yuvarlak çizgiler çizme.
6. Çizgisiz kâğıt üzerinde kuralına uygun serbest çizgiler çizme.
7. Deftere çizilecek yatay çizgilerin, soldan başlayıp sağa doğru gideceğini söyleme.
8. Deftere "I l" gibi düz karakterli, uzun ve kısa çizgiler çizme.
9. Deftere "O o, C c, U u" gibi yuvarlak karakterli, küçük ve büyük çizgiler çizme.

AMAÇ 10: Güzel yazı yazmaya istekli oluş

DAVRANIŞLAR

1. Yazı araç, gereçlerini zamanında hazırlama.
2. Uygun oturuş vaziyetini alma.
3. Yazı tahtasında yazı yazmaya gönüllü olma.

AMAÇ 11: Verilen cümleyi istenilen biçimde yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Harflerin yazılış yönünü, nerede başlayıp nerede bittiğini söyleme/gösterme.
2. Bazı harfler arasında şekil benzerliği olduğunu söyleme.
3. Harflerin yazılış biçimine ve yönlerine uygun olarak verilen cümleleri parmak ve kol hareketleriyle havada yazma.
4. Verilen cümleleri parmakla sıra üstüne yazma.
5. Verilen cümleleri sıra üstüne çöp veya fasulye taneleriyle yazma.

6. Büyük fişlerde kelimeler arasındaki boşlukları gösterme.
7. Harfler arasındaki boşlukları gösterme.
8. Fiş cümlesinde geçen harflerin üç aralıktan nereye yazıldığını gösterme.
9. Verilen kelimeleri yazarken, harfler arasında uygun boşluk bırakma.
10. Verilen cümleleri yazarken, kelimeler arasında uygun boşluk bırakma.
11. Güzel ve doğru yapılanlara bakıp kendi yanlışını bulma.
12. Güzel ve doğru yapılanlara bakarak kendi yanlışını düzeltme.

AMAÇ 12: Rakamları kuralına uygun olarak yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Örneği verilen rakamların yazılışında, başlama ve bitiş yerlerini gösterme.
2. Rakamların, şekline ve yazılış yönlerine uygun olarak parmak ve kol hareketleriyle havada yazma.
3. Rakamları, sıra üzerinde parmakla yazma.
4. Rakamları, çöp, fasulye vb. araçlarla yazma.
5. Rakamları, okunaklı ve güzel bir şekilde deftere yazma.
6. Rakamları, yazı ile yazma.

AMAÇ 13: Nokta, soru ve kesme işaretlerini kuralına uygun yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Cümlede noktayı gösterme.
2. Yazdığı cümlelerde noktayı yerine koyma.
3. Cümlede soru işaretini gösterme.
4. Soru işaretini havada yapma.
5. Soru işaretini çöp, fasulye vb. araçlarla yazma.
6. Soru işaretini deftere yazma.
7. Soru cümlesinde soru işaretini yerine koyma.
8. Cümlede kesme işaretini gösterme.
9. Kesme işaretini istenilen biçimde yapma.
10. Yazdığı cümlelerde özel isim eklerini kesme işaretiyle ayırma.

AMAÇ 14: Matematik işaretlerini kuralına uygun biçimde yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. +, -, =, x işaretlerinin başlangıç ve bitiş yerlerini gösterme.
2. +, -, =, x işaretlerini kuralına uygun olarak yapma.

II. KONULAR

1. Sırada Oturma Kuralları
2. Yazı Araç-Gereçleri
3. El ve Parmak Kaslarını Çalıştırıcı Hareketler
4. Harfleri Oluşturan Temel Çizgiler
  - a. Dik, Yatay ve Eğik (Uzun-Kısa, Büyük-Küçük) Çizgi Çalışmaları (Havada)
  - b. Çizgisiz Kâğıt Üzerinde Serbest Çizgi Çalışmaları
  - c. 1 Nolu Defter (Örnek: 7) Üzerinde Çizgi Çalışmaları
5. Güzel Yazı Yazma Çalışmaları
  1. Güzel Yazıda İstekliliği Sağlayan;
    - a. Yazı Araç ve Gereçlerinin Hazırlığı
    - b. Uygun Oturuş Vaziyeti Alma
  2. Temel Harflerle Yazılan ve İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Kullanılan Cümle ve Kelimelerin Yazılışı Sırasında;
    - a. Harflerin Yazılış Yönleri, Başlangıç ve Bitiş Yerleri
    - b. Bazı Harfler Arasındaki Şekil Benzerliği
    - c. Kelimeler Arasındaki Aralık
    - ç. Harfler Arasındaki Aralık
    - d. Cümlelerin 1 Nolu Defterdeki Çizgilere Yerleştirilerek Yazılması
6. Rakamlar
7. Noktalama İşaretlerinden Nokta, Soru İşareti, Kesme İşareti
8. Matematik İşaretlerinden Artı, Eksi, Eşit, Çarpı

III. YAZI ÖRNEKLERİ

1. Dik Temel Yazı Çizgi Ağıştırmaları (Örnek: 1)
2. Dik Temel Yazı Küçük Harfler (Örnek: 2)
3. Dik Temel Yazı Büyük Harfler (Örnek: 3)
4. Dik Temel Yazı Büyük Harflerinin Yapısı (Örnek: 4)
5. Dik Temel Yazı Yazılış Yönleri (Örnek:5)
6. Dik Temel Yazıda Harf ve Kelime Aralıkları (Örnek: 6)
7. İlköğretim 1. Sınıflar İçin Yazı Defteri Sayfası ve Çizgi Normları (Örnek: 7)

IV. ARAÇ ve GEREÇLER

1. Yazı Defteri ve Kâğıtlar

1 numaralı (Örnek: 7) yazı defteri kullanılır. Bu defter, küçük ve büyük, dik ve eğik temel harflerin gövde ve uzantılarına göre hazırlanmıştır.

Özellikleri:

- A5 ebadındaki bu defterin boyutu, 145x210 mm'dir.
- Sayfa kenar boşlukları, yukarıda 23 mm, aşağıda 24 mm, defter ortasına rastlayan kenarlarda yedişer mm, dış yan kenarlarda ise 15 mm'dir.
- Satır çizgileri, dört çizgi, üç aralıktan oluşur. Küçük temel harflere göre, gövde aralığı 5mm, alt ve üst uzantı aralıkları dörder mm olup satır aralıkları da ikişer mm'dir.

Çizgisiz defter veya çizgisiz kâğıt kullanılması durumunda, sayfanın ya da kâğıdın altında, yukarıdaki ölçülere göre hazırlanmış altlık kartonlarından faydalanılır. Ayrıca ambalaj kâğıtlarından da yararlanılabilir.

2. Yazı Kalemleri

Birinci sınıf yazı çalışmalarında esas olan araç, kurşun kalemdir. Bu kalem kolay açılır, içi normal koyulukta ve yumuşaklıktadır (HB veya 2 nolu kalem). Çok ince ya da çok kısa kalemlerle, kalemlere takılan değişik süsler ve keskin köşeli kalemler, rahat yazı yazmayı engelleyeceği için uygun değildir.

Bunun dışında, kenar süsleri, başlıklar ve benzeri çalışmalarda renkli kuru boya kalemleri, diğer tip renkli kalemler ve pastel boyalar da kullanılabilir.

3. Yazı Tahtası ve Tebeşirler

Mat, koyu yeşil renkli, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikte ve uygun boyutlardaki yazı tahtaları daha kullanışlıdır. Tebeşirlerin, yumuşak, çabuk kırılmayan, fazla toz yapmayan, kolay silinebilir özellikte olanları tercih edilir.

4. Plâstilin ve Kil

El ve parmak kaslarının çalıştırılması amacıyla kullanılacak olan bu gereçlerin, elde kir ve boya bırakmayan cinsten olmalarına dikkat edilir.

5. Çöp, fasulye ve benzeri araçlar

Bunlar da yine el ve parmak kaslarını çalıştırma amacı yanında, öğrencilerin şekillendirme becerilerini de geliştiren araçlardır. Çöplerin, kibrit gibi yanıcı özelliği olmayan, ağaç veya plâstik cinsten olanları seçilir.

V. İŞLENİŞ (ÖRNEK)

Dersin adı : Yazı

Sınıf : 1

Konunun adı : Harfleri Oluşturan Dik Temel Çizgiler

Süre : 40 dk.

Öğretme ve öğrenme yöntemi: Anlatım, gösterip yaptırma.

Kaynak kitaplar : .....

Araç ve gereçler: Defter, kurşun kalem, renkli kalemler.

AMAÇ 9: Harfleri oluşturan temel çizgileri çizebilme

DAVRANIŞLAR

1. Havada, kol ve el hareketleri ile yukarıdan aşağıya dikey çizgiler çizme.
6. Çizgisiz kâğıt üzerinde, kuralına uygun serbest çizgiler çizme.
8. Deftere "I" gibi düz karakterli uzun ve kısa çizgiler çizme.

ÖĞRENME/ÖĞRETME ETKİNLİKLERİ

Öğretmen, bütün öğrencilerin izleyebileceği şekilde, sınıfın ortasına geçerek, geniş el ve kol hareketleriyle havada, yukarıdan aşağıya, uzun ve kısa olmak üzere düz çizgiler çizer. Sonra, bu çizgileri topluca öğrencilerin aynı şekilde geniş el ve kol hareketleri ile havada çizmelerini ister.

Öğretmen, öğrencilerin bu hareketleri yaparken birbirlerine zarar vermemeleri ve çarpmamaları için gerekli tedbirleri alır.

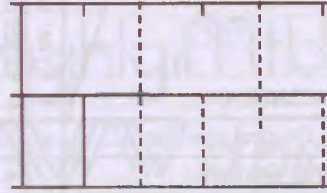
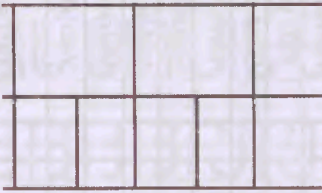
Bu hareketlerin bitmesinden sonra, öğretmen, öğrencilerden toplu hâlde, havada çizdikleri kısa ve uzun dik çizgileri, kâğıt üzerine çizmelerini ister. Bu arada, öğrenciler arasında sürekli dolaşarak çizimlerini denetler. Yanlış çizim yapan öğrencilere, çizimlerin doğrularını göstererek düzeltilmelerini sağlar.

ÖRNEK ÖLÇME SORULARI

1. Aşağıda verilen yatay merdivene uygun olarak, ikinci merdivenin basamaklarını tamamlayınız.

2. Aşağıda verilen bahçe çitine uygun olarak, ikinci bahçe çitinin parmaklıklarını tamamlayınız.

3. Aşağıda verilen lâlelere uygun olarak, vanda verilen lâlelerin saplarını tamamlayınız.

DEĞERLENDİRME

Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

**İLKÖĞRETİM 1. SINIF TÜRKÇE (YAZI) DERSİ PROGRAMI
BELİRTKE TABLOSU**

ALANLAR	BİLİŞSEL AL.	PSİKO-MOTOR ALAN	DUYALAN					
AMAÇLAR	BİLGİ							
				KAVRAMA				
							UYGULAMA	
	BECERİ HÂLİNE GETİRME							
	DEĞ.VER.							
	TEP.BUL.							
	KONULAR							
					Sırada Oturma Kuralları	*		
					Yazı Araç-Gereçleri	*		
					El ve Parmak Kas.gal.har.			*
Harfleri oluşturan Çizgiler						*		
Güzel Yazı Yazma Çalışmaları						*		
Rakamlar						*		
Noktalama İşaretleri						*		
Matematik İşaretleri						*		
TOPLAM	5	7	2					
		14						

Dik temel yazı çizgi alıştırmaları

Dik temel yazı küçük harfler

a b c ç d e f g ğ

h i j k l m n o ö p

r s ş t u ü v y z

! ? , . = q x w ÷ x +

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Dik temel yazı büyük harfler

A B C Ç D E F

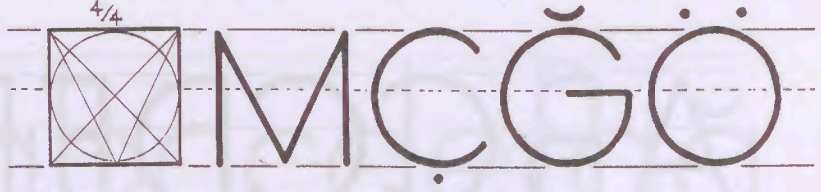
G Ğ H İ J K L

M N O Ö P R

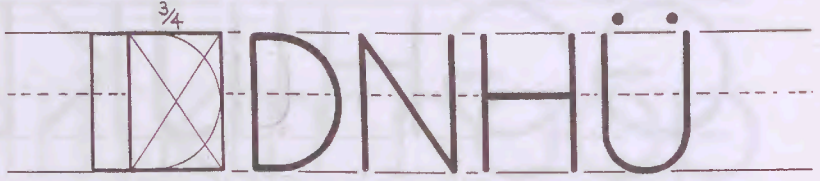
S Ş T U Ü V Y Z

Q W X

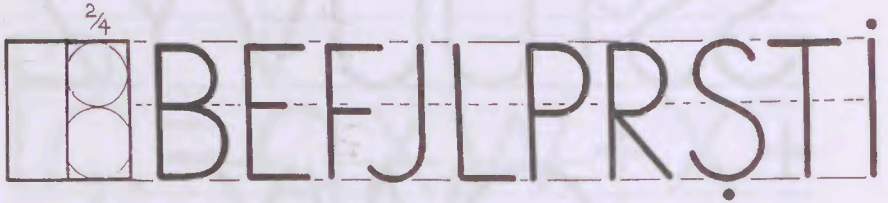
Dik temel yazı büyük harflerinin yapısı

a) Geniş harfler

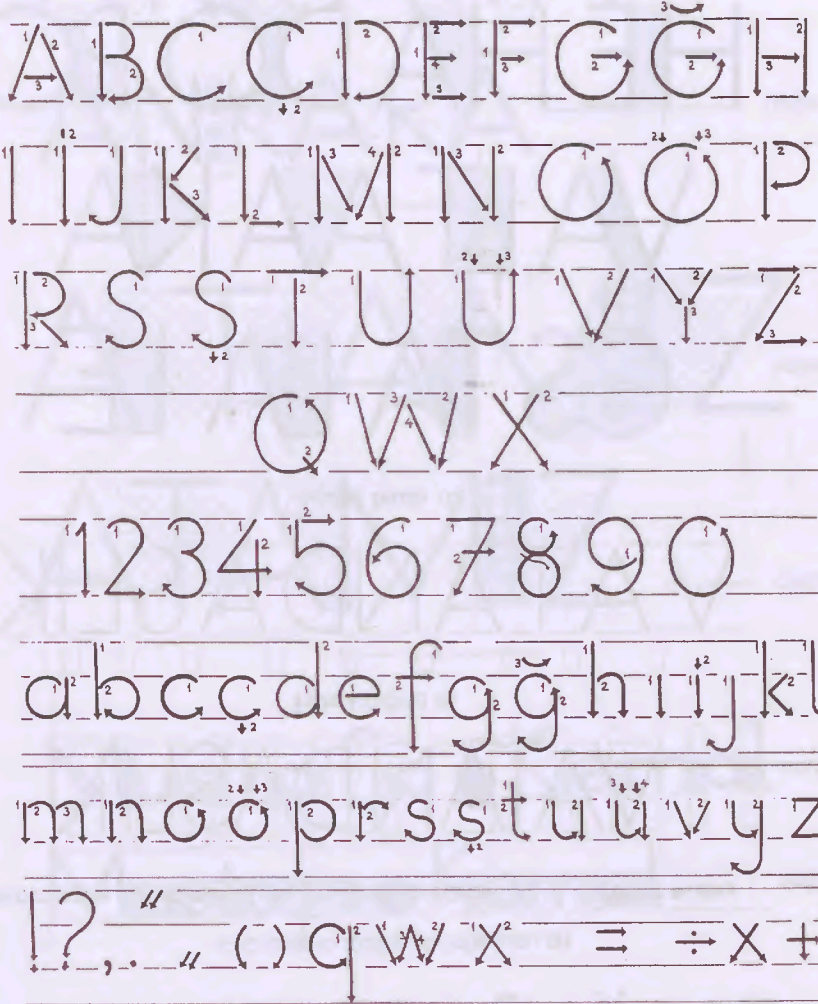

b) Normal harfler

c) Dar harfler

Dik temel yazı yazılış yönleri

Dik temel yazıda harf ve kelime aralıkları.

HE HA DO PC
VA TA KA
CS TA LA E

a) Yanlış yazılış

VATANDASLIK

b) Doğru yazılış

VATANDASLIK

Kelime aralıkları: Temel yazı büyük harflerde, kelimeler arasında kalan aralıklar,

(E) harfi sığacak kadar bırakılmalıdır.

EREÖLÜREADIEKALIR.

ANKARA yanlış

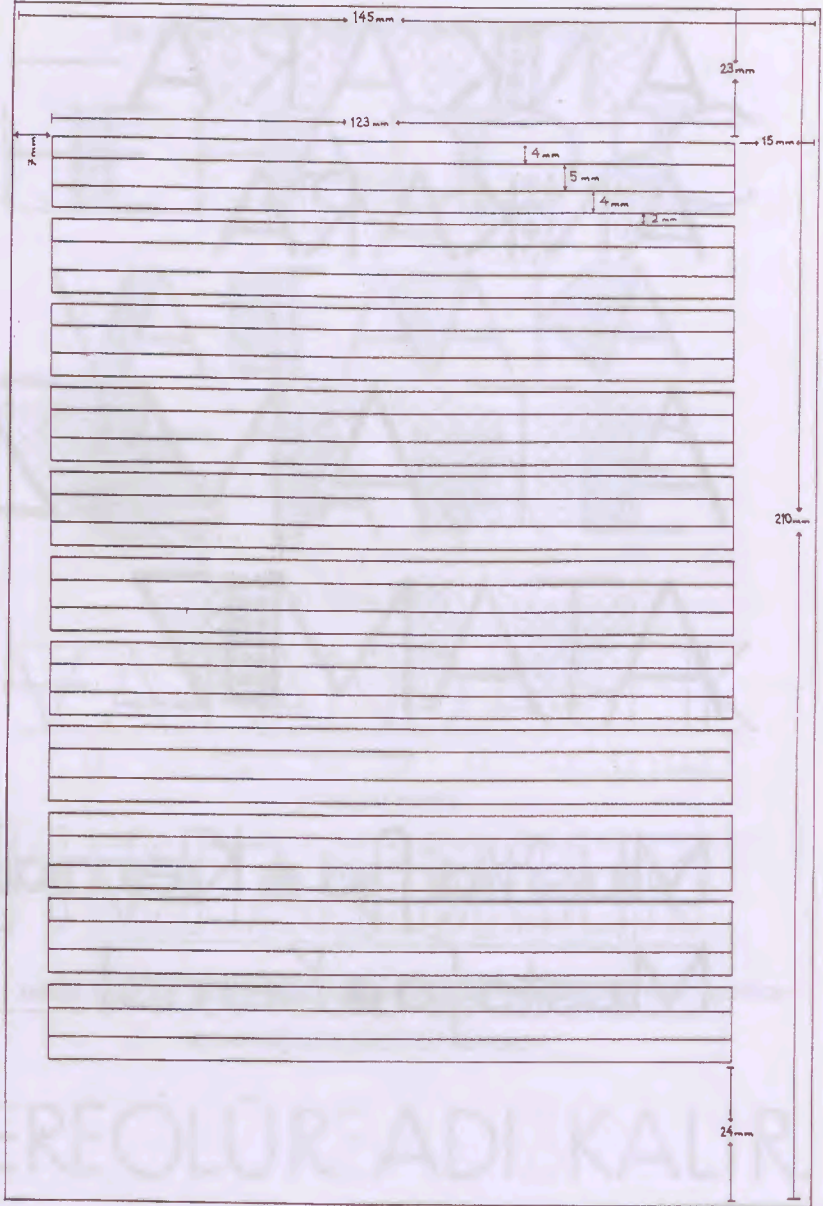
ANKARA doğru

ATAMIZ yanlış

ATAMIZ doğru

Mustafa Kemal yanlış

Mustafa Kemal doğru

İlköğretim 1. sınıflar için yazı defteri sayfası ve çizgi normları (Ölçek: 1/1)

MATEMATİK PROGRAMI

MATEMATIK
PROGRAMI

© 2000 by the author. All rights reserved. Printed in the United Kingdom.

İLKÖĞRETİM OKULU MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

A. GİRİŞ

Eğitimin en önemli görevi, kalkınma için gerekli olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi olmalıdır. Bu nedenle eğitimin rastgele etkinliklerden uzak olması gereği, program tasarımlarının hazırlanıp uygulanması ve etkililik derecesinin kontrol edilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

1991-1992 öğretim yılında uygulamaya konulan İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programı'nın yeterlilik ve verimliliğini belirlemek için; öğrencilerin başarılarını, öğretmenlerin, müfettişlerin ve yakın alan olarak Fen Bilgisi öğretmenlerinin görüşlerini de içeren kapsamlı bir değerlendirme çalışması yapılmıştır.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre programda, aşağıdaki düzenlemeler yapılarak geliştirilmiştir :

1. Programın hedef ve davranışları, öğrencilerin gelişim düzeyleri de dikkate alınarak:

- a. Toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına cevap verebilecek,
- b. Problemleri çözmeye yarayacak şekilde düşünme yolu geliştirecek,
- c. Matematik dersinde edindikleri bilgi ve becerileri günlük hayattaki problemleri çözmeye kullanabilecek,
- d. Yaratıcı ve eleştireli düşünme yeteneğini geliştirecek,
- e. Matematik dersine karşı olumlu tutum geliştirecek nitelikte düzenlenmiştir.

2. İlköğretim Matematik Dersi Programı'nın hedefler bölümünde yer alan davranış sayısının fazla bulunmuş olması nedeniyle programda tekrar edilen hedef ve davranışlar çıkarılarak yeni bir düzenleme yapılmıştır.

3. İşleniş örnekleri her üniteye en az bir tane olacak şekilde hazırlanmıştır. Konular öğretilirken; kesme, yapııştırma, çizme, boyama yaptırılarak öğrencilerin aktif hâle getirilmesine dikkat edilmiştir.

4. Ölçme bölümünde, işlenen her davranış ölçecek sorular hazırlanarak konunun değerlendirilmesinin yapılması sağlanmıştır.

5. Konuların dağılımı, 1. sınıftan 8. sınıfa doğru sarmal bir yapı oluşturacak biçimde genişletilerek dağıtılmıştır.

Hedeflerin programda sıralanışı, belirtilen üniteler ve onların içerdiği konular doğrultusunda ele alınmıştır. Ayrıca bir hedef altındaki davranışlar da onu tamamlayanların hepsini içine almaktadır.

Gerek hedeflerin, gerekse davranışların sırası, öğretmenin aynen uyması gereken bir dizilim değildir. Öğretmen, kendisini bir hedefteki davranışların hepsini birden -art da- öğrenciye kazandırarak hemen diğerine geçmek zorunda hissetmemelidir. Bu nedenle öğretmen plânını yaparken, birden fazla hedefe ulaşabilmek için gerekli davranışları bir ders saati içinde kazandırabilmeyi ilke edinmelidir.

B. İLKÖĞRETİM OKULU MATEMATİK DERSİNİN GENEL HEDEFLERİ

İnsanın içinde yaşadığı topluma ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel bakımdan uyum sağlayabilen ve kendisine de yararlı olabilen bir fert olarak yetişebilmesi için gerekli olan bir takım hedefler vardır. Bunları, özetle şöyle sıralamak mümkündür.

1. Matematiğe karşı olumlu tutum geliştirebilme
2. Matematiğin önemini kavrayabilme
3. Varlıklar arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Zihinden hesaplamalar yapabilme
5. Dört işlemi (toplama, çıkarma, çarpma ve bölme) yapabilme
6. Problem çözebilme
7. Problem kurabilme
8. Çalışmalarda; ölçü, grafik, plân, çizelge ve cetvelden yararlanabilme
9. Temel işlemleri (yüzde, faiz, iskonto vb.) yapabilme
10. Zaman, yer ve sayılar arasındaki ilişkiler hakkında açık ve kesin fikirler kazanabilme
11. Matematik dersinde edinilen bilgi ve becerileri diğer derslerde kullanabilme
12. Geometrik şekiller arasındaki ilişkileri kavrayabilme
13. Geometrik şekillerin alan ve hacimlerini hesaplayabilme
14. Çevredeki eşyaların şekilleri ile kullanımları arasındaki ilişkileri kavrayabilme
15. Basit cebirsel işlemleri yapabilme
16. Birinci dereceden bir ve iki bilinmeyenli denklem sistemlerini kullanarak problem çözebilme
17. Trigonometri hesaplarını yapabilme
18. İstatistik bilgilerini kullanarak grafik çizebilme
19. Permütasyon ve olasılıkla ilgili hesaplamalar yapabilme
20. Tüme varım ve tümden gelim yöntemleriyle düşünerek çözümlenmeler yapabilme
21. Bilimsel yöntemin ilkelerini problem çözmede kullanabilme
22. Çalışmalarda; düzenli, dikkatli, sabırlı olabilme
23. Araştırmacı, tarafsız, ön yargısız, yerinde karar verebilen, açık fikirli ve bilginin yayılmasının gerekliliğine inanan bir kişiliğe sahip olabilme
24. Yaratıcı ve eleştirel düşünebilme
25. Karşılaştığı problemleri çözebilecek yöntemler geliştirebilme
26. Estetik duygular geliştirebilme

C. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR

Bu bölümde, programın yapısı ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

1. Matematik ünitelerinin hedef ve davranışları, genel hedeflerle tutarlı olacak biçimde sınıf seviyelerine göre düzenlenmiştir.

2. Matematikte kullanılan temel kavram ve semboller, her sınıf seviyesinde “**ünitede kullanılan temel kavramlar ve semboller**” başlığı altında verilmiştir. Kavramlar, anlamları öğrenildikten sonra işlem bilgisi ile desteklenmelidir. Daha sonra kavram-işlem bilgisi ilişkilendirilmelidir. Bu şekildeki çalışma matematik öğretiminin yapısına uygundur.

3. Programda, her üniteye örnek bir işleniş ders plânına uygun olarak verilmiştir. İşlenen hedefe ait davranışlar süreye uygun olarak alınmıştır. Hazırlanan ölçme soruları, işlenen hedefler ve davranışları ölçecek biçimde seçilmiştir. Öğretmen tarafından istenildiğinde, ölçme soruları çoğaltılabilir.

Öğrenci seviyesi, çevre faktörleri dikkate alınarak, öğrenme ve öğretme etkinliklerinde bir hedefin bütün davranışları ele alınabileceği gibi, farklı hedeflerin birbirleriyle bağlantılı olan davranışları da ele alınabilir.

Matematik konuları ön şart ilişkili bir yapıya sahiptir. Herhangi bir kavram, onun ön şartı durumundaki diğer kavramlar kazandırılmadan verilemez. Öğrencilerin, toplama işlemini öğrenmeden çarpma işlemini öğrenmeleri zordur. Kesirlerle işlem yapabilmesi için; payda eşitleme, sadeleştirme, genişletme tam sayılı kesri bileşik kesre çevirme gibi konuların daha önceden işlenmesi gerekmektedir.

Öğrenme ve öğretme etkinliklerinde öğretim araç-gereçlerini, dikkat çekmek, alıştırmak, bilgileri açıklamak için hazırlayıp kullanabiliriz. Amaca yönelik olarak tasarlanmış ve geliştirilmiş araçların varlığı ve bunların etkin kullanımı, etkili öğrenmenin vazgeçilmez unsurudur. Matematik ünitelerinin öğretiminde teknolojiden faydalanılmalıdır. Hesap makinesi, bilgisayar, video kaset vb. araçlar imkânlar ölçüsünde sınıf ortamına getirilmelidir. Öğrencilerin bu araçları kullanmalarına fırsat verilmelidir.

Programda işleniş örneklerinde; matematik araç-gereçlerinin yanı sıra hikâye, şarkı, oyun, gazete küpürleri ve yakın çevreden bulunabilecek konuyla ilgili olan eşyalar kullanılmıştır.

Öğrencilerin eleştirci düşünme, muhakeme etme, problem çözme becerilerini geliştirmek ve bilimsel metotlara göre çalışma yollarını öğretmek millî eğitimin temel hedefidir. Her ders bu hedefi gerçekleştirmek için birer araçtır. Matematik programındaki hedef ve davranışları gerçekleştirmeyi sağlayacak öğrenme ve öğretme etkinlikleri, diğer derslerle bağlantıyı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Ünitelerde yer alan öğrenme ve öğretme etkinliklerinin aynen uygulanması zorunlu değildir. Bu etkinlikler, öğretime yol göstermek amacıyla açıklanmıştır.

Öğrenme, karşılıklı bir etkileşimdir. Programda, hedef ve davranışların gerçekleşmesi için seçilen yöntem ve teknikler önemlidir. Ferdî çalışmaların yanında öğretmenin rehberliğinde grup çalışmalarına başvurulmalıdır. Grup sayısı, sınıf mevcuduna göre öğretmen tarafından düzenlenmelidir. İdeal grup, 3 veya 5 kişiden oluşturulmalıdır.

Seçilen yöntemler ve teknikler, hedef ve davranışların gerçekleştirilmesinde önemli bir unsurdur. Öğrenmede; işitme ve görme önemli olmakla beraber, yaparak öğrenme da-

ha yararlı ve sürekli sonuçlar sağlar. Programdaki işleniş örnekleri, günlük hayatla bağlantılı ve öğrenci katılımını sağlayacak nitelikte düzenlenmiştir.

A. Matematik Ünitelerinin İşlenişi ile İlgili Açıklamalar

1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler

Çocuklar, 6-7 yaş öncesinde sınıflandırma ve gruplandırma yapabilirler; fakat sınıf veya grupların özelliklerini, bunların içeriklerini kavrayamazlar. Bunun yanında, okula gelmeden önce zihnî olarak varlıkları birbirinden ayırt edebilirler. 6-7 yaşına gelenler; sayı kavramını, sayılar arasındaki ilişkileri kavrayabilirler.

6-7 yaş, çocuğun bir yandan zihnî gelişimindeki geçiş dönemine, diğer yandan plânlı eğitimin başlamasına rastlamaktadır. İlköğretim okuluna gelen çocuklar, çok çeşitli sebeplerden dolayı, zihnî ve zihnî olmayan faktörler bakımından birbirlerinden farklıdırlar. Plânlı eğitim programları, bütün öğrencileri bir başlangıç noktasından alıp ileriye götürür.

Bu nedenlerle 6-7 yaş öncesi zihin gelişmelerinde; bazı durumlarda çocuklar arasında oluşan ferdi farklılıkları azaltmak, çocukları plânlı eğitime hazırlamak ve yakın çevresinde gördüğü eşyalar ve şekiller arasındaki ilişkileri görebilme yeteneğini geliştirebilmek için varlıklar arasındaki ilişkilere yer verilmiştir. Bunlar; benzerlik-farklılık, büyüklük-küçüklük, uzunluk-kısalık, azlık-çokluk, yüksekte-alçakta, uzakta-yakında, içinde-dışında, üzerinde-altında, sağda-solda-arada, önde-arkada, çukur-tümsek ve ağırlık-hafiflik ilişkileridir.

Bu ilişkilerle ilgili davranışlar kazandırılırken; birinci ve ikinci sınıfta çocukların sezgilerinden ve tahminlerinden yararlanılmalı, sebepler üzerinde durulmalıdır. Özellikle; uzunluk-kısalık, uzaklık-yakınlık, azlık-çoklukla ilgili davranışların edindirilmesinde ölçüler ünitesi ile ilişki kurularak ölçmeye başvurulmalıdır.

Varlıklar arasındaki ilişkiler konusundaki çalışmalarda, öğrencilerin okumaya ve yazmaya başlamalarına gerek yoktur. Bu çalışmalar, hem birinci hem de ikinci sınıfta sürdürülecektir.

Çalışmaların başlangıç noktası, öğrencilerin okul dışında kazandıkları bilgilerine ve yaşantılarına dayandırılmalıdır. Öğrencilerin bu kavramları doğal ortamlarda gözlem yaparak öğrenmeleri sağlanmalıdır.

2. Kümeler

Küme, doğal sayıların, bu sayılar arasındaki ilişkilerin kavratılmasında bir araç olarak kullanılacaktır. Bu nedenle kümeler arasındaki ilişkiler ve bunlarla yapılan işlemlere ait davranışlar, doğal sayılarla ilgili davranışların kazandırılmasına faydası yönünden ele alınacaktır.

Küme kavramı; yakın çevredeki araçlar-gereçler, eşyalar ve şekiller bir araya getirilerek, topluluk ve yığın kelimelerinin anlamlarından başlanıp oluşturulmaya çalışılacaktır. Kümelerdeki eleman sayısı kavramı, varlıkları bire bir eşleme yoluyla kazandırılmalıdır.

Kümeler arasındaki ilişki ve işlemler dört işlemin anlamının kazandırılmasında, problem çözme yeteneğinin geliştirilmesinde ve matematiğe karşı olumlu bir tutum gelişmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle kümeler arasındaki ilişkilere ve işlemlere uygun problemler verilmesine dikkat edilmelidir. Problemlerin çözümüne öğrencilerin katılımı sağlanmalı, kendilerinin problem kurmaları teşvik edilmelidir.

6. sınıfa kadar kümeler, doğal sayıların kavratılmasında araç olarak kullanılmış, bu sayılardan işlemlerin açıklamasında yararlanılmıştır. Bu sınıfta öğrencilere; seçme, ayırt etme, gruplama yetileri kazandırılmalıdır. Öğrencilerin, kümeler arasındaki bağıntıları kurmaları, kümelerle yapılan işlemleri kavramaları ve bunların özelliklerini günlük hayattaki problemlere uygulamaları sağlanmalıdır.

3. Doğal Sayılar ve Tam Sayılar

Öğrenciler, ailelerinden ve yakın çevrelerinden taklit yöntemiyle öğrendikleri sayıları eşyalar üzerinde ve ezbere sayma yeteneğine sahiptirler. Sayının anlamını bilmeden yapılan sayma ritmiktir. Ritmik saymalar, öğrencinin sayı kavramını kazanmasını hızlandırır.

İleriye ve geriye doğru ritmik sayma çalışmaları, toplama-çıkarma ve çarpma işlemlerinin öğretiminde kolaylık sağlayacaktır. Bu nedenle ritmik sayma becerisi kazandırılırken, baştan sıra ile sayma çalışmaları belli bir düzeye geldikten sonra, verilen bir sayıdan başlayıp saymaya da yer verilmelidir.

Matematiğin, sayı kavramını kullanarak hesaplama ve ölçme teknikleri ile bir akıl yürütme ve düşünme yolu olduğu dikkate alındığında; sayı kavramının ne kadar önemli olduğu anlaşılır. Sayı kavramının soyut oluşu, kavramın kazandırılmasının uzun zamana yayılmasını gerekli kılmıştır.

Varlıklar arasında azlık-çokluk kavramının kazandırılmış olması, sayının somut varlıklarla eşlenerek verilmesi, sayının değişik düzenlemelerle ifade edilmesi; çocukta soyutlama ve genelleme yaparak istenen sayı kavramına ulaşmasını sağlar. Somut nesnelere yapılan bu çalışmalar, yerini simgelere bırakır. Rakamlar da sayıları anlatan birer yazılı simgedir. 1. sınıfta, sıfır sayısının öğretiminde güçlüklerle karşılaşılabilir. Sıfır sayısının öğretiminde, küme yaklaşımından faydalanılmalıdır. Ayrıca sıfırın özelliğini sezdirici cümleler verilebilir.

Abaküs, basamak levhası, sayı kartları, sayı çubukları, para ve para modelleri, istatistik yıllıklarındaki tablolar ünitenin kavranmasında araç olarak kullanılabilir.

7. sınıfta, pozitif ve negatif tam sayılar kümesi sayı doğrusu üzerinde kavratılacaktır. Pozitif ve negatif tam sayıların kendi içinde ve birbirlerine göre durumu belirtilecektir. Tam sayılarla, dört işlem kavratılacak, günlük hayattan da problem çözümleri yaptırılarak pekiştirilecektir. Sayı doğrusu üzerinde, toplama ve çıkarma işlemleri yaptırılacak, toplama işleminin özellikleri sezdirilecektir.

4. Kesirler, Rasyonel Sayılar ve Gerçek Sayılar

Doğal sayılar, bir kümenin elemanlarını saymak için kullanılabilirmekte fakat günlük hayattaki bazı problemlerin çözümünde yetersiz kalmaktadır. Kesirlerin, bir bütünün veya kümenin eşit parçalarını bütüne bağlı saymak için kullanılması, bu sorunu ortadan kaldırmaktadır.

Dört işlemle ilgili problemlerin çözümünde, ondalık kesirlerin kavratılmasında kesirler ünitesi önem kazanmaktadır.

Kesirlerin karşılaştırılması çalışmaları, çocuğun değişik düşünme yollarıyla, kural ve genellemeye ulaşmasını sağlayacaktır. Kesirlerin kavratılmasına somut varlıklardan başlanmalı, daha sonra konuyla ilgili işlemlere ve problemlere yer verilmelidir.

Ondalık kesirler, paydaları 10, 100, 1 000 gibi 10 un kuvveti olan kesir sayıları olduğundan, ayrı bir kesir sayısı olmadığı fakat özel kesir sayıları olduğu öğrencilere sezdirilmelidir. Ondalık kesirler, dört işlem hesaplarında, uzunluk ve arazi ölçülerini bulmada, kâr-zarar, iskonto problemlerinin çözümünde, Sosyal Bilgiler dersi konusu içerisinde yer alan plân ve ölçek ünitesinin işlenişinde kolaylık sağlaması nedeniyle önemlidir.

6. sınıfta da yine kesir sayılarıyla işlem yapmaya devam edilecek, rasyonel sayı kavramı sadece sezdirilecektir. Bir sayı kümesini öğretirken, o kümenin bir kısmını (negatif rasyonel sayılar) yok sayarak öğretmek, çelişkilere neden olacağından, rasyonel sayılar kümesi, negatif tam sayılardan sonra verilmek üzere 7. sınıfa işlenecektir. Yine 7. sınıfta, gerçek sayıların sayı doğrusunu tam olarak doldurduğundan söz edilecektir.

5. İşlemler

Toplama, Çıkarma, Çarpma, Bölme İşlemleri

Toplumsal ve ekonomik hayattaki sürekli gelişmeler ve değişimler, öğrencilerin zihinsel ve yazılı olarak doğru ve çabuk hesaplama yapma becerisi kazanmalarının önemi ni ortaya koymaktadır. Sınıflarda sayı basamaklarının sınırlılığı da dikkate alınarak, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme ünitelerindeki aşamalılık unutulmamalıdır.

İşlemlerin öğretilmesi ile ilgili olarak aşağıdaki sıra izlenmelidir:

a. Öğrencilere; başlangıçta varlıkların bir araya gelmeleri, insan, hayvan ve bitkilerin çoğalmaları, eksilmeleri, bölünmeleri gibi doğal olaylar fark ettirilmelidir. Bunlardan yararlanarak işlem kavramının kazandırılmasına çalışılmalıdır.

b. İşlemlerle ilgili sözlü ifadeler öğretilmelidir.

c. İşlemlerle ilgili matematiksel ifadeler yazdırılmalı ve kavratılmalıdır.

ç. Başlangıçta, zihinden hesaplamalara yazılı işlemlerden daha fazla yer verilmelidir. Ayrıca, dört işlemle ilgili çalışmalarda, işlemin kavratılmasından sonra doğru ve çabuk işlem yapma çalışmalarına geçilmelidir.

d. Günlük hayatta zihinden hesap yapma önem taşır. Bu nedenle yazılı işlemlerin yanında zihinden işlemlere de yeteri kadar yer verilmelidir.

e. Öğrencilere, işlemlerin sonuçları yaklaşık olarak tahmin ettirilmelidir. Sonuçların tahmini, hem işlemlerin kontrolü hem de günlük hayatta gerekli kolay hesap yapma yeteneğini geliştirir.

f. Öğrencilere, her işlemin sonunda doğruluğunu kontrol etme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Problem çözümünde ve işlemlerin doğruluğunu kontrol etmede 4. sınıftan itibaren hesap makinesi kullanılabilir.

Kesir sayılarıyla yapılacak işlemlerin teknikleri büyük ölçüde doğal sayılardaki gibi olduğundan, sadece farklılıklar vurgulanmalıdır. Örneğin; payda eşitlemeden toplama ve çıkarma işlemlerinin yapılamayacağı belirtilmelidir.

İşlemlerin kavratılmasında; sayı kartları, sayma kutuları, abaküs, resimler ve levhalar, gazeteler, dergiler, istatistik yıllıkları, kartpostallar, çarpım tablosu levhası, metre, cetvel gibi araçlardan yararlanılabilir.

Rakamların yazılışlarında yazı programı esas alınacaktır. Hareket yönleri aşağıdadır.

6. Ölçüler

Hayatın her alanında ölçüleri sık sık kullanmaktayız. Bu nedenle matematik konularının işlenmesinde ölçme türleri sınıf seviyesine uygun olarak programda düzenlenmiştir.

Doğal ölçülerin yanında, çocuğun kullandığı eşyaları birim kabul ederek yapılacak ölçme işlemlerine yer verilmelidir. Daha sonra standart ölçü birimi kullanılarak ölçme sonuçlarının karşılaştırılmasına fırsat sağlanmalıdır. Ölçme türleri arasındaki ilişkilerde ortak noktalar belirlenip, ünite tekrarı adı altında verilmelidir. Örneğin; uzunluk, kütle, sıvı ölçü birimleri onar kat onar kat büyür, onar kat onar kat küçülür.

Standart ölçü birimleri tanıtılırken, öğrencilerin ölçme araçlarını kullanmalarına, mümkün olanları edinmelerine veya yapmalarına imkân verilmelidir. Bunlarla ilgili kavramların kazandırılmasına önem verilmeli, öğrencilerin kendi deneyimleriyle ilgili örneklerden yararlanılmalıdır.

Günlük hayatta karşılaştıkları; uzunluk, kütle, sıvı, alan, hacim, arazi vb. ölçüleri yaklaşık olarak tahmin edebilme becerisi kazandırılmalı, bilinçli bir tüketici olmanın yöntemleri konular içinde vurgulanmalıdır. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaşacakları ölçü birimlerini tanıma ve gerekirse bunları farklı birimlere çevirerek problem çözmeye kullanma becerisi verilmelidir.

4. ve 5. sınıflarda Atatürk'ün ölçülerle ilgili getirdiği yeniliklerin tarihlerini içeren problemlere geçilmeden önce, bir paragraf hâlinde bu konudaki çalışmalarını ile ilgili açıklayıcı bilgiler verilmelidir.

7. Grafikler

Grafikler, sayısal bilgilerin gözle görülür ve kolay anlaşılır hâle getirilmesine yardımcı olur. İlköğretimin ikinci ve üçüncü sınıflarında çocukların ilgisini çekebilme için bu konuya sayısal bilgilerin şekille gösterilmesinden başlanmalıdır.

Grafikler, yorumlama ve genelleme basamağındaki davranışların kazandırılmasında kullanılabilecek araçlardır. Bu bakımdan mihver derslerde, gazete, dergi ve istatistik yıllıklarındaki grafiklerden yararlanılarak yorumlama ve karşılaştırma yapma çalışmalarına yer verilmelidir. Grafik çeşitlerinin hangi alanlarda kullanıldıkları belirtilmeli, aynı konu ile ilgili iki grafik hazırlanarak birbirlerinden farklı yönleri belirtilmelidir.

8. Geometri

Çocuğun yakın çevresindeki eşyalarda, şekillerde ve tabiattaki varlıklarda, geometrik biçim ve desen yer alır. Geometrik biçim ve desen, varlığa görünüş güzelliği kazandırmaktadır. Varlıktaki amaca uygunluğun fark edilmesi, güzel sanatlar eğitiminin de temelini oluşturur. Geometrik şekillerin kavratılması, eleştirci düşünce ve problem çözme becerisini geliştirir. Ayrıca, geometri, matematiğin diğer konularının öğretilmesinde araç olarak kullanılır.

Bu nedenle öğrencilerin geometrik cisimlerin köşelerini, ayrıtlarını ve yüzeylerini keşfederek tanımaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin yakın çevresinde kullandıkları geometrik cisimlere benzeyen varlıklar, sınıf ortamına getirilmelidir. Bu geometrik cisimlere dokunmalarına, hareket ettirmelerine, döndürmelerine ve öğrencilerin gözlemlerini anlatmalarına fırsat verilmelidir. Öğrenciler inceledikleri bu cisimlere, çevrelerinden örnekler gösterebilmelidir. Geometrik şekillerin çizimlerinde, noktalı kâğıtlardan veya matematik defterinin karelerinden yararlanılmalıdır. Daha sonra ölçme yollarına başvurarak çeşitli malzemelerle katlama, kesip çıkartma, yapıştırma, şekillendirme, resmini yapma etkinliklerine yer verilmelidir.

Nokta, doğru, doğru parçası, ışın, düzlem ve uzay kavramlarının tanımları yapılmalıdır. Bu kavramların ne oldukları şekil ve örneklerle açıklanmalıdır.

Geometrik şekillerin çevrelerinin ve alanlarının hesaplanmasında, başlangıçta formül kullanmadan sonuca ulaşılması çalışmalarına yer verilmelidir. Örneğin, π sayısını kullanmadan çemberin çevresinin ölçme yoluyla hesaplanması gibi.

Öğrencilere matematiksel kavramlar verilirken, tanım ve kurallara genelleme yoluyla ulaşma, ilişki kurma, yorum yapma ve geometrik şekillerle problem çözme becerisi kazanmaları sağlanmalıdır.

5. sınıfta, Geometri konusuna başlamadan önce Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları konu alan bir okuma parçasına yer verilecektir. Bu okuma parçası yardımıyla Eylül 1999 tarih ve 2504 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yer alan Atatürk'ün matematiğe verdiği önem ile ilgili hedef ve davranışlar kazandırılacaktır.

9. Asal Sayılar ve Çarpanlarına Ayırma

6. sınıfta öğrencilerden, sayıların 2, 3, 5, 9 ile bölünüp bölünemeyeceğine bölme işlemi yapmadan karar vermesi istenerek, bölünebilme kurallarını bulmaları için yol gösterilmelidir. Çarpanlara ayırma, e.b.o.b. u ve e.k.o.k. u günlük hayatta karşılaşılan problemlerin çözümünde yardımcı olacak şekilde kullanmaları sağlanmalıdır.

10. Oran ve Orantı

6. sınıfta, aynı cins miktarları bilerek karşılaştırmayı sağlayan oran kavramı verilecek, orantı ve çeşitleri günlük hayatta karşılaşılan problemler aracılığı ile açıklanacaktır. Öğrencilerin doğru ve mantıklı düşünmesi sağlanacaktır.

7. sınıfta, orantının özellikleri verildikten sonra “bileşik orantı” ya geçilecek, bu konularla ilgili alıştırmalar yapılacaktır. Ayrıca, yüzdelerin de bir oran olduğu üzerinde durulacak, basit yüzde hesapları bir orantı şeklinde verilecektir. Oran için bir birimin söz konusu olmadığı vurgulanacaktır.

8. sınıfta; çokluk, ölçme, oran ve orantı kavramları hatırlatılacak, 4. orantılı, orta orantılı ve orantının özellikleri üzerinde durulacaktır. Üçgenlerde eşlik ve benzerlik konularının kavratılmasında, oran-orantı konusu önemli yer tutmaktadır. Ayrıca; Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Resim-İş derslerinde oran-orantıdan yeri geldikçe faydalanılmaktadır. Bu nedenle oran-orantının uygulamaları günlük hayattan seçilerek konunun daha iyi anlaşılması sağlanacaktır. Bu sınıfta oran ve orantı konusuna geçmeden önceden Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmalarını anlatan bir pragraf hâlinde açıklayıcı bilgi verilecektir.

11. Harfli İfadeler ve Denklemler

Dört işlemle karmaşık olarak çözülen problemlerin denklemlerle daha kolay çözüldüğü bilinmektedir. Bu bölümde bir problemi denklem şekline getirirken izlenecek yollar belirtilmelidir. Denklem biçiminde verilen bir ifadenin neyi anlatmak istediği belirtilmelidir. 7. sınıfta birinci dereceden bir bilinmeyenli, 8. sınıfta birinci dereceden iki bilinmeyenli denklemler üzerinde durulmalıdır. Denklem çözümlerinde, çocuğun kendi yaşantısından örnekler verip, konuyu daha iyi kavraması sağlanacaktır. Değişik etkinliklerle özdeşliklerin ve harfli ifadelerin anlaşılması sağlanacak, böylece denklemler bilinmeyen harf gruplarının oluşturduğu ifadelerden arınacaktır.

12. Simetri, Koordinat Eksenleri ve Grafikler

7. sınıfta, ayna veya kâğıtlar yardımıyla simetri konusu verilecektir. Simetri kavramı, koordinat eksenleri üzerinde açıklanarak, doğru grafikleri çizilirken yararlanılacaktır. Örnekler günlük hayattan seçilecek, simetri merkezleri ve simetri eksenleri üzerinde durulacaktır.

13. Modüler Aritmetik

8. sınıfta, saat aritmetiğinin yardımıyla modüler aritmetiğe geçiş yapılacaktır. Günlük hayatta modüler aritmetiğin önemi üzerinde durulacak, buradaki ikili işlem kavramıyla dört işlemin ilişkisi sezdirilecektir.

B. Problem Çözme Becerisi

Bilim ve teknolojideki gelişmeler, insanların yeni durumlara uyum sorununa sebep olmaktadır. Bu yüzden, öğrencilerde problem çözme yeteneğini geliştirmek, eğitimin birinci hedefidir.

Gerçek hayatta problemler çeşitlidir. Matematiksel düşünmeyi kazandırmak için bu problemlerden başlanmalıdır. Gerçek hayattaki problemlerin çözüm aşamaları, matematik problemlerinin çözümünü ile ilişkilendirilmelidir; öğrencilere, hesaplama, uygulama ve değişik çözüm yollarıyla kazandırılmalıdır. Programda yer alan problem çözme hedef ve davranışları, ünite konularının işlenişinde giriş olarak kullanılabilmesi gibi üniteyi değerlendirme amacına yönelik olarak da düzenlenebilir.

Problemler, öğrencilerin dört işlemi kullanmalarını gerektiren durumlardır. Bu nedenle problemler şu özellikleri taşımalıdır:

1. Problemler, çocuğun kendi yaşantısından, ev-aile-okul ve sınıf hayatından, çevredeki ve çeşitli iş alanlarından alınmalıdır.
2. Problemler, çocuğun istekle yapacağı nitelikte olmalıdır.
3. Öğretmen, problemlerde daima çocukların günlük yaşantılarını göz önünde tutmalı ve problemin çözümü için kullanılacak işlemlerin daha önce kavratılmış olmasına dikkat etmelidir.
4. İşlemlerin kavratılması amacıyla verilen problemler çok basit olmalı; ünite veya konu sonlarındaki problemler, kolaydan zora doğru sıralanmalıdır.
5. Öğrencilere verilen problemler, onların gelişim seviyelerine uygun olmalıdır.
6. Öğrencilere ders dışında yapılmak üzere verilecek alıştırmaların ve problemlerin çok olmamasına dikkat edilmelidir.
7. Problemler, gereği kadar açık olmalı, aynı zamanda öğrencilere bir takım bilgiler kazandırmalıdır. Bu durumda öğrenciler, problemlere karşı ilgi duyarlar ve çözmek isterler.

Problem Çözme Sırasında Dikkat Edilecek Özellikler

1. Öğretmen, problemi çözme çalışmalarında öğrencilerin kendi başlarına düşünmeleri için belirli bir süre vermelidir.
2. Çözümler yazı tahtasında ve defterlerde yapılırken yazının düzenine dikkat edilmelidir.

3. Öğretmen, mümkün olduğu kadar öğrencilerin, problemleri kendi kendilerine çözmelerine imkân vermeli, gerekmedikçe müdahale etmemelidir. Ancak, çocuklar herhangi bir zorlukla karşılaştığında onlara yardım etmelidir.

4. Sonuca en kısa yoldan götüren çözüm tercih edilmeli : ancak, farklı çözümler de değerlendirilmelidir.

5. Problemin çözümü için zihinden hesaplama, sonucun tahmin edilmesinde önemli bir yer tutar. Bu bakımdan zihinden hesaplama becerisine yeteri kadar zaman ayrılmalı, öğrencilerin bu becerileri geliştirilmelidir.

Problem Çözme Sürecindeki Aşamalar

- a. Problemin verilenlerini ve istenilenlerini söyleme ve yazma
- b. Problemi özet olarak yazma
- c. Probleme uygun şekli ve şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde başvurulacak işlemi ya da işlemleri sebepleri ile birlikte söyleme veya yazma
- d. Problemi sonucunu tahmin edip söyleme veya yazma
- e. Problemin çözüp sonucu söyleme veya yazma
- f. Problemin çözümünde, varsa değişik çözüm yollarını söyleme veya yazma
- g. Problemin çözümünün doğru yapıp yapılmadığının sebebini ve yanlış yapılmış ise yanlışını belirterek söyleme veya yazma
- ğ. Öğrenilen bilgilerin kullanılabileceği şekilde bir problem söyleme ve yazma

C. Alıştırmalarla İlgili Özellikler

Öğrencilerde görülen başarısızlıkların bir nedeni de amaca uygun ve gereği kadar alıştırmayı yaptırılmamasıdır. Öğrenme süreleri farklı olduğundan, özellikle geç ve güç öğrenenler için alıştırmalarda çeşitlilik gereklidir. Programdaki bazı işleniş örneklerinde olduğu gibi çalışma yapıları düzenlenmelidir. Bu tür etkinlikler, öğrenmeyi zevkli ve kolay hâle getirir.

Matematik öğretiminde alıştırmaların yeri, yukarıda belirtildiği gibi, ancak bazı bilgi ve beceriler edinildikten, geliştirildikten ve hayata uygulandıktan sonra önem kazanır.

Alıştırma yaptırılırken aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir :

1. Birinci sınıfta, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerine yeterli kadar ağırlık verilmelidir.
2. Çabukluğa önem verilmeli, ancak doğruluk çabukluğa feda edilmemelidir.
3. Alıştırmalar, çocuğu yorucu ve bıktırıcı olmamalıdır.
4. Alıştırmalar, belli zaman aralıkları ile tekrarlanmalıdır.
5. Problemler ve alıştırmalar için sayı seçilirken, işlemin özelliği dikkate alınmalıdır.
6. Alıştırmalarda, zihinden hesap yapma becerilerinin de geliştirileceği unutulmamalıdır.
7. Toplama işleminden önce ileriye, çıkarma işleminden önce geriye sayma, çarpma işleminden önce ritmik sayma çalışmalarına - sınıf seviyesine uygun şekilde - yeterli kadar yer verilmelidir. Bu çalışmalar, ilgili işlemlerin yapılmasını kolaylaştırıcı olarak düşünülmelidir.

Ç. Ölçme ve Değerlendirme

Değerlendirme, eğitim etkinliklerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Eğitimde değerlendirme, öğrencilerin eksikliklerini tespit etmek, başarılarını saptamak, onları belli programlara yönlendirmek (rehberlik etmek), başvurulan öğretim yönteminin etkinliğini anlamak, kullanılan eğitim programının uygun olup olmadığını belirlemek gibi amaçlarla yapılır. Öğrenci eksikliklerini tespit etmek ve başvurulan öğretim yönteminin etkinliğini anlamak, öğrenciden çok öğretimi ilgilendirir. Başka bir deyişle, bu değerlendirme türünde programdaki davranışların bütünüün konu edilmesi gereklidir. Elde edilen sonuçlar öğrenci başarısını değerlendirmede kullanılmamalıdır.

Öğrenci başarısını değerlendirmede ise, öncelikle öğrencinin programda belirtilen amaçlara ne derece ulaştığı, diğer bir deyişle, davranışların ne kadarını kazandığının saptanmasıdır. Bu çalışmaların sonunda, öğrenci başarısı değerlendirilir. Bu değerlendirme türünde, elbette programdaki bütün davranışların kazanılıp kazanılmadığının anlaşılması gerekmez. Bunun yerine, bütün davranışları temsil edecek şekilde seçilen daha az sayıda davranış değerlendirmeye konu edilir.

İlköğretimdeki değerlendirme çalışmaları, öğrencilerin eksikliklerini saptama ve matematikte bireyin sonraki yaşantısında temel olacak davranışları geliştirmeye yönelik olmalıdır. Ayrıca, matematikte konular arasındaki ön şart ilişkisi çok güçlü olduğundan - başka bir deyişle; sonraki öğrenmeler, büyük ölçüde konu ile ilgili önceki birikimlere bağlı olduğundan - öğrenci eksiklerinin tamamlanması, bu sebeple de yeterli düzeyde gelişmemiş olan davranışların saptanması büyük önem taşır.

Önceki öğrenmelerin; kendilerine dayalı sonraki öğrenmeleri kolaylaştırabileceği, zorlaştırabileceği, hatta matematikte öğrenmeyi imkânsızlaştırabileceği bilindiğinden, öğrenci eksiklerini saptama amacıyla yapılacak değerlendirmenin önemi daha iyi anlaşılır. Bu nedenle öğretmen, zaman zaman yapacağı sınavlarla öğrencilerin eksiklerini tespit etmeli ve bu eksiklikleri giderici çalışmalar yapmalıdır.

Öğrenci başarısını değerlendirmek amacıyla çalışmalar; yarı yıl içinde yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirilen ölçmelere, ödevler ve öğrencinin sınıf içi çalışmalarından oluşmalıdır. Başarıyı tespit amacıyla yarı yıl içindeki ölçmelerden öğrencilerin eksiklerini anlamak için de yararlanılabilir. Ayrıca, sonuçlar öğrenciyi güdüler, ilerdeki öğrenmelere hazır hâle getirir. Son zamanlarda yapılan çalışmalar; güdüleme, hazır olma ve diğer etmenlerin başarıda büyük ölçüde rol oynadığını göstermiştir.

Değerlendirme bir niteliğe ait ölçme sonuçlarının bir ölçütle kıyaslanarak karara varılması işlemidir. Buna göre, bir niteliğin yeterliği hakkında karara varmak için o konuya ait bazı ölçmeler yapmak zorunludur.

Başvurulan öğretim yöntemlerinin ne derecede etkili olduğu amacıyla yapılan değerlendirmede -yukarıda belirtildiği gibi- bütün davranışlar ölçme konusu yapılır. Ancak, öğrenci başarısını değerlendirmek için yapılan ölçmelerden de bu amaçla yararlanılabilir. Hatta, bunlar öğrenci eksiklerini tespit için kullanılabilir.

Ölçme çalışmalarında, ölçülecek özelliklerin neler olduğunun açık şekilde bilinmesi gerekir. Programda her konu ile ilgili olarak geliştirilmesi plânlanan özelliklerin neler olduğu, her amaç altındaki davranışlarla belirtilmiştir. Ölçme çalışmalarında bu davranışları yoklayacak sorular sorulmalıdır.

Soru hazırlamada, soru türü ölçülecek davranışın özelliğine uygun olarak seçilmelidir. Bazı davranışlar için çoktan seçmeli, bazıları için açık uçlu tipte sorular sorulabilir.

Soruların hazırlanmasında aşağıdaki ilkelere dikkat edilmelidir :

1. Birinci sınıftaki ölçme, yazılı sorular yerine sözlü sorularla yapılmalıdır. Ancak, bazı durumlarda ve sınırlı olarak öğretim yılının sonuna doğru okuma-yazma çalışmalarını yeterli düzeye geldikten sonra yazılı sorulara geçilebilir.

Bu sınıftaki sorular, cevabı uzun yazı yazmayı gerektirecek biçimde olmayıp, kısa yazmayı (tercihen bir-iki sembol veya sadece işaret kullanmayı) gerektirecek şekilde olmalıdır.

2. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda çoktan seçmeli soruların kullanılması hâlinde, seçenek sayısı tercihen üç olmalıdır.

3. Dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda çoktan seçmeli soruların kullanılması hâlinde, seçenek sayısı tercihen dört olmalıdır.

4. Cevabını öğrencinin yazması gereken sorular, çoktan seçmeli sorularda olduğu gibi, davranışları yoklayacak nitelik taşımaktadır.

5. Zihinden işlem yapma becerilerinin yoklamasındaki sorular sözlü olarak sorulup, cevapların da sözlü olarak alınması esas olmalıdır.

6. Zihinden işlem yapma becerilerinin ve problem çözme süreci ile ilgili davranışların yoklanmasında, öğrencilerin düşünme süreçlerini anlamak için izledikleri yolu ayrıntılı olarak söylemeleri de istenmelidir.

Değerlendirmede kararın isabet derecesi-büyük ölçüde-sonuçlarının güvenilir ve geçerli olmasına bağlıdır. Güvenirlilik, gelişigüzel hatalardan arınmak anlamına geldiğine göre; ölçme sonuçlarının açık ve seçik olarak anlaşılır şekilde yazılmasına, puanlamada kişiye bağımlılıktan uzak kalınmasına, bunun için anlaşılır bir cevap anahtarı ve puan çizelgesi hazırlanıp buna bağlı kalınmasına, ayrıca puanlama sırasında öğrencilerin özel durumlarının dikkate alınmasına ve maddî hata yapılmamasına dikkat edilmelidir. Geçerlilik için; ölçülecek davranışların önceden programdan seçilmesi ve sadece bunları yoklayan soruların hazırlanması gerekir. Seçilmeyen davranışlarla ilgili soru sorulması veya seçilenler için soru yazılmaması geçerliliği düşürür.

1. SINIF

HEDEFLER

1. Varlıklar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt edebilme
2. Varlıkları büyüklük ve küçüklük bakımından ayırt edebilme
3. Varlıkları uzunluk ve kısalık bakımından ayırt edebilme
4. Varlıkları azlık ve çokluk bakımından ayırt edebilme
5. Varlıkları yüksekte ve alçakta olmaları bakımından ayırt edebilme
6. Varlıkları uzakta ve yakında olmaları bakımından ayırt edebilme
7. 20 ye kadar; birer, beşer ritmik sayabilme
8. 50 ye kadar; birer, onar, beşer ritmik sayabilme
9. 100 e kadar; birer, onar, beşer ritmik sayabilme
10. 20 ye kadar ikişer ritmik sayabilme
11. 30 dan geriye doğru birer ritmik sayabilme
12. 20 den geriye doğru ikişer ritmik sayabilme
13. Küme bilgisi
14. Kümeyi kavrayabilme
15. Kümeler arasındaki ilişkileri kavrayabilme
16. Rakamları kuralına uygun olarak yazabilme
17. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 doğal sayılarını kavrayabilme
18. 0 (sıfır) doğal sayısını kavrayabilme
19. 20 ye kadar olan doğal sayıları kavrayabilme
20. Sayı doğrusunu kavrayabilme
21. Bir bütünün yarısını kavrayabilme
22. Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini kavrayabilme
23. Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme
24. Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla zihinden toplama işlemini yapabilme
25. Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini kullanarak problem çözebilme
26. 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini kavrayabilme
27. 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme
28. 20 ye kadar olan doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilme
29. 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini kullanarak problem çözebilme
30. 20 ye kadar olan doğal sayılarda toplama ve çıkarma işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme

31. 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini kullanarak problem çözebilme
32. Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemini kavrayabilme
33. Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilme
34. Çarpımları 100 e kadar olan doğal sayılarda 10 ile çarpma işlemini yapabilme
35. Çarpımları 20 ye kadar olan doğal sayılarda, 5 ve 2 ile zihinden çarpma işlemini yapabilme
36. Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla, çarpma işlemini kullanarak problem çözebilme
37. Bir basamaklı doğal sayılarla bölme işlemi bilgisi
38. Doğal uzunluk ölçülerinden; "parmak", "karış", "kulaç", "ayak" ve "adım"ı kavrayabilme
39. Metre bilgisi
40. Metreyle ilgili bilgileri uygulayabilme
41. Saat bilgisi
42. Saati okuyabilme
43. Varlıkları, görünen şekil özelliklerine göre tanıyabilme
44. Küre, silindir, küp ve dikdörtgenler prizmasına benzeyen varlıkları ayırt edebilme

1. SINIF ÜNİTELERİ VE SÜRELERİ

ÜNİTELER	Hedef Sayısı	Davranış Sayısı	Oranı (%)	Süre (Ders Saati)
1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler	6	31	7	10
2. Ritmik Saymalar	6	31	10	15
3. Kümeler	3	16	3	4
4. Doğal Sayılar	5	29	15	22
5. Kesirler	1	4	4	6
6. Toplama İşlemi	4	22	13	18
7. Çıkarma İşlemi	6	25	16	23
8. Çarpma İşlemi	6	26	19	28
9. Ölçüler	5	16	7	10
10. Geometri	2	8	6	8
TOPLAM	44	208	100	144

ÜNİTENİN SÜRESİ : 10 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Varlıklar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt edebilme

Davranişlar

1. Bir varlığın benzerini, diğer iki varlık arasından gösterip işaretleme
2. İki birbirine benzer üç varlıktan birbirine benzeyenleri gösterip işaretleme
3. İki birbirine benzer üç varlıktan farklı olanı gösterip işaretleme

Hedef 2 : Varlıkları büyüklük ve küçüklük bakımından ayırt edebilme

Davranişlar

1. İki varlıktan, büyük olanı gösterip işaretleme
2. İki varlıktan, küçük olanı gösterip işaretleme
3. Üç varlıktan, en büyük olanı gösterip işaretleme
4. Üç varlıktan, en küçük olanı gösterip işaretleme
5. Üç varlığı, büyükten küçüğe doğru sıraya koyma
6. Üç varlığı, küçükten büyüğe doğru sıraya koyma

Hedef 3 : Varlıkları uzunluk ve kısalık bakımından ayırt edebilme

Davranişlar

1. İki varlıktan, uzun olanı gösterip işaretleme
2. İki varlıktan, kısa olanı gösterip işaretleme
3. Üç varlıktan, en uzun olanı gösterip işaretleme
4. Üç varlıktan, en kısa olanı gösterip işaretleme
5. Üç varlığı, uzundan kısaya doğru sıraya koyma
6. Üç varlığı, kısadan uzuna doğru sıraya koyma

Hedef 4 : Varlıkları azlık ve çokluk bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Aynı cins iki varlık grubundan, çok olanı gösterip işaretleme
2. Aynı cins iki varlık grubundan, az olanı gösterip işaretleme
3. Aynı cins üç varlık grubundan, en çok olanı gösterip işaretleme
4. Aynı cins üç varlık grubundan, en az olanı gösterip işaretleme
5. Aynı cins üç varlık grubunu, azdan çoğa doğru sıraya koyma
6. Aynı cins üç varlık grubunu, çoktan aza doğru sıraya koyma

Hedef 5 : Varlıkları yüksekte ve alçakta olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. İki varlıktan, yüksekte bulunanı gösterip işaretleme
2. İki varlıktan, alçakta bulunanı gösterip işaretleme
3. Üç varlıktan, en yüksekte bulunanı gösterip işaretleme
4. Üç varlıktan, en alçakta bulunanı gösterip işaretleme
5. Yükseklik sırasına konulmuş üç varlığın isimlerini, alçaktan yükseğe veya yüksekten alçağa doğru söyleme

Hedef 6 : Varlıkları uzakta ve yakında olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. İki varlıktan, uzakta olanı gösterip işaretleme
2. İki varlıktan, yakında olanı gösterip işaretleme
3. Üç varlıktan, en uzakta olanı gösterip işaretleme
4. Üç varlıktan, en yakında olanı gösterip işaretleme
5. Uzaklık sırasına konulmuş üç varlığın isimlerini, uzaktan yakına veya yakından uzağa doğru söyleme

KONULAR

1. Benzerlik ve Farklılık
2. Büyüklük ve Küçüklük
3. Uzunluk ve Kısalık
4. Azlık ve Çokluk
5. Yüksekte ve Alçakta
6. Uzakta ve Yakında

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

benzer	farklı	uzak	yakın	varlık
büyük	küçük	uzun	kısa	
az	çok	yüksek	alçak	

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Yüksekte ve Alçakta
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Çevre ve sınıf içindeki varlıklar La Fontaine (La Fonten)'den "Karga ile Tilki" masal kitabı

Hedef 5 : Varlıkları yüksekte ve alçakta olmaları bakımından ayırt edebilme

Davranışlar

1. İki varlıktan, yüksekte bulunanı gösterip işaretleme
2. İki varlıktan, alçakta bulunanı gösterip işaretleme
3. Üç varlıktan, en yüksekte bulunanı gösterip işaretleme
4. Üç varlıktan, en alçakta bulunanı gösterip işaretleme
5. Yükseklik sırasına konulmuş üç varlığın isimlerini, alçaktan yükseğe veya yüksekten alçağa doğru söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen "Çocuklar şimdi size 'Karga ile Tilki' masalını okuyacağım. Beni dikkatlice dinleyin. Masalla ilgili sorular soracağım." diyerek, öğrencilerin konuya ilgisini çeker. Masalı okuduktan sonra ilgili resmi göstererek öğrencilere sorular sorar :

- * Resimde hangi hayvanları görüyorsunuz?
- * Resimde hangi hayvan yüksektedir?
- * Resimde hangi hayvan alçaktadır?

Resimle ilgili sorular cevaplandırılır. Sonra öğretmen, sınıf ve çevreden bu konuyla ilgili örnekler vererek konuyu kavratır.

Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki resmi göstererek, taşıtlarla ilgili sorular sorar :

- * Resimde gördüğümüz taşıtların adları nelerdir?
- * Bu taşıtlardan en yüksekte olanı hangisidir?
- * Bu taşıtlardan en alçakta olanı hangisidir?

Bu sorulardan sonra, öğretmen öğrencilere taşıtların isimlerini yükseklik durumlarına göre sıralamalarını söyler. Öğretmen, öğrencilerden sınıf ve çevreden konuyla ilgili örnekler vermelerini ister. Bu tür örneklerle konuyu kavratır.

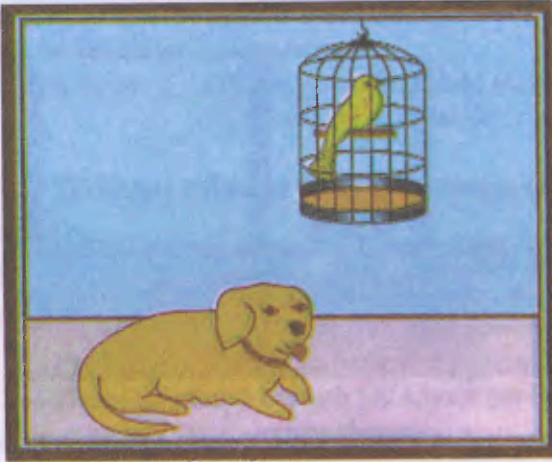
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

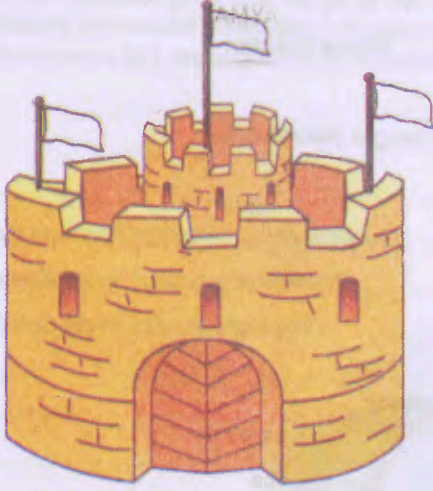
1. Resimdeki top ve çocuktan hangisi **yüksektedir**?

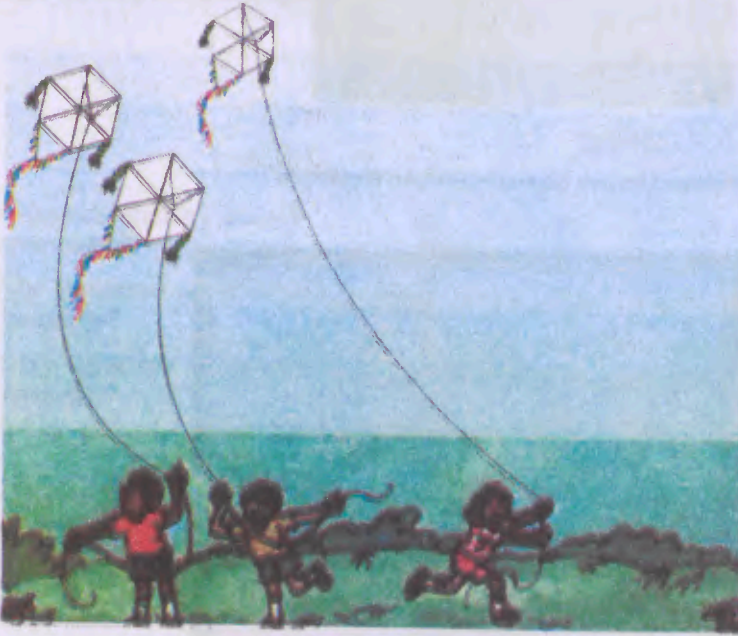
2. Resimdeki kuş ve köpekten hangisi **alçaktır**?

3. Resimde en yüksekte olan bayrağı boyayınız.

4. Resimde en alçakta olan uçurtmayı boyayınız.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE II**RİTMİK SAYMALAR**

ÜNİTENİN SÜRESİ: 15 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : 20 ye kadar; birer, beşer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 1 den başlayıp 10 a kadar birer ritmik sayma
2. Verilen bir sayıdan başlayıp 10 a kadar birer ritmik sayma
3. 1 den 20 ye kadar birer ritmik sayma
4. Verilen bir sayıdan başlayıp 20 ye kadar birer ritmik sayma
5. 5 ten başlayıp 20 ye kadar beşer ritmik sayma
6. 5 in katı olan bir doğal sayıdan başlayıp 20 ye kadar beşer ritmik sayma

Hedef 2 : 50 ye kadar; birer, onar, beşer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 1 den başlayıp 50 ye kadar birer ritmik sayma
2. Verilen bir sayıdan başlayıp 50 ye kadar birer ritmik sayma
3. 10 dan başlayıp 50 ye kadar onar ritmik sayma
4. 10 un katı olan bir sayıdan başlayıp 50 ye kadar onar ritmik sayma
5. 5 ten başlayıp 50 ye kadar beşer ritmik sayma
6. 5 in katı olan bir sayıdan başlayıp 50 ye kadar beşer ritmik sayma

Hedef 3 : 100 e kadar; birer, onar, beşer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 1 den başlayıp 100 e kadar birer ritmik sayma
2. Verilen bir sayıdan başlayıp 100 e kadar birer ritmik sayma
3. 10 dan başlayıp 100 e kadar onar ritmik sayma
4. 10 un katı olan bir sayıdan başlayıp 100 e kadar onar ritmik sayma
5. Verilen bir sayıdan başlayıp 100 e kadar onar ritmik sayma
6. 5 ten başlayıp 100 e kadar beşer ritmik sayma
7. 5 in katı olan bir sayıdan başlayıp 100 e kadar beşer ritmik sayma

Hedef 4 : 20 ye kadar ikişer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 2 den başlayıp 10 a kadar ikişer ritmik sayma
2. 2 den başlayıp 20 ye kadar ikişer ritmik sayma
3. Verilen bir sayıdan başlayıp 10 a kadar ikişer ritmik sayma
4. Verilen bir sayıdan başlayıp 20 ye kadar ikişer ritmik sayma

Hedef 5 : 30 dan geriye doğru birer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 10 dan geriye doğru birer ritmik sayma
2. 20 den geriye doğru birer ritmik sayma
3. 30 dan geriye doğru birer ritmik sayma
4. 20 ile 30 arasındaki bir sayıdan başlayıp geriye doğru birer ritmik sayma

Hedef 6 : 20 den geriye doğru ikişer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 10 dan geriye doğru ikişer ritmik sayma
2. 1 ile 10 arasında verilen bir sayıdan başlayıp geriye doğru ikişer ritmik sayma
3. 20 den geriye doğru ikişer ritmik sayma
4. 10 ile 20 arasında verilen bir sayıdan başlayıp geriye doğru ikişer ritmik sayma

KONULAR

1. 20 ye Kadar; Birer, Beşer Ritmik Sayma
2. 50 ye Kadar; Birer, Onar, Beşer Ritmik Sayma
3. 100 e Kadar; Birer, Onar, Beşer Ritmik Sayma
4. 20 ye Kadar İkişer Ritmik Sayma
5. 30 dan Geriye Doğru Birer Ritmik Sayma
6. 20 den Geriye Doğru İkişer Ritmik Sayma

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

ritmik sayma

ileri

geri

ikişer

birer

beşer

onar

ÖRNEK İŞLENİŞ

- Konu** : 20 ye Kadar; Birer, Beşer Ritmik Sayma
Süre : 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler : Soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler : Abaküs, sayma çubukları, fasulyeler, "Say Bak" şarkısı

Hedef 1 : 20 ye kadar; birer, beşer ritmik sayabilme

Davranışlar

1. 1 den başlayıp 10 a kadar birer ritmik sayma
2. Verilen bir sayıdan başlayıp 10 a kadar birer ritmik sayma
3. 1 den 20 ye kadar birer ritmik sayma
4. Verilen bir sayıdan başlayıp 20 ye kadar birer ritmik sayma
5. 5 ten başlayıp 20 ye kadar beşer ritmik sayma
6. 5 in katı olan bir doğal sayıdan başlayıp 20 ye kadar beşer ritmik sayma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, öğrencilere "Say Bak" şarkısını bilen olup olmadığını sorar, varsa bilen öğrenciye şarkıyı söyler. Şarkıyı bilen öğrenci yoksa, öğretmen birkaç defa kendisi söyler. Öğrencilerin de katılımını sağlar. Şarkıyı birlikte söylerler.

SAY BAK

Sağ elimde beş parmak
Sol elimde beş parmak
Say bak, say bak, say bak
Bir, iki, üç, dört, beş,
Altı, yedi, sekiz, dokuz, on
Hepsi eder on parmak
Sen de istersen say bak
Say bak, say bak, say bak.

Öğretmen, aşağıdaki soruları sınıfa yönelterek, öğrencilerin verdikleri cevapları değerlendirir.

a. Bu şarkıda hangi sayıdan başlayıp kaç kadar saydık?

b. Bir elimizde kaç parmak var?

c. İki elimizde kaç parmak var?

Daha sonra aşağıdaki saymaları yaptırır.

a. 1 den başlayıp 10 a kadar, parmaklarıyla tempolu ritmik saydırır.

b. Verdiği bir sayıdan başlatıp, parmaklarıyla 10 a kadar saydırır.

c. Abaküs, sayma çubukları, fasulye vb. araçlardan yararlanarak 20 ye kadar tempolu birer ritmik saydırır.

ç. Aynı araçları beşerli gruplara ayırarak 20 ye kadar beşer ritmik saydırır.

d. 5 in katı olan bir doğal sayıdan başlatıp 20 ye kadar beşer ritmik saydırır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki kolyenin boncuklarını birer ritmik sayınız.

2. 6 dan 20 ye kadar birer ritmik sayınız.

3. Aşağıdaki kuşları beşer ritmik sayınız.

4. 10 dan 20 ye kadar beşer ritmik sayınız.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE III	emele od	KÜMELER
-----------	-------------	---------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 4 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Küme bilgisi

Davranışlar

1. Sınıftaki veya yakın çevredeki canlı ve cansız varlıklar arasından bir topluluk söyleme
2. Bir topluluğu oluşturan varlıkların adlarını söyleme
3. Varlıkların oluşturduğu topluluğun küme olduğunu söyleme
4. Bir kümeyi oluşturan varlıkların her birinin eleman olduğunu söyleme
5. Bir kümenin eleman sayısını söyleme
6. Elemanı olmayan kümenin boş küme olduğunu söyleme

Hedef 2 : Kümeyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen belirli varlıklar topluluğundan bir küme söyleme
2. Elemanları verilen bir kümeyi şemayla gösterme
3. Kümeye örnek verme
4. Boş kümeyi şemayla gösterme

Hedef 3 : Kümeler arasındaki ilişkileri kavrayabilme

Davranışlar

1. Eleman sayıları aynı olan farklı iki kümenin elemanlarını bire bir eşleme
2. Verilen kümeler arasından, eleman sayıları aynı olan iki farklı kümeyi gösterip işaretleme
3. Eleman sayıları farklı iki kümenin elemanlarını bire bir eşleme
4. Elemanları aynı olan iki kümenin elemanlarını bire bir eşleme
5. Verilen kümeler arasından, elemanları aynı olan iki kümeyi gösterip işaretleme
6. Eleman sayıları farklı iki kümeden, eleman sayısı fazla olanı seçip işaretleme

KONULAR

1. Kümeler
2. Kümeler Arasındaki İlişkiler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

küme	bire bir eşleme	eleman sayısı
eleman	şema	boş küme

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Kümeler
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap, anlatım
Araçlar ve Gereçler	: Sınıfta bulunan araçlar ve gereçler, çantanın içindeki araçlar ve gereçler

Hedef 1 : Küme bilgisi

Davranışlar

1. Sınıftaki veya yakın çevredeki canlı ve cansız varlıklar arasından bir topluluk söyleme
2. Bir topluluğu oluşturan varlıkların adlarını söyleme
3. Varlıkların oluşturduğu topluluğun küme olduğunu söyleme
4. Bir kümeyi oluşturan varlıkların her birinin eleman olduğunu söyleme
5. Bir kümenin eleman sayısını söyleme
6. Elemanı olmayan kümenin boş küme olduğunu söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Kümeler konusuna giriş yapılırken; öğretmen, öğrencilerinden cetvel, kalem, silgi vb. araçlardan ve gereçlerden birer tane vermelerini ister.

Öğretmen, bunları masasının üzerinde bir araya getirir. Masa üzerindeki araçların ve gereçlerin bir topluluk oluşturup oluşturmadığını sorar. Alınan cevaplarla ilgili açıklamalar yapar. Öğrencilerden, yakın çevreden başka topluluk örnekleri vermelerini ister. (Örneğin; çantanın içindeki araçlar ve gereçler, ailedeki kişiler, bahçedeki ağaçlar vb.)

Öğrencilere, örneklerindeki toplulukları oluşturan varlıkların adlarını söyler.

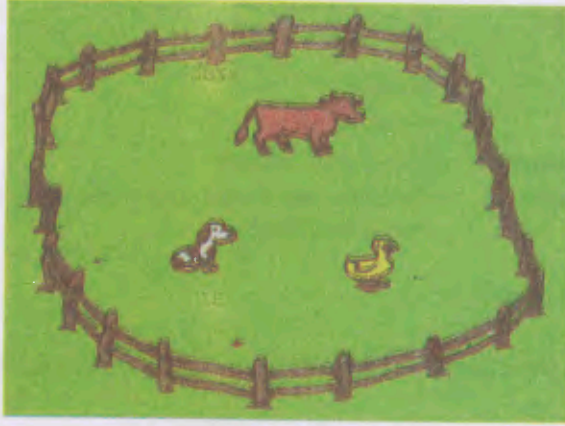
Bir öğrenciden, çantasının içindeki araçları ve gereçleri sırasının üzerine adlarını sayarak çıkarmasını ister. (Defter, kitap, kalem açacağı, silgi vb.) Öğretmen, çantadan çıkan araçların ve gereçlerin herkesçe bilinen ve aynı şekilde adlandırılan varlıklar olduğunu vurgular. Canlı ve cansız varlıklar topluluğunun bir küme oluşturduğu sonucuna varılır. Bu kümeyi oluşturan her varlığın adları söylenerek öğrencilerle birlikte sayılır. Kümenin kaç varlıktan oluştuğu sorulur. Kümeyi oluşturan her varlığın, kümenin bir elemanı olduğu söylenir.

Öğretmen, öğrencilerden bir kalem kutusu isteyerek içindeki varlıkları, masasının üzerine boşaltır. Boş kalem kutusunu öğrencilere göstererek, kalem kutusunun içinde kaç eleman olduğunu sorar. Elemanı olmayan kümeye "boş küme" denildiğini söyler.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Resimdeki hayvanların isimlerini söyleyiniz. Bu hayvanlar, bir küme oluşturur mu?

2. Resimdeki çocuklar, bir küme oluşturur mu? Bu kümenin kaç elemanı vardır?

3. Hangi sepetteki havuçların kümesi boş kümedir? Altındaki kutuyu işaretleyiniz.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 22 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Rakamları kuralına uygun olarak yazabilme

Davranışlar

1. Örneği verilen rakamların yazılışında, başlama ve bitiş yerlerini gösterme
2. Rakamları şekline ve yazılış yönlerine uygun olarak parmak ve kol hareketleriyle havada yazma
3. Rakamları sıra üzerinde parmakla yazma
4. Rakamları, çöp, fasulye ve benzeri araçlarla yazma
5. Rakamları kuralına uygun bir şekilde, deftere rakamla yazma
6. Rakamları yazıyla yazma

Hedef 2 : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 doğal sayılarını kavrayabilme

Davranışlar

1. Eleman sayıları aynı olan iki kümenin elemanlarını bire bir eşleyerek eleman sayılarının aynı olduğunu söyleme
2. Eleman sayıları aynı olan iki kümenin eleman sayılarını yazı ve rakamlayazma
3. Verilen kümeye bir eleman katarak yeni bir küme elde etme
4. Eleman sayıları farklı iki kümenin elemanlarını bire bir eşleyerek eleman sayılarının farklı olduğunu söyleme
5. Eleman sayıları farklı olan iki kümenin eleman sayılarını yazı ve rakamla yazma
6. Eleman sayıları farklı olan kümelerden, belirtilen eleman sayısına sahip kümeyi seçip işaretleme
7. Eleman sayıları farklı olan iki kümeden, eleman sayısı fazla olan kümenin eleman sayısının diğer kümenin eleman sayısından kaç fazla olduğunu söyleme
8. Verilen sayıda elemanı bulunan bir küme şemasını yapma

Hedef 3 : 0 (sıfır) doğal sayısını kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen kümeler arasından elemanı olmayan kümeyi seçme
2. Boş kümenin eleman sayısının 0 (sıfır) olduğunu söyleme
3. Boş kümenin eleman sayısını yazı ve rakamla yazma
4. Günlük hayattan boş kümeye örnekler söyleme
5. Eleman sayısı 0 (sıfır) olan kümeye elemanlar katarak boş olmayan kümeler elde etme

Hedef 4 : 20 ye kadar olan doğal sayıları kavrayabilme

Davranışlar

1. Dokuz elemanlı bir kümeye, bir eleman katarak bir onluk elde etme
2. On elemanlı bir kümenin eleman sayısını rakamla ve yazıyla yazma
3. On elemanlı bir kümenin eleman sayısının bir "onluk" olduğunu söyleyip yazma
4. Onluğu oluşturan elemanlardan her birinin bir "birlik" olduğunu söyleyip yazma
5. Bir onluk ve en çok dokuz birlikten oluşan bir kümeyi, onluk ve birliklerine ayırıp yazma
6. Yirmi elemanlı bir kümenin elemanlarını, onluk ve birliklerine ayırarak gösterme

Hedef 5 : Sayı doğrusunu kavrayabilme

Davranışlar

1. Sayı doğrusu üzerinde verilen doğal sayıları okuma
2. Sayı doğrusu üzerinde boş bırakılan yerlere uygun doğal sayıları yazma
3. Bir sayı doğrusu yaparak, belirtilen sayıları bu doğru üzerine uygun şekilde yerleştirme

KONULAR

1. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 Doğal Sayıları
2. 0 (Sıfır) Doğal Sayısı
3. 10 dan 20 ye Kadar (10 ve 20 dahil) Olan Doğal Sayılar

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

birlik doğal sayı	onluk eleman rakam
----------------------	-----------------------

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: 8 Doğal Sayısı
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki varlıklar, "Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler" masal kitabı

Hedef 2 : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 doğal sayılarını kavrayabilme

Davranışlar

1. Eleman sayıları aynı olan iki kümenin elemanlarını bire bir eşleyerek eleman sayılarının aynı olduğunu söyleme
2. Eleman sayıları aynı olan iki kümenin eleman sayılarını yazıyla ve rakamla yazma
3. Verilen kümeye bir eleman katarak yeni bir küme elde etme
4. Eleman sayıları farklı iki kümenin elemanlarını bire bir eşleyerek eleman sayılarının farklı olduğunu söyleme
5. Eleman sayıları farklı olan iki kümenin eleman sayılarını yazıyla ve rakamla yazma

6. Eleman sayıları farklı olan kümelerden, belirtilen eleman sayısının olduğu kümeyi seçip işaretleme.

7. Eleman sayıları farklı olan iki kümeden, eleman sayısı fazla olan kümenin eleman sayısının diğer kümenin eleman sayısından kaç fazla olduğunu söyleme

8. Verilen sayıda elemanı bulunan bir küme şemasını yapma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Doğal sayıların işlenişine geçilmeden önce, öğrencilere daha önce öğrendikleri "Say Bak" şarkısı söylenilip 10 a kadar ritmik sayma hatırlatılır.

Öğretmen, 8 sayısının kavratılmasıyla ilgili olarak "Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler" masalını kitaptan okur.

Sonra aşağıdaki resmi gösterir.

Resimdeki cüceleri temsil etmek üzere yedi erkek öğrenciyi tahtaya çağırır. Bu öğrencilere, beslenme çantalarını ellerine almalarını söyler. Öğrencilere :

- Tahtada kaç cüce var?
- Cücelerin elinde kaç tane beslenme çantası var?
- Her cücenin bir beslenme çantası var mı?
- Cücelerin sayısı ile beslenme çantalarının sayısı aynı mıdır? sorularını sorar.

Cevapları aldıktan sonra, yedi sayısını rakamla ve yazıyla yazdırır.

Öğretmen daha sonra, Pamuk Prenses ile yedi cücelerin birlikte olduğu resmi gösterir. "Çocuklar, cücelerin yanına Pamuk Prenses de geldi." diyerek bir kız öğrenciyi tahtaya çağırır. Öğrencilere :

- Tahtada kaç kişi var?
- Tahtadaki kişilerde kaç tane beslenme çantası var?
- Tahtadaki herkesin bir beslenme çantası var mı?
- Tahtadaki kişi sayısı ile beslenme çantalarının sayısı aynı mıdır? sorularını sorar.

Öğretmen cevapları aldıktan sonra öğrencilere, sekiz rakamını yazılışındaki hareket sırasına göre havada ve sırada parmaklarıyla yazdırır.

Sonra sayıyı, defterlerine rakamla ve yazıyla yazdırır.

Öğretmen, iki resmi yan yana gösterir. Öğrencilere :

- Hangi resimde yedi kişi vardır?
- Hangi resimde sekiz kişi vardır?
- Pamuk Prenses'in olduğu resimdeki kişi sayısı diğer resimdeki kişi sayısından kaç fazladır? sorularını sorar.

Cevapları aldıktan sonra, öğrencilerden 8 elemanı bulunan bir küme şeması yapmalarını ister.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. 7 sayılarının bulunduğu kutuları maviye boyayınız. 8 sayılarının bulunduğu kutuları sarıya boyayınız.

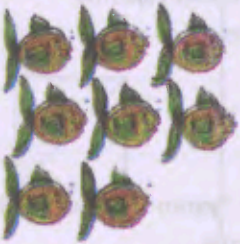
6	7	3	8	1	7	2
4	5	8	2	7	3	6

2. Ağaçtaki armutları sayıp rakamla yazınız.

3. Aşağıdaki balık sayısı kadar kutuyu boyayınız.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE V	KESİRLER
---------	----------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 6 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef : Bir bütünün yarısını kavrayabilme

Davranışlar

1. Bir varlığın kendisinin “bütün” olduğunu söyleme
2. İki eş parçaya bölünen bir varlığın, her parçasının “yarım” olduğunu söyleme
3. Çeşitli varlık veya varlık gruplarının yarısını gösterme
4. İki yarımı verilen bir varlığın bütünü elde etme

KONULAR

1. Bütün
2. Yarım
3. Bir Çokluğun Yarısı
4. Yarımdan Bütün Elde Etme

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

bütün
yarım

varlık
kesir

çokluk

ÖRNEK İŞLENİŞ

- Konu** : Bütün ve Yarım
Süre : 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler : Anlatım, soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler : Makas, kâğıt, ip veya halat

Hedef : Bir bütünün yarısını kavrayabilme

Davranışlar

1. Bir varlığın kendisinin “bütün” olduğunu söyleme
2. İki eş parçaya bölünen bir varlığın, her parçasının “yarım” olduğunu söyleme
3. Çeşitli varlık veya varlık gruplarının yarısını gösterme
4. İki yarımı verilen bir varlığın bütünü elde etme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen **bütün** ve **yarım** kavramlarını verirken aşağıdaki hikâyeden faydalanır.

Babaları iki kardeşe yemeleri için bir tane çikolata getirir. İki kardeş babalarının getirdiği çikolatayı bir türlü paylaşamazlar ve tartışmaya başlarlar. Bu durumu gören baba, çocuklarını yanına çağırır. Yaptıkları işin yanlış olduğunu, çikolatayı paylaşarak her ikisinin de eşit miktarda yiyebileceğini söyler.

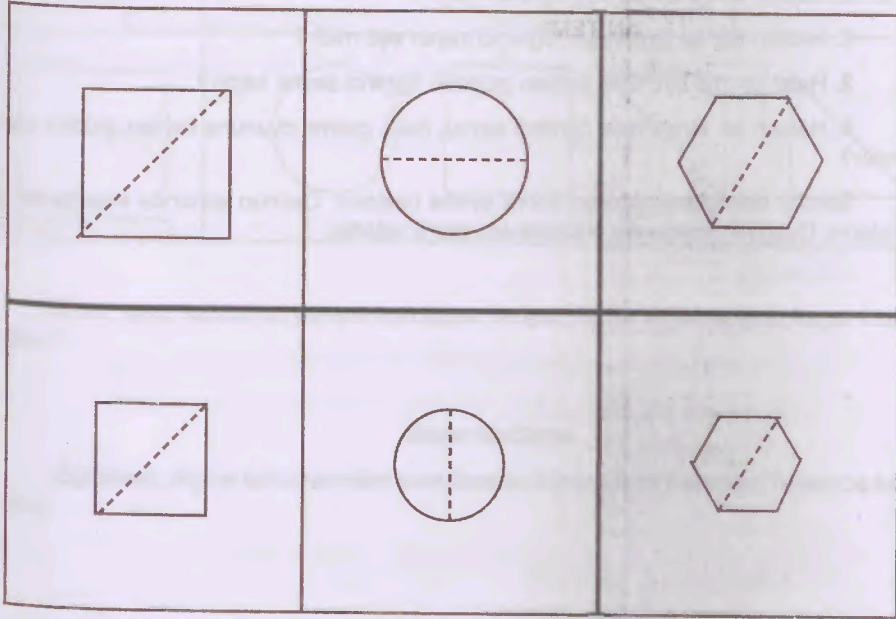
Baba çikolatayı alıp iki eş parçaya böler. Parçalardan birini bir çocuğuna, diğerini de öteki çocuğuna verir.

Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki soruları sorar :

1. Babanın her iki çocuğuna verdiği çikolata eş büyüklükte midir?
2. Baba, çikolatayı paylaştırmayıp bir çocuğuna verseydi, bu çocuğu ne kadar çikolata yedi?
3. Baba, çikolatayı iki eş parçaya bölüp paylaştırdı, çocuklardan her biri çikolatanın ne kadarını yemiştir?

Öğretmen, öğrencilere bu derste; bütünden yarım elde etmeyi, iki yarımdan da bir bütün elde etmeyi öğreneceklerini söyler.

Daha sonra sınıf içinde aşağıdaki etkinliği yaptırır.

Öğretmen, altı kişiden oluşan her gruba verilmek üzere bir kâğıda, yukarıdaki örnek şekilleri çizer. Etkinliğe katılacak grup sayısı kadar çoğaltır. Şekiller çizilerek hazırlanmış kâğıtları gruplara dağıtır. Gruptaki her öğrencinin kâğıttaki bir şekli kesip almasını söyler. Öğrencilerin ellerindeki şekli, noktalı yerlerinden katlamalarını ister.

Şeklin katlanan kısımlarının birbirine eş olup olmadığını sorar. Daha sonra öğrencilere katladıkları şekli açmalarını ve noktalı yerlerinden kesmelerini söyler.

Kesilen parçalar, grup içinde bir araya getirilip karıştırılır. Öğretmen, öğrencilere parçalardan birer tane almalarını söyler. Ellerindeki parçaların eşini, bularak bütünü oluşturmalarını ister.

Öğretmen, öğrencilere etkinlik süresince neler yaptıklarını anlatır. Anlatım sırasında, yarım ve bütün kavramlarına dikkat çeker.

Aşağıdaki soruları öğrencilere sorar.

1. Kâğıttan kesip çıkardığınız ilk şekle, bütün diyebilir miyiz?
2. Bütünü keserek elde ettiğiniz eş parçalardan her birine, yarım diyebilir miyiz?
3. İki eş parça birleştirildiğinde, bütünü oluşturdu mu?

Öğretmen, varlık gruplarının yarısını kavratmak için de halat çekme oyunundan yararlanır.

Sınıftaki öğrencileri bahçeye çıkarır. Oyuna katılmak isteyen 10 öğrenciyi seçer. Oyunun oynanacağı sahaya bir çizgi çizer. Gruptan iki öğrenci seçer. Her iki öğrenciye sırayla birer öğrenci seçmesini söyler. Gruptaki öğrenci sayısının eşit olmasına dikkat eder.

Öğretmen öğrencilere aşağıdaki soruları sorar.

1. Halatın bir tarafında kaç öğrenci vardır?
2. Halatın her iki tarafındaki öğrenci sayısı eşit midir?
3. Halat çekme oyununa katılan gruptaki öğrenci sayısı kaçtır?
4. Halatın bir tarafındaki öğrenci sayısı, halat çekme oyununa katılan grubun yarısı mıdır?

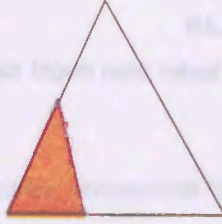
Sorular cevaplandırıldıktan sonra oyuna başlanır. Oyunun sonunda kazananlar alkışlanır. Oyunu kaybedenler, kazananları tebrik ederler.

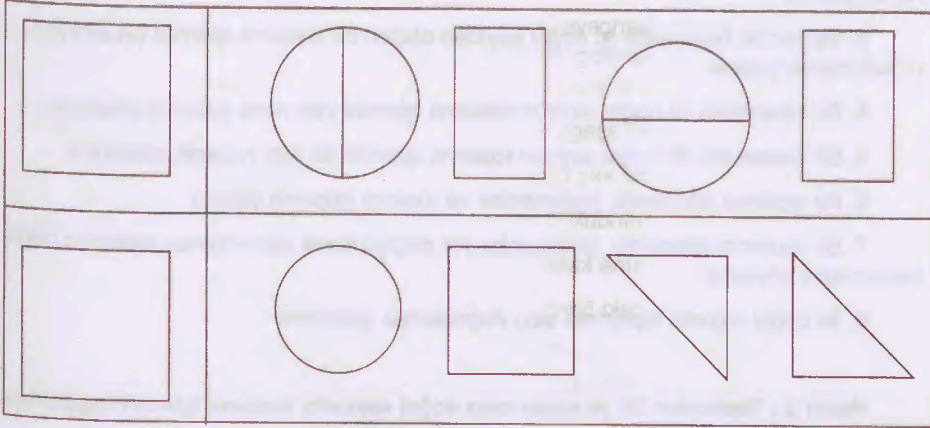
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki şekillerden hangisinin yarısı boyanmıştır?

2. Baştaki şekil, bütün olarak verilmiştir. İki eş parçasını bulup boyayınız.

3. Ali, sekiz kaleminin yarısını kardeşine veriyor. Ali'nin ve kardeşinin kaç kalem oldu?

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE VI	TOPLAMA İŞLEMİ
----------	----------------

ÜNİTENİN SÜRESİ : 18 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Daha, ile, ve, toplam, artı” kelimelerinin toplama işlemi ile ilgili olduğunu söyleme
2. İki doğal sayının toplama işlemini “daha, ile, ve, toplam, artı” kelimelerini kullanarak yazma
3. Verilen bir basamaklı iki doğal sayıdan oluşan bir toplama işlemini (+) artı işareti kullanarak yazma
4. Bir basamaklı iki doğal sayının toplama işlemini yan yana yazarak gösterme
5. Bir basamaklı iki doğal sayının toplama işlemini alt alta yazarak gösterme
6. Bir toplama işleminde, toplananları ve toplamı gösterip yazma
7. Bir toplama işleminde, toplananlar yer değiştirilerek yazıldığında toplamın değişmeyeceğini söyleme
8. İki doğal sayının toplamını sayı doğrusunda gösterme

Hedef 2 : Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. İki toplananı olan bir toplama işleminde, toplamı bulup yazma
2. Üç toplananı olan bir toplama işleminde, toplamı bulup yazma
3. Toplamı ve bir toplananı verilen toplama işleminde, verilmeyen toplananı bulup yazma
4. Sayı doğrusunda, iki toplananı ve toplamı verilmiş olan bir toplama işlemini yazma
5. Sayı doğrusunda, iki toplananı verilen bir toplama işleminin toplamını bulup yazma
6. Sayı doğrusunda, toplamı ve toplananlardan biri verilen bir toplama işleminin verilmeyen toplananını bulup yazma
7. Sayı doğrusunda, bir basamaklı üç toplananı ve toplamı verilen bir toplama işlemini yazma

8. Bir basamaklı üç toplananı verilen bir toplama işleminin sonucunu, sayı doğrusundan faydalanarak bulup yazma

Hedef 3 : Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla zihinden toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı iki doğal sayıyı zihinden toplayıp sonucu söyleme
2. İki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı zihinden toplayıp sonucu söyleme

Hedef 4 : Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı iki doğal sayının toplamasını gerektiren bir işlemle çözülebilecek problemde :

- a. Verilenleri söyleyip yazma
- b. İstenilenleri söyleyip yazma
- c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme
- d. Problemi çözüp sonucu söyleme
- e. Problemin çözümünün doğru yapılıp yapılmadığını kontrol etme

2. Bir basamaklı üç doğal sayının toplamasını gerektiren bir işlemle çözülebilecek problemde :

- a. Verilenleri söyleyip yazma
- b. İstenilenleri söyleyip yazma
- c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme
- d. Problemi çözüp sonucu söyleme
- e. Problemin çözümünün doğru yapılıp yapılmadığını kontrol etme

3. İki basamaklı bir doğal sayının, bir basamaklı bir doğal sayıyla toplamasını gerektiren bir işlemle çözülebilecek problemde :

- a. Verilenleri söyleyip yazma
- b. İstenilenleri söyleyip yazma
- c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme

Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme

d. Problemi çözüp sonucu söyleme

e. Problemin çözümünün doğru yapıp yapılmadığını kontrol etme

4. Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılar içinde verilen iki doğal sayıyı kullanarak, yalnız bir toplama işlemi ile çözülebilecek bir problem yazma

KONULAR

1. Toplamları 5 e Kadar Olan Doğal Sayılarla Toplama İşlemi

2. Toplamları 10 a Kadar Olan Doğal Sayılarla Toplama İşlemi

3. Toplamları 20 ye Kadar Olan Doğal Sayılarla Toplama İşlemi

4. Toplamları 20 ye Kadar Olan Doğal Sayılarla Zihinden Toplama İşlemi

5. Toplama İşlemi ile İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

= eşit

toplama

toplam

+ artı

toplanan

problem

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Toplamları 5 e Kadar Olan Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: "Bremen Mızıkacıları" masal kitabı, nohut, fasulye, abaküs, sayma çubukları

Hedef 1 : Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. "Daha, ile, ve, toplam, artı" kelimelerinin toplama işlemi ile ilgili olduğunu söyleme

2. İki doğal sayının toplama işlemini "daha, ile, ve, toplam, artı" kelimelerini kullanarak yazma

3. Verilen bir basamaklı iki doğal sayıdan oluşan bir toplama işlemini (+) artı işaretini kullanarak yazma

4. Bir basamaklı iki doğal sayının toplama işlemini yan yana yazarak gösterme

5. Bir basamaklı iki doğal sayının toplama işlemini alt alta yazarak gösterme

Hedef 2 : Toplamları 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama işlemini yapablme Davranışlar

1. İki toplananı olan bir toplama işleminde, toplamı bulup yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, öğrencilerin dikkatlerini konuya çekmek için "Bremen Mızıkacıları" masalını okur. Masalla ilgili resimleri sırayla gösterir.

Resim 2

Resim 1

Öğretmen, öğrencilere şu soruları sorar.

- Resim 1 deki hayvan sayısı kaçtır?
- Resim 1 deki eşeğin yanına katılan hayvan sayısı kaçtır?
- Resim 2 deki hayvan sayısı kaç oldu?

Öğretmen, resimlerdeki hayvanların sayısının artışı, aşağıda verilen örnekte olduğu gibi "daha, ile, ve, toplam, artı" kavramlarını kullanarak yazdırır.

- * 1, 1 daha 2 eder.
- * 1 ile 1 in toplamı 2 eder.
- * 1 ve 1 in toplamı 2 eder.
- * 1 artı 1 eşittir 2 eder.
- * $1 + 1 = 2$ eder.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 1 \\ + \\ \hline 2 \end{array}$$

Resim 3

Resim 4

Resim 3 teki hayvan sayısı kaçtır?

Resim 4 teki hayvan sayısı kaçtır?

Resim 3 teki hayvan sayısı neden üç oldu?

Resim 4 teki hayvan sayısı neden dört oldu?

Öğretmen resimlerdeki hayvanların sayısının, artışı aşağıdaki örneklerde olduğu gibi yazdırır.

- * 2, 1 daha 3 eder.
- * 2 ile 1 in toplamı 3 eder.
- * 2 ve 1 in toplamı 3 eder.
- * 2 artı 1 eşittir 3 eder.
- * $2 + 1 = 3$ eder.

$$\begin{array}{r} 2 \\ 1 \\ + \\ \hline 3 \end{array}$$

* 3, 1 daha 4 eder.

* 3 ile 1 in toplamı 4 eder.

* 3 ve 1in toplamı 4 eder.

* 3 artı 1 eşittir 4 eder.

* $3 + 1 = 4$

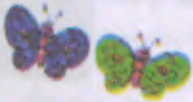
$$\begin{array}{r} 3 \\ 1 \\ + \\ \hline 4 \end{array}$$

Öğretmen, toplamları 5 e kadar olan doğal sayılarla yan yana ve alt alta toplama işlemleri yaptırır. Öğrenciler, bu işlemlerde; fasulye, nohut, abaküs veya sayma çubuklarından yararlanırlar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

I. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Verilen ifadelere uygun toplama işlemlerini yazınız?

2,1 daha 3 eder.

$2+1=3$

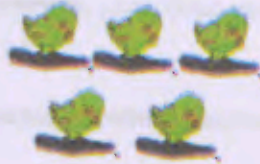
3 ile 1 in toplamı 4 eder.

....

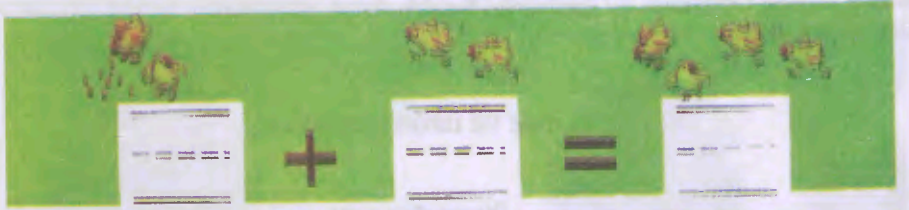

4 ile 1 in toplamı 5 eder.

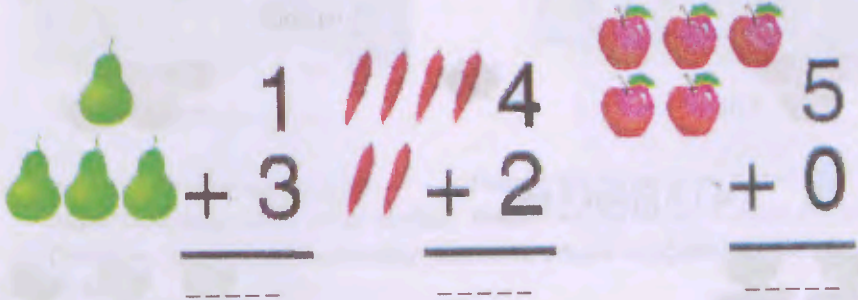

....

2. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Örneğe göre diğer toplama işlemlerini yapınız?

3. Aşağıdaki toplama işlemlerini yapınız?

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 23 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini kavrayabilme

Davranişlar

1. "Eksildi, çıktı, eksi, kaldı" kelimelerinin çıkarma işlemi ile ilgili olduğunu söyleme
2. İki doğal sayının çıkarma işlemini, "eksildi, çıktı, eksi, kaldı" kelimelerini kullanarak yazma
3. Bir basamaklı doğal sayılardan oluşan bir çıkarma işlemini (-) eksi işaretini kullanarak yazma
4. Bir basamaklı iki doğal sayının çıkarma işlemini yan yana yazarak gösterme
5. Bir basamaklı iki doğal sayının çıkarma işlemini alt alta yazarak gösterme
6. Bir çıkarma işleminde; eksilen, çıkan ve farkı gösterip yazma
7. Eksileni, çıkan ve farkı verilen bir çıkarma işlemini sayı doğrusunda gösterme

Hedef 2 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme

Davranişlar

1. Bir basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma
2. İki basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma
3. Eksileni ve farkı verilen bir çıkarma işleminde, çıkan bulup yazma
4. Sayı doğrusunda; eksileni, çıkan ve farkı verilmiş olan bir çıkarma işlemini yazma
5. Sayı doğrusunda, eksileni ve çıkan verilen bir çıkarma işleminde farkı bulup yazma
6. Sayı doğrusunda, eksileni ve farkı verilen bir çıkarma işleminde çıkan bulup yazma

Hedef 3 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilme

Davranişlar

1. Bir basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme
2. İki basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

Hedef 4 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayının çıkarılmasını gerektiren bir işlemle çözülebilecek problemde :
  - a. Verilenleri söyleyip yazma
  - b. İstenilenleri söyleyip yazma
  - c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
  - ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme
  - d. Problemi çözüp sonucu söyleme
  - e. Problemin çözümünün doğru yapılıp yapılmadığını kontrol etme
2. İki basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı doğal sayının çıkarmasını gerektiren bir işlemle çözülebilecek problemde :
  - a. Verilenleri söyleyip yazma
  - b. İstenilenleri söyleyip yazma
  - c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
  - ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme
  - d. Problemi çözüp sonucu söyleme
  - e. Problemin çözümünün doğru yapılıp yapılmadığını kontrol etme
3. 20 ye kadar olan doğal sayılar içinde verilen iki doğal sayıyı kullanarak, yalnız bir çıkarma işlemiyle çözülebilecek bir problem yazma

Hedef 5 : 20 ye kadar olan doğal sayılarda toplama ve çıkarma işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme

Davranışlar

1. İki toplananı ve toplamı verilen bir toplama işleminde, toplamın toplananların her biriyle ilişkisini söyleme
2. Eksileni, çıkanı ve farkı verilen bir çıkarma işleminde; eksilen, çıkan ve fark ilişkisini söyleme
3. Bir çıkarma işleminde, çıkan ile fark verildiğinde eksilenin nasıl bulunacağını söyleme
4. Toplamın ve toplananlardan birinin verildiği bir toplama işleminde, diğer toplananın nasıl bulunacağını söyleme

Hedef 6 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini gerektiren iki işlemle çözülebilecek bir problemde :

- a. Verilenleri söyleyip yazma
- b. İstenilenleri söyleyip yazma
- c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemleri nedenleriyle söyleme
- d. Problemi çözüp sonucu söyleme
- e. Problemin çözümünün doğru yapıldığı kontrol etme

2. İki basamaklı doğal sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini gerektiren iki işlemle çözülebilecek bir problemde :

- a. Verilenleri söyleyip yazma
- b. İstenilenleri söyleyip yazma
- c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemleri nedenleriyle söyleme
- d. Problemi çözüp sonucu söyleme
- e. Probleminin çözümünün doğru yapıldığı kontrol etme

3. İki toplama veya çıkarma işlemiyle çözülebilecek bir problemde :

- a. Verilenleri söyleyip yazma
- b. İstenilenleri söyleyip yazma
- c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
- ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme
- d. Problemi çözüp sonucu söyleme
- e. Problemin çözümünün doğru yapıldığı kontrol etme

KONULAR

1. 1 ile 5 Arasındaki Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
2. 1 ile 10 Arasındaki Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
3. 1 ile 20 Arasındaki Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
4. 1 ile 20 Arasındaki Doğal Sayılarla Zihinden Çıkarma İşlemi
5. Çıkarma İşlemiyle İlgili Problemler
6. Toplama ve Çıkarma İşlemleri Arasındaki İlişki
7. Toplama ve Çıkarma İşlemleri ile İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

= eşit
- eksi

çıkarma
fark

çıkan
eksilen

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: 1 ile 5 Arasındaki Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: Kartondan hazırlanmış 1 ağaç ve 5 elma modeli, "Kırmızı Şişe" şarkısı, abaküs, fasulye, nohut, sayma çubukları

Hedef 1 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. "Eksildi, çıktı, eksi, kaldı" kelimelerinin çıkarma işlemi ile ilgili olduğunu söyleme
2. İki doğal sayının çıkarma işlemi, "eksildi, çıktı, eksi, kaldı" kelimelerini kullanarak yazma
3. Bir basamaklı doğal sayılardan oluşan bir çıkarma işlemi (-) eksi işaretini kullanarak yazma
4. Bir basamaklı iki doğal sayının çıkarma işlemi yan yana yazarak gösterme
5. Bir basamaklı iki doğal sayının çıkarma işlemi alt alta yazarak gösterme

Hedef 2 : 20 ye kadar olan doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, öğrencilere "Kırmızı Şişe" adlı şarkıyı söyleterek, 5 ten geriye doğru birer ritmik sayma yaptırabilir.

KIRMIZI ŞİŞE

Rafta beş kırmızı şişe sallanıyor,

Biri düştü yere,

Kaldı dört şişe,

Rafta dört kırmızı şişe sallanıyor,

Biri düştü yere,

Kaldı üç şişe.

Rafta üç kırmızı şişe sallanıyor,

Biri düştü yere,

Kaldı iki şişe.

Rafta iki kırmızı şişe sallanıyor,

Biri düştü yere,

Kaldı bir şişe.

Rafta bir kırmızı şişe sallanıyor,

O da düştü yere,

Kalmadı şişe.

Öğretmen, çıkarma işleminin kavratılması için aşağıdaki etkinlikten yararlanabilir.

Kartondan, 1 ağaç ve ağaç üzerine takılabilen 5 elma modeli önceden hazırlanır. Ağaç modelini tahtaya asarak aşağıdaki etkinliği yaptırır.

5 elma modelini, ağaç modeline takar. Ağaçtaki elmaları öğrencilere saydırır. Bir öğrenciden elmaların 1 tanesini almasını ister. Sınıftaki öğrencilere, ağaçtaki elmaların sayısında bir eksilme olup olmadığını sorar. Öğrenciler soruları cevapladıktan sonra, elmaları tekrar saydırarak geriye kaç elma kaldığını buldurur.

Öğretmen ağaçtaki elmaların eksilmesini, verilen örnekte olduğu gibi "çıkı, eksildi, eksi, kaldı" kelimelerini kullanarak yazdırır.

5 ten 1 çıkı, 4 kaldı.

5 ten 1 eksildi, 4 kaldı.

5 eksi 1 eşittir, 4 eder.

5 - 1 = 4 eder.

$$\longrightarrow \begin{array}{r} 5 \\ 1 \\ \hline 4 \end{array}$$

Öğretmen, 1 ile 5 arasındaki doğal sayılarla yan yana ve alt alta çıkarma işlemleri yaptırır. Öğrenciler bu işlemlerde; fasulye, nohut, abaküs veya sayma çubuklarından yararlanırlar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

I. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Verilen ifadelerle uygun çıkarma işlemlerini yazınız.

5 ten 2 çıktı 3 kaldı. $5-2=3$

3 ten 2 eksildi 1 kaldı. ...

4 eksi 2 eşittir 2 eder. ...

2. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Siz de diğer çıkarma işlemlerini yapınız.

$$5 - 4 = 1$$

$$4 - 3 = \dots$$

$$2 - 1 = \dots$$

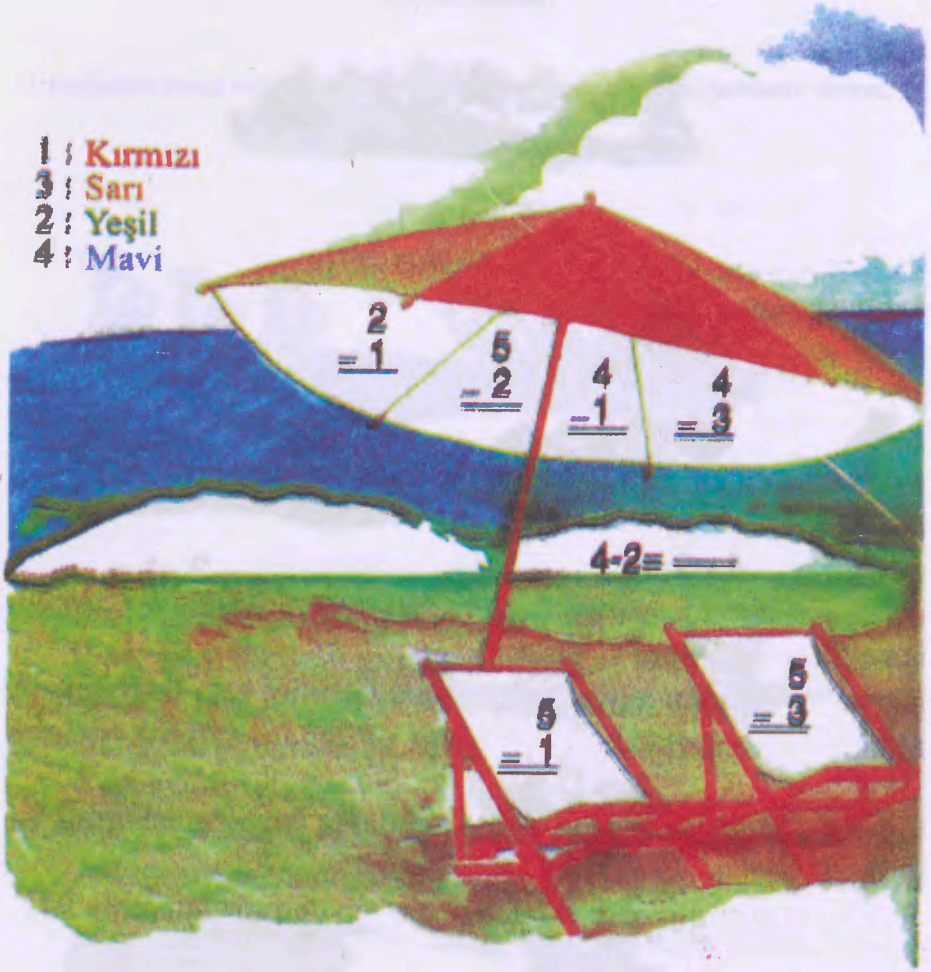
$$5 - 3 = \dots$$

$$4 - 1 = \dots$$

3. Aşağıdaki işlemleri yapınız. Sonuçları belirtilen renklere boyayınız.

- 1 : Kırmızı
3 : Sarı
2 : Yeşil
4 : Mavi

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE VIII**ÇARPMA İŞLEMİ**

ÜNİTENİN SÜRESİ : 28 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemi kavrayabilme

Davranışlar

1. "Tane, kere, çarpı" kelimelerinin çarpma işlemi ile ilgili olduğunu söyleme
2. İki doğal sayının çarpma işlemi "tane, kere, çarpı" kelimelerini kullanarak yazma
3. Verilen iki doğal sayının çarpma işlemi, (¥) çarpı işaretini kullanarak yazma
4. İki doğal sayının çarpma işlemi yan yana yazarak gösterme
5. İki doğal sayının çarpma işlemi alt alta yazarak gösterme
6. Bir çarpma işleminde, çarpanları ve çarpımı gösterip söyleme
7. Bir çarpma işleminde, çarpanların yerleri değiştirildiğinde çarpımın değişmediğini söyleme
8. Çarpanları ve çarpımı verilen bir çarpma işlemi sayı doğrusunda gösterme
9. Sayı doğrusunda, çarpanları ve çarpımı verilen bir çarpma işlemi yazma

Hedef 2 : Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemi yapabilme

Davranışlar

1. Çarpımları 10 a kadar olan iki doğal sayının çarpma işlemine ait şemayı yapma
2. İki doğal sayının çarpma işlemi yapıp sonucu yazma
3. Çarpanları verilen bir çarpma işlemi, sayı doğrusundan faydalanarak yapma

Hedef 3 : Çarpımları 100 e kadar olan doğal sayılarda 10 ile çarpma işlemi yapabilme

Davranışlar

1. 1 den başlayıp 10 a kadar olan doğal sayıların onar katlama yaparak çarpımlarını söyleme
2. Verilen bir basamaklı bir doğal sayının 10 ile çarpımını yaparak sonucu söyleme

Hedef 4 : Çarpımları 20 ye kadar olan doğal sayılarda, 5 ve 2 ile zihinden çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. 5 in 20 ye kadar olan katlarını söyleme
2. 5 in; 1, 2, 3, ve 4 ile çarpımını zihinden yaparak sonuçlarını söyleme
3. 2 nin 20 ye kadar olan katlarını söyleme
4. 2 nin 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpımlarını zihinden yaparak sonuçlarını söyleme
5. Verilen bir doğal sayının 5 ile çarpımını zihinden yaparak sonucu söyleme
6. Verilen bir doğal sayının 2 ile çarpımını zihinden yaparak sonucu söyleme

Hedef 5 : Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla, çarpma işlemini kullanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. Çarpımları 10 a kadar olacak şekilde iki doğal sayının çarpma işlemini gerektiren bir işlemle çözülebilecek bir problemde :
  - a. Verilenleri söyleyip yazma
  - b. İstenilenleri söyleyip yazma
  - c. Probleme uygun şekli veya şemayı çizme
  - ç. Problemin çözümünde yapacağı işlemi nedenleriyle söyleme
  - d. Problemi çözüp sonucu söyleme
  - e. Problemin çözümünün doğru yapılıp yapılmadığını kontrol etme
2. Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılar içinde, verilen iki doğal sayıyı kullanarak yalnız bir çarpma işlemi ile çözülebilecek bir problem yazma

Hedef 6 : Bir basamaklı doğal sayılarla bölme işlemi bilgisi

Davranışlar

1. Kalansız olarak gruplandırılabilir şekilde verilen en çok 9 varlığın; ikişer-li, üçerli veya dörderli gruplandırıldığında grup sayısını söyleme
2. Kalansız olarak gruplandırılabilir şekilde verilen en çok 9 varlığın; ikişerli, üçerli veya dörderli gruplandırılmasını şekille gösterme
3. Kalansız olarak gruplandırılabilir şekilde verilen en çok 9 varlığı; ritmik saymalardan yararlanarak ikişerli, üçerli veya dörderli gruplara ayırıp oluşan grup sayısını söyleme

4. Kalansız olarak gruplandırılabilir şekilde verilen en çok 9 varlığı; zihinden iki-şerli, üçerli veya dörderli gruplara ayırıp grup sayısını söyleme

KONULAR

1. Çarpımları 10 a Kadar Olan Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi
2. Çarpımları 100 e Kadar Olan Doğal Sayılarda 10 ile Çarpma İşlemi
3. Çarpımları 20 ye Kadar Olan Doğal Sayılarda 5 ve 2 ile Zihinden Çarpma İşlemi
4. Çarpma İşlemi ile İlgili Problemler
4. Bir Basamaklı Doğal Sayılarla Bölme İşlemi

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

x çarpı   çarpma   çarpım
                 çarpan   grup

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Çarpımları 10 a Kadar Olan Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: Fasulye

Hedef 1 : Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemi kavrayabilme

Davranışlar

1. "Tane, kere, çarpı" kelimelerinin çarpma işlemi ile ilgili olduğunu söyleme
2. İki doğal sayının çarpma işlemi "tane, kere, çarpı" kelimelerini kullanarak yazma
3. Verilen iki doğal sayının çarpma işlemi, (¥) çarpı işaretini kullanarak yazma
4. İki doğal sayının çarpma işlemi yan yana yazarak gösterme
5. İki doğal sayının çarpma işlemi alt alta yazarak gösterme

Hedef 2 : Çarpımları 10 a kadar olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

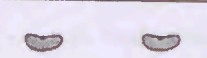

1. Çarpımları 10 a kadar olan iki doğal sayının çarpma işlemine ait şemayı yapma
2. İki doğal sayının çarpma işlemi yapıp sonucu yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, çeşitli varlık gruplarından yararlanarak öğrencilere 10 a kadar ikişer ritmik sayma yaptırır. 10 öğrenciyi tahtaya kaldırarak, ikişer sıra olmalarını söyler. Öğretmen; "2 öğrenci", "4 öğrenci", "6 öğrenci", "8 öğrenci", "10 öğrenci" şeklinde öğrencilerle birlikte sayar. Daha sonra öğrencilerden, "öğrenci" kelimesini kullanmadan, tahtadaki öğrencilerin dizilişlerini zihinlerinden canlandırarak; 2, 4, 6, 8, 10 şeklinde saymalarını ister.

Öğretmen, çarpma işleminin kavratılmasında aşağıdaki etkinlikten yararlanır.

Sınıftaki öğrencileri üçerli gruplara ayırır. Her gruba bir miktar fasulye getirmelerini söyler. Kendisi de aşağıdaki tabloyu grup sayısı kadar çoğaltır.

	Fasulye grubunun sayısı	Her gruptaki fasulye sayısı	Toplam fasulye sayısı
	2	1	$1+1=2$
	2	tane	1
			2 eder.
	...	tane	...
			...eder.
	...	tane	...
			...eder.
	...	tane	...
			...eder.
	...	tane	...
			...eder.

Üçerli gruplara ayırdığı öğrencilere, hazırladığı tabloları dağıtır. Öğrencilerin getirdikleri fasulyeleri çıkarmalarını, tablodaki fasulye resimlerinin bulunduğu yere birer fasulye koymalarını söyler. Tablonun ilk bölümünü inceletir. Bu bölümde yapılan işlemi öğrencilerle birlikte söyler.

Etkinlik, gruplardaki fasulye sayıları birer artırılarak sürdürülür. Tablodaki beş bölüm tamamlanır.

Tablonun diğer bölümleri öğrencilerle birlikte incelenir. Öğretmen, her bölümde yapılan işlemleri “kere” ve “çarpı” kavramlarını kullanarak yazdırır.

2 kere 1, 2 eder

2 çarpı 1 eşittir, 2 eder.

Yapılan işlemleri, çarpma işaretini kullanarak yan yana ve alt alta yazdırır.

$$2 \times 1 = 2$$
$$\begin{array}{r} 1 \\ \times 2 \\ \hline 2 \end{array}$$

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki şekillere uygun çarpma işlemlerini yapınız.

2. $2 \times 3 = 6$ çarpma işlemine uygun şekli işaretleyiniz.

3. Aşağıdaki çarpma işlemlerinin sonuçlarını yazınız.

$$\begin{array}{r} 2 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ \times 1 \\ \hline \end{array}$$

4. Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Çarpma işlemlerinin ifadelerini şekillerin altına yazınız.

2 kere 5 eşittir 10
 $2 \times 5 = 10$

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE IX**ÖLÇÜLER**

ÜNİTENİN SÜRESİ : 10 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Doğal uzunluk ölçülerinden; “parmak”, “karış”, “kulaç”, “ayak” ve “adım”ı kavrayabilme

Davranışlar

1. Doğal uzunluk ölçülerinin neler olduğunu söyleme
2. Doğal uzunluk ölçülerinden istenileni gösterme
3. Belirtilen bir uzunluğu, doğal uzunluk ölçülerinden uygun olanıyla ölçüp sonucu söyleme
4. Verilen sayıda doğal uzunluk ölçüsünde olan bir uzunluk gösterme
5. Belirtilen bir uzunluğu, çevredeki uygun eşyaların uzunluğunu kullanarak ölçüp sonucu söyleme

Hedef 2 : Metre bilgisi

Davranışlar

1. Uzunluk ölçüsü biriminin metre olduğunu söyleme
2. Çeşitli ölçü araçları içinden metreyi seçip gösterme
3. Metreyle ölçülebilen uzunluklara örnekler söyleme

Hedef 3 : Metreyle ilgili bilgileri uygulayabilme

Davranışlar

1. Bir metrelik uzunluk çizme
2. Sadece metre birimi kullanılarak ölçülebilecek bir uzunluğu ölçüp sonucu söyleme
3. Metre birimi belirtilen bir uzunluğu çizme

Hedef 4 : Saat bilgisi

Davranışlar

1. Zamanı ölçen aracın saat olduğunu söyleme
2. Çeşitli ölçme araçları içinden saati seçip gösterme
3. Saatin akrep ve yelkovanını gösterme

Hedef 5 : Saati okuyabilme

Davranışlar

1. Saat başlarını gösterme
2. Bir saat başına göre ayarlanan saatin kaç gösterdiğini söyleme
3. Belirtilen bir saat başını gösteren saat resmi yapma

KONULAR

1. Doğal Uzunluk Ölçüleri
2. Uzunluk Ölçüsü Birimi "Metre"
3. Zaman Ölçüleri
  - a. Saat
  - b. Saat Başlarını Okuma

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

parmak	akrep	kariş	uzunluk
yelkovan	kulaç	saat	doğal ölçüler
ayak	metre	adım	

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: 1. Doğal Uzunluk Ölçüleri 2. Uzunluk Ölçüsü Birimi "Metre"
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: Metre, defter, kitap, silgi, tahta, tebeşir, sıra

Hedef 1 : Doğal uzunluk ölçülerinden; "parmak", "kariş", "kulaç", "ayak" ve "adım"ı kavrayabilme

Davranışlar

1. Doğal uzunluk ölçülerinin neler olduğunu söyleme
3. Belirtilen bir uzunluğu, doğal uzunluk ölçülerinden uygun olanıyla ölçüp sonucu söyleme

Hedef 2 : Metre bilgisi

Davranışlar

1. Uzunluk ölçüsü biriminin metre olduğunu söyleme
2. Çeşitli ölçü araçları içinden metreyi seçip gösterme
3. Metreyle ölçülebilen uzunluklara örnekler söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, öğrencilere "Cetvel, metre gibi uzunluk ölçme araçlarını kullanmadan; sıranın, sınıfın, masanın vb. boyunu nasıl ölçeriz?" sorusunu yönelir. Öğrencilerin cevaplarını dinler. Daha sonra bir elinin parmaklarını açarak havaya kaldırır. Baş parmak ile küçük parmağı arasındaki uzunluğa ne ad verildiğini sorar. Bütün öğrencilerden aynı şekilde parmaklarını açarak bir ellerini havaya kaldırmalarını ister. Baş parmak ile küçük parmak arasındaki uzunluğun karış olduğunu söyler.

Öğretmen, öğrencilerden sıralarının boyunu karışlarıyla ölçmelerini ve ölçüm sonuçlarını yanında oturan arkadaşıyla karşılaştırmalarını söyler. Aradaki farkın nedenini sorar. Sınıfça tartışılarak "her insanın karışının aynı uzunlukta olmadığı" sonucuna varılır.

Öğrencilerden ölçme yapmadan beş karış uzunluğunda örnekler bulmalarını ister. Tahmin edilen uzunluklar üzerinde ölçme yaptırıp sonuçları karşılaştırmalarını söyler.

Diğer doğal ölçü birimlerini tanıtarak, bunlarla ilgili çeşitli ölçmeler yaptırır. Sonuçlar karşılaştırılıp sınıfça tartışılır.

Öğretmen, ölçme sonuçlarındaki bu farklılığın giderilebilmesi için standart bir ölçü aracı kullandığı ve bunun adının "metre" olduğunu söyler.

Çeşitli ölçü araçlarının içinden metreyi öğrencilere göstererek tanıtır. Öğrencilerden metreyle ölçülebilen uzunluklara örnek vermelerini ister.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki kalemlerin uzunluklarını parmakla ölçünüz. Sonuçları tabloya yazınız. Kıtsadan uzuna doğru numaralandırınız.

	Parmak ölçüsü	Sıralama
	_____	_____
	_____	_____
	_____	1
	_____	_____

2. Sıranızın üzerinde 6 karışık uzunluk gösteriniz.
3. Çevrenizden, metreyle ölçülebilecek uzunluklar söyleyiniz.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTENİN SÜRESİ : 8 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Varlıkları, görünen şekil özelliklerine göre tanıyabilme

Davranışlar

1. Küreye benzeyen varlıkların isimlerini söyleme
2. Silindire benzeyen varlıkların isimlerini söyleme
3. Dikdörtgenler prizmasına benzeyen varlıkların isimlerini söyleme
4. Küpe benzeyen varlıkların isimlerini söyleme

Hedef 2 : Küre, silindir, küp ve dikdörtgenler prizmasına benzeyen varlıkları ayırt edebilme

Davranışlar

1. Verilen dört varlıktan, küreye benzeyen varlığı seçip işaretleme
2. Verilen dört varlıktan, silindire benzeyen varlığı seçip işaretleme
3. Verilen dört varlıktan, küpe benzeyen varlığı seçip işaretleme
4. Verilen dört varlıktan, dikdörtgenler prizmasına benzeyeni seçip işaretleme

KONULAR

1. Küreye Benzeyen Varlıklar
2. Silindire Benzeyen Varlıklar
3. Küpe Benzeyen Varlıklar
4. Dikdörtgenler Prizmasına Benzeyen Varlıklar

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

varlık	düz	dikdörtgenler prizması
yüzey	küre	küp
yuvarlak	silindir	

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Küreye Benzeyen Varlıklar
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap, gösteri
Araçlar ve Gereçler	: Meyve suyu kutusu, top, elma, misket

Hedef 1 : Varlıkları, görünen şekil özelliklerine göre tanıyabilme Davranış

1. Küreye benzeyen varlıkların isimlerini söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, topu ve meyve suyu kutusunu birlikte yerden duvara doğru yuvarlar. Hangisinin duvara önce çarptığını ve nedenini öğrencilere sorar. Aldığı cevapları değerlendirir. Daha sonra tenis, futbol ve basketbol toplarını gösterir. Bu topların benzer ve farklı yönlerini öğrencilere sorar.

Öğretmen, öğrencilere "Çevremizden veya kullandığımız eşyalardan yuvarlak olanları söyler misiniz?" diye sorar. Aldığı cevapları değerlendirir.

Öğretmen, küreye benzeyen varlıklar ile benzemeyen varlıkları göstererek öğrencilerden bu varlıkları ayırmalarını ister.

Küreye benzeyen varlıklar

Küreye benzemeyen varlıklar

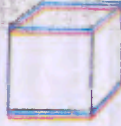
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki varlıklardan hangisi yuvarlaktır? Söyleyiniz.

2. Palyaçonun kafası aşağıdaki şekillerden hangisidir? Boyayınız.

3. Aşağıdaki varlıklardan, küreye benzemeyeni işaretleyiniz.

|||

|||

|||

|||

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

MATEMATİK 1. SINIF

ALAN	BİLİŞSEL ALAN						
	BİLGİ			KAVRAMA			
ÜNİTELER 1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler 2. Ritmik Saymalar 3. Kümeler 4. Doğal Sayılar 5. Kesirler 6. Toplama İşlemi 7. Çıkarma İşlemi 8. Çarpma İşlemi 9. Ölçüler 10. Geometri	HEDEFLER						
		Küme bilgisi					
		Bir basamaklı doğal sayılarla bölme işlemi bilgisi					
		Metre bilgisi					
		Saat bilgisi					
		Varlıkları, görünen şekil özelliklerine göre tanıyabilme					
		• Varlıklar arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt edebilme					
		• Varlıkları büyüklük ve küçüklük bakımından ayırt edebilme					
		• Varlıkları uzunluk ve kısalık bakımından ayırt edebilme					
	TOPLAM			5			

MATEMATİK 1. SINIF

ALAN	BİLİŞSEL ALAN	
	KAVRAMA	UYGULAMA
<p style="text-align: center;">ÜNİTELER</p>	HEDEFLER	
	Doğal uzunluk ölçülerinden; "parmak", "karış", "kulaç", "ayak" ve "adım"ı kavrayabilme	
	Küre, silindir, küp ve dikdörtgenler prizmasına benzeyen varlıkları ayırt edebilme	
	• 20 ye kadar; birer, beşer ritmik sayabilme	
	• 50 ye kadar; birer onar, beşer ritmik sayabilme	
	• 100 e kadar; birer, onar, beşer ritmik sayabilme	
	• 20 ye kadar ikişer ritmik sayabilme	
	• 30 dan geriye doğru birer ritmik sayabilme	
	• 20 den geriye doğru ikişer ritmik sayabilme	
	1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler	
2. Ritmik Sayınalar		
3. Kümeleler		
4. Doğal Sayılar		
5. Kesirler		
6. Toplama İşlemi		
7. Çıkarma İşlemi		
8. Çarpma İşlemi		
9. Ölçüler	•	
10. Geometri	•	
TOPLAM	19	

HAYAT BİLGİSİ PROGRAMI

(MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR)

Öğretmen Adı	Sınıf	Okul Adı	Okul No

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ ESASLAR

Program uygulanırken öğretmenlerin dikkat etmeleri gereken hususlar aşağıda verilmiştir:

1. Her öğrenci; ihtiyaçları, ilgi, yetenek ve öğrenme kapasitesi ile kendine özgü bir varlık olduğundan, eğitim ve öğretimde başlangıç noktası, onun hazırbulunuşluk seviyesi olmalıdır. Ayrıca, yazı yazarken sol elini kullanan öğrencilere müdahale edilmemelidir.
2. Bedensel ve zihinsel özürü olan öğrencilerle özel olarak ilgilenilmelidir. Ayrıca, Sakatlar Haftasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmeli, öğrencilere olumlu davranışlar kazandırılmalıdır. Öğrencilere bedensel ve zihinsel özürü bulunan arkadaşlarıyla ilişkilerinde dikkatli, özenli olmaları vurgulanmalıdır.
3. Program uygulanırken "bilinenden bilinmeyene, basitten karmaşığa, kolaydan zora, yakından uzağa, somuttan soyuta" öğretim ilkesine uyulmalıdır.
4. Amaçların gerçekleştirilebilmesi, amaçların hemen altında yer alan davranışların öğrencilerde görülmesi ile mümkün olabilir. Bu nedenle, konular işlenirken, konunun önemi, öğrenme - öğretme etkinliklerinin ve terimler bölümlerinin dikkatli bir şekilde incelenmesi ve uygulanması büyük önem taşımaktadır.
5. Hayat Bilgisi dersinde temel amaç, öğrencinin içinde yaşadığı toplumla uyum içinde olmasını sağlayıcı bilgi, tutum ve beceriler geliştirmek olmalıdır. Küme çalışmaları, rol yapma, oyun gibi tekniklere ağırlık verilmelidir.
6. Konuların programda verilen sırada işlenme zorunluluğu yoktur. Öğretmen, çevrenin ihtiyaçları doğrultusunda ek ünite işleyebilir, ünitenin çevreye uygun olmayan konularını çıkarabilir.
7. Dersin işlenişinde, video kamera, tepegöz gibi araç - gereçler kullanılmalıdır. Öğrencinin görerek, işiterek öğrenmesini sağlayıcı materyallerden yararlanılmalıdır. Gezi ve gözleme ağırlık verilmelidir.
8. Ders işlenirken, öğretmen yol göstericidir. Öğrencinin derse katılımı ve yaparak-yaşayarak öğrenmeleri sağlanmalıdır.
9. Hayat Bilgisi dersi ile Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Resim-İş, Müzik ve Beden Eğitimi dersleri arasında paralellik sağlanmalıdır.
10. Programda yer alan Bellirke Tablosu, davranışların önem derecesini göstermektedir. Bu tablo, her sınıfa ait hedefler ile konuların birlikte verildiği bir tablodur. Bu tabloda yatay boyuttaki hedeflerle, dikey boyuttaki konuların ilişkisi gösterilir. Öğretmen, hangi hedeflerin hangi üniteler yoluyla gerçekleştirilebileceğini bu tabloda görebilir. Ayrıca ölçme soruları / gözlem formu, bu tablo kullanılarak hazırlanıp uygulanabilir.

ÖRNEK BELİRTKE TABLOSU KESİTİ

HEDEFLER ÜNİTELER	Bayrağa saygı duyma	İstiklâl Marşı'na saygı duyma	Atatürk'e sevgi ve saygı duyma
I. Okula başlıyorum	X		
II. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk	X	X	X

Yukarıda bir bölümü verilen Belirtke Tablosunda I. sınıfa ait sınıf hedeflerinin üçü ile iki ünite örnek olarak alınmıştır. Tabloda da görüldüğü gibi "Bayrağa saygı duyma" hedefi, "Okula Başlıyorum" ve "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitelerinde; "İstiklâl Marşı"na saygı duyma" ile "Atatürk'e sevgi ve saygı duyma" hedefleri ise "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır. Bu hedeflerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini gösteren ölçme soruları ve gözlem formu, programda yer alan örneklerdeki gibi hazırlanabilir.

Belirtke Tablosunun diğer bir yararı da öğretmene ölçme durumları sonunda, öğrencilerin kazanamadığı davranışları ya da eksik öğrenmelerle ilgili yeni eğitim durumları hazırlaması gerektiği konusunda bilgi vermesidir.

Programda 1., 2., 3. sınıflara ait Belirtke Tabloları hazırlanmış olup öğretmen yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda çalışmalarını düzenlemelidir.

11. Millî ve dinî bayramların, mahallî özellikler gösteren kuruluş ve kutlama günlerinin, yıl dönümlerinin, belirli gün ve haftaların zamanında işlenmesine özen gösterilmelidir.

12. Hedeflerin ne ölçüde gerçekleştirildiğini belirtmek amacıyla değerlendirme bölümünde çoktan seçmeli, doldurmalı, kısa cevaplı sorulara ve gözlem formuna yer verilmiştir. Öğretmenler, konunun özelliğine ve öğrencinin seviyesine uygun olarak değerlendirmede yararlanabilecekleri ölçme araçlarını seçebilir ve çeşitlendirebilirler.

13. Terimler bölümünde, öğretmenlere yol göstermek amacıyla, o üniteye geçen ve öğrenciler tarafından öğrenilmesi gerekli görülen kelimelerin bir listesi bulunmaktadır. Öğretmen, sınıfın durumuna göre, bu listedeki kelimelerin sayısını azaltabilir veya artırabilir.

14- Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayıları (sınıflara ve kâğıt ebatlarına göre) aşağıda gösterilmiştir.

SINIFLAR	FORMA SAYISI	
	A4	B5
1	10-12	15-18
2	12-14	18-21
3	12-14	18-21

OKULLARDA KUTLANACAK VEYA ANILACAK BELİRLİ GÜN ve HAFTALAR

Okullarda kutlanacak veya anılacak gün ve haftalar işlenirken konunun önemi, amacı, günün anlamı öğrencilere şiir, şarkı, oyun, skeç, piyes gibi etkinliklerden, levha, resim, slâyt, film gibi eğitici materyallerden, düzenlenen gezi ve incelemelerden yararlanarak verilebilir.

Çevrede bu gün ve haftalarla ilgili düzenlenen etkinlikler izlenebilir, kaynak kişilerden yararlanılabilir.

İlköğretim okulunda "İlkokul, Ortaokul, Lise ve Dengi Okullar Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği" nde belirtilen veya Bakanlıkça uygun görülen konularda "Gün" ve "Haftalar" düzenlenir:

BELİRLİ GÜN VE HAFTA

1. İlköğretim Haftası
2. Hayvanları Koruma Günü
3. Dünya Çocuk Günü
4. Standartlar Haftası
5. Kızılay Haftası
6. Dünya Çocuk Kitapları Haftası
7. Atatürk Haftası
8. Öğretmenler Günü
9. İnsan Hakları Haftası
10. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası
11. Verem Savaş Eğitimi Haftası
12. Enerji Tasarrufu Haftası
13. Yeşilay Haftası
14. Orman Haftası
15. Dünya Tiyatrolar Günü
16. Kütüphaneler Haftası
17. Sağlık ve Sosyal Güvenlik Haftası
18. Turizm Haftası
19. Trafik Haftası
20. Anneler Günü
21. Sakatlar Haftası
22. Müzeler Haftası
23. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma
Gençlik ve Spor Bayramı
24. Çevre Koruma Haftası
25. Kahramanlık Günleri
26. Türk Büyüklerini Anma Günleri
27. Millî Eğitim Bakanlığı Vakfı
28. Kuruluş Günü

KUTLANACAK GÜN veya HAFTA

- Okulun açıldığı ilk hafta
4 Ekim
Ekim ayının ilk pazartesi günü
Ekim ayının üçüncü haftası
29 Ekim-4 Kasım
Kasım ayının ikinci pazartesi günü
başlayan hafta
10 - 16 Kasım
24 Kasım
10 Aralık günü başlayan hafta
12 - 16 Aralık
Yılbaşını takip eden ilk pazartesi günü
başlayan hafta
Ocak ayının ikinci pazartesi günü
1 - 7 Mart
21 - 26 Mart
27 Mart
Mart ayının son pazartesi günü
başlayan hafta
7 - 13 Nisan
15 - 22 Nisan
Mayıs ayının ilk cumartesi günü
başlayan hafta
Mayıs ayının ikinci pazar günü
10 - 16 Mayıs
18 - 24 Mayıs
Haziran ayının ikinci pazartesi günü
başlayan hafta
19 Şubat

**OKULLARDA KUTLANACAK VEYA ANILACAK BELİRLİ GÜN VE
HAFTALARLA İLGİLİ ÖRNEK EK ÜNİTE**

ÜNİTE: KIZILAY HAFTASI

SÜRE: 29 Ekim - 4 Kasım

Ünitenin Önemi: Bu ünitenin amacı, yardım kurumu olan Kızılayla ilgili temel bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerin Kızılaya üye olması ve gerektiğinde muhtaç olanlara yardım etmeleri beklenir.

HEDEF VE DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Kızılayı tanıyabilme

Davranışlar

1. Kızılayın bir yardım kurumu olduğunu söyleme
2. Kızılayın kimlere yardım ettiğini söyleme
3. Kızılayın gelirini nerelerden sağladığını söyleme
4. Kızılay bayrağını, diğer bayraklar arasından seçip işaretleme

HEDEF II: Kızılay Haftasının önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Kızılay Haftasının hangi tarihler arasında kutlandığını söyleme
2. Kızılay Haftasının önemini söyleme
3. Kızılay Haftasında yapılan etkinlikleri açıklama

HEDEF III: Kızılay Haftasındaki etkinliklere katılabilmek

Davranışlar

1. Kızılaya üye olma
2. Kızılay pulu alma
3. Muhtaçlara yardımcı olma

KONULAR

A. Kızılay

1. Kızılay Haftası
2. Kızılay Haftasında Yapılan Çalışmalar

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen, öğrencilerden Kızılay Haftası ile ilgili yazı, şiir, resim getirmelerini ister.

Sınıfa getirilen yazı, şiir ve resimler ünite köşesine asılarak öğrencilerin bu konuya dikkatleri çekilir. Kızılay Haftası ile ilgili şiirler, güzel sözler okutulur. Bu haftanın önemini anlatan resimler, Kızılay çadırı, Kızılay bayrağı yaptırılır.

Kızılay kolunda görevli öğrencilerin pul ve satmaları sağlanır.

Çevrede bulunan Kızılay ile ilgili kurumlara geziler düzenlenir. Kızılay ve deprem filmleri izlenir.

Yöntemler: Anlatım, soru-cevap, gezi-gözlem, gösterip yaptırma

Kaynaklar:

Video Kasetler: Kızılay Filmi (284)

Deprem Filmi (98)

Araç ve Gereçler: kâğıt, makas, uhu, boya

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışlarının kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda bazı örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Kızılay Haftası ne zaman kutlanır?
2. Kızılay kimlere yardım eder?
3. Kızılayın görevlerini söyleyiniz.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: Kızılay, pul, başış, çadır, sel, deprem

HAYAT BİLGİSİ DERSİNİN GENEL HEDEFLERİ

1. Türk milletinin bir bireyi olmaktan gurur duyuş
2. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bütünlüğünün bilincinde oluş
3. Türk milletinin kültürel değerlerini benimseyiş
4. Atatürk'e sevgi ve saygı duyuş
5. İnsanlara sevgi ve saygı duyuş
6. Kendine güven duyuş
7. Dayanışma ve iş birliği içinde olmayı alışkanlık hâline getiriş
8. Yaratıcı ve eleştirci düşünmeyi alışkanlık hâline getiriş
9. Aile hayatının önemini farkında oluş
10. Okulun kendisine kazandırdıklarının önemini farkında oluş
11. Plânlı çalışmayı alışkanlık hâline getiriş
12. Ülke ve dünya olaylarına duyarlı oluş
13. Sesin ve ışığın duyma ve görme ile ilgisini seziş
14. Atatürk ilke ve inkılâplarını temel özellikleriyle tanıyabilme
15. Çevresindeki maddeleri tanıyabilme

16. Uzayı tanıyabilme
17. Turizmin önemini kavrayabilme
18. Doğa olaylarının etkilerini kavrayabilme
19. Demokrasinin temel kurallarına uyabilme
20. Sorumluluğunu yerine getirebilme
21. Toplu yaşama kurallarına uyabilme
22. Sağlığını koruyabilme
23. Canlı ve cansız varlıkları koruyabilme
24. Bilinçli bir tüketici olabilme
25. Çevreyi koruyabilme
26. Teknolojik yeniliklerden yararlanabilme

ÖZEL HEDEFLER

1. Bayrağa saygı duygusu
2. İstiklâl Marşı'na saygı duygusu
3. Atatürk'e sevgi ve saygı duygusu
4. Bayram sevincini duygusu
5. İnsanlara sevgi ve saygı duygusu
6. Atatürk ilke ve inkılaplarını tanıyabilme
7. Bilinçli tüketicilik bilgisi
8. Uzayı tanıyabilme
9. Yakın çevresindeki insanlarla iyi ilişkiler kurabilme
10. Toplu yaşama kurallarına uyabilme
11. Hak ve sorumluluklarını yerine getirebilme
12. Sağlıklı yaşayabilme
13. Yeteneklerini geliştirebilme
14. Kullandığı araç - gereçleri koruyabilme
15. Fizikî çevreyi koruyabilme
16. Canlı varlıkları koruyabilme
17. Yeniliklerden yararlanabilme
18. Zamanı iyi değerlendirebilme

I. SINIF ÜNİTELERİ ve SÜRELERİ

ÜNİTELER	Hedef sayısı	Davranış sayısı	Oranı (%)	SÜRE (iş günü)
1. Okula başlıyorum	8	39	11	20
2. Sınıf Etkinliklerine Katılım ve Görev Paylaşımı	4	28	8	15
3. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk	7	28	11	20
4. Ben ve Ailem	11	56	14	25
5. Yılın Bölümleri	6	25	8	15
6. Güneş ve Dünya'mız	5	19	8	15
7. Sağlıklı Büyüyelim	8	49	14	25
8. Bizim Bayramımız 23 Nisan	3	19	11	20
9. Çevremizdeki Canlılar	4	24	11	20
10. Tatile Girerken	2	9	4	5
TOPLAM	58	296	100	100

1. SINIF

ÜNİTE PLÂNLARI

1. SINIF

Ünite 1: OKULA BAŞLIYORUM

Süre: 20 iş günü

Ünitenin Önemi: Öğrencilerin okula, derslerine ve kendilerine yönelik olumlu tutumlar geliştirmesi ve bilinçli davranması için bu ünite ilk adımdır. Öğrencilerde ilgi, güdü, önem, sorumluluk duyma gibi olumlu davranışların gelişmesi hedeflenir. Ayrıca bu ünite, 2. ve 3. sınıflardaki "Okulumuz Açıldı" ünitelerinin temelini oluşturur.

HEDEF VE DAVRANIŞLAR

HEDEF 1: Öğretmeni ve sınıf arkadaşlarıyla tanışabilme

Davranışlar

1. Adını ve soyadını söyleme
2. Öğretmeninin adını ve soyadını söyleme
3. Sıra arkadaşının adını söyleme
4. Sınıfta tanıdığı arkadaşlarının adlarını söyleme

HEDEF II: Sınıfı tanıyabilme**Davranışlar**

1. Sınıfını / şubesini söyleme
2. Sınıfının yerini söyleme
3. Sınıfta oturduğu yeri gösterme
4. Sınıfta bulunan eşyaları söyleme

HEDEF III: Okulun bölümlerini ve çalışanlarını tanıyabilme**Davranışlar**

1. Okulun adını söyleme
2. Okulun bölümlerini gösterme
3. Okulda çalışanların kimler olduğunu söyleme

HEDEF IV: Sınıfta bir günde yapılan işler bilgisi**Davranışlar**

1. Derse giriş zili çalınca yapılması gerekenleri söyleme
2. Ders saatinde yapılan çalışmalarını söyleme
3. Dinlenme ve beslenme saatinde neler yapıldığını söyleme
4. Dersten çıkış zili çalınca yapılması gerekenleri söyleme

HEDEF V: Sınıfın temiz tutulmasına özen gösteriş**Davranışlar**

1. Çöpleri çöp kutusuna atma
2. Sınıfın temiz tutulmasında görev alma
3. Sınıfı kirletenleri uyarma

HEDEF VI: Okul kurallarına uyabilme**Davranışlar**

1. Okula zamanında gelme
2. Sınıfa düzenli girip çıkma
3. Öğretmenine "öğretmenim" diye hitap etme
4. Öğretmen ve arkadaşlarıyla selâmlaşma
5. Başkalarını rahatsız etmeme
6. Okul eşyalarını ve bölümlerini özenli kullanma
7. Andımız okunurken hazır olda durma
8. Bayrak töreninde hazır olda durma

HEDEF VII: Okula hazırlıklı gelebilme

Davranışlar

1. Yatma / kalkma saatlerine uyma
2. Çantasını hazırlama
3. Okula gelmeden yemeğini yeme
4. Okula zamanında gelme
5. Okula temiz ve bakımlı gelme

HEDEF VIII: Okul yolunda kurallara uyabilme

Davranışlar

1. Evden zamanında çıkma
2. Okula en güvenilir yoldan gidip gelme
3. Okula giderken yaya kaldırımlarını, varsa alt ve üst geçitleri kullanma
4. Trafik polisine / trafik işaretlerine uyma
5. Trafik polisi ve trafik işareti olmayan kavşaklardan dikkatli geçme
6. Servis araçlarına, kurallarına uygun olarak binip inme
7. Servis aracı içinde kurallara uyma
8. Eve zamanında dönme

KONULAR

A. Okula Başlarken

1. Öğretmeni ile Tanışma
2. Arkadaşları ile Tanışma

B. Sınıfımızı Tanıyalım

1. Sınıfımızın Adı, Yeri, Sınıftaki Yerimiz
2. Sınıfımızda Bulunan Eşyalar
3. Sınıfımızın Temizliği
4. Sınıfımızdaki Çalışmalar

C. Okulumuzu Tanıyalım

1. Okulumuzun Adı, Bölümleri, Okulda Çalışanlar
2. Okul Düzeni

D. Okula Geliş - Eve Dönüş

1. Evde Okul Hazırlığı
2. Okula Geliş
3. Eve dönüş

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Okula yeni başlayan öğrenciler için giriş ünitesi olduğundan, öğrencilerin okula alışmalarını ve olumlu tutumlar geliştirmelerini sağlayacak yöntemlere ağırlık verilmelidir. Öğretmen, öğrencilerine mümkün olduğunca adları ile hitap etmelidir.

Sınıfta demokratik bir ortamın sağlanmasına özen gösterilmelidir. Bu amaçla, oyunlara ve çeşitli materyallerin kullanılmasına ağırlık verilmelidir. Örneğin, tanışma konusunda oyun oynanabilir. Öğretmen sınıfa bir top (küçük bir top) getirebilir. Topu elinde tutarak kendini tanıtır ve topu bir öğrenciye atarak kendini tanıtmalarını ister. Öğrenciler birbirlerine topu atarak kendilerini tanıtır. Öğretmen, bu ünite de öğrencilerin bildikleri şarkılara, oyunlara sık sık yer vermelidir. Resimli kitaplardan masal, hikâye okumalıdır. Birinci ünite de kullanılacak levhalar hep birlikte sınıfa asılır. Bu levhalar, yeri geldiğinde kullanılarak tartışma yapılır. Okul içinde gezi düzenlenir ve okulda çalışan kişilerle tanışılır. Öğrencilerin, okulda ve okul yolunda uyulması gereken kuralları, sınıfta tartışmalarına ve doğruyu bulmalarına fırsat verilir. Okul bahçesinde ya da okula en yakın kavşakta karşıya geçiş uygulaması yaptırılır. Rol yapma yöntemi kullanılarak selâmlaşma, okula geliş vb. davranışlar geliştirilir.

Yöntemler : oyun, tartışma, gezi, rol yapma, soru cevap, gösterip yaptırma

Kaynaklar :

Levha ve Afişler : Temizlik kuralları

Okulda uyulması gereken kurallar

Okul yolunda

Trafik kuralları

Beslenmede görgü kuralları

Video Kasetler : Okulda Uyulması Gereken Kurallar

Okula Geliş Hazırlığı

Çalışma, Dinlenme, Uyku Saatleri

Okul Yolunda Trafik Kuralları

Araç ve Gereçler: top, resimli hikâye ve masal kitapları.

Ölçme

Bu ünite de, hedef davranışlarının kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda bazı örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Sınıfta tanıdığınız arkadaşlarınızın adını söyleyiniz.
2. Sınıfın adını söyleyiniz.
3. Zil çalınca neler yapmalıyız?
4. Okulda kimlerin çalıştığını söyleyiniz.

Gözlem formu aşağıda verilen açıklama doğrultusunda uygulanır.

Açıklama: Gözlem formunda, birinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce, bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözlüyorsanız, ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Okula zamanında gelir mi?			
2. Sınıfa düzenli girip çıkar mı?			
3. Sınıfın temiz kalmasına özen gösterir mi?			
4. Öğretmenleriyle selâmlaşır mı?			
5. Arkadaşlarıyla selâmlaşır mı?			
6. Başkalarını rahatsız eder mi?			
7. Okulun bölümlerini ve eşyalarını özenle kullanır mı?			
8. Okula temiz ve bakımlı gelir mi?			
9. Okula çantasını hazırlayarak gelir mi?			
10. Beslenmede temizlik kurallarına uyar mı?			
11. Beslenmede görgü kurallarına uyar mı?			
12. Beslenmede sofr kurallarına uyar mı?			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: zil, düzen, tören, trafik, kavşak, alt geçit, üst geçit, müdür, hizmetli, arkadaş, temizlik, beslenme, dinlenme.

Ünite 2 : SINIF ETKİNLİKLERİNE KATILIM VE GÖREV PAYLAŞIMI

Süre : 15 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, toplu yaşamla ilgili demokratik kuralları hakkında temel bilgileri kazandırmaktır. Bu ünite ile öğrencilerden, öğretmenleri ve arkadaşlarına karşı saygı ve sevgi duymaları ve sınıf etkinliklerine katkıda bulunmaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Sınıfta görev paylaşımı bilgisi

Davranışlar

1. Sınıfta görev aldığı eğitici kolun adını söyleme
2. Görev yaptığı kol başkanının görevlerini söyleme
3. Kol başkanlarının nasıl seçileceğini söyleme
4. Sınıf başkanının görevlerini söyleme
5. Sınıf başkanının nasıl seçileceğini söyleme
6. Nöbetçi öğrencilerin görevlerini söyleme

HEDEF II: Oyunda demokratik kurallara uyabilme

Davranışlar

1. Oyun oynarken uyulması gereken kurallar olduğunu söyleme
2. Oyun kurmada ortak kararlar alma
3. Alınan ortak kararlara uyma
4. Yeri geldiğinde liderlik görevini üstlenme
5. Seçimde ve oyunda yenilgiyi kabul etme
6. Kazananı kutlama

HEDEF III: Sınıfta seçim etkinliğine katılabilme

Davranışlar

1. Seçimlerde kendi isteğiyle aday olma
2. Seçimlerde oy kullanma
3. Seçilen arkadaşlarını kutlama
4. Seçildiğinde arkadaşlarına teşekkür etme

HEDEF IV: Öğretmenine ve arkadaşlarına sevgi ve saygı duygusu

Davranışlar

1. Güler yüzlü olma
2. Eleştirildiği zaman kızmama
3. Yeri geldiğinde özür dileme
4. Duygu ve düşüncelerini rahatça ifade etme
5. Öğretmen ve arkadaşlarına selâm verme
6. Gerekliğinde öğretmen ve arkadaşlarına yardımcı olma
7. Tartışma kurallarına uyma
8. İlişkilerinde olumlu sözcükler kullanma
9. Gerekliğinde yardım isteme
10. Başkalarının sözünü kesmeme
11. Parmak kaldırarak söz isteme
12. Gruptan ayrılmama

KONULAR

A. Sınıfta Görev Paylaşımı

1. Sınıf Başkanının Seçimi
2. Eğitici Kol Başkanlarının Seçimi
3. Sınıf Başkanı, Eğitici Kol Başkanı ve Nöbetçilerin Görevi

B. Oyunda Demokrasi

C. Öğretmenim, Arkadaşlarım ve Ben

1. Sevgi, Saygı
2. Hoşgörü, Dayanışma
3. Kendini İfade Etme

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Bu ünite, öğrencilerin demokratik tutum ve davranışlar geliştirmelerini sağlayıcı çalışmalara ağırlık verilmelidir. Öğrencilerin ilişkilerinde "günaydın, güle güle, teşekkür ederim, iyi günler, iyi akşamlar" vb. olumlu sözcükler kullanmaları istenir.

Öğretmen, öğrencilerde sorumluluk alma, bir iş başarma, kurallara uygun tartışma, konuşma, dinleme, eleştirilere açık olma, yetenekleri geliştirme, farklı yeteneklerin olduğunu kabul etme, kendini tanıma, başkaları ile iyi ilişkiler kurma, ortak kararlar alma ve bu kararlara uyma davranışlarını geliştirmek için sevgi, saygı, hoşgörüyü dayalı bir ortam oluşturur.

Sınıfta seçim ortamı hazırlanır, öğretmen seçimin nasıl yapılacağını açıklar, istekli öğrenciler adaylığını koyar. Öğretmen, öğrencilere yapacakları çalışmaları açıklar. Sınıfta yapılacak eğitsel kol ve sınıf başkanı seçimleri gizli oy, açık sayım ile yapılır. En çok oy alan öğrenci başkan seçilir. Seçilenler teşekkür eder, seçilemeyenler, seçilenleri kutlar.

Bu ünite işlenirken "Birbirimizden Farklı Yönlerimiz 415" ve "Başkalarıyla İyi İlişkiler Kurma 333" filmler izletilir, filmlerdeki olumlu ve olumsuz davranışlar öğrencilere buldurulur.

Oyun oynarken uyulacak kurallar açıklanır. Örnek oyun sırasında bu kurallara uyulup uyulmadığı tartışılır. Örnek oyun: "Kıskanç Tavuk". Oyuncular, eşit sayıda iki gruba ayrılır. Grubun önünde bulunanlar anne (anaç) tavuk, arkadakiler de civcivlerdir. Öndeki anaç tavuklar kendi yavrularını kaptırmamaya, karşı grup da civciv yakalamaya çalışır. Kaçma ve tutma sırasında gruplardan birisi, diğer grubun arkasındaki oyunculardan birisini kaparsa, kapan grup oyunu kazanır. Kaptıran grup oyunu kaybetmiş sayılır, birbirlerini kutlamaları sağlanır.

Öğretmen, demokratik tutum ve davranışların geliştirilmesi için sadece bu ünite süresince ve Hayat Bilgisi dersinde değil, diğer ünite ve derslerde de gerekli özeni göstermelidir. Öğretmen, gözlem formları hazırlayarak tutum ve davranışları gözlemelidir.

Öğretmen, kendi tutum ve davranışlarıyla da öğrencilere örnek olmalıdır.

Yöntemler : soru-cevap, rol yapma, uygulama.

Kaynaklar :

Video Kasetler: Birbirimizden Farklı Yönlerimiz (415)

Başkalarıyla İyi İlişkiler Kurma (333)

Araç ve Gereçler: oy kutusu, oy pusulası

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Sınıf başkanının görevlerini söyleyiniz.
2. Kol başkanlarının nasıl seçildiğini söyleyiniz.
3. Oyun oynarken uyulması gereken kuralları söyleyiniz.

Gözlem formu aşağıda verilen açıklama doğrultusunda uygulanır.

Açıklama: Gözlem formunda, birinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce, bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözlüyörseniz, ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı			
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Eleştirilere kızar mı?			
2. Yeri geldiğinde özür diler mi?			
3. Duygu ve düşüncelerini rahatça ifade eder mi?			
4. İlişkilerinde olumlu sözcükler kullanır mı?			
5. Tartışma kurallarına uyar mı?			
6. Başkalarının sözünü keser mi?			
7. Öğretmenlerine selâm verir mi?			
8. Arkadaşlarına selâm verir mi?			
9. Gerekğinde öğretmenlerine yardımcı olur mu?			
10. Arkadaşlarına yardımcı olur mu?			
11. Oyun kurmada ortak kararlara uyar mı?			
12. Gruptan ayrılır mı?			
13. Yeri geldiğinde liderlik görevini üstlenir mi?			
14. Yenilgiyi kabul eder mi?			
15. Kazananı kutlar mı?			
16.			
17.			
18.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: seçim, aday, oy, dayanışma, sevgi, hoşgörü, özür dileme, teşekkür etme.

Ünite 3 : CUMHURİYET BAYRAMI VE ATATÜRK

Süre : 20 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünite, yurdumuzun yönetim biçimini sezdirme, bayrağı ve Atatürk'ü tanıtmaya ve İstiklâl Marşı'na saygı duymaya hedefine yöneliktir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Cumhuriyet Bayramı'nın anlam bilgisi

Davranışlar

1. Bayramın adını doğru olarak söyleme
2. Devletimizin yönetim biçimini söyleme
3. Cumhuriyetten önceki yönetim biçimini söyleme
4. Kurtuluş Savaşı'nın niçin yapıldığını söyleme
5. Kurtuluş Savaşı'nın sonucunda yurdumuzun düşmanlardan kurtarıldığını söyleme
6. Niçin bayram yaptığımızı söyleme

HEDEF II: Bayram hazırlıkları bilgisi

Davranışlar

1. Sınıfta yapılan bayram hazırlıklarını söyleme
2. Okulda ve çevrede yapılan bayram hazırlıklarını söyleme
3. Millî bayramların, eve bayrak asılarak kutlanabileceğini söyleme

HEDEF III: Atatürk'ün hayatıyla ilgili olaylar ve olgular bilgisi

Davranışlar

1. Atatürk'ün doğum yerini söyleme
2. Atatürk'ün annesinin adını söyleme
3. Atatürk'ün babasının adını söyleme
4. Atatürk'ün, 10 Kasım'da öldüğünü söyleme
5. Atatürk'ün, İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda öldüğünü söyleme
6. Atatürk'ün anıt mezarının nerede olduğunu söyleme

HEDEF IV: Atatürk'ün kişisel özelliklerini tanımaya ilgi duyuş

Davranışlar

1. Atatürk'ün vatanını çok sevdiğini söyleme
2. Atatürk'ün Türk milletini çok sevdiğini söyleme
3. Yurdumuzun Atatürk'ün önderliğinde düşmanlardan kurtarıldığını söyleme

HEDEF V: Atatürk'le ilgili anıları dinlemekten zevk alış

Davranışlar

1. Atatürk'ün, Kemal adını aldığı anıyı dikkatle dinleme
2. Dinlediği anıdan ne anladığını anlatma

HEDEF VI: Bayrağımızın özellikleri bilgisi

Davranışlar

1. Bayrağımızın rengini söyleme
2. Bayrağımızın üzerinde bulunan şekilleri söyleme
3. Türk bayrağını diğer bayraklardan ayırt etme

HEDEF VII: Bayram sevincini duyuş

Davranışlar

1. Sınıfta ve okulda yapılan bayram hazırlıklarına isteyerek katılma
2. Okulda ve çevrede yapılan bayram törenine isteyerek katılma
3. İstiklâl Marşı'mızı saygı ile dinleme
4. Bayrağımıza saygılı olma
5. Bayram töreninde gördüklerini anlatma

KONULAR

A. Bayramı Niçin Kutluyoruz?

B. Bayram Hazırlıkları

1. Okulda
2. Çevrede

C. Atatürk'ün Hayatı

1. Doğum Yeri
2. Anne ve Babası
3. Ölüm Tarihi ve Yeri
4. Atatürk'ün Kişiliğı ve Özellikleri
5. Atatürk'le İlgili Anılar

D. Bayram Töreni

1. Bayrağımız
2. İstiklâl Marşı'mız
3. Bayrağımıza ve İstiklâl Marşı'mıza Saygı
4. Törende Gördüklerimiz

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Cumhuriyet Bayramı'nda, Atatürk ve bayrakla ilgili şiirler okutulur. Yurdumuz düşmanlar tarafından işgal edildiğı için Kurtuluş Savaşı'nın sonunda yurdumuzdan düşmanların kovulduğu açıklanır. Sınıfta, öğrencilerle birlikte Atatürk köşesi oluşturulur. Atatürk'ün çocukluk ve öğrencilik yıllarıyla ilgili olaylar anlatılır. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisini içeren anılar, öyküler anlatılır. "Atatürk", "Cumhuriyet Bayramı" filmleri izletilir. Sınıfta yapılan başkan ve eğitici kol seçimlerinden yararlanılarak yurdumuzun yönetim biçimi açıklanır.

Sınıftaki Türk bayrağı öğrencilerle incelenir. Bayrağın rengi ve üzerindeki şekiller öğrencilere söylettirilir. Başka ülkelerin de bayrak resimleri arasından, Türk bayrağını göstermeleri istenir.

Bayrak töreni dramatize ettirilerek, törende nasıl davranılacağı öğretilir. Bayrak törenini izlemeleri sağlanır.

Yöntemler : soru-cevap, anlatım, rol yapma, gözlem

Kaynaklar :

Levha ve Afişler : Çeşitli ülkelerin bayrak resimleri

Atatürk resimleri

Atatürk köşesi

Video Kasetler: Cumhuriyetin İlânı

Atatürk

Ölçme: Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Bayrağımızda hangi renkler vardır?
2. Bayrağımızın üzerinde hangi şekiller vardır?
3. Yurdumuzun yönetim biçimi nedir?
4. Atatürk'ün anıt mezarı nerededir?
5. Bayram töreninde gördüklerinizi anlatınız.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler : cumhuriyet, yurt, ülke, tören, bayrak, İstiklâl Marşı, anıt mezar, bayram.

Ünite 4 : BEN ve AİLEM

Süre : 25 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, kendini, ailesini, çevresini tanıyabilmesi ve tanıtabilmesi ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmaktır. Bu ünite sonunda, öğrencilerden kendini ifade edebilmeleri, aile bireylerini tanıtılabilmeleri, çevreleriyle iyi ilişkiler kurabilmeleri ve bilinçli tüketici olmaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Kendini tanıtabilme

Davranışlar

1. Adını, soyadını tam ve doğru olarak söyleme
2. Cinsiyetini söyleme
3. Doğum yerini söyleme
4. Yaşını söyleme
5. Boyunun ölçüm sonucunu söyleme
6. Ağırlığının ölçüm sonucunu söyleme

HEDEF II: İhtiyaçlarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Günlük besin ihtiyaçlarını söyleme
2. Günlük giyim ihtiyaçlarını söyleme
3. Günlük okul ihtiyaçlarını söyleme
4. Günlük diğer ihtiyaçlarını söyleme

HEDEF III: Büyüme ve gelişmenin kendisine kazandırdığı yeniliklerin farkında oluş

Davranışlar

1. Evde yapabildiği işleri söyleme
2. Okulda yaptığı işleri söyleme
3. Arkadaşlarıyla birlikte yapabildiği işleri söyleme
4. Okula başlamadan önce yapamayıp da şimdi yaptığı işleri söyleme

HEDEF IV: Ailesini tanıyabilme

Davranışlar

1. Ailesinin kimlerden oluştuğunu söyleme
2. Aile bireylerinin adlarını söyleme
3. Aile bireylerinin yaptıkları işleri söyleme

HEDEF V: Evini tanıyabilme

Davranışlar

1. Evinin dış görünüşünün nasıl olduğunu söyleme
2. Evinin iç bölümlerinin isimlerini söyleme
3. Evinin adresini söyleme
4. Evinin telefon numarasını söyleme

HEDEF VI: Yakın akrabalarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Yakın akrabalarının kimler olduğunu söyleme
2. Kime anneanne denildiğini söyleme
3. Kime babaanne denildiğini söyleme
4. Kime büyük baba / dede denildiğini söyleme
5. Kime teyze denildiğini söyleme
6. Kime dayı denildiğini söyleme
7. Kime hala denildiğini söyleme
8. Kime amca denildiğini söyleme

HEDEF VII: Ailede iyi ilişkiler kurma yollarını kavrayabilme

Davranışlar

1. Sabah kalkınca ve akşam yatarken aile bireyelerine nasıl dilekte bulunacağını söyleme
2. Evden çıkışta ve eve dönüşte, aile bireyleri ile nasıl selâmlaşacağını söyleme
3. Yemeğe başlamadan önce ve yemek bittikten sonra ne denilmesi gerektiğini söyleme
4. Aile içinde yapabileceği işleri söyleme
5. Kardeşlerine karşı nasıl davranması gerektiğini açıklama
6. Aile içinde sevincin ve kederin neden paylaşılması gerektiğini söyleme

HEDEF VIII: Dayanışmanın günlük yaşamımızdaki önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Ailede dayanışma olduğunu söyleme
2. Ailedeki dayanışmaya örnekler verme
3. Komşular arasındaki dayanışmaya örnekler verme
4. Okulda öğrenciler arasındaki dayanışmaya örnekler verme
5. Dayanışmanın yaşantımızı kolaylaştırdığını söyleme
6. Dayanışmanın toplum yaşamında gerekli olduğuna örnekler verme
7. Kurtuluş Savaşının, Atatürk'ün önderliğinde Türk milletinin dayanışması sayesinde kazanıldığını söyleme
8. Dayanışmanın temelinde sevgi olduğunu söyleme

HEDEF IX: Tutumlu olmayı kavrayabilme

Davranışlar

1. Tutumlu olmanın ne anlama geldiğini söyleme
2. Tutumlu insanın özelliklerini söyleme
3. Tutumlu olmanın aile bütçesine katkısını söyleme

HEDEF X: Tutumlu olmaya özen gösteriş

Davranışlar

1. Gereksiz harcamalardan kaçınma
2. Harçlığını, ihtiyaçlarını karşılamak için iyi kullanma

HEDEF XI: Diğer ailelerle iyi ilişkiler kurmanın önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Akrabalarına karşı sevgi ve saygı duymanın önemini söyleme
2. Akrabalarla ilişkilerinin nasıl olması gerektiğini söyleme
3. Özel günlerde akrabaları için ne yapması gerektiğini söyleme
4. Komşularla selâmlaşılması gerektiğini söyleme

5. Komşu çocuklarıyla arkadaş olabileceğini söyleme
6. Komşuları rahatsız edecek davranışlardan kaçınması gerektiğini söyleme
7. İhtiyaç hâlinde komşulara yardımcı olunması gerektiğini söyleme
8. Diğer tanıdıklarla nasıl ilişkiler kurulması gerektiğini söyleme

KONULAR

A. Ben

1. Adım, Soyadım
2. Doğum Yerim ve Yaşım
3. Boyum ve Ağırlığım
4. İhtiyaç ve İstekler

B. Daha Önce Neler Yapabiliyordum? Şimdi Neler Yapabiliyorum?

C. Ailem

1. Ailemde Kimler Var?
2. Aile Bireyleri Ne İş Yapıyor?

D. Evim

1. Evimizin Dış Görünüşü
2. Evimizin Bölümleri
3. Adresimiz
4. Telefon Numaramız

E. Akrabalarım

F. Ailede İlişkiler

1. Sevgi, Saygı, Hoşgörü
2. Sorumluluk, İş Bölümü
3. Dayanışma
4. İhtiyaç ve İstekler
5. Tutum

G. Diğer Ailelerle İlişkilerimiz

1. Akrabalarımızla İlişkilerimiz
2. Komşularımızla İlişkilerimiz
3. Diğer Tanıdıklarımızla İlişkilerimiz

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen, bu üniteyi işlerken öğrencinin kendisini tanıtmayı, özelliklerini ve yeterliliklerini fark etmesi için uygun bir ortam hazırlamalıdır. Örneğin "Ben kimim?" oyununu oynatarak öğrencinin arkadaşları tarafından tanınmasını sağlar. Sorulduğunda ya da yabancı bir çevreye girildiğinde öğrencilerin, kendilerini nasıl tanıttıklarını rol yapma yöntemi ile anlatırılır.

Büyüme ve gelişmenin kendilerine kazandırdığı yeterlilikleri fark etmeleri için sınıfta çalışmalar yaptırılır. Örneğin; elbiselerini giymeleri, saçlarını taramaları vb. davranışlar pandomim yöntemiyle canlandırılır.

Öğrencilerden; besin, giyim, okul, eğlence ihtiyaçlarının neler olduğunu söylemeleri, ihtiyaçlarını karşılarken aile içinde tutumlu davranmaları vurgulanır. Tutumlu olmanın önemi tartışılır.

Zamk kullanılarak yanmış kibrit çöpleriyle veya farklı gereçlerle bir çerçeve yaptırılır. İçerisine kendisinin ya da ailesinin fotoğrafı koydurulur.

Fotoğraflardan yararlanılarak aile bireyleri ve yakın akrabalar tanıtılır. Dayanışmanın önemi açıklanır. Aile içinde ve komşuluk ilişkilerinde yapılan dayanışmalara örnekler verilir.

Aile ve komşuluk ilişkileri rol yapma yöntemiyle canlandırılır. Bu yöntemle, aile içinde ve yakınlarımızla ilişkilerimizde olumlu tutum ve davranışların kazandırılması sağlanır. Sabah kalkınca "Günaydın", akşam yatarken "İyi geceler" gibi dileklerde bulunmalarının gerekli olduğu vurgulanır.

"Evimiz ve Ailemiz" filmi izletilerek evin ve ailenin önemi, soru-cevap yöntemiyle kavratılır. Basit araç-gereçlerle ev modeli yaptırılarak evin bölümleri gösterilir.

Yöntemler : rol yapma, pandomim, soru - cevap, gösterip yaptırma.

Kaynaklar :

Levha ve Afişler : Aile bireylerini tanıtan levha

Akrabaları tanıtan levha

Evimiz ve bölümlerini gösteren levha

Video Kasetler : Evimiz ve Ailemiz

Araç-Gereç : baskül, boy ölçme aleti, fotoğraflar, resim levhaları, artık malzemeler, seramik, hamur, cam macunu vb.

Ölçme: Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Kendinizi tanıtırınız.
2. Ailenizde kimler var?
3. Evin bölümlerini söyleyiniz.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler : Aile, sorumluluk, akraba, komşu, ihtiyaç, istek, tutum, dayanışma, besin, beslenme, büyüme, gelişme, yetenek, günaydın, iyi günler, iyi geceler, iyi uykular, Allaha ismarladık, güle güle, hoşçakalın.

Ünite 5 : YILIN BÖLÜMLERİ

Süre : 15 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, yılın bölümleri olan, gün, hafta, ay, yıl, mevsim, mevsimin özellikleri; saat, takvim ile ilgili temel bilgileri kazandırmaktır. Bu ünite yoluyla öğrencilerden zamanı daha iyi değerlendirmeleri beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Yeni yıl bilgisi

Davranışlar

1. Hangi yılın bittiğini söyleme
2. Hangi yılın başladığını söyleme
3. Yılbaşında neler yaptığını söyleme

HEDEF II: Yılın bölümleri bilgisi

Davranışlar

1. Bir yılda dört mevsim olduğunu söyleme
2. Mevsimlerin adlarını söyleme
3. Bir yılda on iki ay olduğunu söyleme
4. Ayları mevsim şeridinde gösterme
5. Bir yılda elli iki hafta olduğunu söyleme
6. Bir haftada yedi gün olduğunu söyleme
7. Günlerin adlarını söyleme
8. Bir yılda üç yüz altmış beş gün olduğunu söyleme

HEDEF III: Mevsimlerin özelliklerini tanıyabilme

Davranışlar

1. İlkbahar mevsiminin özelliklerini söyleme
2. Yaz mevsiminin özelliklerini söyleme
3. Sonbahar mevsiminin özelliklerini söyleme
4. Kış mevsiminin özelliklerini söyleme

HEDEF IV: Günün bölümleri bilgisi

Davranışlar

1. Bir günün yirmi dört saat olduğunu söyleme
2. Bir günün gece ve gündüzden oluştuğunu söyleme
3. Gece ve gündüzün özelliklerini söyleme

HEDEF V: Zamanı gösteren başlıca araçları tanıyabilme

Davranışlar

1. Takvimin ne işe yaradığını söyleme
2. Takvim çeşitlerini söyleme
3. Saatin ne işe yaradığını söyleme
4. Saat üzerinde görülenleri söyleme
5. Saat çeşitlerini söyleme

HEDEF VI: Zamanı değerlendirme bilgisi

Davranışlar

1. Bir günde neler yaptığını söyleme
2. Zamanı verimli kullanmak için plânlı çalışılması gerektiğini söyleme

KONULAR

A. Yeni Yıla Girerken

1. Yılbaşı Gecisini Nasıl Geçirdik?
2. Hangi Yıla Girdik?

B. Bir Yılın Bölümleri

1. Mevsimler
2. Aylar
3. Haftalar
4. Günler

C. Bir Günümüz

1. Gündüz
2. Gece

D. Zamanı Gösteren Araçlar

1. Takvimin Anlattıkları
2. Takvim Çeşitleri
3. Saatin Anlattıkları
4. Saat Çeşitleri

E. Bir Günü İyi Değerlendirme

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmen, öğrencilere "Yeni Yıl" şarkısını söyler. Tahtaya astığı takvimden yararlanarak, yeni yıla girildiği gösterilir. Sınıfa getirilen masa takvimi, cep takvimi gibi takvim çeşitleri incelenir. Bir takvim yaprağı koparılarak üzerinde yıl, ay ve gün öğrencilere buldurulur.

Okulda, "Dört Mevsim" filmi izlenir, mevsim şeridi üzerinde yılın bölümleri gösterilir. Gösterilen her mevsim, öğrencilere resimden yararlanılarak anlatılır. Mevsimler rondo oynatılır.

Mevsim şeridi üzerinde aylar gösterilir. Öğrenciler, ayların adını mevsim şeritlerinden yararlanarak sayar, ayları anlatan şiir okunur, şarkı söylettirilir. Öğretmen, öğrencilere doğdukları ayları sorar. Öğretmen öğrencilerine ayların adlarını ezberlettirmemelidir.

"Haftanın Günleri" şarkısı söylettirilir. Takvim yaprağından hangi günde oldukları buldurulur. Tatil günlerinin, iş günlerinin adı söylettirilir.

Öğrencilere, gece ve gündüz neler yaptıkları söylettirilir. Öğretmen, gece ve gündüzün özelliklerini açıklayarak bir günün 24 saat olduğunu söyler.

Öğrencilere uyku saatleri, okula geliş saatleri sorulur. Sınıfa getirilen kol saati, masa saati, duvar saati gibi saat çeşitleri incelenir. Sınıftaki saat, kollarındaki saat ve getirdikleri diğer saatler incelenir. Saat üzerinde uzun ve kısa kolun bulunduğu söylenir. Öğretmen, öğrencilerin katılımıyla artık malzemelerden saat ve takvim yapar. Günlük yaşamımızda zamanı verimli kullanmanın önemi pandomim veya dramatizasyon yöntemi ile gösterilir. Zamanın neden verimli kullanılması gerektiği öğrencilere buldurulur.

Yöntemler : Soru-cevap, gösterip yaptırma, oyun, tartışma

Kaynaklar :

Video Kaset : Dört Mevsim

Araç-Gereç : Mevsim şeridi, takvim çeşitleri (duvar takvimi, masa takvimi, cep takvimi), saat çeşitleri (kol saati, masa saati, duvar saati), artık malzemeler, yapıştırıcı, makas, boya kalemleri

Ölçme : Bu ünitede, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir:

1. Bu günün tarihini söyleyiniz.
2. Derse saat kaçta girdiğinizi söyleyiniz.
3. Okula gelmediğimiz günleri söyleyiniz.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler : Yeni yıl, zaman, mevsim, ay, gün, saat, hafta, takvim.

Ünite 6 : GÜNEŞ VE DÜNYA'MIZ

Süre : 15 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, Dünya ve Güneş hakkında genel bilgiler kazandırmaktır. Bu üniteyle uzay konusunda ön bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Dünya'yı tanıyabilme

Davranışlar

1. Dünya'nın şeklinin çevresinde gördüğü cisimlerden hangisine benzediğini söyleme / yazma
2. Dünya'nın şeklinin yuvarlak olduğunu söyleme / yazma
3. Dünya üzerinde kara ve denizlerin olduğunu söyleme / yazma

HEDEF II: Depremın zararlarından korunabilme

Davranışlar

1. Depremın yağmur, kar, rüzgâr gibi kaçınılmaz doğa olaylarından olduğu, gerekli önlemler alındığı takdirde zararlarından korunulabileceğini belirtme
2. Depremın sağlam yapılmış binalara, yollara zarar vermediğini, ancak kötü yapılmış binalara ve içerisindeki canlılara zarar verdiğini belirtme
3. Deprem sırasında bina içindeyken yapılması gerekenleri uygulayarak gösterme
4. Deprem sırasında asansörlerin kullanılmaması, merdivenlerden uzak durulması, pencere önü ve balkonda durulmaması gerektiğini belirtme

HEDEF III: Sel baskınlarının zararlarından korunmayı kavrayabilme

Davranışlar

1. Yağmur sularının, eriyen kar sularının, baraj ve göllerden taşan suların yerleşim yerlerine, ekili ve dikili yerlere, canlılara zarar verdiğini alınabilecek önlemlerle bu zararların önlenebileceğini belirtme
2. Sel baskınlarından korunmak amacıyla yapılması gerekenlere örnekler verme

HEDEF IV: Yangınların zararlarından korunabilme

Davranışlar

1. Bazı doğal afetler ile insanların dikkatsizliği ve ihmali sonucu ortaya çıkan yangınların binalara, ormanlara ve canlılara zarar verdiğini, alınabilecek önlemlerle bu zararların önlenebileceğini belirtme

2. Yangın anında yapılması gerekenleri uygulayarak gösterme

HEDEF V: Güneş'i tanıyabilme

Davranışlar

1. Güneş'in şeklinin çevresinde gördüğü cisimlerden hangisine benzediğini söyleme / yazma
2. Güneş'in şeklinin yuvarlak olduğunu söyleme / yazma
3. Güneş'in dünyamızı ısıttığını ve aydınlattığını söyleme / yazma

HEDEF VI: Gece ve gündüzün oluşumu bilgisi

Davranışlar

1. Güneş doğduğu zaman gündüz olduğunu söyleme / yazma
2. Güneş battığı zaman gece olduğunu söyleme / yazma
3. Güneş'in doğuş ve batış zamanlarını söyleme / yazma
4. Gece, Güneş'in nerede olduğunu söyleme / yazma

HEDEF VII: Yağmur bilgisi

Davranışlar

1. Suyun buharlaşmasını örnekle gösterme
2. Bulut ile yağmur ilişkisini söyleme / yazma
3. Buharlaştıran sudan bulutun oluştuğunu söyleme / yazma
4. Buluttan yağışın oluştuğunu söyleme / yazma
5. Yağmurun yararlarını söyleme / yazma

HEDEF VIII: Hava durumu bilgisi

Davranışlar

1. Günlük hava durumunu söyleme / yazma
2. Hava durumunun günlük yaşantımıza etkilerini söyleme / yazma
3. Bir haftalık hava durumunu levha üzerinde işaretleme
4. Diğer hava olaylarının adını söyleme / yazma

KONULAR

- A. Dünya'mız
  1. Dünya'nın Şekli
  2. Dünya Üzerinde Neler Var?
- B. Bazı Doğal Afetler ve Korunma Yolları
  1. Deprem ve Korunma Yolları
  2. Sel Baskınları ve Korunma Yolları
  3. Yangınlar ve Korunma Yolları
- C. Güneş
- D. Gece ve Gündüz
- E. Hava Durumu

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: "Bir Dünya Bırakın Biz Çocuklara" şarkısı söylenilerek dikkat çekilir. Dünya modeli incelenir. Öğrencilerden, Dünyanın şekline benzeyen cisimlere örnekler vermeleri istenir. Dünyada insanlarla birlikte diğer canlıların da yaşadığı anlatılır.

Dünya üzerinde karalar ve denizlerin olduğu model küre ve dünya haritası üzerinde gösterilir.

Doğal afetler ve korunma yolları konusu, daha çok görsel materyallerle açıklanmalıdır. Bu sınıfta öğrencilere deprem; yağmur, kar, rüzgâr gibi olması kaçınılmaz ancak gerekli önlemler alındığında, kendimizi kolaylıkla koruyabileceğimiz bir kavram olarak sunul-

malıdır. Depremi, sağlam yapılmış binalara, yollara hasar vermediği, ancak sağlam yapılmamış binalara ve bu binalardaki canlılara zarar verdiği söylenmeli ve olay fotoğrafı, resim, slâyt, film gibi görsel araçlarla gösterilmelidir.

Deprem sırasında bina içerisinde ve bina dışında nasıl davranılması gerektiği, oyun ve drama yöntemi kullanılarak öğrencilerin seviyesine göre uygulanmalı ve görülen hatalı davranışlar anında düzeltilmelidir.

"Dünya ve Güneş" ile ilgili filmler izlenir. Güneşin, Dünyayı ısıttığı, aydınlattığı, canlıların büyüme ve gelişmesini sağladığı örneklerle anlatılır.

Işık kaynağı kullanılarak "model küre" üzerinde gece ve gündüzün oluşumu gösterilir. Bu deney "model küre" yerine top kullanılarak da yapılabilir. Işık alan yüzde gündüz, karanlık yüzde de gece yaşandığı söylenir. Gece, Güneşin, Dünyanın diğer yarısını aydınlattığı belirtilir.

"Hava ve Etkileri" ile ilgili filmler izlenir. Öğrencilerden radyo, TV gibi kitle iletişim araçlarından hava durumunu izlemeleri istenir. Kendi gözlemlerinden de yararlanarak günlük hava grafiğini işaretlemeleri sağlanır.

Hava durumunu önceden bilmenin önemi tartışılır. Yağmurun oluşumunu açıklamak için şöyle bir deney yapılabilir: Alüminyum kaba su konarak ispiro ocağında kaynatılır. Kaynayan suyun üzerine kapak veya kaşık tutulur. Buharın su damlası hâline dönüşmesi gözlenir. Bulutların da buharlaşan sudan oluştuğu vurgulanarak, yağışın bu şekilde oluştuğu açıklanır. Bu deneyin öğrenciler tarafından evde yapılmaması gerektiği vurgulanır. Resim ve levhalardan yararlanarak yağmurun dışındaki diğer hava olaylarının (kar, dolu, şimşek, gök gürültüsü, gök kuşağı, yıldırım vb.) adları söylenir.

Yöntemler : İnceleme, deney, anlatım, tartışma, soru - cevap, gösterip yaptırma

Kaynaklar :

Levha ve Afişler : Karlı, yağmurlu ve rüzgârlı havalar; karpuz, elma ve portakal resimlerini içeren levha ve afişler

Video Kasetler : Dünyanın Hareketleri ve Mevsimler
Dünya ve Güneş (17)
Hava ve Etkileri (42)

Araç ve gereçler : Model küre, Dünya -Ay modeli, ışık kaynağı, mum, top, portakal, elma, hava grafiği, ispiro ocağı, kapak, kaşık.

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Gece, Güneşi niçin göremeyiz? Söyleyiniz.
2. Bulut ile yağmur arasındaki ilişkiyi söyleyiniz.

Değerlendirme: Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: Dünya, uzay, güneş, yağmur, dolu, kar, gök kuşağı, şimşek, gök gürültüsü, hava durumu, hava grafiği

Ünite 7 : SAĞLIKLI BÜYÜYELİM

Süre : 25 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, sağlıklı bir yaşam için gerekli olan vücudunu tanıma, vücut temizliği, giysi temizliği, çevre temizliği, beslenme ile ilgili temel bilgileri kazandırmaktır.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Vücudumuzun bölümlerini tanıyabilme

Davranışlar

- 1- Vücudumuzun bölümlerini göstererek adlarını söyleme / yazma
- 2- Başta görülen organların adlarını söyleme / yazma
- 3- Kol üzerinde el, parmak, bilek, dirsek, ve omuzu gösterme
- 4- Bacak üzerinde ayak, parmak, diz ve bileği gösterme

HEDEF II: Sağlıklı büyüme ve temizlik arasındaki ilişkiler bilgisi

Davranışlar

1. El temizliğinin ne zaman yapıldığını söyleme / yazma
2. El temizliğinin nasıl yapıldığını söyleme / yazma
3. Yüz temizliğinin ne zaman yapıldığını söyleme / yazma
4. Yüz temizliğinin nasıl yapıldığını söyleme / yazma
5. Diş temizliğinin ne zaman yapıldığını söyleme / yazma
6. Diş temizliğinin nasıl yapıldığını söyleme / yazma
7. Ayak temizliğinin ne zaman yapıldığını söyleme
8. Ayak temizliğinin nasıl yapıldığını söyleme
9. Vücut temizliğinin ne zaman yapıldığını söyleme / yazma
10. Vücut temizliğinin nasıl yapıldığını söyleme / yazma
11. Giysilerin kirlendiğinde değiştirilmesi gerektiğini söyleme / yazma
12. Sebze ve meyvelerin temizliğinin ne zaman yapıldığını söyleme / yazma
13. Sebze ve meyvelerin temizliğinin nasıl yapıldığını söyleme / yazma
14. Kirliliğin sağlığa zararlarını söyleme / yazma
15. Kirliliğin sağlığa zararlarını söyleme / yazma
16. Temiz olmayan eşyalarla oynamanın sağlığa zararlarını söyleme / yazma
17. Temizliğe dikkat edilmediğinde ortaya çıkacak durumları söyleme / yazma

HEDEF III: Sağlıklı büyüme ve temizlik kurallarına uyabilme

Davranışlar

1. Ellerini ve yüzünü sabunla yıkama
2. Tırnaklarını düzenli olarak kesme
3. Dişlerini düzenli olarak fırçalama
4. Saçlarını temiz tutma
5. Giysilerini temiz tutma
6. Açıkta satılan yiyeceklerden alıp yememe
7. Havası kirli ortamlardan uzak durma
8. Kirli suları içmeme
9. Temiz olmayan eşyaların bulunduğu alanlardan uzak durma

HEDEF IV: Sağlıklı büyüme ve dengeli beslenme arasındaki ilişkiler bilgisi

Davranışlar

1. Düzenli olarak yemek yemenin neden gerekli olduğunu söyleme / yazma
2. Kahvaltının beslenmedeki önemini söyleme / yazma
3. Temel besin kaynaklarını söyleme / yazma
4. Dengeli beslenmenin önemini söyleme / yazma
5. Açıkta satılan yiyeceklerin sağlığınıza olumsuz etkilerini söyleme / yazma

HEDEF V: Büyüme / gelişme bilgisi

Davranışlar

1. Bebeklerin, başkalarının yardımı ile ihtiyaçlarını karşılayabildiklerini söyleme/yazma
2. Büyüyünce kendi ihtiyaçlarını karşılayabileceğini söyleme / yazma
3. Büyüdükçe fiziksel görünümünde meydana gelen değişiklikleri söyleme
4. Aynı yaştaki çocukların gelişimlerinin farklı olabileceğini söyleme / yazma

HEDEF VI: Aşı bilgisi

Davranışlar

1. Aşı olma yollarını söyleme / yazma
2. Aşının yararlarını söyleme / yazma
3. Aşı olduktan sonra ne yapması gerektiğini söyleme / yazma

HEDEF VII: Sağlıklı büyümede dinlenme, uyku ve oyunun önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Dinlenmenin, sağlıklı büyümeye etkisini söyleme / yazma
2. Uykunun, sağlıklı büyümeye etkisini söyleme / yazma
3. Oyun oynamanın, sağlıklı büyümeye etkisini söyleme / yazma

HEDEF VIII: Hastalanınca yapılacak işler bilgisi

Davranışlar

1. Hastalığın kendisinde meydana getirdiği değişiklikleri söyleme / yazma
2. Hasta olunca kime başvurulacağını söyleme / yazma
3. Verilen ilaçların nereden alınacağını söyleme / yazma
4. İlaç kullanırken nelere dikkat edileceğini söyleme / yazma

KONULAR

1. Büyüme
2. Vücudumuzu Tanıyalım
3. Çevrenin, Giysilerin ve Yiyeceklerin Temizliği
4. Dengeli ve Sağlıklı Beslenme
5. Dinlenme ve Oyun
6. Aşı
7. Hastalanınca Neler Yapılır?

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Sınıfa değişik yaşlarda bebek resimleri, kartpostal lar getirilir. Öğrenciler resim üzerinde konuşur. Bebeklerin; ağladıkları, uzun süre uyudukları, altlarını kirlettikleri ve kendi kendilerine beslenemedikleri, giyinemedikleri, yürüyemedikleri rol yapma yöntemiyle canlandırılır.

Büyüdükçe boyunun uzadığı, kilosunun arttığı, konuşmasının, davranışlarının ve oynadığı oyunların değiştiği belirtilir. Öğrencilere örnekler verilir. Aynı yaştaki çocukların farklı gelişim gösterdiği belirtilir.

"Vücudumuz" şarkısı söylenerek, konuya dikkat çekilir. Sınıfa getirilen vücut modeli incelenir. Öğrenciler kendi vücudu üzerinde öğrendikleri bölümleri gösterirler.

Vücudumuzun bölümlerini gösteren levha tahtaya asılır. Levha veya kendi üzerinde vücudumuzun bölümleri gösterilir. Baş üzerindeki göz, burun, ağız, kulak gibi organlarını göstermeleri sağlanır.

El temizliğinin; sabahları, yemeklerden önce ve sonra, tuvaletten sonra sık sık yapılması; yüz temizliğinin de düzenli olarak yapılması gerektiği vurgulanır.

Diş temizliğinin yemeklerden sonra ve özellikle uyumadan önce tekniğine uygun olarak (kırmızıdan beyaza-diş etinden dişe doğru) fırçalanarak yapılması, fırçalanmadığı durumlarda ise ağzın bol su ile çalkalanması gerektiği vurgulanır.

Öğrencilere dış temizliği, el, yüz, ayak, tırnak ve vücut temizliğinin nasıl yapıldığı rol yapma yöntemi ile anlatılır. Ayrıca, öğrencilere sağlıklı büyüme ve temizlik kuralları ile ilgili uygulama yaptırılır.

Yiyecek temizliğinin önemi tartışılır. Yiyeceklerin yenmeden önce, bol su ile yıkanması gerektiği vurgulanır.

Giysilerimizi temiz tutmanın önemi tartışılır. Giysilerin kirlendiği durumlarda değiştirilmesi gerektiği söylenir.

Kirli havanın nefes alıp vermeyi zorlaştırdığı, sık sık hastalanmamıza neden olduğu, büyüme ve gelişmemizi engellediği söylenerek temiz havanın önemi vurgulanır.

Sağlıklı olmada aşı olmanın yararları, aşı olma şekilleri ve aşı olduktan sonra nasıl davranılması gerektiği açıklanır.

Yakın bir sağlık ocağı veya hastahaneye gezi düzenlenir.

Bir hastanın muayene edilmesi rol yapma yöntemiyle canlandırılır.

Yöntemler : soru cevap, anlatım, rol yapma, tartışma, gezi.

Kaynaklar :

Levha ve afişler : Vücudumuzun bölümleri

Temizlik kuralları

İyi beslenme alışkanlığı

Video Kasetler : Yeterli ve Dengeli Beslenme

Vücut Temizliği

Diş Sağlığı

Çevre Temizliği

Araç ve Gereçler: oyuncak bebek, kartpostal, vücut modeli, doktor rolü için gerekli araçlar.

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir ve gözlem formu kullanılır.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Vücudumuzun bölümlerini gösteriniz.
2. Yiyecek, içecek temizliğine dikkat edilmediğinde neler olabileceğini söyleyiniz.
3. Dış temizliğinin nasıl yapıldığını gösteriniz.
4. Temiz ve açık havada oynamanın ve spor yapmanın yararlarını söyleyiniz.

Açıklama: Gözlem formunda, birinci sınıfın hedefleri ile ilgili öğrenci davranışları verilmiştir. Önce, bu davranışlardan her birini okuyunuz. Sonra, öğrencide söz konusu davranışı ne ölçüde gözlüyorsanız, ilgili davranışın karşısına (X) işareti koyarak gözleminizi belirtiniz. Bu davranışları ünite / yıl boyunca gözlemlemeye devam ediniz.

ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI GÖZLEM FORMU (ÖRNEK)

Öğrencinin Adı ve Soyadı			
Sınıfı ve Numarası			
Gözlem Süresi			
Gözlem Numarası			
Öğretmenin Adı ve Soyadı			
Ünite ile ilgili davranışlar	DERECELER		
	Hiçbir zaman	Bazen	Her zaman
1. Ellerini ve yüzünü sabunla yıkar mı?			
2. Beslenme saatinden sonra dişlerini fırçalar mı?			
3. Giysilerini temiz tutar mı?			
4. Açıkta satılan yiyecekleri yer mi?			
5. Havası kirli ortamlardan uzak durur mu?			
6. Kirli suları içer mi?			
7. Tırnaklarını düzenli olarak keser mi?			
8. Saçlarını temiz tutar mı?			
9.			
10.			
11.			

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler : dengeli beslenme, sağlık, aşı.

Ünite 8 : BİZİM BAYRAMIMIZ 23 NİSAN

Süre : 20 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın önemini açıklayan temel bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda öğrencilerden, bayram sevincini duyarak bayram hazırlıklarına isteyerek katılmaları beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF 1: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın anlam bilgisi

Davranışlar

1. Atatürk'ün Samsun'a niçin gittiğini söyleme
2. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan'da açıldığını söyleme
3. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında Atatürk ile Türk milleti arasındaki dayanışmanın rolünü söyleme
4. Kurtuluş Savaşı'nın sonucunda yurdumuzun düşmanlardan kurtarıldığını söyleme / yazma

5. 23 Nisanın her yıl Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak kutlandığını söyleme
6. Bayramın niçin kutlandığını söyleme / yazma
7. Bayramın adını doğru olarak söyleme / yazma
8. Atatürk'ün 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı çocuklara armağan ettiğini söyleme / yazma

HEDEF II: Bayram hazırlıklarına katılabilme

Davranışlar

1. Sınıfı bayraklarla süsleme
2. Sınıfın ve Atatürk köşesinin süslenmesine yardımcı olma
3. Şiir okuma
4. Koro çalışmalarına katılma
5. Ront çalışmalarına katılma
6. Okulda yapılan bayram hazırlıklarına katılma

HEDEF III: Bayram törenine katılmaktan zevk alış

Davranışlar

1. Bayram törenine katılma
2. İstiklâl Marşı'mızı söyleme
3. Okulda düzenlenen bayram töreninde gördüklerini coşkuyla anlatma
4. Çevrede düzenlenen bayram töreninde gördüklerini heyecanla anlatma
5. Televizyonda ve çevrede, Uluslar Arası Çocuk Şenliği'ne katılan grupların gösterilerini anlatma.

KONULAR

A. Niçin Bayram Yapıyoruz?

1. Atatürk'ün Samsun'a Gitmesi
2. TBMM 'nin Açılması
3. Kurtuluş Savaşı
4. Bayramın Çocuklara Armağan Edilmesi

B. Bayram Hazırlıkları

1. Sınıfta
2. Okulda
3. Çevrede

C. Bayram Töreninde Gördüklerimiz

1. Okulda
2. Çevrede
3. Televizyonda

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın hazırlıklarını ve kutlamalarını içeren film ya da dia izletilir.

Bayramın adı, niçin bayram yapıldığı, öğrencilere sorularak dikkat çekilir.

Atatürk'ün Samsun'a niçin gittiği söylenir. Konu işlenirken, Türkiye haritasından, Atatürk köşesinden, sınıfta hazırlanan Atatürk albümünden vb. yararlanılır.

Öğretmen, öğrencilere bayramla, Atatürk'le ilgili şiir, fıkra, kısa makaleler okutur, şarkılar öğretir, rontlar hazırlatır. Atatürk'ün çocuk sevgisi vurgulanır. Ayrıca, öğretmen sınıfta bayramı sevdirci özel etkinlikler düzenler.

Öğretmen, Kurtuluş Savaşı'nın sonuçlarını çeşitli resimlerden, haritalardan inceletir. Filmler izleterek açıklar. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında, Atatürk ve Türk milleti arasındaki dayanışmanın önemini belirtir. Örnekler verir.

Öğrencilerin çeşitli süsleme araç ve gereçleri getirmeleri sağlanır. Dershanenin nelerinin süsleneceğine sınıfta karar verilir, gruplar oluşturularak süsleme yaptırılır.

Öğretmen, bütün öğrencilerin bayram hazırlıklarına, bayram törenine katılmalarını ve görev almalarını sağlar, öğrencilere törenle ilgili izlenimlerini, çevrelerinde ve televizyondan gördüklerini sınıfta anlatır.

Yöntemler: soru - cevap, anlatım, gösterip yaptırma, oyun

Kaynaklar :

Levha ve Afişler: Atatürk köşesi

Resim ve fotoğraflar

Şiir, fıkra, hikâye kitapları

Video Kasetler : 23 Nisan Filmi

Araç Gereçler : Türkiye haritası, bayrak, krepon kâğıdı, el işi kâğıdı, makas, yapıştırıcı, şiir kitapları

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Atatürk, bu bayramı çocuklara niçin armağan etti?
2. Bayram kutlamaları için hangi hazırlıklar yapılır?

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: koro, ront (müzikli oyun), TBMM, bayram

Ünite 9 : ÇEVREMİZDEKİ CANLILAR

Süre : 20 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, çevrelerindeki canlı varlıkları tanıma ve korumalarıyla ilgili temel bilgileri kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerden, canlı varlıkları tanımaları ve sevmeleri beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Çevremizdeki canlıları tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresinde gördüğü canlı varlıkların neler olduğunu söyleme / yazma
2. Sınıfa getirilen veya resmi gösterilen canlı varlıklar arasından hangisinin hayvan olduğunu söyleme / yazma
3. Sınıfa getirilen veya resmi gösterilen canlı varlıklar arasından hangisinin bitki olduğunu söyleme / yazma
4. İnsanların çevredeki canlılardan yararlandıklarını söyleme / yazma.
5. Çevresindeki bazı canlılardan gelebilecek zararları söyleme / yazma.

HEDEF II: Canlıların çeşitliliği bilgisi

Davranışlar

1. Çevresinde gördüğü hayvanları söyleme / yazma
2. Levha, slâyt, kitap vb. araçlardan gösterilen hayvanların adlarını söyleme / yazma
3. Adı söylenen hayvanı, verilenler arasından seçip işaretleme
4. Çevresinde gördüğü bitkilerin adını söyleme / yazma
5. Adı söylenen bitkiyi, verilenler arasından seçip işaretleme

HEDEF III: Canlıların özelliklerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki hayvanların nasıl hareket ettiklerini söyleme / yazma
2. Sınıfa getirilen veya resmi gösterilen yavrunun, hangi hayvanın yavrusu olduğunu seçip işaretleme
3. Adı söylenen hayvanın, dış görünüş özelliğini söyleme / yazma
4. Dinlediği bir sesin, hangi hayvana ait olduğunu söyleme / yazma
5. Sınıfa getirilen veya resmi gösterilen yuvanın, hangi hayvana ait olduğunu söyleme / yazma
6. Hayvanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için nelere ihtiyaçları olduğunu söyleme / yazma
7. Bitkilerin büyümesi için nelere ihtiyaç olduğunu söyleme / yazma
8. Bitkilerin kök, gövde ve yapraklarını gösterme
9. Bitkilerin, suyu hangi kısmıyla aldığını söyleme / yazma
10. Çevresindeki bitkilerin benzerlik ve farklılıklarını söyleme / yazma

HEDEF IV: Çevredeki canlıları korumaya istekli oluş

Davranışlar

1. Çevresindeki hayvanlara zarar verici davranışlarda bulunmama
2. Çevresindeki bitkilere zarar verici davranışlarda bulunmama
3. Çevresindeki hayvanlara zarar veren arkadaşlarını kibar bir şekilde uyarma
4. Çevresindeki bitkilere zarar veren arkadaşlarını kibar bir şekilde uyarma

KONULAR

- A. Canlıları Tanıyalım
- B. Canlıların Çeşitliliği
- C. Canlıların Özellikleri
- D. Canlıları Koruyalım

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Geziler düzenlenerek öğrencilerin çevredeki hayvan ve bitkileri gözlemlemesi sağlanır.

Uygun ortam sağlanarak sınıfa getirilen kuş, kedi, balık, kaplumbağa, saksı bitkileri veya panoya resmi asılan bitki ve hayvanların öğrenciler tarafından dış görünüş yönünden incelenmesi sağlanır. Öğretmen, bazı hayvanların kendilerine zarar verebileceklerini söyleyerek dikkatli olmaları için öğrencileri uyarır. Ayrıca, bitki ve hayvanları sevmeleri ve zarar verici davranışlarda bulunmamaları vurgulanır.

Öğrencilere bazı hayvanların sesleri ve yürüyüşleri taklit ettirilir, resimleri çizdirilir.

Kil, hamur vb. uygun malzeme kullanarak hayvan ve bitkilerin modelleri yaptırılır.

Ünite süresince kahramanları hayvan ve bitki olan masallar, şiirler okunur, şarkılar söylenir, öğrencilerin hayvan ve bitkileri tanımaları sağlanır.

Doğal yaşam ile ilgili filmlerden yararlanılır, öğretmen haftalık TV programlarını inceleyerek varsa öğrenciler tarafından hayvan ve bitkilere ilişkin yapımların izlenmesini önerir.

Levha, film ve resimlerden yararlanılarak çevremizdeki evcil hayvanların yavruları ve barınakları tanıtılır.

Bitki üzerinde kök, gövde ve yapraklar gösterilir. Öğrencilerin, bitkilerin büyümeleri için nelere ihtiyaç duyduklarını gözlemeleri amacıyla sınıfa getirilen iki bitkiden biri cam kenarına konur ve sulanır, diğeri ışık almayan bir köşede sulanmadan bırakılır. Öğrencilere bitkilerin toprağa, ışığa ve suya ihtiyacının olduğu belirli aralıklarla gözlettirilerek buldurulur.

Yöntemler: anlatım, soru - cevap, gezi, gözlem, inceleme.

Kaynaklar:

Levha ve Afişler: Hayvanların çeşitliliğini gösteren resimler / levhalar
Bitkilerin çeşitliliğini gösteren resimler / levhalar
Hayvanların barınaklarını gösteren resimler / levhalar
Hayvanların yavrularını gösteren resimler / levhalar

Video kasetler: Bitki ve Hayvanları Korumanın Önemi
Hayvanların Çeşitliliği ve Yaşamı
Bitkilerin Çeşitliliği ve Yetiştigi Çevre

Araç ve Gereçler: kurutulmuş bitkiler, sınıfa getirilebilecek hayvanlar ile kil, hamur, saksı bitkisi

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Adı söylenen veya resmi gösterilen yavrunun, hangi hayvana ait olduğunu söyleyiniz.

2. Adı söylenen veya resmi gösterilen barınağın - yuvanın, hangi hayvana ait olduğunu söyleyiniz.

3. Bitkinin kısımlarını söyleyiniz.

4. Bitkinin büyümesi ve yaşaması için nelere ihtiyaç olduğunu söyleyiniz.

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler : Hayvan, bitki, büyüme, canlı, barınak, yuva.

ÜNİTE 10 : TATİLE GİRERKEN

Süre : 5 iş günü

Ünitenin Önemi : Bu ünitenin amacı; öğrencilere, tatillerini daha iyi değerlendirebilmeleri için dinlendirici, eğlendirici, ailesine yardımcı olabileceği konularda eğitici bilgiler kazandırmaktır. Bunun sonucunda, öğrencilerden tatillerini daha iyi değerlendirmeleri beklenir.

HEDEF ve DAVRANIŞLAR

HEDEF I: Tatilde yapılacak işler bilgisi

Davranışlar

1. Dinlenmenin bir ihtiyaç olduğunu söyleme
2. Tatilde dinleneceğini, eğleneceğini söyleme / yazma
3. Tatilde yapacağı işleri sıralama
4. Tatilde masal / öykü kitapları okumanın yararlı olacağını söyleme
5. Ailesine nasıl yardımcı olabileceğini söyleme / yazma

HEDEF II: Sınıfta yıl içinde yapılan çalışmalarını sergilemeye istekli oluş

Davranışlar

1. Sergilenecek el işlerini, resimlerini v.b. seçme
2. Serginin düzenlenmesinde görev alma
3. Sergi için düzenlenen etkinliklere katılma
4. Sergiyi ailelerine duyurma

KONULAR

1. Tatilimizi Nasıl Geçirelim?
2. Yıl Boyunca Yaptığımız Çalışmalar

Öğrenme / Öğretme Etkinlikleri: Öğretmenin rehberliğinde, yıl boyunca yapılan çalışmalar sergilenir, yıl içerisinde öğrenilen şiir, şarkı, folklor, ront gibi etkinliklerden oluşan gösteri düzenlenir.

Öğrencilere, tatilde neler yapmak istedikleri sorulur, iyi bir tatilin nasıl geçirilmesi gerektiği tartışılır. "Boş Zamanları Değerlendirme" filmi izletilir. Tatili iyi değerlendirmenin önemi vurgulanır.

Öğretmen tatilde yararlanılabilecek Kızılay ile Millî Eğitim Bakanlığının yaz kamplarını (gençlik ve İzcilik kampları) varsa çevredeki yaz okullarını tanıtır, bunlardan yararlanma konusunda öğrencilere rehberlik yapar.

Öğretmen öğrencilerin kütüphanelerden yararlanabileceğini söyler, okuyabilecekleri kitapların listesini verir. Köy okullarındaki öğrencilere kitap okuma ve diğer etkinliklerden yararlanma konusunda bilgi verir.

Yöntemler: soru-cevap, tartışma, gösteri vb.

Kaynaklar: Öğrencilerin öğretim yılı içinde yaptıkları çalışmalar

Boş zamanları değerlendirme (Film Şeridi-420)

Tatil kamplarını, spor kulüplerini tanıtan broşürler, kartlar

Araç ve Gereçler: ront ve şiir kitapları, tatil yörelerini tanıtan broşürler.

Ölçme

Bu ünite, hedef davranışların kazanılıp kazanılmadığını belirlemek için sözlü sorular yöneltilir.

Aşağıda örnek ölçme soruları verilmiştir :

1. Tatilde neler yapmak istediğinizi söyleyiniz.
2. Yıl içinde öğrendiğiniz bir şiiri / şarkıyı okuyunuz
3. Ailenize nasıl yardımcı olabileceğinizi söyleyiniz

Değerlendirme: Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

Terimler: sergi, tatil kampı, yaz okulları

HAYAT BİLGİSİ 1. SINIF BELİRTKE TABLOSU

ALANLAR	BİLİŞSEL ALAN	
	BİLGİ	
ÜNİTELER	HEDEFLER	
	1. Okula Başlıyorum	* Öğretmeni ve sınıf arkadaşlarıyla tanışabilme
	2. Sınıf Etkinliklerine Katılım ve Paylaşım	* Sınıfı tanıyabilme
	3. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk	* Okulu, bölümlerini ve çalışanları tanıyabilme
	4. Ben ve Ailem	* Sınıfta bir günde yapılan işler bilgisi
	5. Yılın Bölümleri	* Sınıfta görev paylaşımı bilgisi
	6. Güneş ve Dünya'mız	* Cumhuriyet Bayramının anlam bilgisi
	7. Sağlıklı Büyüyelim	* Bayram hazırlıkları bilgisi
	8. Bizim Bayramımız 23 Nisan	* Atatürk'ün hayatıyla ilgili olaylar ve olgular bilgisi
	9. Çevremizde Canlılar	* Bayrağımızın özellikleri bilgisi
10. Tatil Gireirken	* Kendini tanıtabilme	
	* İhtiyaçlarını tanıyabilme	
	* Ailesini tanıyabilme	
	* Evini tanıyabilme	
	* Yakın akrabalarını tanıyabilme	
	* Yeni yıl bilgisi	
	* Yılın bölümleri bilgisi	
	* Mevsimlerin özelliklerini tanıyabilme	
	* Günün bölümleri bilgisi	
	* Zamanı gösteren başlıca araçları tanıyabilme	
	* Zamanı değerlendirme bilgisi	
	* Dünya'yı tanıyabilme	
	* Güneş'i tanıyabilme	
	* Gece ve gündüzün oluşumu bilgisi	
	* Yağmur bilgisi	

HAYAT BİLGİSİ 1. SINIF BELİRTKE TABLOSU

ALANLAR	HEDEFLER	BİLİŞSEL ALAN																				
		BİLGİ					KAVRAMA					UYGULAMA										
ÜNİTELER	Hava durumu bilgisi																					
	Vücudumuzun bölümlerini tanıyabilme																					
	Sağlıklı büyüme ve temizlik arasındaki ilişkiler bilgisi																					
	Sağlıklı büyüme ve dengeli beslenme arasındaki ilişkiler bilgisi																					
	İnsanların büyüme/gelişme bilgisi																					
	Aşı bilgisi																					
	Hastalarınca yapılacak işler bilgisi																					
	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının anlam bilgisi																					
	Çevremizdeki canlıları tanıyabilme																					
	Canlıların çeşitliliği bilgisi																					
Canlıların özelliklerini tanıyabilme																						
Tatilde yapılacak işler bilgisi																						
Ailede iyi ilişkiler kurma yollarını kavrayabilme																						
Dayanışmanın günlük hayatımızdaki önemini kavrayabilme																						
Tutumlu olmayı kavrayabilme																						
Diğer ailelerle iyi ilişkiler kurmanın önemini kavrayabilme																						
Sağlıklı büyümede dinlenme, uyku ve oyunun önemini kavrayabilme																						
Okul kurallarına uyabilme																						
Okula hazırlıklı gelebilme																						
Okul yolunda kurallara uyabilme																						
Oyunda demokratik kurallara uyabilme																						
Sınıfta seçim etkinliğine katılabilme																						
Sağlıklı büyüme ve temizlik kurallarına uyabilme																						
Bayram hazırlıklarına katılabilme																						
Yıl içinde yapılan çalışmalarını sergileyebilme																						

HAYAT BİLGİSİ 1. SINIF BELİRTKE TABLOSU

ALANLAR	DUYUŞSAL ALAN							
ÜNİTELER	HEDEFLER							
	1. Okula Başlıyorum	Sınıfın temiz tutulmasına özen gösteriş						
	2. Sınıf Etkinliklerine Katılım ve Paylaşım	Öğretmenine ve arkadaşlarına sevgi ve saygı duyuş						8
	3. Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk	Atatürk'ün kişisel özelliklerini tanımaya ilgi duyma		*	*	*		4
	4. Ben ve Ailem	Atatürk ile ilgili anıları dinlemekten zevk alış						7
	5. Yılın Bölümleri	Bayram sevincini duyuş				*		11
	6. Güneş ve Dünya'mız	Büyüme ve gelişmenin kendisine kazandırdığı yeniliklerin farkında oluş					*	6
	7. Sağlıklı Büyüyeelim	Tutumlu olmaya özen gösteriş						5
	8. Bizi'm Bayramımız 23 Nisan	Bayram törenine katılmaktan zevk alış					*	8
	9. Çevremizde Canlılar	Çevredeki canlıları korumaya istekli oluş					*	3
10. Tatil Girenken							4	
							2	
	TOPLAM							58

DERS : HAYAT BİLGİSİ

SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	<p>Hedef : Atatürk'ün hayatıyla ilgili olaylar ve olgular bilgisi</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün doğum yerini söyleme 2. Atatürk'ün annesinin adını söyleme 3. Atatürk'ün babasının adını söyleme 4. Atatürk'ün 10 Kasım'da öldüğünü söyleme 5. Atatürk'ün İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda öldüğünü söyleme 6. Atatürk'ün anıt mezarının nerede olduğunu söyleme <p>Hedef : Atatürk'le ilgili anıları dinlemekten zevk alış</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün, Kemal adını aldığı anıyı dikkatle dinleme 2. Dinlediği anıdan ne anladığını açıklama <p>Hedef : Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanımaya ilgi duyuş</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün vatanını çok sevdiğini söyleme 2. Atatürk'ün milletini çok sevdiğini söyleme 3. Yurdumuzun Atatürk'ün önderliğinde düşmanlardan kurtarıldığını söyleme <p>Hedef : Dayanışmanın günlük hayatımızdaki önemini kavrayabilme</p> <p>Davranışlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ailede dayanışma olduğunu söyleme 2. Ailedeki dayanışmaya örnekler verme 3. Komşular arasındaki dayanışmaya örnekler verme 4. Okulda öğrenciler arasındaki dayanışmaya örnekler verme 5. Dayanışmanın hayatımızı kolaylaştırdığını söyleme 6. Dayanışmanın toplum hayatında gerekli olduğuna örnekler verme 7. Kurtuluş Savaşı'nın Atatürk'ün önderliğinde Türk milletinin dayanışması sayesinde kazanıldığını söyleme 8. Dayanışmanın temelinde sevgi olduğunu söyleme 9. Dayanışmanın bizi kötülüklerden koruduğunu söyleme 	<p>ATATÜRK'ÜN HAYATI</p> <p>*Doğum yeri *Anne ve babası (ailesi) *Ölüm tarihi ve yeri</p> <p>*Atatürk'le ilgili anılar</p> <p>ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ</p> <p>*Vatan ve millet sevgisi</p> <p>ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE-DE YER ALAN KONULAR</p> <p>*Dayanışma Dayanışmanın toplum hayatındaki önemi Millî birlik ve beraberlik yönünden dayanışmanın önemi İyiliği sevmek kötülükten kaçınmak</p>	<p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır.</p> <p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır.</p> <p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk" ünitesinde kazandırılacaktır, konu ayrı bir başlık altında ele alınmayacaktır.</p> <p>Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Ben ve Ailem" ünitesi ile "Bizim Bayramımız 23 Nisan" ünitesinde kazandırılacaktır.</p>

No.	Name	Description
1	...	...
2	...	...
3	...	...
4	...	...
5	...	...
6	...	...
7	...	...
8	...	...
9	...	...
10	...	...
11	...	...
12	...	...
13	...	...
14	...	...
15	...	...
16	...	...
17	...	...
18	...	...
19	...	...
20	...	...
21	...	...
22	...	...
23	...	...
24	...	...
25	...	...
26	...	...
27	...	...
28	...	...
29	...	...
30	...	...
31	...	...
32	...	...
33	...	...
34	...	...
35	...	...
36	...	...
37	...	...
38	...	...
39	...	...
40	...	...
41	...	...
42	...	...
43	...	...
44	...	...
45	...	...
46	...	...
47	...	...
48	...	...
49	...	...
50	...	...

RESİM - İŞ PROGRAMI

GENEL AMAÇLAR

1. Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda güzel sanatlarla ilgili bilgileri kazanılabilmek.
2. Sanatı görsel bir iletişim formu olarak kullanmada ve değerlendirmede güven ve yeterlilik kazanmaları için öğrencilerin görsel okur-yazarlığını sağlayabilmek.
3. Sanatsal yaratıcılığı geliştirebilmek.
4. Her alanda kullanılabilecek yaratıcı davranışlar geliştirebilmek.
5. Düşüncelerini gerçekleştirebilmek ve sanat eserlerini üretebilmek amacıyla bireysel anlayış ve teknik yeteneklerini geliştirebilmek.
6. Estetik duyguların geliştirilmesi yoluyla, sanat ve tasarımla ilgili olarak bilinçli estetik hükümler vermelerini sağlayabilmek.
7. Özgün düşünme, üretme ve deneme kapasitelerini geliştirebilmek.
8. Düzensizliklerden rahatsız olmasını ve çevresini güzelleştirmesini sağlayacak estetik kişilik kazandırabilmek.
9. Sanat yoluyla ifade imkânı vererek ruh sağlığına yardımcı olabilmek.
10. Öğrencilerin kendilerini ispatlamalarına ve kendilerini bulmalarına imkân tanıyabilmek.
11. Öğrencilerin hayatları boyunca sanat yapan üreticiler veya sanatı bilinçli izleyen tüketiciler olarak içinde yaşadıkları kültüre katkıları sağlayabilmek.
12. Bireysel veya grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği, dayanışma anlayışını; birbirleri arasında sevgi, saygı ve yardımlaşma gibi duyu ve davranışları geliştirebilmek.
13. Sanatın özgünlük olduğunu ve hayata olan katkısını kavrayabilmek.
14. Sanatsal yaratma hazzını duymasını ve sanatçıyı takdir etmesini sağlayabilmek.
15. Biçimsel anlatımla ilgili teknik bilgi ve beceriler kazandırabilmek.
16. Tasarıma yönelik hayal gücünü geliştirebilmek.
17. Tarihî öğren yerlerini, anıtları, müzeleri, sanat galerilerini, atölyelerini ve tasarım stüdyolarını tanıyarak, kültür ve tabiat varlıklarına sahip çıkabilmek.

I. SINIF AMAÇLARI

- Amaç 1: Çalışmalarda kullanılan araç-gereç bilgisi.
- Amaç 2: Araç-gereçleri kullanma becerisi.
- Amaç 3: Araç-gereçlerini paylaşarak yardımlaşma duygusunu geliştirebilmek.
- Amaç 4: İki boyutlu çalışmalar bilgisi.
- Amaç 5: İki boyutlu çalışmalar yapabilmek.
- Amaç 6: Dramayı tanıyabilmek.
- Amaç 7: Çalışmalarında dramadan yararlanabilmek.
- Amaç 8: Çizgisel çalışmalar yapabilmek.
- Amaç 9: Renkleri ve renkli resim tekniklerini tanıyabilmek.

- Amaç 10: Pastel boya bilgisi.
- Amaç 11: Çalışmalarında pastel boyayı kullanabilme.
- Amaç 12: Parmak boya bilgisi.
- Amaç 13: Çalışmalarında parmak boyayı kullanabilme.
- Amaç 14: Guaş boya bilgisi.
- Amaç 15: Çalışmalarında guaş boyayı kullanabilme.
- Amaç 16: Duygu ve düşüncelerini iki boyutlu çalışma olarak aktarabilme.
- Amaç 17: Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları kullanarak hayal güçlerini zenginleştirici çalışmalar yapabilme.
- Amaç 18: Kolay baskı tekniklerinin farkına varabilme.
- Amaç 19: Çalışmalarında kolay baskı tekniklerini kullanabilme.
- Amaç 20: Kâğıt ve kâğıt işlerini tanıyabilme.
- Amaç 21: Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları bilgisi.
- Amaç 22: Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları yapabilme.
- Amaç 23: Artık malzemeleri tanıyabilme.
- Amaç 24: Çalışmalarında artık malzemeyi kullanabilme.
- Amaç 25: Sevinç, üzüntü, coşku, neşe, gülme, ağlama, kızgınlık ve benzeri duyguları değişik malzemeleri kullanarak ifade edebilme.
- Amaç 26: Yoğurma maddelerini tanıyabilme.
- Amaç 27: Yaratıcılığı geliştirmek için yoğurma maddeleri ile çalışmalar yapabilme.
- Amaç 28: Tasarımın ne olduğunun farkına varabilme.
- Amaç 29: Çevredeki tarihî eserleri, anıtları, müzeleri, atölyeleri, sanat galerilerini, sergi salonlarını, sanatçı ve tasarımcı atölyelerini tanıyabilme.
- Amaç 30: Sanat eserlerine ilgi duyabilme.
- Amaç 31: Sınıf ve okul sergileriyle yarışmalara katılabilme.

1. SINIF KONULARI

Araç-Gereç

İki Boyutlu Çalışmalar

Dramatizasyonu Resimle Anlatma

Çizgisel Çalışmalar

Renkli Çalışmalar

a. Pastel Boya Çalışmaları

b. Parmak Boya Çalışmaları

c. Guaş Boya Çalışmaları

Hayal Gücünü Geliştirici Çalışmalar

Kolay Baskı Teknikleri

Kâğıt ve Kâğıt İşleri

Üç Boyutlu Biçimlendirme Çalışmaları

Artık Malzemeleri Kullanma

Değişik Duyguları İfade Edici Çalışmalar

Yoğurma Maddeleriyle Yaratıcılığı Geliştirici Çalışmalar

Tasarım

Sanat Eserleri

Sergi Çalışmaları

1. SINIF PROGRAMI

Amaç 1 : Çalışmalarda kullanılan araç - gereç bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Resim-İş dersinde kullanılan araç-gereçlerin adını söyleme
2. Söylenen araç-gereçleri gösterme
3. Araç-gereçlerin kullanıldığı yerleri söyleme
4. Çeşitli kalem, fırça, kömür, tebeşir, pastel boya, sulu boya, guaş boya, parmak boya vb. gereçlerin nasıl kullanılacağını söyleme
5. Araç-gereçleri korumanın önemini söyleme

Amaç 2 : Araç - gereçleri kullanma becerisi

DAVRANIŞLAR

1. Konuya uygun araç-gereç seçme
2. İlgili malzemeyi çalışmaya hazırlama
3. Çalışma ortamını temiz tutma
4. Araç - gereçlerini bir sonraki kullanıma hazırlama

Amaç 3 : Araç - gereçlerini paylaşarak yardımlaşma duygusunu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Araç-gereçlerini paylaşmanın önemini söyleme
2. Ödünç aldığı araç-gereci özenle kullanma
3. Ödünç aldığı araç-gereci alıp verirken görgü kurallarına uym
4. Okula ait araç-gereçleri özenle kullanma ve koruma

Amaç 4 : İki boyutlu çalışmalar bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. İki boyutun ne olduğunu söyleme
2. Çevresindeki iki boyutlu çalışmalardan örnekler gösterme
3. Küçük ve büyük boyutun ne olduğunu söyleme
4. Büyük boyutlu yüzeylere daha rahat çalışılacağını söyleme

Amaç 5 : İki boyutlu çalışmalar yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çalışılacak yüzeyin büyüklüğüne uygun olarak nesnelere büyük veya küçük yapma
2. Büyük yüzeylere büyük biçimler yapma
3. Çalışmayı yüzeyin tümüne uygulama

Amaç 6 : Dramayı tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dramatizasyonun kendiliğinden oyunlaştırma olduğunu söyleme
2. Dramada sahneye, kostüme ve ezberleyecek metne gerek olmadığını söyleme
3. Dramanın diyalogla hareketlerinin bütünleşmesi olduğunu söyleme
4. Dramada hazırlamadan oynanmasının, rahatlığı ve özgürlüğü geliştirerek sıklıkla gidereceğini söyleme
5. Dramadan yararlanarak yaratıcı çalışmalar yapılacağını söyleme

Amaç 7 : Çalışmalarında dramadan yararlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çalışmaların özelliklerine göre konuları oyunlaştırma
2. Oyunlaştırılmış bir konuyu gerece aktarma
3. Hayal gücünü drama ile zenginleştirerek çalışmalar yapma

Konu : Dramatizasyonu Resimle Anlatma

Amaç 7 : Çalışmalarında dramadan yararlanabilme

İŞLENİŞ

1. Çocuğun yakın çevresi ile ilgili olaylara ve nesnelere çocuk açısından bakarak konunun seçimi yapılır.
2. Seçilen konular, oyunlaştırılarak verilir.
3. Dramatize edilmiş konunun önemli noktalarına, farklı yönlerine, karakter özelliklerine, zıtlıklarına veya benzerliklerine ilişkin soru ve vurgulamalarla dikkat çekilir.
4. Uygulanacak teknikle ilgili açıklamalar yapılır; temiz, düzenli ve tutumlu olmaya özendirilir.
5. İlgisi dağılan öğrenciler, çalışmaya özendirilir; çekingen olanlar, cesaretlendirilir.
6. Konu ile ilgili sorular sorularak, hatırlatma düzeyinde öğrencilere yardımcı olunur.
7. Düzeltme yapmak, "Şöyle ya da böyle yap." gibi güdümlenici davranışlardan kaçınılır.
8. Gerek duyulursa, yapılan çalışmalar üzerinde toplu ya da tek tek uyarıcı açıklamalarda bulunulur.
9. Biten işler, değerlendirme yapmak için gereken yerlere alınır.

DEĞERLENDİRME

1. Dramatize edilen özelliklere en çok kim uymuş?
2. Dramatize edilen konuya, en çok kim emek vermiş?
3. Konuyu ifade ederken, en çok kim özen göstermiş?
4. Kim, kâğıdı daha iyi doldurmuş?

Amaç 8 : Çizgisel çalışmalar yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Koyu çizgilerin, kalın uçlu gereçlerle; ince çizgilerin, ince, uçlu gereçlerle çizildiğini sezerek, uygulama
2. Yüzeyle üzerinde değişik çizgileri kullanarak, çizgisel çalışmalar yapma
3. Çalışmalarında rahat, serbest çizgiler kullanma
4. Kâğıdın bütün yüzeyini kullanmaya özen gösterme

Konu : Çizgisel Çalışmalar

Amaç 8 : Çizgisel çalışmalar yapabilme

İŞLENİŞ

SEVGİ'NİN OKULDAKI İLK GÜNÜ

Tüm çocuklar, yakınları ile birlikte okul bahçesinde toplanıyorlardı. Sevgi'nin annesi uzun boylu, kıvrırcık saçlı, ince yapılı, sevimli, boyuna çizgili pardösüsü olan güler yüzlü bir kişiydi. Sevgi, mavi önlüğü, örgülü saçları, kocaman kurdelesini ile bir kelebeği andırıyordu. Çiçekli çantası, ayakkabıları ile uyum içindeydi.

Okul bahçesine girdiğinde, mahalleden tanıdığı birçok arkadaşını, onların anne babalarını, yakınlarını, dikey demirlerle süslü bahçe parmaklıklarının çevirdiği uzun söğüt ağaçlarının altında neşe ve heyecanla beklerken buldu. Pembe, çift katlı okul binasının önünde, Atatürk büstünün karşısında, büyük sınıflarda bulunan öğrenciler sıra olmuşlardı. Okul müdürü ve diğer öğretmenler güler yüzleriyle; okula yeni başlayan öğrencileri sevecen tavırlarıyla, isim okuyarak sınıflara alıyorlardı.

1. Resim yapmaya geçmeden önce çocuğun hayal dünyasını zenginleştirecek türden yukarıdakine benzer bir öykü anlatılır.

2. Anlatılan öykü ile ilgili aşağıdakine benzer sorular yöneltilir.

- a. Sevgi'nin annesinin boyu uzun mu, kısa mı?
- b. Sevgi'nin annesinin saçları nasıl?
- c. Sevgi'nin annesinin pardösüsü düz mü, desenli mi?
- d. Çiçekli çantası ile Sevgi neyi andırıyordu?
- e. Okul bahçesinde, Sevgi ve annesinden başka kimler vardı?
- f. Bahçe parmaklıkları nasıldı ve ne türden ağaçlarla çevriliydi?
- g. Büyük sınıflar okul bahçesinin neresinde sıra olmuşlardı?
- h. Okul binası kaç katlıydı? Bizim okulumuza benziyor mu? Eğer benzemiyorsa farklılıkları nelerdir?

3. Resim için kullanılacak araç-gereçlerin isimleri söylenir.
4. Ellerindeki araç-gereçlerle, kâğıt yüzeyini çizgisel olarak dolduracak şekilde konunun aktarımı istenir.
5. Öğrenciler bir süre izlenerek, kendi hâllerinde çalışmaya bırakılır. Müdahale etmeden gözlenir.
6. İlgisi dağılan öğrenciler, çalışmaya özendirilir; çekingen olanlar cesaretlendirilir.
7. Kâğıt yüzeyinin doldurulması hakkında toplu ya da tek tek açıklamalar yapılır.
8. Çalışmalar bitirilir, uygun yerlere alınır. Değerlendirmeye hazır edilir.
9. Çalışma yerleri toplanır ve temizlenir.

DEĞERLENDİRME

1. Kâğıt yüzeyini kimler doldurabilmiş? Söyleyiniz.
2. Hareket eden insanlar, kimlerin resimlerinde var? Söyleyiniz.
3. Kimlerin resimlerinde, farklı giysili kişiler görüyorsunuz? Söyleyiniz.
4. Konudaki kişi özelliklerini, kim daha iyi ifade edebilmiş? Söyleyiniz.
5. Öyküde geçen konuyu, kim daha iyi ifade edebilmiş? Söyleyiniz.

Amaç 9 : Renkleri ve renkli resim tekniklerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Gök kuşağında bulunan renklerin adını söyleme
2. Söylenilen renkleri gösterme
3. Renkleri boya ile gösterme
4. Bir rengin tonlarını (koyuluğunu-açıklığını) fark etme

Konu : Renkli Çalışmalar

Amaç 9 : Renkleri ve renkli resim tekniklerini tanıyabilme

İŞLENİŞ

1. Gök kuşağında bulunan renklerle, renk levhasındaki renk ilişkisi sezdirilerek, derse giriş yapılır.
2. Renk levhaları gösterilerek (kırmızı, sarı, mavi, yeşil, mor, turuncu) bu renklerin adları söylenir.
3. Öğrencilerin renklerle ilgili imajlarını zenginleştirmek ve geliştirmek için ellerindeki gereçlerle, parmak ve bilek hareketleriyle çeşitli dairevî hareketler oluşturarak yüzeyi doldurmaları istenir.
4. Çalışmalar için uygun zaman ayrılır.
5. Yaptıkları çalışmalarda kimlerin hangi renkleri kullandıkları buldurulup söylenir.
6. Kullanılan boya çeşitlerinin isimleri söylenerek, tanıtılır.
7. Kullandığı boya çeşitlerinin renkli resim tekniklerini oluşturduğu söylenir.

DEĞERLENDİRME

1. Kimler rahat çizgilerle yüzeyi doldurmuş? Söyleyiniz.
2. Kimler gök kuşağı renklerini bulmuş? Söyleyiniz.
3. Renk levhasındaki renklerin adını söyleyiniz?
4. Renkli resim tekniklerinden birkaçının adını söyleyiniz?

Amaç 10 : Pastel boya bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Pastel boyanın özelliklerini söyleme
2. Pastel boya ile çalışma yöntemini söyleme
3. Pastel boya ile yapılmış örnekleri gösterme

Amaç 11 : Çalışmalarında pastel boyayı kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Pastel boyayı kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye aktarma
3. Çalışmalarında pastel boyanın değişik tekniklerini kullanma

Konu : Pastel Boya Çalışmaları

Amaç 11 : Çalışmalarında pastel boya kullanabilme

İŞLENİŞ

1. Pastel boyanın belli başlı özellikleri ve kullanma yöntemleri söylenir.
2. Pastel boya çalışmalarında renkli ve grenli kâğıtların iyi sonuçlar vereceği söylenir.
3. Resim çalışmalarında pastel boyanın yanlamasına tutularak, hafif ya da sıkıca bastırılabilceği, kısa çapraz çizgiler hâlinde veya noktalar hâlinde kullanılabilceği, sürülen renklerin parmakla kaynaştırılabileceği söylenir.
4. Pastel boya çalışmalarında üst üste iki rengin sürülebileceği söylenir.
5. Çalışmalarında konunun kurşun kalemle çizilmeyip, doğrudan doğruya pastel boya ile çalışılacağı belirtilir.
6. Konunun özüne göre pastel boyanın değişik boyama yöntemlerinin uygulanabileceği söylenir.

DEĞERLENDİRME

1. Pastel boyanın belli başlı özelliklerini söyleyiniz.
2. Pastel boya çalışmalarında kullanılacak kâğıdın özelliklerini söyleyiniz.
3. Pastel boya ile çalışma yöntemini söyleyiniz.
4. Pastel boyanın kullanıldığı karışık teknikleri söyleyiniz.

Amaç 12 : Parmak boya bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Parmak boyanın özelliklerini söyleme
2. Parmak boya ile çalışma yöntemini söyleme
3. Parmak boya çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
4. Parmak boyanın kullanıldığı çalışma alanlarını söyleme

Amaç 13 : Çalışmalarında parmak boyayı kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Parmak boyayı kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında parmak boyanın değişik tekniklerini kullanma

Amaç 14 : Guaş boya bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Guaş boyanın özelliklerini söyleme
2. Guaş boya ile çalışma yöntemini söyleme
3. Guaş boya ile çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
4. Guaş boya ile yapılmış örneklerin farkına varma

Amaç 15 : Çalışmalarında guaş boyayı kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Guaş boyayı kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında guaş boyanın değişik renklerini kullanma

Amaç 16 : Duygu ve düşüncelerini iki boyutlu çalışma olarak aktarabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çevresi ile ilgili olayları gözleme
2. Yaşadığı olaylarla ilgili, düşüncelerini sözle ifade etme
3. Düşündüğü çalışma için dilediği renkleri seçme
4. Çevresindeki nesnelere gördüğü benzerlikleri ve farklılıkları anlatma
5. Düşündüğü çalışmayı verilen gerece uygun büyüklükte aktarma
6. Düşüncelerini serbestçe kâğıda aktarma

Amaç 17 : Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları kullanarak hayal güçlerini geliştirici çalışmalar yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları dikkatle dinleme
2. İlginç gelen yönleri söyleme
3. Söylediği ilginç yönleri hangi biçimsel öğelerle gerçekleştireceğine karar verme
4. Düşündüğü ve karar verdiği konuyu biçimsel öğelerle aktarma

Konu : Hayal Gücünü Geliştirici Çalışmalar

Amaç 17 : Masal, öykü, şarkı, şiir, okuma parçası gibi kaynakları kullanarak hayal güçlerini geliştirici çalışmalar yapabilmek

İŞLENİŞ

1. Aşağıdakine benzer bir öykü anlatılır.

BENİM RÜYALARIM

Gökçe, bir gün rüyasında kendini dünyanın en güzel bahçesinde görüyor. Bahçe ilginç yaratıklarla dolu, kedi balıkları, soytarlık yapan balıklar, papağan balıkları... Gökçe, deniz yıldızlarının yaptığı bir gösteriyi seyrediyor. Rengârenk yıldızlardan oluşmuş bir halı üzerinde yürüyor. Hiç görmedği deniz kabukları ile karşılaşılıyor. Helezon şeklinde siyah bükümlü olanlar, sarı Çinli şapkası biçiminde olanlar, kıymetli incilerle işlenmiş olanlar ya da Gökçe'nin küçük tırnakları gibi pembe olanlar.

Rüyada bile olsa, doğanın her zaman güzel olduğunu ve korunması gerektiğini hissediyor.

2. Öykü ile ilgili aşağıdakine benzer şu sorular sorulur:

- Gökçe rüyasında ne görüyor?
- Öyküdeki yaratıklar nelerdir?
- Öyküdeki yaratıkların renkleri nasıldır?
- Öyküdeki yaratıkların biçimleri nasıldır?
- Öykü nerede geçiyor?

3. Öykünün renkli olarak kâğıda aktarılması için belirli bir süre ayrılır.

4. Öğrenciler, 10-15 dakika serbest çalışmaya bırakılarak uzaktan izlenir. Öğrenciler çalışmayı sürdürürken, öğretmen sorunları olanlarla ilgilenir.

5. İlgisi dağılan öğrenciler, aşağıdakine benzer sorularla çalışmaya özendirilir.

- Öyküde ilginizi çeken bölüm neresi?
- Öyküdeki yaratıklar nelerdir?
- Sizin de rüyanızda gördüğünüz yaratıklar var mı?
- Rengârenk renkli yıldızlardan oluşmuş bir halı üzerinde yürümeyi düşünmüsünüz?

6. Çalışmaların ayrılan sürede bitirilmesi için gerekli açıklamalar yapılır.

7. Dersin sonuna doğru çalışmalar toplanarak, değerlendirmeye hazır hâle getirilir.

DEĞERLENDİRME

- Öğrencilerle birlikte belirli sayıda çalışma seçiniz.
- Hangi çalışmalarda yüzey yeterince doldurulmuş? Söyleyiniz.
- Kimler, daha çok ve farklı yaratık bulmuş? Söyleyiniz.
- Kimlerin çalışmalarında ortak renkler var? Söyleyiniz.
- Hangi resimlerin bu hafta panoya asılacağını söyleyiniz?

Amaç 18 : Kolay baskı tekniklerinin farkına varabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kolay baskı çeşitlerini söyleme
2. Kolay baskı çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
3. Kolay baskı yöntemlerini söyleme
4. Kolay baskı yöntemi ile yapılmış çalışmaları tanıma

Amaç 19 : Çalışmalarında kolay baskı tekniklerini kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kolay baskı tekniklerini kullanırken dilediği renkleri seçme
2. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma
3. Çalışmalarında değişik baskı tekniklerini bir arada kullanma

Amaç 20 : Kâğıt ve kâğıt işlerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kâğıt çeşitlerini söyleme
2. Kâğıdın teknik özelliklerini söyleme
3. Kâğıt işlerinde kullanılan araç ve gereçleri söyleme
4. Kâğıtlarla çalışma yöntemini söyleme
5. Kolâjın ne olduğunu söyleme
6. Kesici araçları kullanırken dikkat edilmesi gereken kuralları söyleme

Amaç 21 : Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Üç boyutun ne olduğunu söyleme
2. Biçimlendirmenin ne olduğunu ve özelliklerini söyleme
3. Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları için, kullanılacak araç-gereçleri söyleme
4. Yakın çevrede bulunan Atatürk heykel ve büstlerinin üç boyutlu olduğunu fark etme
5. Kesme, kıvrırma, katlama, bükme vb. teknik özellikleri söyleme

Amaç 22 : Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çevresindeki üç boyutlu biçimlendirme çalışmalarından örnekler gösterme
2. Kesme, kıvrırma, katlama, bükme, yapıştırma vb. becerileri çalışmalarında kullanma
3. Gereçleri kullanarak üç boyutlu çalışma yapma

Amaç 23 : Artık malzemeleri tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Artık malzemenin neler olduğunu söyleme
2. Kullanılacak artık malzemelerin sağlık şartlarına uygun olması gerektiğini söyleme
3. Artık malzemelerden nasıl yararlanılacağını söyleme
4. Artık malzemelerden estetik biçimleri nasıl elde edilebileceğini söyleme

Amaç 24 : Çalışmalarında artık malzemeyi kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Sağlık şartlarına uygun artık malzemeyi seçme
2. Artık malzemelerin nasıl değerlendirileceğini düşünme
3. Seçilen artık malzemeleri yeni çalışmalarında kullanma
4. Artık malzemeleri kullanarak yeni çalışmalar yapmaya istek duyma

Amaç 25 : Sevinç, üzüntü, coşku, neşe, gülme, ağlama, kızgınlık ve benzeri duyguları değişik malzemeleri kullanarak ifade edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çevresindeki kişilerle ilgili gözlem yapma
2. Değişik yüz ifadelerini taklit etme
3. Çalışma için gerekli malzemeleri hazırlama
4. Tasarladığı yüz ifadelerini elde ederek kesme
5. İfadeyi kuvvetlendirmek için kaş, göz, burun, ağız, saç, bıyık vb. eklemeleri keserek yapıştırma.

6. Yüz ifadelerini istediği renklerle boyama
7. Hazırladığı yüz ifadelerini oyun, gösteri vb. yerlerde kullanma

Konu : Değişik Duyguları İfade Edici Çalışmalar

Amaç 25 : Sevinç, üzüntü, coşku, neşe, gülme, ağlama, kızgınlık ve benzeri duyguları değişik malzemeleri kullanarak ifade edebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin getirmiş oldukları malzemeleri, sıranın üzerine çıkarmaları istenir.
2. Maske çalışmalarını, daha iyi algılamaları ve ifade edebilmeleri için şuna benzer sorular yöneltilebilir :
  - a. Komik bir fıkra dinlediğimizde yüzümüz nasıl oluyor?
  - b. Canınız yandığında ağlar mısınız? Ağlarken yüzünüz nasıl oluyor?
  - c. Yaramazlık yapıldığında size kızan insanların yüz ifadeleri nasıl oluyor?
  - d. Komik yüz ifadelerini gösteriniz.
3. Birkaç öğrenciye, bu yüz ifadelerini sınıf önünde taklit etmeleri, hareketlendirmeleri istenir.
4. Uygulamaya geçilir.
5. Getirilen kartonlardan yüz şekilleri kesilir.
6. Gerekli yerler boyanır, kesilir, tiplerin özelliğini yansıtacak çizimler, eklemeler (saç, bıyık, kaş, burun, sakal vb.) yapılır.
7. Yapılan çalışmanın yüze geçirilmesi için uygun uzunlukta ip takılır.

DEĞERLENDİRME

1. En ilginç yüz ifadesini kim bulmuş? Söyleyiniz.
2. Kim farklı malzemeleri kullanmış? Söyleyiniz.
3. Kim daha çok renk kullanmış? Söyleyiniz.
4. Kesmeleri, yapıştırmaları kimler daha düzgün oluşturmuş? Söyleyiniz.

Amaç 26 : Yoğurma maddelerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kil, seramik, kâğıt hamuru, plâstilin vb. malzemelerin yoğurma maddeleri olduğunu söyleme
2. Yoğurma maddelerini şekillendirmede araç-gereçleri söyleme
3. Yoğurma maddeleri ile üç boyutlu çalışmalar yapılacağını söyleme
4. Yoğurma maddelerinin toz boya katılarak renklendirileceğini söyleme
5. Çalışmalarda dikkat edilecek kuralları söyleme

Amaç 27 : Yaratıcılığı geliştirmek için yoğurma maddeleri ile çalışmalar yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yoğurma maddelerini çalışmaya hazırlama
2. Yoğurma maddelerini elle biçimlendirme
3. Yoğurma maddelerini biçimlendirmede kibrit çöpü, kürdan, kuru dal, yaprak, kutu kapağı vb. gereçlerden yararlanma
4. Hazırlanan yoğurma maddeleri ve yaratıcı biçimlendirme çalışmaları yapma

Konu : Yoğurma Maddeleri İle Yaratıcılığı Geliştirici Çalışmalar

Amaç 27 : Yaratıcılığı geliştirmek için yoğurma maddeleri ile çalışmalar yapabilme

İŞLENİŞ

1. Seramik çalışmasının yapılacağı sınıf ya da atölye hazırlanır. Masaların ve öğrencilerin giysilerinin kirlenmemesi için gerekli tedbirler alınır.
2. Öğretmen, öğrencilerle birlikte derince bir kap içinde un, tuz ve beyaz tutkalı iyice karıştırır, üstüne yavaş yavaş su ilâve eder, kulak memesi yumuşaklığında bir hamur elde edinceye kadar yoğurur, içine birkaç damla sıvı yağ damlatarak yoğurma işlemini sürdürür.
3. Seramik hamurunun renkli olması isteniyorsa, içine istenilen renkte toz boya katılır.
4. Öğrenciler, seramik hamurunu biçimlendirmek için masanın üzerine kibrit çöpü, kürdan, kuru dal, yaprak, kutu kapağı, kalem, sapı gibi türlü iz bırakacak araç gereçleri hazırlarlar.
5. Hazırlanan hamur öğrencilere belirli büyüklükte pay edilir. Çalışmaya, seviyelerine uygun bir müzikle devam edilir. (TRT okul şarkıları).
6. Çalışmalar sırasında öğrencilerin yaratıcılıklarını orijinal olarak ortaya koymalarına imkân hazırlanır. Taklit biçimler oluşturmamalarına dikkat edilir.

7. Hazırlanan seramik hamuru ile çeşitli hayvan figürleri yapılır. Örnek olarak; ateş böceği, kurbağa, kaplumbağa, uğur böceği, kirpi, balıklar, deniz hayvanları vb. çalışma sırasında iz yapmak ve şekillendirmek için, iz yapacak gereçlerden yararlanacakları söylenir.

8. Öğrencilerin çalışmaları izlenerek cesaretsiz olanlar teşvik edilir.

9. Öğrencilerin yaptığı figürler, bir hayvanat bahçesi oluşturacak şekilde bir araya toplanabilir.

10. Bitirilen çalışmalar uygun yerlere kaldırılarak temizlik yapılır.

DEĞERLENDİRME

1. Yoğurma maddesinin nasıl hazırlandığını söyleyiniz?

2. Yaptığınız çalışmayı anlatınız.

3. En ilginç çalışmayı kimler yapmış? Söyleyiniz.

Amaç 28 : Tasarımının ne olduğunun farkına varabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yararlı ve kullanılabılır olan, çevremizde gördüğümüz nesnelerin, üretim için hazırlanan özgün örneklerinin tasarım olduğunu söyleme

2. Çevremizde gördüğümüz nesnelerin özgün tasarım örneklerinden çoğaltılmış iş ürünleri olduğunu söyleme

3. İki ve üç boyutlu tasarım örneklerinin neler olduğunu söyleme

Amaç 29 : Çevredeki tarihî eserleri, anıtları, müzeleri, atölyeleri, sanat galerilerini, sergi salonlarını sanatçı ve tasarımcı atölyelerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yakın çevredeki müzelerin, sanat galerilerinin, sanatçı ve tasarımcı atölyelerinin, sanat çalışmalarının yapıldığı ve sergilendiği yerler olduğunu farkına varma

2. Çevresindeki sanat eserlerinin ve kültür varlıklarının farkına varma

3. Sanat eserlerinin ne olduğunu kendi ifadesiyle söyleme

4. Çevresindeki sanat eserleri orijinal tasarım örnekleri ile tarihî eserlerin, kültürel varlıklar olduğunu söyleme

Amaç 30 : Sanat eserlerine ilgi duyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Sanat eserlerinin farkına varma

2. Gördüğü sanat eserleri hakkında düşüncelerini söyleme

3. Görüp tanıdığı sanat eserlerini arkadaşlarına tavsiye etme

4. Sanat eserlerini görmek için istek duyma

5. Çeşitli kaynaklarda yer alan her türlü sanat eserlerinin röprodüksiyonlarını (tıpkı basım) biriktirmeye ilgi duyma

6. Tarihî eserlerin, müzelerin, anıtların, doğal ve kültürel varlıkların korunması için çaba gösterme

Amaç 31 : Sınıf ve okul sergileriyle yarışmalara katılabilme

DAVRANIŞLAR

1. Sınıf ve okul sergilerine katılmanın önemini söyleme
2. Öğretim süresince yapılan çalışmalarını temiz ve düzenli tutma
3. Sınıf ve okulda sergilenen çalışmaların korunması gerektiğini söyleme
4. Sınıf ve okul sergilerinden kendinin ve arkadaşlarının çalışmalarını üzerinde konuşma
5. Sınıf ve okul panolarında sergilenen çalışmalara ilgi duyma
6. Sergi düzenlemeleri için grup çalışmalarında görev alma
7. Yarışmalara katılmak için istek duyma

ATATÜRK'ÜN HAYATI

1. Doğum tarihi ve yeri
2. Anne ve babası (ailesi)
3. Atatürk'ün son günleri
4. Atatürk'le ilgili anılar

— ATATÜRK'ÜN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ VE ÇEŞİTLİ YÖNLERİ

1. Vatanseverliği
2. İyi kalpliliği
3. Eğitimselliği

— ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE ÖZELLİK TAŞIYAN ÖNEMLİ YAKLAŞIMLAR

1. İnsan hak ve hürriyetleri ile sorumlulukları
  - a. Hak ve hürriyetlerin tanımı
  - b. Hürriyetlerin çeşitli şekilleri
    1. Haberleşme hürriyeti
    2. Yerleşme ve seyahat hürriyeti
2. İnsan sevgisi ve evrensellik
  - a. Millet sevgisi
  - b. Yurt (Vatan) sevgisi

DERS : RESİM-İŞ

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Resim-İş derslerinde; Talim ve Terbiye Kurulunun 11/09/1992 tarih ve 287 sayılı kararı ile kabul edilen "İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı"nda yer alan "Atatürkçülükle İlgili Konular"dan hedef ve davranışları yazılmış olanlar aynen uygulanacaktır. İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programında ileride değişiklikler yapıldığı takdirde Atatürkçülükle ilgili bu hedef ve davranışlar aynen korunacaktır. Ayrıca resim-iş derslerinde, millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilecek olan günlerde, bu günlerin anlam ve önemine uygun resimler ve afiş çalışmaları yaptırılmalı, resim yarışmaları düzenlenerek sergiler açılmalıdır.

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...
21. ...
22. ...
23. ...
24. ...
25. ...
26. ...
27. ...
28. ...
29. ...
30. ...
31. ...
32. ...
33. ...
34. ...
35. ...
36. ...
37. ...
38. ...
39. ...
40. ...
41. ...
42. ...
43. ...
44. ...
45. ...
46. ...
47. ...
48. ...
49. ...
50. ...

MÜZİK PROGRAMI

51. ...
52. ...
53. ...
54. ...
55. ...
56. ...
57. ...
58. ...
59. ...
60. ...
61. ...
62. ...
63. ...
64. ...
65. ...
66. ...
67. ...
68. ...
69. ...
70. ...
71. ...
72. ...
73. ...
74. ...
75. ...
76. ...
77. ...
78. ...
79. ...
80. ...
81. ...
82. ...
83. ...
84. ...
85. ...
86. ...
87. ...
88. ...
89. ...
90. ...
91. ...
92. ...
93. ...
94. ...
95. ...
96. ...
97. ...
98. ...
99. ...
100. ...

İLKÖĞRETİM KURUMLARI MÜZİK DERSİ GENEL AMAÇLARI

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilmek.
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilmek.
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilmek.
4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilmek.
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilmek.
6. Müzik topluluklarını tanıyabilmek.
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilmek.
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilmek.
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilmek.
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilmek.
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilmek.
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırt edebilmek.
13. Çevresi ile müziksel iletişim ve etkileşimde bulunabilmek.
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilmek.
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilmek.
16. Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilmek.
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilmek.
18. Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilmek.
19. Sözlü müziklerde Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilmek.
20. Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü, marşları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilmek.
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilmek.
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilmek.
23. Müzik yazısını doğru okuyabilmek.
24. Müzik yazısını doğru yazabilmek.
25. Başta İstiklâl Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilmek.
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilmek.
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilmek.
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilmek.
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilmek.
30. Müzik yapmaya istekli olabilmek.
31. Müzik yapmaktan hoşlanabilmek.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilmek.

33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme.
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilmek.
35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme.
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme.
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme.
38. Müzik yoluyla, sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilmek.
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme.
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme.
42. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olabilmek.
43. Müzik kültürünün genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilmek.
44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilmek.

AMAÇLAR

(1, 2, 3. Sınıflar)

1. Çevresindeki başlıca varlık ve kişileri ses özellikleriyle tanıyabilme.
2. Doğadaki sesleri tanıyabilme.
3. Kullandığı araçları, çıkardıkları seslerle tanıyabilme.
4. Çevresinde kullanılan çalgıları genel özellikleriyle tanıyabilme.
5. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt edebilme.
6. Çevresindeki varlıkların seslerini gürlekleriyle ayırt edebilme.
7. Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerindeki düzeni - ritmi fark edebilme.
8. Düzeyine uygun ezgilerin temel - biçimsel özelliklerini sezebilme.
9. Bildiği tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü ve marşların ezgi kümeleri arasındaki temel ilişkileri fark edebilme.
10. Dağarcığındaki müzikleri türlerine göre tanıyabilme.
11. Müzik yapma ve dinlemeyle ilgili temel kuralları fark edebilme.
12. Atatürk'ün müziğe olan sevgi ve ilgisinin farkında olabilmek.
13. Çevresindekilerle müzik yoluyla iletişim kurabilmek.
14. Çevresindeki başlıca varlıkları ve doğa olaylarını hareket ve sesleriyle taklit edebilme.
15. Dağarcığındaki başlıca sayışma, tekerleme, ninni, şarkı, türkü ve marşları doğru ve düzenli söyleyebilme.
16. Yaptığı, dinlediği müziklere uygun hareket edebilme.
17. Uygun müziksel araç ve gereçlerle müzik yapabilmek.
18. Konuşurken, şiir okurken ve şarkı söylerken sesini yormadan kullanabilmek.

19. Müzik yapma ve dinleme araçlarını dikkatlice kullanabilme.
20. Bildiği müzikli oyunları özelliklerine uygun hızda oynayabilme.
21. Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerini hız ve gürlekleriyle taklit edebilme.
22. Sözlerin anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte konuşabilme.
23. Dağarcığındaki şiirleri, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte okuyabilme.
24. Dağarcığındaki şarkıları, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükle söyleyebilme.
25. Dinlediği konuşmanın, şiirin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
26. Yaptığı - dinlediği müziğin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
27. Düzeyine uygun müzikleri biçim ve türlerine uygun söyleyebilme.
28. Duygu, düşünce izlenim ve tasarımlarını devinim, ses ve müziksel denemelerle ifade edebilme.
29. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme.
30. Müzik yapmaya istekli olabilme.
31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
33. Müzik yoluyla arkadaşlık ilişkilerini geliştirebilme.
34. Uygun hızda konuşmanın, şiir ve müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme.
35. Uygun gürülüğün konuşma, şiir ve müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme.
36. Konuşma, şiir ve şarkının ritmine dikkat edebilme.
37. Ezgiyi bir bütün olarak söylemekten hoşlanabilme.
38. Çeşitli müzik türlerinin farkında olabilme.
39. Dağarcığındaki şarkı, sayışma ve tekerlemeleri özelliklerine uygun söylemekten zevk alabilme.
40. Evde ve okulda belli bir müzik ortamı içinde yaşadığının farkında olabilme.
41. Okulda müzik yapma ve dinleme kurallarına uyabilme.
42. Sınıf içi müzik etkinliklerine katılabilmek.
43. Sınıf dışı müzik etkinliklerine katılmaya istekli olabilme.
44. Müzik yoluyla Atatürk sevgisini geliştirebilme.

SINIF 1

I. ÜNİTE : HAYATIMIZDA OYUN- HAREKET, SES VE MÜZİK

KONULAR

A. Hayatımızda Hareket ve Ses

1. Hayatımızdaki varlıklar ve hareketleri
2. Hayatımızdaki varlıkların hareketleri ve çıkardıkları sesler

B. Oynadığımız Müzikli Oyunlar ve Danslar

1. Sayışma ve tekerlemeli oyunlarımız
2. Oyunlaştırdığımız şarkılar (Dramatizasyon)
3. Şarkılı oyunlar (Rontlar)

C. Ses ve Ses Kaynakları

1. Kendimiz ve sesimiz
2. Çevremizdeki insanlar ve çıkardıkları sesler
3. Doğadaki sesler
4. Kullandığımız araçlar ve çıkardıkları sesler
5. Müzik yaptığımız araçlar (Çalgılarımız)
6. Müzik dinlediğimiz araçlar

Ç. Ses ve Müzik

1. Gürültü ve müziksel sesler
2. Düzenli ses oyunları
3. Müziksel sesler ve şarkılarımız

AMAÇLAR

Amaç 1 : Çevresindeki ses kaynaklarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir sesin ait olduğu kaynağı gösterme
2. Duyduğu bir sesin ait olduğu kaynağın adını söyleme

Amaç 2 : Oynadığı müzikli oyunlar ve dansları tanıyabilme

Davranışlar

1. Sayışma ve tekerlemeli oyunların adlarını söyleme
2. Şarkılı oyunların adlarını söyleme

Amaç 3 : Çevresindeki kişilerin ses özellikleriyle tanıyabilme

Davranışlar

1. Duyduğu insan sesinin hangi cinsle ait olduğunu söyleme
2. Duyduğu insan sesinin kime ait olduğunu söyleme

Amaç 4 : Kullandığı araçları çıkardıkları seslerle tanıyabilme

Davranışlar

1. Kullandığı, ağaçtan yapılmış araçların adlarını söyleme
2. Kullandığı, metalden yapılmış araçların adlarını söyleme
3. Duyduğu sesin, ağaçtan yapılmış aracın sesi olduğunu söyleme
4. Duyduğu sesin, metalden yapılmış bir araç sesi olduğunu söyleme

Amaç 5 : Çevresinde kullanılan çalgıları tanıyabilme

Davranışlar

1. Sınıfında kullanılan çalgıların adlarını söyleme
2. Okulunda kullanılan çalgıların adlarını söyleme
3. Evinde kullanılan çalgıların adlarını söyleme

Amaç 6 : Gürültü ile müziksel sesleri birbirinden ayırt edebilme

Davranışlar

1. Duyduğu seslerin gürültü olup olmadığını söyleme
2. Duyduğu seslerin müzik sesi olduğunu söyleme

Amaç 7 : Çevresindeki başlıca varlıkları, doğa olaylarını hareket ve sesleriyle taklit edebilme

Davranışlar

1. Adı verilen/gösterilen varlığın hareketini yapma
2. Adı verilen/gösterilen varlığın sesini çıkarma
3. Sesi verilen varlığın hareketini yapma
4. Hareketi verilen varlığın sesini çıkarma

Amaç 8 : Bildiği müzikleri birlikte düzenli söyleyebilme

Davranışlar

1. Söylenilen şarkıya birlikte başlama
2. Birlikte şarkı söylerken yanındakileri dinleme
3. Birlikte şarkı söylerken aynı yerde soluk alma
4. Söylenilen şarkıyı birlikte bitirme

Amaç 9 : Dinlediği müziklere, uygun devinimlerle eşlik edebilme

Davranışlar

1. Söylediği sayışma ve tekerlemelere uygun hareket yapma
2. Dinlediği müziğe el ve ayakla ritm vuruşu yapma
3. Dinlediği müziğe bedensel devinimlerini katma.

Amaç 10 : Konuşurken, şiir okurken ve şarkı söylerken, sesini yormadan kullanabilme

Davranışlar

1. Sesini kullanırken düzgün ve rahat duruş alma
2. Sesini kullanırken ağzını gerektirdiği kadar açma
3. Sesini kullanırken gereksiz yere bağırma
4. Konuşurken, şiir okurken, şarkı söylerken uygun yerlerde soluk alma

Amaç 11 : Ses oyunları düzenleyebilme

Davranışlar

1. Ses çıkaran araç-gereçler arayıp bulma
2. Ses çıkaran araçlarla çeşitli sesler çıkarma
3. Araç-gereçlerden çıkardığı seslerle oynama

Amaç 12. Birlikte düzenli şarkı söyleyebilmeye istekli olabilme

Davranışlar

1. Birlikte şarkı söyleme isteğini belli etme
2. Birlikte şarkı söylemekten sevinç duyma

Amaç 13. Sınıf ortamında müzik dinlemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Dinlediği müziği beğendiğini belli etme
2. Dinlediği müziği tekrar dinlemek isteme
3. Müzik dinlemek için uygun ortam arama
4. Müzik dinlemek için sabırsızlanma

Amaç 14 : Müzik yoluyla arkadaşlık kurabilme

Davranışlar

1. Birlikte müzik yapmak için arkadaş seçme
2. Arkadaşlarıyla müzik yaptıktan, dinlemekten hoşladığını belli etme

Amaç 15 : Ses oyunları düzenlemeye istekli olabilme

Davranışlar

1. Değişik araçlardan ses elde etmeye yönelme
2. Değişik araçlardan elde ettiği sesleri düzenlemekten hoşlanma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Çevresindeki ses kaynaklarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir sesin ait olduğu kaynağı gösterme
2. Duyduğu bir sesin ait olduğu kaynağın adını söyleme

Amaç 3 : Çevresindeki kişileri ses özellikleriyle tanıyabilme

Davranışlar

1. Duyduğu insan sesinin kadın sesi mi, erkek sesi mi olduğunu söyleme
2. Duyduğu insan sesinin kime ait olduğunu söyleme

Amaç 7 : Çevresindeki başlıca varlıkları, doğa olaylarını hareket ve sesleriyle taklit edebilme

Davranışlar

1. Adı verilen/gösterilen varlığın hareketini yapma
2. Adı verilen/gösterilen varlığın sesini çıkarma

Konular

- A. Hayatımızda Oyun, Hareket ve Ses
  1. Hayatımızdaki varlıklar ve hareketleri
- B. Ses ve Ses Kaynakları
  1. Çevremizdeki insanlar ve çıkardıkları sesler
  2. Doğadaki sesler
  3. Kullandığımız araçlar ve çıkardıkları sesler

Araç, Gereç ve Kaynaklar

El, kalem, sıra, yazı tahtası, metal çubuk, pencere, vazo, bardak, madenî para, kâğıt, doğa sesleri olan efekt kaset, hayvanlar, taşlıklar, aile ve doğa olayları ile ilgili resimler.

Yöntem ve Teknikler

Soru-cevap, tartışma, çözümleme, yeniden buluş, yansıtma, oyunlaştırma.

Öğretmen - Öğrenme Durumları

1. Öğrencilerin çoğunluğunun bildiği bir şarkının, öğretmenin zaman zaman katılımla sınıfı tekrarlatılması. Öğretmenin "Şarkıyı söylerken benim sesimi fark ettiniz mi?" sorusuyla "öğretmen" ve "çocuk" sesi özelliklerine sınıfın dikkatinin çekilmesi.

2. "Çocuklar bugün insan sesleri ve doğadaki sesler ile varlıkların hareketlerini taklit ederek öğreneceğiz. Bu öğrenme size sesleri tanımanızda yardımcı olacaktır." diyerek öğrencilerin derse hazırlanması. Ayırt edilen öğretmenin sesi ile öğrencinin sesi arasındaki farkın sorulması. Böylece yetişkin sesi ile çocuk sesinin özelliğinin ayırt edilmesi.

3. Öğretmenin sesinin çocuğun ailesinde kimin sesine benzediğinin sorulması.

4. Alınan cevaplara göre cinslere (kadın-erkek-çocuk) ilişkin seslerin özelliğinin farkına varılması.

5. Öğretmenin sınıf tahtasına vurması ve bunun tahtadan çıkan bir ses olduğunu ipucunu vermesi, çocukların gözlerini kapatmaları istenerek değişik kaynaklara vurulması ve sesin hangi kaynağa ait olduğunun gösterilerek buldurulması.

6. "Ali Babanın Bir Çiftliği Var" şarkısının sınıfa öğretilmesi.

7. Şarkıda isimleri geçen hayvanların seslerinin ve hareketlerinin öğrencilere taklit ettirilmesi.

8. Gösterilen resimlerdeki değişik hayvan ses ve hareketlerinin taklitlerini öğrenci gruplarına yaptırılması, başarılı grupların alkışlatılarak ödüllendirilmesi.

9. Şimdiye kadar verilen ses kaynakları ve bunlardan çıkan sesleri verilen örneklerle ayırt ettirerek bir ara özetin yapılması ve doğru örneklerin değerlendirilmesi, eksiklerin tamamlanması.

10. Rüzgâr sesinin nasıl bir ses olduğunun öğrencilere sorularak taklidinin yaptırılması.
11. Diğer doğa olaylarının neler olduğu sorularak seslerinin taklit ettirilmesi.
12. Sınıfı üç kümeye ayırıp her bir kümeye verilen değişik doğa olayı sesinin taklidinin aynı anda yaptırılması.
13. Verilen ses örneklerinin kasetten dinletirilerek ayırt ettirilmesi; uygun olanlarının, hareketlerinin yaptırılması ve doğru örneklerin pekiştirilerek davranışların ödüllendirilmesi.
14. Derste öğretilen "Ali Babanın Bir Çiftliği Var" şarkısının tekrar ettirilip bir sonraki derste kazandırılacak davranışlarla ilgili açıklamalar yapılarak dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA - ÖLÇME DURUMLARI

1. Dinlediğiniz ses hangi hayvanın sesidir?
  - a. Kedi
  - b. Köpek
  - c. Kuzu
2. Dinlediğiniz ses hangi doğa olayına aittir?
  - a. Yağmur sesi
  - b. Rüzgâr sesi
  - c. Gök gürültüsü
3. Teyp kasetinden dinlediğiniz şu üç sestten hangisi vapur düdüğü sesidir?
  - a. I. ses
  - b. II. ses
  - c. III. ses
4. Duyduğunuz sesi çıkaran madde aşağıdakilerden hangisidir?
  - a. Tahta
  - b. Cam
  - c. Metal
5. Aşağıdakilerden hangi ses, en ince ses özelliğini taşır?
  - a. Erkek sesi
  - b. Kadın sesi
  - c. Çocuk sesi
6. Duyduğunuz bu üç sestten hangisi Ayşe'nin sesidir?
  - a. I. Neşe'nin sesi
  - b. II. Ayşe'nin sesi
  - c. III. Ali'nin sesi
7. Aşağıdaki sözlerden hangisi neşeli bir ifadeyle söylenir?
  - a. Henüz dersime çalışmadım.
  - b. Üşüttüm, başım ağrıyor.
  - c. Bu gün "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı".

8. Bir yerimizin ağrıdığını nasıl bir ifadeyle söyleriz?

- a. Neşeli bir ifadeyle
- b. Acılı bir ifadeyle
- c. Heyecanlı bir ifadeyle

9. Sıralarımızın yapımında aşağıdaki maddelerden hangisi daha çok kullanılmıştır?

- a. Tahta
- b. Metal
- c. Cam

10. Duyduğumuz ses hangi eşyanın sesidir?

- a. Kapı sesi
- b. Zil sesi
- c. Sıra itme sesi

11. Duyduğunuz ses aşağıdakilerden hangisinin sesidir?

- a. Düşen bir kalem sesi
- b. Düşen bir kitap sesi
- c. Düşen bir açacak sesi

Örnek Yönerge

Bu araç "Günlük hayatındaki başlıca varlıkları hareket ve sesleriyle taklit edebilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek için hazırlanmıştır.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Davranışlar

1. Adı verilen varlığın hareketini yapma.
2. Adı verilen varlığın sesini çıkarma.
3. Sesi verilen varlığın hareketini yapma.
4. Hareketi verilen varlığın sesini çıkarma.

Öğrencinin gösterdiği davranış düzeyini forma işleyiniz.

Örnek

1. Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz.
2. Resmini gösterdiğiniz bir hayvanın hareketini taklit ettiriniz.
3. Resmini gösterdiğiniz bir hayvanın sesini taklit ettiriniz.
4. Sesini taklit ettiğiniz bir hayvanın hareketini taklit ettiriniz.
5. Hareketini taklit ettiğiniz bir hayvanın sesini taklit ettiriniz.
6. Öğrencinin hareket ve ses taklitlerini aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
7. Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (X) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı
Gözlenecek Davranışlar

1. Adı verilen varlığın hareketini ne derecede yapmaktadır?
2. Adı verilen varlığın sesini ne derecede çıkarmaktadır?
3. Sesi verilen varlığın hareketini ne derecede yapmaktadır?
4. Hareketi verilen varlığın sesini ne derecede çıkarmaktadır?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
2.	1.				
	2.				
	3.				
	4.				

DEĞERLENDİRME

Bu ünite; ünite başında, ünite süresince ve ünite sonunda değerlendirme yapılırken;

- a. Ünitenin amaçları ve amaç davranışları dayanaklı değerlendirme.
- b. Öğrencilerin ünitenin amaçları doğrultusunda gösterdiği gelişme dayanaklı değerlendirme olmak üzere iki boyut birlikte göz önünde bulundurulur.

1. Ünite Başındaki Değerlendirme

- a. Sınıfın sayışma - tekerleme, şarkı, türkü dağarını tanıma belirlenir.
- b. Sınıfın oyun dağarcığı belirlenir.
- c. Öğrencilerin duydukları ses kaynaklarını algılamadaki ön bilgilere ne derecede sahip olduklarını ve algılamaya karşı duyarlı olup olmadıkları belirlenir.
- ç. Öğrencilerin çevrede kullanılan bildikleri çalgıların neler olduğunu belirlemek üzere genel bir gözlem ve söyleşi yapma.

Bundan sonra ünitenin kapsamını belirlemede başlangıç tespitlerinden yola çıkılarak ünite alınacak konular öncelik, sonralık durumlarına göre yapılandırılır. Gözlenmeyen davranışlar üzerinde ağırlıklı durulur.

2. Ara Değerlendirme

Ders sonlarında gözlem sonuçlarından elde edilen bilgilerle eksikler belirlenir. Bunların giderilecek olanları giderilir. Bir kısmının da diğer ünitelerde yeri geldikçe giderilmesine çalışılır.

3. Ünite Sonu Değerlendirmeler

Öğrencilerin bilişsel, duyuşsal, devinişsel davranış özellikleri bir bütün olarak görülür. Program öğelerinin değerlendirilmesi şu şekilde yapılır:

a. Amaçların değerlendirilmesi; gerçekleştirilen, gerçekleştirilemeyen amaçlar belirlenir.

b. Amaç davranışlarının değerlendirilmesi; kazandırılan, kazandırılmayan davranışlar belirlenir.

c. İşlenişin değerlendirilmesi; yeterince işleyen-işlemeyen durumlar, kullanılan-kullanılmayan araçlar, uygulanan-uygulanamayan yöntemler ve teknikler, etkili olan-etkili olmayan yöntemler ve teknikler, yararlanılan-yararlanılmayan kaynaklar, yeterli-yetersiz görülen dağarcık belirlenir.

ç. Sınama-ölçme durumlarının değerlendirilmesi yeterince işleyen-işlemeyen durumlar belirlenir.

d. Değerlendirme işlemlerinin değerlendirilmesi; öğrenmede karşılaşılan eksiklikler, güçlükler, yanlışlıklar ve yetersizlikler belirtilip, bunları giderici tedbirlerin alınabilmesi için öneriler belirlenir.

e. Sürenin ne derecede yeterli ya da yetersiz olduğu belirlenir.

f. Ünite ve ünite kapsamındaki dersin her bir ögesiyle ilgili ihtiyaç duyulan noktalar belirlenir.

Amaçları gerçekleştirme ve amaç davranışlarının kazandırılma derecesi :

a. Amaç dayanaklı değerlendirme

15 Amaçtan 13'ü ve bu amaçlarda kapsanan 43 davranıştan 37'si, 50 kişilik bir sınıfta 43 öğrenci tarafından kazanıldığı belirlendiğinde, ünitenin tam etkili olduğu,

15 Amaçtan 11'i ve bu amaçlarda kapsanan 43 davranıştan 32'si, 50 kişilik bir sınıfta 37 öğrenci tarafından kazanıldığı belirlendiğinde, ünitenin yeterince etkili olduğu,

15 Amaçtan 6'sı ve bu amaçlarda kapsanan 43 davranıştan 22'si, 50 kişilik bir sınıfta 25 öğrenci tarafından kazanıldığı belirlendiğinde, ünitenin yarı yarıya etkili olduğu,

15 Amaçtan 3'ü ve bu amaçlarda kapsanan 43 davranıştan 11'i, 50 kişilik bir sınıfta 12 öğrenci tarafından kazanıldığı belirlendiğinde, ünitenin önemli ölçüde etkisiz olduğu,

15 Amaçtan 1'i ve bu amaçlarda kapsanan 43 davranıştan 7'si, 50 kişilik bir sınıfta 3 öğrenci tarafından kazanıldığı belirlendiğinde, ünitenin tam etkisiz olduğu söylenir.

b. Öğrencinin gösterdiği gelişme dayanaklı değerlendirme

Öğrencilerin amaçlar doğrultusunda gelişme düzeyleri belirlenirken dereceleme ölçegine göre değerlendirme yapılır. Her bir öğrencinin gelişme düzeyi, o öğrenciye ilişkin olarak gözlem araçlarından elde edilen ölçümlerin ortalaması esas alınarak belirlenir.

Her öğrencinin ünite başlangıcındaki durumu göz önünde bulundurularak, ünite boyunca amaçlar doğrultusunda gösterdiği gelişme aşamaları ve düzeyi, öğrenme kolaylığı veya güçlüğü, öğrenme farklılığı, yöntemi, üslubu dikkate alınarak öğrenci hakkında yorum yapılabılır.

Ünite amaçları doğrultusunda gelişme gösteren her öğrenci başarılı görülür.

II. ÜNİTE : HAREKET, KONUŞMA, ŞİİR VE MÜZİĞİMİZDE HIZ KONULAR

1. Hareketlerimizde Çabuk ve Yavaş Hız
  - a. Çabuk hareketlerimiz
  - b. Yavaş hareketlerimiz
2. Çevremizdeki Varlıkların Hareketlerinde Çabuk ve Yavaş Hızlar
  - a. Çabuk hareketli varlıklar
  - b. Yavaş hareketli varlıklar
3. Konuşmamızda Çabuk ve Yavaş Hızlar
  - a. Konuşmalarımızda çabuk hız
  - b. Konuşmalarımızda yavaş hız
4. Şiirlerimizde Çabuk ve Yavaş Hızlar
  - a. Anlamlarına göre çabuk okunan şiirler ve şarkı sözleri
  - b. Anlamlarına göre yavaş okunan şiirler ve şarkı sözleri
5. Müziğimizde Çabuk ve Yavaş Hızlar
  - a. Müziğimizde çabuk hız
  - b. Müziğimizde yavaş hız
  - c. Çabuk söylenen, çalınan müziklerimiz (Şarkı, türkü, tekerleme)
  - ç. Yavaş söylenen, çalınan müziklerimiz (Ninni)

AMAÇLAR

Amaç 1 : Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki çabuk hareketli varlıkların adlarını söyleme
2. Çevresindeki yavaş hareketli varlıkların adlarını söyleme

Amaç 2 : Çevresindeki insanları konuşma hızlarıyla tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki kişilerden çabuk konuşanların adlarını söyleme
2. Çevresindeki kişilerden yavaş konuşanların adlarını söyleme

Amaç 3 : Dağarcığındaki müziklerin hızlarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Dinlediği müziklerden çabuk hızda olanları söyleme
2. Dinlediği müziklerden yavaş hızda olanları söyleme

Amaç 4 : Çevresindeki varlıkları hareketlerindeki çabuk ve yavaş hızlarıyla taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki çabuk hareketli varlıklar gibi hareket etme
2. Çevresindeki yavaş hareketli varlıklar gibi hareket etme

Amaç 5 : Çevresindeki insanları konuşma hızlarıyla taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki çabuk konuşan insanlar gibi konuşma
2. Çevresindeki yavaş konuşan insanlar gibi konuşma

Amaç 6 : Sözlerin anlamına uygun çabukluk ve yavaşlıkta konuşabilme

Davranışlar

1. Verilen bir cümleyi anlamına uygun çabuklukta tekrarlama
2. Verilen bir cümleyi anlamına uygun yavaşlıkta tekrarlama

Amaç 7 : Dağarcığındaki sayışma ve tekerleme şiirlerini uygun çabukluk ve yavaşlıkta söyleyebilme

Davranışlar

1. Verilen şiirin dizelerini anlamına uygun çabuklukta tekrarlama
2. Verilen şiirin dizelerini anlamına uygun yavaşlıkta tekrarlama

Amaç 8 : Dağarcığındaki sayışma, tekerleme, ninni, şarkı, türkü ve marşları uygun çabukluk ve yavaşlıkta söyleyebilme

Davranışlar

1. Bildiği ninnileri yavaş hızda tekrarlama
2. Bildiği sayışma, tekerleme, şarkı, türkü ve marşları uygun çabukluk ve yavaşlıkta tekrarlama

Amaç 9 : Uygun çabuk ve yavaş hızın konuşmayı güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Dinlediği/yaptığı konuşmanın anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda yapılıp yapılmadığına dikkat etme
2. Dinlediği/yaptığı konuşmanın anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda yapılmasından hoşnut olma
3. Dinlediği/yaptığı konuşmanın anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda yapılmasından rahatsız olma

Amaç 10 : Uygun çabuk ve yavaş hızın şiiri güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği gibi şiirin anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda okunup okunmadığına dikkat etme
2. Bildiği bir şiirin anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda okunmasından hoşnut olma
3. Bildiği bir şiirin anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda okunmayışından rahatsız olma

Amaç 11 : Uygun çabuk ve yavaş hızın müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilmek

Davranışlar

1. Bildiği bir şarkının anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda söyleyip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği bir şarkının anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda söylenmesinden hoşnut olma
3. Bildiği bir şarkının anlamına uygun çabuk veya yavaş hızda söylenmeyişinden rahatsız olma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla tanıyabilme

Davranışlar

1. Çevresindeki çabuk hareketli varlıkların adlarını söyleme
2. Çevresindeki yavaş hareketli varlıkların adlarını söyleme

Amaç 4 : Çevresindeki varlıkların hareketlerindeki çabuk ve yavaş hızları taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki çabuk hareketli varlıklar gibi hareket etme
2. Çevresindeki yavaş hareketli varlıklar gibi hareket etme

Konular

A. Hareketlerimizde Çabuk ve Yavaş Hız

1. Çabuk hareketlerimiz.
2. Yavaş hareketlerimiz.

Araç, Gereç ve Kaynaklar

Yazı tahtası, resimler, teyp, kaset "Tekir Şarkısı"

Yöntem ve Teknikleri

Soru-cevap, yeniden buluş, sözsüz oyun (pandomim), oyunlaştırma, oyun bulma.

Oğretme - Öğrenme Durumları

1. Geçen derste öğretilen şarkının tekrar ettirilmesi.
2. "Çocuklar bugün varlıkların hareket hızlarını, onların hareketlerini ve çıkardıkları sesleri taklit ederek öğreneceğiz." diyerek derse dikkat çekilmesi.
3. "Tekir Şarkısı"nın sınıfa öğretilmesi.
4. Kedinin; çabuk hareketlerinden "süt içmesi", "fare yakalaması", yavaş hareketlerinden "esnemesi", "uyuklaması"nın şarkı söylenirken yeri geldiğinde, öğrencilere taklit ettirilmesi.
5. Öğrencilere teyp kasetinden hayvanların seslerini dinleterek bu hayvanların hızlı ve yavaş yürüyüş örneklerinin yaptırılması.

6. Verilen örneklerle canlı ve cansız varlıkların hareket hızlarını ayırt ettirerek, bir ara özetin yapılması.

7. Doğru örneklerin pekiştirilip eksiklerin tamamlanması.

8. Çabuk ve yavaş hareket eden taşıtlardan birer tanesinin adının söylenmesi.

9. Teyp kasetinden bu taşıtların çıkardığı seslerin dinletilip ayırt ettirilmesi.

10. Çabuk ve yavaş hareket eden taşıtların hareketlerinin taklit ettirilmesi.

11. Sınıfta bir kaç öğrenciye varlık adı verilerek hareket hızlarının nasıl olduğunun sorulması.

12. Öğretmen sınıfta "Tavşan ve Kaplumbağa" masalını anlatarak öğrencilerden bu masalı oynatmalarının istenmesi.

13. "Varlıkların hareketlerinde olduğu gibi, konuşmalarımızın da bir hızı vardır. Diğer dersimizde konuşmaların hızı üzerinde duracağız." diyerek "Tekir" şarkısını tekrar söyleyip dersin bitirilmesi.

1. Tekirim tekir,

Doğuştan fakir,

Bir fare görse,

Aslan kesilir.

3. Etrafı gezer,

Birkaç böcek yer,

Keyfi gelince,

Şarkılar söyler.

2. Sabahtan kalkar,

Yüzünü yıkar,

Bu iş bitince,

Bahçeye çıkar.

4. Tekirim tekir,

Çok oyun bilir,

Karnı doyunca,

Dünya vız gelir.

TEKİR

ÖRNEK SINAMA - ÖLÇME DURUMLARI

1. Aşağıdaki taşıtlardan hangisi daha çabuk gider?

a. Motosiklet

b. Bisiklet

c. Bebek arabası

2. Resimleri gördüğünüz hayvanlardan hangisi daha az hareketlidir?

a. Kaplumbağa

b. Solucan

c. Kuş

3. Aşağıdaki varlıkların hangisi daha az hareketlidir?
  - a. Ağaç
  - b. Kuş
  - c. Yürüyen insan
4. Resimlerini gördüğünüz insanlardan hangisinin hareketleri daha çabuktur?
  - a. Çocuk
  - b. Dede
  - c. Bebek
5. Acele işi olan bir insan nasıl davranır?
  - a. Çabuk çabuk
  - b. Yavaş yavaş
  - c. Orta çabuklukta

Örnek Yönerge

Bu araç "Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla taklit edebilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışları ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Davranışlar

1. Çevresindeki çabuk hareketli varlıklar gibi hareket etme.
  2. Çevresindeki yavaş hareketli varlıklar gibi hareket etme.
- Öğrencinin gösterdiği davranış düzeyini forma işleyiniz.

Örnek

1. Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz.
2. Resmini gösterdiğiniz bir hayvanın hareketini taklit etmesini isteyiniz.
  - a. Kedi nasıl fare yakalar gösterelim.
  - b. Ayı nasıl hareket eder gösterelim.
  - c. Tavşan nasıl havuç yer gösterelim.
  - ç. Kaplumbağa nasıl gider gösterelim.
3. Öğrencinin hareket taklitlerini aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
4. Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçerindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Çabuk hareketleri ne derecede yapmaktadır?
2. Yavaş hareketleri ne derecede yapmaktadır?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
2. ....-	1.				
	2.				

III. ÜNİTE : KONUŞMA, ŞİİR VE MÜZİĞİMİZDE GÜRLÜK

KONULAR

A. Çevremizdeki Varlıkların Seslerinde Kuvvetli ve Hafif Gürlükler

1. Kuvvetli sesli varlıklar
2. Hafif sesli varlıklar

B. Konuşmamızda Gürlük

1. Kuvvetli sesle yapılan konuşmalarımız
2. Hafif sesle yapılan konuşmalarımız

C. Şiirimizde Gürlük

1. Kuvvetli sesle şiir okuyuş
2. Hafif sesle şiir okuyuş

Ç. Müziğimizde Gürlük

1. Kuvvetli sesle şarkı söyleyiş
2. Hafif sesle şarkı söyleyiş
3. Kuvvetli sesle söylenen/çalınan müziklerimiz
4. Hafif sesle söylenen/çalınan müziklerimiz

AMAÇLAR

Amaç 1 : Çevresindeki varlıkların seslerindeki, kuvvetli-hafif gürlükleri ayırt edebime

Davranışlar

1. Çevresindeki hafif sesli varlıkları gösterme
2. Çevresindeki kuvvetli sesli varlıkları gösterme
3. Çevresindeki hafif sesli varlıkların adlarını söyleme
4. Çevresindeki kuvvetli sesli varlıkların adlarını söyleme

Amaç 2 : Yaptığı ve dinlediği konuşmalarındaki kuvvetli-hafif gürlükleri ayırt edebilme

Davranışlar

1. Konuşmalardaki kuvvetli sesleri fark etme
2. Konuşmalardaki hafif sesleri fark etme

Amaç 3 : Okuduğu ve dinlediği şiirlerdeki, şarkı sözlerindeki kuvvetli ve hafif gürlükleri ayırt edebilme

Davranışlar

1. Şiirlerdeki, şarkı sözlerindeki kuvvetli sesleri fark etme
2. Şiirlerdeki, şarkı sözlerindeki hafif sesleri fark etme

Amaç 4 : Bildiği müziklerden kuvvetli ve hafif gürlükleri ayırt edebilme

Davranışları

1. Şarkılardaki kuvvetli sesleri fark etme
2. Şarkılardaki hafif sesleri fark etme

Amaç 5 : Dağarcığındaki müzikleri kuvvetli-hafif gürlükleriyle tanıyabilme

Davranışlar

1. Ninnilerin hafif gürlükte olduğunu söyleme
2. Sayışma ve tekerlemelerin kuvvetli gürlük özelliğinde olduğunu söyleme

Amaç 6 : Çevresindeki hareketli varlıkların seslerindeki kuvvetli-hafif gürlükleri taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki hafif sesli varlıklar gibi ses çıkarma
2. Çevresindeki kuvvetli sesli varlıklar gibi ses çıkarma

Amaç 7 : Cümlelerin anlamına uygun kuvvetli-hafif gürlükte konuşabilme

Davranışlar

1. Verilen bir cümleyi anlamına uygun kuvvetlilikle tekrarlama
2. Verilen bir cümleyi anlamına uygun hafiflikte tekrarlama

Amaç 8 : Dağarcığındaki şiirleri anlamına uygun kuvvetli-hafif gürlükte tekrarlayabilme

Davranışlar

1. Verilen şiirin dizelerini anlamına uygun hafiflikte tekrarlama.
2. Verilen şiirin dizelerini anlamına uygun kuvvetlilikle tekrarlama.

Amaç 9 : Dağarcığındaki müzikleri anlamına uygun kuvvetli-hafif gürlükte tekrarlayabilme

Davranışlar

1. Bildiği ninnileri uygun hafif gürlükte tekrarlama
2. Bildiği sayışma, tekerleme, şarkı, türkü ve marşları uygun gürlükte tekrarlama

Amaç 10 : Kuvvetli ve hafif gürlüklerin konuşmayı güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Dinlediği bir konuşmanın anlamına uygun kuvvetli ve hafif gürlükte yapılıp yapılmadığına dikkat etme
2. Dinlediği bir konuşmanın anlamına uygun kuvvetli ve hafif gürlükte yapılmasından hoşnut olma
3. Dinlediği bir konuşmanın uygun kuvvetli ve hafif gürlükte yapılmayışından rahatsız olma

Amaç 11 : Uygun kuvvetli ve hafif gürleklerin şiiri güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şiirin uygun gürlekte (kuvvetli veya hafif) okunup okunmadığını sezme
2. Bildiği bir şiirin uygun gürlekte okunmasından hoşnut olma
3. Bildiği bir şiirin uygun gürlekte okunmayışından rahatsızlık duyma

Amaç 12 : Uygun kuvvetli ve hafif gürleklerin, müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şarkının uygun gürlekte söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği bir şarkının uygun gürlekte söylenmesinden hoşnut olma
3. Bildiği bir şarkının uygun gürlekte söylenmeyişinden rahatsızlık duyma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Çevresindeki varlıkların seslerindeki kuvvetli-hafif gürlekleri ayırt edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki hafif sesle varlıkları gösterme
2. Çevresindeki kuvvetli sesli varlıkları gösterme
3. Çevresindeki hafif sesli varlıkların adlarını söyleme
4. Çevresindeki kuvvetli sesli varlıkların adlarını söyleme

Amaç 6 : Çevresindeki hareketli varlıkların seslerindeki kuvvetli-hafif gürlekleri taklit edebilme

Davranışlar

1. Çevresindeki hafif sesli varlıklar gibi ses çıkarma
2. Çevresindeki kuvvetli sesli varlıklar gibi ses çıkarma

Konular

- A. Çevremizdeki varlıkların seslerinde kuvvetli ve hafif gürlekler
1. Kuvvetli sesli varlıklar
  2. Hafif sesli varlıklar

Araç, Gereç ve Kaynaklar

Yazı tahtası, resim, teyp, kaset. "Hendekte Bir Tavşan Uyuyordu" şarkısı.

Yöntem ve Teknikler

Soru-cevap, tartışma, yeniden buluş, örneklendirme, anlatma.

Öğretme-Öğrenme Durumları

1. Geçen derste öğretilen şarkının tekrarlatılması.
2. Öğretmenin bir öğrenciye aslan kükremesi, bir öğrenciye de kedi miyavlaması taklidini yaptırıp, hangi hayvanın sesinin daha kuvvetli olduğunu sorarak sınıfın dikkatini çekmesi.

3. "Çocuklar günlük yaşamımızda duyduğumuz her sesin farklı gürlekleri vardır. Doğadaki ses gürlekleri kendimizi bazı tehlikelerden korunmamıza yardımcı olur. Örneğin azar azar yağın yağmuru, bardaktan boşanırcasına yağın bir yağmurdan gürleklerine göre ayırt edebilmek bizi sel ya da hastalık gibi tehlikelerden koruyabilir." diyerek motivasyonun sağlanması.

4. Öğretmenin, "Şimdi varlıkların ses gürleklerini tanıyıp taklit edeceğiz." diyerek geçiş yapması.

5. Aslan kükremesi ve kedi miyavlaması kasetten dinletilerek hangisinin sesinin daha kuvvetli olduğunun sorulup cevabının alınması.

6. Uçak ve araba seslerinin kasetten dinletilerek hangisinin daha hafif sesli olduğunun sorulup cevabının alınması.

7. "Şu Hendeğe Bir Tavşan Uyuyordu" şarkısının öğretilmesi, şarkı içindeki gürleklerin yaptırılması.

8. Çeşitli örnekler vererek canlı ve cansız varlıkların ses gürleklerinin ayırt ettirilerek bir ara özetin yaptırılması, doğru örneklerin pekiştirilmesi, eksiklerin tamamlanması.

9. Kasetten dinletilerek hafif bir sesin taklidinin yaptırılarak, güzel taklit yapan öğrencinin ödüllendirilmesi.

10. "Hafif olan sesleri çok dikkatli dinlediğimizde duyarız. Sürekli hafif sesle konuşan birini tanıyor musunuz?" diye sorulması.

11. "Kuvvetli sesleri uzak bir mesafede olduğumuz zaman bile duyabiliyoruz, sürekli kuvvetli sesle konuşan birini tanıyor musunuz?" diye sorulması.

12. "Şu Hendeğe Bir Tavşan Uyuyordu" şarkısının tekrar edilmesi.

13. "Gelecek derste konuşmamızın gürlüğünü öğreneceğiz." diyerek dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA - ÖLÇME DURUMLARI

1. Evimizde duyduğumuz şu seslerden hangisi daha kuvvetlidir?

- Yere düşen bir cetvelin sesi.
- Yere düşen bir tencere kapağının sesi.
- Yeri düşen bir kaşık sesi.

2. Okulumuzda duyduğumuz şu seslerden hangisi kuvvetlidir?

- Zil sesi
- Saat sesi
- Telefon sesi

3. Sokaktaki seslerden hangisi daha kuvvetlidir?

- Yanımızdan geçen bir kamyonun sesi
- Yanımızdan geçen bir taksinin sesi
- Yanımızdan geçen bir bisikletin sesi

4. Aşağıdaki doğa olaylarından hangisinin sesi daha hafiftir?

- Gök gürültüsü
- Azar azar yağın yağmur sesi
- Fırtına sesi

5. Aşağıdaki çalgılardan hangisinin sesi daha kuvvetlidir?

- Davul
- Flüt
- Org veya bağlama

6. Yanımızda oturan bir kişiye nasıl sesleniriz?

- Kuvvetli sesle
- Orta kuvvetli sesle
- Hafif sesle

7. Aşağıdaki hayvanlardan hangisinin sesi daha hafiftir?

- Kedi
- Köpek
- Civciv

8. Hastahanelerde nasıl konuşuruz?

- Hafif sesle
- Orta kuvvetli sesle
- Kuvvetli sesle

Örnek Yönerge

Bu araç "Çevresindeki hareketli varlıkların seslerindeki kuvvetli, hafif gürlükleri taklit edebilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Davranışlar

- Çevresindeki hafif sesli varlıklar gibi ses çıkarma
- Çevresindeki kuvvetli sesli varlıklar gibi ses çıkarma
- Öğrencinin gösterdiği davranış düzeyini forma işleyiniz

Örnek

- Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz
- Resmini gösterdiğiniz bir hayvanın sesini taklit etmesini isteyiniz
  - Köpek nasıl havlar gösterelim
  - Kedi nasıl miyavlar gösterelim.
  - Kuş nasıl öter gösterelim.
- Öğrencinin ses taklitlerini aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
- Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki yere (x) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Kuvvetli sesleri ne derecede yapmaktadır?
2. Hafif sesleri ne derecede yapmaktadır?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
2.	1.				
	2.				

IV. ÜNİTE : KONUŞMA, ŞİİR VE MÜZİĞİMİZDE VURUŞ, RİTM, ÖLÇÜ KONUSLAR

A. Konuşlarımızda Kısa, Uzun Süreli Heceleri Vuruş

1. Konuştuğumuz sözcüklerde kısa süreli heceleri vuruş
2. Konuştuğumuz sözcüklerde uzun süreli heceleri vuruş

B. Okuduğumuz Şiirlerde Soluk ve Durak Yerleri

1. Okuduğumuz şiirlerde soluk alma yerleri
2. Okuduğumuz şiirlerde durak yerleri

C. Müziğimizde Uzun ve Kısa Süreli Hecelere Vuruş

1. Şarkılarımızda uzun süreli hecelere ve seslere vuruş
2. Şarkılarımızda kısa süreli heceler ve seslere vuruş

Ç. Müziğimizde Soluk ve Durak Yerleri

1. Şarkılarımızda soluk alma yerleri
2. Şarkılarımızda durak yerleri

AMAÇLAR

Amaç 1 : Konuşmalarımızda uzun ve varsa kısa süreli hecelerin olduğunu fark edebilme

Davranışlar

1. Konuşmalarımızın ritimli olduğunu fark etme
2. Konuşma kalıbındaki uzun süreli heceleri söyleme
3. Konuşma kalıbındaki kısa süreli heceleri söyleme

Amaç 2 : Şiirlerimizde ve şarkı sözlerimizde soluk ve durak yerleri olduğunu fark edebilme

Davranışlar

1. Okuduğu şiirlerde, şarkı sözlerinde soluk alma yerlerini söyleme
2. Okuduğu şiirlerde, şarkı sözlerinde durak yerlerini söyleme

Amaç 3 : Dağarcığındaki müziklerde kısa ve uzun süreli hecelerin olduğunu fark edebilme

Davranışlar

1. Bildiği şarkıların ritimli olduğunu fark etme
2. Bildiği şarkılardaki uzun süreli hece ve sesleri söyleme
3. Bildiği şarkılardaki kısa süreli hece ve sesleri söyleme

Amaç 4 : Dağarcığındaki müziklerde soluk ve durak yerleri olduğunu fark edebilme

Davranışlar

1. Bildiği şarkıların ölçülü olduğunu fark etme
2. Bildiği şarkıların soluk alma yerlerini söyleme
3. Bildiği şarkıların durak yerlerini söyleme

Amaç 5 : Konuşma kalıplarındaki kelimeleri doğru ritimle söyleyebilme

Davranışlar

1. Konuşma kalıbındaki kelimeleri doğru çıkarma
2. Konuşma kalıbındaki kelimelerin ses sürelerini doğru çıkarma

Amaç 6 : Söyleyip dinlediği konuşma kalıbındaki kısa ve uzun süreli hecelerin ritmini vurabilme

Davranışlar

1. Söyleyip, dinlediği konuşma kalıbındaki kısa süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma
2. Söyleyip dinlediği konuşma kalıbındaki uzun süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma

Amaç 7 : Şiirdeki, şarkı sözlerindeki kelimeleri doğru ritimle söyleyebilme

Davranışlar

1. Şiirdeki, şarkı sözlerindeki kelimeleri doğru çıkarma
2. Şiirdeki, şarkı sözlerindeki kelimeleri ses sürelerine uygun çıkarma
3. Şiir ve şarkı sözlerini okurken doğru yerlerde soluk alma

Amaç 8 : Söylediği-dinlediği müziğin kısa-uzun süreli hecelerine vurabilme

Davranışlar

1. Söylediği, dinlediği şarkının sözlerini doğru süreleriyle okuma
2. Söylediği, dinlediği şarkının kısa süreli hecelerini el ve ayak vuruşlarıyla belirtme
3. Söylediği, dinlediği şarkının uzun süreli hecelerine el ve ayakla tempo tutma

Amaç 9 : Söylediği şarkılara basit araçlarla ritmik eşlik edebilme

Davranışlar

1. Söylediği müziğe eşlik için basit araç gereç seçme
2. Söylediği müziğe eşlik için düzenli vuruşlar yapma
3. Söylediği müziğe eşlik için ritmik vuruşlar yapma

Amaç 10 : Ritminde konuşmaya dikkat edebilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir konuşmanın ritminde olup olmadığını sezme
2. Duyduğu bir konuşmanın ritminde oluşundan hoşnut olma

Amaç 11 : Ritminde şiiri, şarkı sözünü, okumaya dikkat edebilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şiirin, şarkı sözünün, ritminde okunup okunmadığını sezme
2. Bildiği bir şiirin, şarkı sözünün ritminde okunuşundan hoşnut olma

Amaç 12 : Ritminde şarkı söylemeye dikkat edebilme

Davranışlar

1. Bildiği bir şarkının ritminde söylenip söylenmediğini sezme
2. Bildiği bir şarkının ritminde söylenişinden hoşnut olma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Konuşmalarımızda kısa ve uzun süreli hecelerin olduğunu fark edebilme

Davranışlar

1. Konuşmalarımızın ritimle olduğunu fark edebilme
2. Konuşma kalıbındaki uzun süreli heceleri söyleme
3. Konuşma kalıbındaki kısa süreli heceleri söyleme

Amaç 5 : Konuşma kalıplarındaki kelimeleri doğru ritimle söyleyebilme

Davranışlar

1. Konuşma kalıbındaki sözcükleri doğru çıkarma
2. Konuşma kalıbındaki hecelerin ses sürelerini doğru çıkarma

Amaç 6 : Söyleyip dinlediği konuşma kalıbındaki kısa ve uzun süreli hecelerin ritmini vurabilme

Davranışlar

1. Söyleyip dinlediği konuşma kalıbının kısa süreli hecelerine el ve ayakla vurma
2. Söyleyip dinlediği konuşma kalıbının uzun süreli hecelerine el-ayak vurma

Amaç 10 : Ritminde konuşmaya dikkat edebilme

Davranışlar

1. Duyduğu bir konuşmanın ritminde olup olmadığını sezme
2. Duyduğu bir konuşmanın ritminde oluşundan hoşnut olma

Konular

A. Konuşmamızda Ritm

Araç, Gereç ve Kaynaklar

Kalem, konuşma kalıbı örnekleri (Kedicik geldi, sütünü içti, güle güle git.) "Hayvanlar" şarkısı, vurmali çalgılar.

Yöntem ve Teknikler

Soru - cevap, yeniden buluş örneklendirme.

Öğretme - Öğrenme Durumları

1. Geçen ders öğretilen şarkının tekrarlatılması.
2. Öğretmenin "Çocuklar size kalemle bir şarkının ritmini vuracağım, bakalım bu şarkıyı tanıyabilecek misiniz?" diyerek daha önce öğrendikleri "Yağ Satarım" tekerlemesinin ritmini vurup dikkati çekmesi.
3. "Çocuklar; konuşurken gerekli yerlerde nefes almamız bazı heceleri kısa, bazılarını uzun söylememiz konuşmamızı anlaşılır hâle getirir." diyerek öğrencilerin derse hazırlanması.
4. "Şimdi değişik örneklerle konuşmada sözcükleri nasıl kullandığımızı öğreneceğiz." diyerek geçiş yapması.
5. "Kedicik geldi, sütünü içti" söz kalıbının konuşma tonunda söylenmesi.
6. Söz kalıbının ritminin vurdurulması.
7. Konuşurken kelime sonlarındaki sessiz harflerin anlaşılır şekilde söylenmesinin istenmesi (k, l, ç, t).
8. Kısa ve uzun süreli hecelere dikkat çekilmesi.
9. "Bu söz kalıbındaki kısa süreli heceler hangileridir?" sorusuna yanıt alınması.
10. Tekerlemedeki duraklama yerlerinin (geldi - içti) kelimelerinin sonunda olduğunun söylenmesi.
11. Günlük konuşmalarındaki söz kalıplarının (güle güle git...) ritminin istekli öğrenciler tarafından örneklendirilmesinin istenmesi, yanlışların düzeltilmesi, eksiklerin tamamlanması.
12. "Hayvanlar" şarkısının sınıfa öğretilmesi.
13. Şarkının ritminin öğretmen tarafından vurulması.
14. Şarkının ritminin öğrencilere vurdurulması, eksiklerin tamamlanarak doğru vuranın ödüllendirilmesi.
15. "Bu derste konuşmamızın anlaşılır ve güzel olması için kelimeleri ve heceleri nasıl kullanmamız gerektiğini öğrendik. Güzel şiir okuyabilmek için öğrendiklerimizin uygulanmasına dikkat etmemiz gerekir.

16. Önümüzdeki derste şiir okurken sözcükleri nasıl kullanacağımızı öğreneceğiz. Şimdi "Hayvanlar" şarkısının bir kez daha söyleyelim." deyip şarkının tekrarlatılarak dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA - ÖLÇME DURUMLARI

- Öğretmenin vurduğu ritmin hangi tekerlemeye ait olduğunu söyleyiniz.
  - Yağ satarım, bal satarım.
  - Uç uç böceğim.
  - Yağmur yağıyor, seller akıyor.
- "Yağmur yağıyor, seller akıyor, Komşu kızı camdan bakıyor."
Tekerlemesinden kaç tane soluk alma yeri vardır?
  - Dört
  - Üç
  - İki
- "Tilkiyi tuttuk, tavşanı yuttuk" tekerlemesinin ritmini kalemle vurunuz.
- "Kedicik geldi,
Sütünü içti.
Koşa koşa gitti,
Uykuya daldı".

Söz kalıbının ritmini kalemle vurunuz.

- İki tane söz kümesi olan söz kalıbı hangisidir?
  - Güle güle git, güle güle gel.
  - Kırmızı balık gölde,
Kıvrıla kıvrıla yüzüyor,
Balıkçı Hasan geliyor,
Oltasını atıyor.
  - Atatürk bizi kurtardı.

Konuşma Kalıpları

1. Güle güle git, Güle güle git.	4. Ders bitti, Zil çaldı.
2. Koşa koşa gitti. Koşa koşa geldi.	5. Güz bitti, Kış geldi.
3. On elma, On beş nar, On beş elma, On beş nar.	6. Kedicik geldi, Sütünü içti. Koşa koşa gitti, Uykuya daldı.

Örnek Yönerge

Bu araç "Konuşurken kullandığı sözcükleri doğru bir ritimle söyleyebilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Öğrenci davranışlarını gözlerken aşağıdaki söz kalıbını kullanınız.

"Gülme komşuna

Gelir başına."

Örnek

1. Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz.
2. Öğrenciye, söz kalıbını bir bütün olarak söyleyiniz.
3. Öğrenciden, bu sözleri tekrar etmesini isteyiniz.
4. Öğrenciden, sözleri doğru çıkararak, ses sürelerine uygun olarak ve doğru yerlerde soluk alarak söylemesini isteyiniz.
5. Öğrenciyi, söylerken aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
6. Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Konuşurken kullandığı kelimeleri ne derecede doğru çıkarıyor?
2. Konuşurken kullandığı kelimeleri ne ölçüde ses sürelerine uygun çıkarıyor?
3. Konuşurken ne ölçüde doğru yerlerde soluk alıyor?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
	3.				
2.	1.				
	2.				
	3.				

Örnek Yönerge

Bu araç "Ritminde konuşulmasından hoşlanabilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek içindir. Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız. Öğrenci davranışlarını gözlerken aşağıdaki söz kalıbını kullanınız.

"Gülme komşuna

Gelir başına."

Örnek

1. Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz.
2. Öğrenciye bir söz kalbını bütün olarak söyleyiniz.
3. Öğrenciden bu sözleri tekrar etmesini isteyiniz.
4. Öğrenciyi aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
5. Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saytararak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Duyduğu bir konuşmanın ritmini ne derece ilgiyle izliyor?
2. Ritmi doğru yapılan bir konuşmadan hoşlandığını jest ve mimikleriyle ne ölçüde belli ediyor?
3. Ritminde yapılmayan konuşmayı ne ölçüde düzeltmeye çalışıyor?

Öğrencinin Adı Soyadı		Dereceleme Ölçeği				
		Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
2.	1.					
	2.					
	3.					
	4.					

V. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE EZGİ, BİÇİM

KONULAR

A. Müziğimizde Söz ve Ezgi

1. Şarkılarımızda söz
2. Şarkılarımızda ezgi

B. Ezgilerimizde Bölümler

1. Ezgilerimizde başlangıç bölümü
2. Ezgilerimizde bitiş bölümü

C. Ezgilerimizde Aynı ve Farklı Kümeler

1. Ezgilerimizde aynı kümeler
2. Ezgilerimizde farklı kümeler

AMAÇLAR

Amaç 1 : Bildiği ezgilerin başlangıç ve bitiş bölümlerini sezebilme

Davranışlar

1. Bildiği ezginin başlangıç bölümünü söyleme
2. Bildiği ezginin bitiş bölümünü söyleme

Amaç 2 : Bildiği ezgileri oluşturan aynı ve farklı kümeleri fark edebilme

Davranışlar

1. Bildiği ezgideki aynı kümeleri söyleme
2. Bildiği ezgideki farklı kümeleri söyleme

Amaç 3 : Bildiği ezgileri düzgün söyleyebilme

Davranışlar

1. Bildiği bir ezgiye doğru başlama
2. Bildiği bir ezgiyi doğru sürdürme
3. Bildiği bir ezgiyi doğru bitirme

Amaç 4 : Bildiği ezgilere çalgısıyla basit eşlik denemeleri yapabilme

Davranışlar

1. Bildiği ezgiye birkaç sesle düzenli vuruşlar yapma
2. Bildiği ezgiye birkaç sesle ritmik vuruşlar yapma

Amaç 5 : Bildiği ezgileri düzgün söylemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Bildiği ezginin düzgün söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği ezgiyi düzgün söylemekten hoşnut olma
3. Bildiği ezgiyi düzgün söyleyememekten rahatsız olma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Bildiği ezgilerin başlangıç, bitiş bölümlerini sezebilme

Davranışlar

1. Bildiği ezginin başlangıç bölümünü söyleme
2. Bildiği ezginin bitiş bölümünü söyleme

Amaç 5 : Bildiği ezgileri düzgün söylemekten hoşlanabilme

Davranışlar

1. Bildiği ezginin düzgün söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Bildiği ezgiyi düzgün söylemekten hoşnut olma
3. Bildiği ezgiyi düzgün söyleyememekten rahatsız olma

Konular

A. Ezgilerimizde Bölümler

1. Ezgilerimizde başlangıç bölümü
2. Ezgilerimizde bitiş bölümü

Araç Gereç ve Kaynaklar

Öykü, "Postacı" şarkısı, öğretmen çalgısı (öğretmenin çalabildiği çalgılar)

Yöntem ve Teknikler

Soru - cevap, tartışma, çözümlene, yeniden buluş, örneklendirme, öykülendirme.

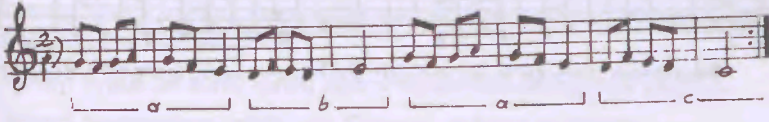
Öğretmen - Öğrenme Durumları

1. Geçen ders öğretilen şarkının tekrarlatılması.
2. Konu ile ilgili bir öykü anlatılarak dikkatin çekilmesi.
3. "Şarkının" ilk bölümünde olanlar hatırlatılarak bu kısma giriş dendiğinin, sonuçta olanlar hatırlatılarak, bu bölüme bitiş dendiğinin açıklanması, Şarkının ezgisinin çalınarak biraz önce anlatılan öyküde olduğu gibi bu ezgide de bir "giriş" ve "bitiş" bölümünün olduğu söylenerek sınıfın derse hazırlanması.
4. Ezginin bir kez daha çalınması "Bu ezgideki giriş ve bitiş bölümlerini kimler bulacak?" sorusuna doğru cevap veren öğrencilerin alkışlanarak ödüllendirilmesi.
5. "Postacı" adlı şarkının öğretilmesi;
  - a. Şarkının tümünün öğretmen tarafından çalınıp söylenmesi.
  - b. Şarkının birinci bölümünün (a) sözlerinin söylenip öğrencilere tekrarlatılması.
  - c. I. Bölümün ezgisinin çalınması.
  - ç. Bu bölümün ezgisinin, sözleriyle tekrarlatılması.
  - d. II. Bölümün (b) sözlerinin söylenip öğrencilere tekrarlatılması.
  - e. I. Bölümün ezgisinin çalınması.
  - f. Bu bölümün ezgisinin sözleriyle tekrarlatılması.
  - g. Şarkının tümünün 1. sözleriyle birkaç kez tekrarlatılması.
  - h. 2. sözlerin söylenip, öğrencilere tekrarlatılması.
  - ı. Ezginin ikinci sözlerle tekrarlatılması.
  - İ. 3. sözlerin söylenip öğrencilere tekrarlatılması.
  - j. Ezginin 3. sözlerle tekrarlatılması.
  - k. Şarkının tümünün birkaç kez tekrarlatılması.
  - l. İstekli öğrencilere tek tek söylenirken diğer öğrencilerin ezgiye kapalı ağızla eşlik ettirilmesine çalışılması.
6. Şarkıyı tek olarak doğru söyleyenlerin (alkışla ve diğer) ödüllendirilmesi.
7. Şarkının düzgün söylenip söylenmediğinin sorulması, dikkatli öğrencilerin not alınması.
8. Şarkının başlangıç ve bitiş bölümlerine dikkat ettirilerek bir kez daha söylenmesi.
9. Gelecek derste bu konuya devam edileceğini söyleyerek dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA-ÖLÇME DURUMLARI

POSTACI

1. Öğretmen ezginin (a) bölümünü çalarak hangi bölümü olduğunu sorar.
  - a. Ezginin a bölümü
  - b. Ezginin b bölümü
  - c. Ezginin c bölümü
2. Öğretmen ezginin (b) bölümünü çalarak ya da kapalı ağızla söyleyerek hangi bölümü olduğunu sorar.
  - a. Ezginin a bölümü
  - b. Ezginin b bölümü
  - c. Ezginin c bölümü
3. Öğretmen ezginin (c) bölümünü çalarak hangi sözlerin ezgisi olduğunu sorar.
  - a. Bak postacı geliyor.
  - b. Selâm veriyor.
  - c. Herkes ona bakıyor.
  - d. Merak ediyor.
4. Öğretmen şarkının "Bak postacı geliyor" bölümünü söyler, ardından "Herkes ona bakıyor" bölümünü söyler. Söylediği bölümlerin ezgisinin birbirlerine benzeyip benzemediğini sorar.
  - a. Benziyor
  - b. Benzemiyor
  - c. Az benziyor.
5. "Ellerin dert görmesin kismetle dolsun" sözlerini okuyarak ezgisinin söylenmesini ister.

Örnek Yönerge

Bu araç "Düzeyine uygun ezgilerin temel özelliklerini sezebilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız. Öğrenci davranışlarını gözlerken aşağıdaki "Postacı" adlı şarkının ezgisini kullanınız.

Örnek Yönerge

Bu araç "Bildiği ezgileri düzgün söylemekten hoşlanabilme" amacıyla aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Öğrenci davranışlarını gözlerken "Postacı" şarkısını kullanınız.

Örnek

1. Gözleyeceğiniz bir öğrenci grubu belirleyiniz.
2. Öğrencilere "Postacı" şarkısını bütün olarak söyleyiniz.
3. Öğrencilerden "Postacı" şarkısını tekrar etmelerini isteyiniz.
4. Öğrencileri aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
5. Öğrencilerin her davranışa göre düzeyine ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçündeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Bildiği ezginin düzgün söylenip söylenmediğine ne derecede dikkat ediyor?
2. Bildiği ezgiyi düzgün söylemekten hoşnut olduğunu jest ve mimikleriyle ne ölçüde belli ediyor?
3. Bildiği ezgiyi düzgün söyleyemediğinde ne ölçüde düzeltmeye çalışıyor?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
	3.				
2.	1.				
	2.				
	3.				

VI. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE TÜR

KONULAR

A. Söylediğimiz Şarkılar

1. Belirli gün ve haftalarda söylediğimiz şarkılar
2. Ünitelerle ilgili söylediğimiz şarkılar

B. Dinlediğimiz - Söylediğimiz Ninnilerin Özellikleri

1. Ninnilerin hayatımızdaki yeri
2. Ninnilerin hız özelliği
3. Ninnilerin gürlük özelliği

C. Söyleyip, Oynadığımız Sayışmalar, Tekerlemeler

Ç. Müzikli Oyunlar (Rontlar)

AMAÇLAR

Amaç 1 : Söylediğimiz şarkıları ünite gün ve haftalarına göre tanıyabilme

Davranışlar

1. Verilen şarkının hangi ünite, gün ve haftayla ilişkin olduğunu söyleme
2. Verilen ünite, gün ve haftalarda öğrendiği ve söylediği şarkıların adlarını söyleme

Amaç 2 : Dağarcığındaki ninnileri diğer müzik türlerinden ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bildiği ninnilerin adlarını söyleme
2. Bildiği ninnilerin hız özelliğini söyleme
3. Bildiği ninnilerin gürlük özelliğini söyleme

Amaç 3 : Söylediği ve oynadığı sayışma ve tekerlemeleri tanıyabilme

Davranışlar

1. Dağarcığındaki sayışma ve tekerlemelerin adlarını söyleme
2. Söylediği ve oynadığı sayışma ve tekerlemelerin adlarını söyleme

Amaç 4 : Okula başlamadan önce öğrendiği oyun müziklerini okul şarkılarından ayırt edebilme

Davranışlar

1. Dinletilen müziğin oyun müziği olup olmadığını söyleme
2. Bildiği oyun müziklerinin adlarını söyleme

Amaç 5 : Ünitelerle ve belirli gün ve haftalarla ilgili şarkıları özelliğine uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkının sözlerini anlamına uygun tekrarlama
2. Ünite, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıların ezgisini anlamına uygun tekrarlama

Amaç 6 : Bildiği ninnileri özelliğine uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Bildiği ninnileri hızlarına uygun tekrarlama
2. Bildiği ninnileri gürlüklerine uygun tekrarlama

Amaç 7 : Oynanılan sayışma ve tekerlemeleri özelliklerine uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Sayışma ve tekerlemeleri sözlerin ve ezginin anlamına uygun tekrarlama
2. Sayışma ve tekerlemeleri oyundaki hareketleri uygun tekrarlama

Amaç 8 : Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıları özelliklerine uygun söylemeye istekli olabilme

Davranışlar

1. Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıları, sözlerine ve ezgisinin anlamına uygun söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıları, sözlerine ve ezgisinin anlamına uygun söylemeye istekli olma
3. Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıları, sözlerine ve ezgisinin anlamına uygun söyleyememekten rahatsız olma

Amaç 9 : Bildiği ninnileri özelliğine uygun söylemeye istekli olabilme

Davranışlar

1. Ninnilerin özelliğine uygun söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Ninnileri özelliğine uygun söylemeye istekli olma
3. Ninnileri özelliğine uygun söyleyememekten rahatsız olma

Amaç 10 : Oynanılan sayışma ve tekerlemeleri özelliklerine uygun söylemeye istekli olabilme

Davranışlar

1. Oynanılan sayışma ve tekerlemelerin söze, ezgiye uygun söylenip söylenmediğine dikkat etme
2. Oynanılan sayışma ve tekerlemeleri söze, ezgiye uygun söylemeye istekli olma
3. Oynanılan sayışma ve tekerlemeleri söze, ezgiye uygun söyleyememekten rahatsız olma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Söylediğimiz şarkıları ünite, gün ve haftalarına göre tanıyabilme

Davranışlar

1. Verilen şarkının hangi ünite, gün ve haftayla ilişkin olduğunu söyleme
2. Belirlenen ünite, gün ve haftalarda öğrendiği ve söylediği şarkıların adlarını söyleme

Amaç 5 : Ünite, belirli gün ve haftalarla ilgili şarkıları özelliklerine uygun söyleyebilme

Davranışlar

1. Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilgili söylediği şarkıların sözlerini anlamına uygun tekrarlama
2. Ünitelerle, belirli gün ve haftalarla ilişkin söylediği şarkıların ezgisini anlamına uygun tekrarlama

Konular

A. Söylediğimiz Şarkılar

1. Belirli gün ve haftalarda söylediğimiz şarkılar
2. Ünitelerle ilgili söylediğimiz şarkılar

Araç Gereç ve Kaynaklar

Sınıf çalgısı, anne ile ilgili bir şarkı.

Yöntem ve Teknikler

Soru - cevap, uygulama, çözümlenme.

Öğretme - Öğrenme Durumları

1. Geçen ders öğretilen şarkının tekrarlatılması.
2. Her şarkının bir konusu olduğu söylenilip tekrar ettirilen şarkının neyi anlattığı sorularak sınıfın dikkatinin çekilmesi.
3. "Anneler Günü yaklaşıyor, annelerimizi anlatan şarkılar biliyor musunuz?" sorusuyla sınıfın derse hazırlanması.
4. "Bu derste öğrendiğimiz şarkıların hangi gün ve haftalara ilişkin olduğunu belirleyeceğiz." diyerek geçiş yapılması.
5. "Müzik derslerimizde şimdiye kadar hangi şarkıları hangi üniteler işlenirken öğrendik?" sorusunun sorulması, öğrencilerden alınan doğru cevapların alkışla veya uygun şekilde ödüllendirilmesi, eksiklerin tamamlanması.
6. Anne ile ilgili şarkı öğretilmesi.
7. "Öğrendiğimiz bu şarkı size ne anlatıyor, şarkıyı neler hissederek söylüyoruz?" sorularıyla öğrencinin, söylediği şarkıların özelliklerine duyarlı hâle getirilmesi.
8. Her şarkının farklı bir konusu olduğundan şarkıların sözlerinin ve ezgisinin anlamına uygun söylenmesi gerektiğinin vurgulanması.
9. "Gelecek derste 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'yla ilgili yeni bir şarkı öğreneceğiz." diyerek öğrenilen şarkının tekrarlatılıp dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA-ÖLÇME DURUMLARI

1. Şarkılardan hangisi İlköğretim Haftası'yla ilgilidir?
  - a. Postacı
  - b. Yeni Yıl
  - c. Okul

2. Aşağıdaki şarkılardan hangisi "Atatürk Haftası"nda daha çok söylenir?
- Yeşilay şarkısı
  - Kızılay şarkısı
  - Atatürk şarkısı
3. "Hayvanları Koruma Günü"nde aşağıdakilerden hangi şarkıyı söyleriz?
- Saat şarkısı
  - Tekir şarkısı
  - Annem şarkısı
4. "Atatürk Haftası"yle ilgili kaç tane şarkı biliyorsunuz?
- 1
  - 2
  - 3
5. "Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı"nda aşağıdakilerden hangi şarkıyı söyleriz?
- 23 Nisan
  - Tren
  - Ağaç şarkısı
6. Ninnileri aşağıda belirtilen gürlüklerden hangisiyle söyleriz?
- Kuvvetli gürlükte
  - Orta gürlükte
  - Hafif gürlükte
7. "Yağ satarım" tekerlemesini hangi hızda söyleriz?
- Çabuk hızda
  - Orta hızda
  - Yavaş hızda

Örnek Yönerge

Bu araç "Söylediğimiz şarkıları ünite, gün ve haftalara göre tanımlayabilme" amacının davranışlarıyla ilgili öğrenci davranışlarını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Davranışlar

- Verilen şarkının hangi ünite, gün ve haftaya ilişkin olduğunu söyleme
  - Belirlenen ünite, gün ve haftalarda öğrendiği ve söylediği şarkıların adlarını söyleme
- Öğrencinin gösterdiği davranış düzeyini forma işleyiniz.

Örnek

- Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz.
- Öğrencilere bir şarkı söyleyerek bu şarkının hangi belirli günde veya haftada söylendiğini sorunuz.

3. Öğrencilere belirli bir gün veya hafta adı vererek bu günle ilgili bildikleri şarkıların adlarını sorunuz.

4. Öğrenciyi aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.

5. Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işaretini koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Verilen şarkının hangi gün ve haftaya ilişkin olduğunu ne derecede söyleyebiliyor?
2. Ninnileri, sayışma ve tekerlemeleri ne derecede hız ve gürüklüklerine uygun söyleyebiliyor?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
	3.				
2.	1.				
	2.				
	3.				

VII. ÜNİTE : ÇEVREMİZ VE MÜZİK

KONULAR

A. Evimizde Müzik

1. Evimizde müzik ortamı
2. Evimizde müzik dinleme ve eğlence
3. Evimizde müzik yapma ve dinleme araçları
4. Evimizde nasıl müzik yaparız?

B. Okulumuzda Müzik Ortamı

1. Sınıfımızda müzik ortamı
2. Okulumuzda önemli günler ve haftalarda müzik

C. Evimizde, Okulumuzda Müzik Yaparken Dikkat Ettiğimiz Kurallar

1. Evimizde, okulumuzda şarkı söylerken dikkat ettiğimiz kurallar
2. Birlikte müzik yaparken dikkat ettiğimiz kurallar
3. Müzik yaparken veya dinlerken çevremizi rahatsız etmeyelim

AMAÇLAR

Amaç 1 : Evindeki müzik ortamını fark edebilme

Davranışlar

1. Evinde nasıl müzik yapıldığını söyleme
2. Evinde müzik yapılan zamanları söyleme
3. Evindeki müzik yapma ve dinleme araçlarının adlarını söyleme

Amaç 2 : Okulundaki müzik ortamını fark edebilme

Davranışlar

1. Sınıfında nasıl müzik yapıldığını söyleme
2. Okulunda müzik yapılan zamanları söyleme
3. Sınıfında ve okulunda müzik yapma veya dinleme araçlarının adlarını söyleme
4. Sınıfta veya okulda nasıl müzik yapıldığını söyleme

Amaç 3 : Sınıfındaki müzik etkinliklerine katılabilmek

Davranışlar

1. Sınıfında katılacağı müzik etkinliğini seçme
2. Sınıfında, görev aldığı müzik etkinliğinin gerektirdiği çalışmaları yapma

Amaç 4 : Evindeki veya sınıfındaki müzik yapma ve dinleme araçlarını dikkatlice kullanabilme

Davranışlar

1. Çalgısını ve müzik dinleme aracını uygun yerde bulundurma
2. Çalgısını ve müzik dinleme aracını temiz tutma
3. Çalgısını ve müzik dinleme aracını kullandıktan sonra yerine koyma
4. Çalgısını ve müzik dinleme aracını uygun ortamda kullanma
5. Müzik dinleme aracının sesini çevresindekileri rahatsız etmeyecek şekilde ayarlama

Amaç 5 : Sesini çevresini rahatsız etmeyecek şekilde kullanabilme

Davranışlar

1. Çevresini rahatsız etmeden konuşma
2. Çevresini rahatsız etmeden şarkı söyleme
3. Çevresini rahatsız etmeden birlikte müzik yapma

Amaç 6 : Çevresinde yaygın, belli başlı sayışma ve tekerlemeleri doğru söyleyebilme

Davranışlar

1. Çevresinde yaygın belli başlı sayışma ve tekerlemelerin sözlerini doğru tekrarlama
2. Çevresindeki yaygın belli başlı sayışma ve tekerlemelerin ezgisini doğru tekrarlama

Amaç 7 : Evde belli bir müzik ortamı içinde olduğunun farkında olabilmek

Davranışlar

1. Evde müzik yapılıp yapılmadığına dikkat etme
2. Evde müzik dinlenen zamanlara duyarlı olma

Amaç 8 : Evde veya okulda müzik yapma ve dinleme kurallarına dikkat edebilmek

Davranışlar

1. Sınıfta müzik dinlerken yanındakileri rahatsız etmekten kaçınma
2. Konuşurken veya şarkı söylerken bağırınları uygun biçimde uyarma
3. Şarkı söylerken birbirlerini dinlemeye özen gösterme

Amaç 9 : Sınıf içi ve sınıf dışı müzik etkinliklerine katılmaya istekli olabilmek

Davranışlar

1. Okuldaki müzik etkinliklerine katılmak için zaman ayırma
2. Yaptığı müziği dinletmeye heveslenme
3. Grupla müzik yapmaya gönüllü alma
4. Özel gün ve haftalara müzik yaparak katılmayı sevmek

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 1 : Müzik yapma ve dinleme kurallarını belleyebilmek

Davranışlar

1. Konuşurken, şarkı söylerken sesini çevresini rahatsız etmeyecek şekilde kullanacağını söyleme
2. Sınıfta müzik dinlerken uyacağı kuralları söyleme
3. Evde müzik dinlerken müzik dinleme aracının sesinin dikkatlice ayarlanacağını söyleme

Amaç 5 : Sesini çevresini rahatsız etmeyecek şekilde kullanabilmek

Davranışlar

1. Çevresini rahatsız etmeden konuşma
2. Çevresini rahatsız etmeden şarkı söyleme
3. Çevresini rahatsız etmeden birlikte müzik yapma

Konular

A. Evimizde, Okulumuzda Müzik Yaparken Dikkat Ettiğimiz Kurallar

Araç, Gereç ve Kaynaklar

Teyp kaseti, "Yalancı" şarkısı

Yöntem ve Teknikler

Soru - cevap, uygulama, çözümleme.

Öğretme - Öğrenme Durumları

1. Geçen ders öğretilen şarkının tekrarlatılması.
2. Öğretmenin teybin sesini soruna kadar açması, ardından sonuna kadar azaltması. Sonra sesi sınıfın duyabileceği şekilde ayarlayarak "hangi sesin daha rahatlatıcı olduğunu" sorarak sınıfın dikkatinin çekilmesi.
3. Müzik bile olsa fazla sesin insanları rahatsız ettiğini, konuşurken, şarkı söylerken, müzik dinlerken sesi, çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde ayarlamamız gerektiğini söyleyerek sınıfın derse hazırlanması.
4. "Bu derste konuşurken, şarkı söylerken, dinlerken, sesimizi çevreyi rahatsız etmeden nasıl kullanmamız gerektiğini öğreneceğiz." diyerek geçiş yapılması.
5. "Dersin başında teybin sesini çok açtığımızda niçin rahatsız oldunuz?" sorusuna yeterli cevap veren öğrencilerin alkışla ödüllendirilmesi. Değişik örneklerle konunun öneminin vurgulanması.
6. "Yalancı" şarkısının sözlerinin öğretmen tarafından söylenilmesi.
7. Şarkı sözlerinin dize dize öğrencilere tekrarlatılması. Sesini sınıfı rahatsız edecek şekilde kullanan öğrencilerin uyarılması.
8. Şarkının öğretmen tarafından söylenmesi.
9. Şarkının sınıfa öğretilmesi.
10. Şarkı söylerken öğrencilerin grup içinde bireysel kontrollerinin yapılması. Bağırarak ya da çok hafif sesle söyleyen öğrencilerin uyarılması, uygun gürlükte söylemenin şarkıyı güzelleştirdiği ve dinleyenlerin beğenisini kazandırdığının söylenmesi.
11. Öğrenilen şarkının teypten dinletileceğinin söylenmesi, dikkatli ve sessizce dinlemenin gerektiğinin vurgulanması.
12. "Evdde müzik dinlerken nelere dikkat etmeliyiz?" sorusuna cevap alınması. Aracın sesinin kendi duyabileceğimiz kadar açılması, müzik dinleme zamanlarının ve ne tür müzik dinleyeceğimiz konusunun evdeki çoğunluğunun isteğine göre ayarlanması hususlarının söylenilmesi.
13. "Çevremiz ünitesinde, yaşadığımız çevreyi temiz tutarak sağlıklı çevre konusunda hepimizin dikkatli olması gerektiğini öğrenmiştik. Müziksel çevremizde her çeşit sesin (kullanılan araçların sesi, konuşmalarımız veya yaptığımız müzikler) çevreyi rahatsız edecek boyutlarda olmaması gerekir." diyerek müzik çevresi konusuna dikkatin çekilmesi.
14. "Bu derste öğrendiklerimizi, yıl boyunca diğer müzik derslerimizde de tekrarlayıp yeni bilgiler kazanacağız. "Yalancı" şarkısını bir kez daha söyleyelim." diyerek şarkıyı tekrar ettirip dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA-ÖLÇME DURUMLARI

1. Sınıfta müzik dinlerken dinleme aracının sesini ne kadar açarız?
  - a. Sınıfın duyacağı kadar açarız.
  - b. Aracın sesini sonuna kadar açarız.
  - c. Aracın sesini çok az açarız.

2. Evde müzik dinlerken müzik dinleme aracının sesini ne kadar açarız?
  - a. Çok açarız.
  - b. Duyacağımız kadar açarız.
  - c. Az açarız.
3. Hastahanedeki kalabalık bir odada tedavi gören bir arkadaşımız müzik dinlemek isterse ona:
  - a. Odadaki herkesin duyacağı kadar kuvvetli ses çıkaran müzik dinleme aracı götürürüm.
  - b. Yanındakilerin duyacağı kadar kuvvetli ses çıkaran müzik dinleme aracı götürürüm.
  - c. Yalnız kendisinin duyabileceği kadar kuvvetli ses çıkaran müzik dinleme aracı götürürüm.
4. Sınıfta birlikte şarkı söylerken sesimiz nasıl çıkmalıdır?
  - a. Sesim arkadaşlarımdan daha kuvvetli çıkmalıdır?
  - b. Sesim arkadaşlarımdan daha hafif çıkmalıdır.
  - c. Sesim arkadaşlarımdan daha hafif çıkmalıdır.
5. Sınıfta tek olarak şarkı söylerken sesimiz nasıl çıkmalıdır?
  - a. Sınıftakileri rahatsız edecek kuvvetle çıkmalıdır.
  - b. Sınıftakilerin rahatça duyacağı kuvvetle çıkmalıdır.
  - c. Sınıftakilerin duymayacağı kadar hafiflikte çıkmalıdır.
6. Sınıfta bir arkadaşımız gereksiz yere yüksek sesle konuşursa, nasıl davranmalıyız?
  - a. Çevresini rahatsız etmeyecek şekilde konuşmasını söyleriz.
  - b. Çevresini rahatsız etmesine aldırmayız.
  - c. Bu davranışından rahatsız olmayacağımızı söyleriz.

Örnek Yönerge

Bu araç "Müzik dinleme araçlarının sesini çevreyi rahatsız etmeyecek şekilde kullanabilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek için hazırlanmıştır.

Ölçmeyi, uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Davranışlar

1. Çevresini rahatsız etmeden konuşma
2. Çevresini rahatsız etmeden şarkı söyleme
3. Çevresini rahatsız etmeden, birlikte müzik yapma

Örnek

1. Gözleyeceğiniz uygun bir grup belirleyiniz.
2. "Yalancı" şarkısının sözleriyle ilgili çevreyi rahatsız etmeme ilkesi esas olan bir serbest konuşma yapınız.
3. Gruptan "yalancı" şarkısını birlikte söylemesini isteyiniz.

4. Grubu aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.
5. Her öğrencinin davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işareti koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

1. Çevresini rahatsız etmeden konuşma durumu nasıldır?
2. Çevresini rahatsız etmeden şarkı söyleme durumu nasıldır?
3. Çevresini rahatsız etmeden birlikte şarkı söyleme durumu nasıldır?

Öğrencinin Adı Soyadı	Dereceleme Ölçeği				
	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.				
	2.				
	3.				
2.	1.				
	2.				
	3.				

VIII. ÜNİTE : ATATÜRK'ÜMÜZ VE MÜZİK KONULAR

A. Atatürk'le İlgili Şarkılarımız

1. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı şarkılarımız
2. 10 Kasım (Atatürk Haftası) şarkılarımız
3. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı şarkılarımız

B. Niçin Atatürk Şarkıları Söyleriz?

1. Atatürk'le ilgili şarkı söylerken neler hissederiz?
2. Atatürk şarkılarını niçin severiz?

C. Atatürk'le İlgili Sınıftaki Müzik Etkinliklerimiz

1. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı müzik etkinlikleri
2. 10 Kasım (Atatürk Haftası) müzik etkinlikleri
3. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı müzik etkinlikleri

AMAÇLAR

Amaç 1 : Atatürk'le ilgili belli başlı şarkıları tanıyabilme

Davranışlar

1. Atatürk'le ilgili bildiği şarkıların adlarını söyleme
2. Dinlediği şarkılardan Atatürk'le ilgili olanı söyleme

Amaç 2 : Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme

Davranışlar

1. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkı sözlerinin ritmini doğru vurma
2. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıların sözlerini doğru çıkarma
3. Atatürk'le ilgili şarkıları söylerken anlamına dikkat etme
4. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıların ezgilerini ritminde söyleme
5. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıların ezgilerini doğru çıkarma

Amaç 3 : Sınıfındaki, Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılabilmek

Davranışlar

1. Sınıfındaki Atatürk'le ilgili katılacağı müzik etkinliğini seçme
2. Sınıfındaki, görev aldığı Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerinin gerektirdiği çalışmaları yapma

Amaç 4 : Müzik yoluyla Atatürk'ü daha çok sevebilme

Davranışlar

1. Atatürk'le ilgili şarkı söylemek isteme
2. Atatürk'le ilgili şarkı dinlemek isteme

Amaç 5 : Sınıfındaki, Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılmaktan hoşlanabilme

Davranışlar

1. Sınıfındaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine yönelme
2. Sınıfındaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerinde görev almayı isteme
3. Sınıfındaki Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerinin gerektirdiği çalışmalara istekli olma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Amaç 2 : Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme

Davranışlar

1. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkı sözlerini doğru çıkarma
2. Atatürk'le ilgili şarkıları söylerken anlamına dikkat etme
3. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıların ezgilerini ritminde söyleme
4. Atatürk'le ilgili şarkıların ezgilerini doğru çıkarma
5. Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkı sözlerinin ritmini doğru vurma

Amaç 4 : Müzik yoluyla Atatürk'ü daha çok sevebilme

Davranışlar

1. Atatürk'le ilgili şarkı söylemek isteme
2. Atatürk'le ilgili şarkı dinlemek isteme

Konular

A. Okul şarkılarımızda Atatürk

Araç Gereç ve Kaynaklar

Sınıf çalgısı, kalem, tahta, çubuk, Cumhuriyet Marşı, Atatürk resmi.

Yöntem ve Teknikler

Soru - cevap, çözümlene, anlatım, gösteri.

Öğretme - Öğrenme Durumları

1. Geçen ders öğretilen şarkının tekrarlatılması.
2. Öğretmenin sınıftaki Atatürk portresini göstererek bu resmin kime ait olduğunu ve Atatürk'ün ülkemiz için yaptığı yararlı işlerin neler olduğunu sorarak dikkatin çekilmesi.
3. "Atatürk'ün yurdumuz için başardığı bu büyük işler şarkılarla da anlatılmıştır. Atatürk'le ilgili sizler hangi şarkıları biliyorsunuz?" diyerek sınıfın derse hazırlanması.
4. "Çocuklar bu gün Atatürk'ün başardığı en büyük işlerden biri olan Cumhuriyet ile ilgili bir şarkı öğreneceğiz." diyerek geçiş yapılması.
5. Marşın sözlerinin tümünün anlamının açıklanması.
6. Cumhuriyet Marşı'nın tümünün öğretmen tarafından sınıf çalgısıyla çalınıp söylenmesi.
7. Marşın birinci dizesinin sözlerinin ezginin ritmine uygun olarak söylenip öğrencilere tekrarlatılması.
8. Birinci dizinin ezgisinin çalınıp söylenmesi, öğrencilere söylenmesi.
9. Marşın ikinci dizesinin sözlerinin ezginin ritmine uygun olarak söylenip öğrencilere tekrarlatılması.
10. İkinci dizesinin ezgisinin sınıf çalgısıyla çalınması ve sözleriye tekrarlatılması.
11. Marşın bu bölümünün tekrarlatılması yanlışların düzeltilmesi. Sesini yanlış kullanan öğrencilerin sık sık uyarılması.
12. Üçüncü dizedeki sözlerin ritminin vurdurulması. Bu bölümün ezgisinin çalınarak öğrencilerden sözleriyle söylemelerinin istenmesi.
13. Dördüncü dizinin çalınıp söylenerek hataların düzeltilmesi.
14. Marşın birinci sözlerinin tamamının söylenip hataların düzeltilmesi.
15. Marşın ikinci sözlerinin işlenip sırasıyla öğretilmesi.
16. Marşın tümünün öğretmen yardımı olmasızın tekrar ettirilmesi. Doğru ve anlamlı söylenen öğrencilerin ödüllendirilmesi.
17. Öğrencilerin bu marşı sevip sevmediklerinin sorulması. "Önümüzdeki derste Atatürk'ün müzik sevgisini öğreneceğiz. Şimdi Cumhuriyet Marşı'nı bir kez daha söyleyelim." diyerek şarkının tekrar ettirilerek dersin bitirilmesi.

ÖRNEK SINAMA-ÖLÇME DURUMLARI

1. Şimdi söyleyeceğim bir kaç şarkıdan hangisi Atatürk'le ilgilidir?
  - a. Yeni Yıl
  - b. Okul
  - c. Cumhuriyet Marşı
2. Atatürk'le ilgili en az kaç şarkı biliyorsunuz?
  - a. 2
  - b. 3
  - c. 5
3. Atatürk'ün sevdiği şarkılardan kaç tanesinin adını biliyorsunuz?
  - a. 1
  - b. 2
  - c. 3
4. Sizce Atatürk müziği seviyor muydu?
  - a. Az seviyordu
  - b. Çok seviyordu
  - c. Seviyordu

Örnek Yönerge

Bu araç "Atatürk'le ilgili düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme" amacıyla ilgili aşağıdaki öğrenci davranışlarını ölçmek içindir.

Ölçmeyi uygun bir süreç içinde eğitimi aksatmayacak biçimde yapınız.

Öğrenci davranışlarını gözlerken "Cumhuriyet Marşı" sözlerini kullanınız.

Sözleri dört dize bir bütün olarak önce siz söyleyiniz.

Sözleri dört dize bir bütün olarak öğrencilere topluca söyletiniz.

Öğrencilerin söyleyişlerini belli etmeden kasete alınız.

Öğrencilerin gösterdiği davranış düzeyini forma işleyiniz.

Örnek

1. Gözleyeceğiniz uygun bir öğrenciyi belirleyiniz.
2. Öğrenciye sözleri dört dize bir bütün olarak söyleyiniz.
3. Öğrenciden bu sözleri tekrar etmesini isteyiniz. Öğrenciden sözleri doğru çıkarak, ses sürelerine ve anlamına uygun olarak söylemesini isteyiniz.
4. Dört dizeyi ezgisiyle bir bütün olarak önce siz söyleyiniz.
5. Bu dört dizeyi, öğrencinin :
  - a. Ezgisini doğru çıkararak,
  - b. Ses sürelerine dikkat ederek tekrarlamasını isteyiniz.

6. Öğrenciyi, söylerken aşağıdaki davranışlar bakımından gözleyiniz.

7. Öğrencinin her davranışa göre düzeyini ayrı ayrı saptayarak dereceleme ölçeğindeki uygun yere (x) işareti koyunuz.

Örnek Gözlem Aracı

Gözlenecek Davranışlar

Öğrenilen şarkının :

1. Sözlerini, ses sürelerine uygun olarak ne derecede çıkarmaktadır?
2. Sözlerini ne derecede doğru çıkarmaktadır?
3. Sözlerinin anlamına ne derecede dikkat etmektedir?
4. Ezgiyi ses sürelerine uygun olarak ne derecede çıkarmaktadır?
5. Ezgiyi ne derecede doğru çıkarmaktadır?

Öğrencinin Adı Soyadı		Dereceleme Ölçeği				
		Çok az	Az	Orta	İyi	Çok iyi
1.	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
2.	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					

DEĞERLENDİRME

Her üniteye üç şekilde değerlendirme yapılır:

1. Ünite başında değerlendirme
2. Ünite süresince değerlendirme
3. Ünitenin sonunda değerlendirme

1. Ünite Başında Değerlendirme

Ünitenin başında, öğrencilere ünite ile ilgili ön öğrenmeler ve üniteye giriş davranışları bakımından tanımaya yönelik gözlem ve ölçme sonuçlarına göre değerlendirme yapılır.

Bu değerlendirme :

- a. Öğrencilerin ünitenin gerektirdiği ön öğrenmelere ne derece sahip oldukları,
- b. Öğrencilerin ünitenin gerektirdiği ilgi, duyarlılık ve yatkınlıkları belirlenerek öğrencilerin üniteye hazır bulunuşluk durumları, ortaya çıkarılır.

Tanımayaya yönelik değerlendirme, yeterli büyüklükte bir grup öğrenci üzerinde kısa süreli bir genel gözlem ve ölçme sonuçlarına dayandırılarak yapılır.

Bu değerlendirme sonuçları ışığında ünitenin yapısı, kapsamı ve işlenişleriyle ilgili başlangıç tespitleri yapılır ve gerekli düzenlemelere gidilir. Bunların yanı sıra üniteye hazırlık bakımından tespit edilen önemli eksikler giderilir.

2. Ünite Süresince Değerlendirme

Her derste, ders süresince plânın her bir ögesiyle ilgili gözlem ve ölçme sonuçlarına göre, varsa eksiklik, tutarsızlık, güçlük ve gereksizlikler belirlenir, uygun tedbirlerle giderilir.

3. Ünite Sonunda Değerlendirme

Ünite sonunda üç yönlü değerlendirme yapılır.

- a. Öğrencinin ünite amaçları doğrultusunda gösterdiği gelişmeye ilişkin değerlendirme.
- b. Ünite programının öğelerine ilişkin değerlendirme.
- c. Amaçları gerçekleştirme ve amaç davranışları kazandırma becerisine göre ünitenin bütününe değerlendirme.

1. Öğrencinin ünite amaçları doğrultusunda gösterdiği gelişmeye ilişkin değerlendirme

Bu değerlendirmede öğrencilerin bilişsel, devinimsel, duyuşsal davranış özellikleri bir bütün olarak görülür. Öğrencilerin amaçları doğrultusunda gösterdikleri gelişme düzeyleri derecelendirilerek belirlenir. Her bir öğrencinin gelişme düzeyi belirlenirken, o öğrenciye ilişkin olarak ünite boyunca elde edilen gözlem ve ölçme sonuçlarının ortalaması esas alınır. Bunun yanı sıra öğrencinin ünite amaçları doğrultusunda gösterdiği gelişme aşamaları, eriştiği öğrenme düzeyleri, öğrenme kolaylığı, güçlüğü, öğrenme yöntemi, üslubu ve farklılığı dikkate alınır.

Öğrenci hakkında yargıya varılırken, ünitenin amaçları doğrultusunda gelişme gösteren her öğrenci gösterdiği gelişme ölçüsünde başarılı görülür.

2. Ünitenin öğelerine ilişkin değerlendirme

Bu değerlendirme ünite programının tüm öğelerini kapsar.

- a. Amaçlardan gerçekleştirilenler, gerçekleştirilemeyenler belirlenir.
- b. Amaç davranışlardan kazandırılanlar, kazandırılmayanlar belirlenir.
- c. İşlenişte; yeterince işleyen, işlemeyen öğretme-öğrenme durumları, uygulanan veya uygulanamayan, etkili olan veya etkili olmayan yöntemler ve teknikler, kullanılan veya kullanılmayan araçlar ve gereçler, yararlanılan veya yararlanılmayan kaynaklar, dağılımında görülen yeterlilik ve yetersizlikler belirlenir.
- ç. Sınama ölçme durumlarında yeterince işleyen, işlemeyen durumlar, araçlar ve gözlem teknikleri belirlenir.

d. Değerlendirme işlemlerinde izlenen ilke, kullanılan ölçüt ve yapılan işlemler, karşılaşılan güçlükler, eksiklikler ve yetersizlikler belirlenir.

e. Sürenin ne ölçüde yeterli ve yetersiz olduğu belirlenir.

f. Ünitenin ve ünitenin kapsadığı her dersin, her bir ögesi ile ilgili ihtiyaçlar belirlenip öneriler oluşturulur.

3. Amaçları gerçekleştirme ve amaç davranışları kazandırma derecesine göre ünitenin bütününe değerlendirme

Bu değerlendirmede ünitenin bütünüyle etkili olup olmadığı incelenip ne derecede etkili veya etkisiz olduğu hakkında yargıya varılır.

Amaçların gerçekleştirilme ve amaç davranışlarının kazandırılma derecesi yaklaşık;

% 85 olduğunda, ünite tam etkili,

% 75 olduğunda, yeterince etkili,

% 50 olduğunda, yarı yarıya etkili,

% 25 olduğunda, önemli ölçüde etkisiz,

% 15 olduğunda, ise ünitenin tam etkisiz,

olduğu yargısına varılır.

Ünitenin programının düzeltilmesinde tüm bu değerlendirme sonuçlarından yararlanılır.

DERS : MÜZİK

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Müzik derslerinde; Talim ve Terbiye Kurulunun 24/04/1994 tarih ve 298 sayılı Karuru ile kabul edilen "İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı"nda yer alan "Atatürkçülükle İlgili Konular" hedef ve davranışları ile birlikte aynen uygulanacaktır. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programında ileride değişiklikler yapıldığı takdirde Atatürkçülük ile ilgili bu konular aynen korunacaktır. Ayrıca müzik derslerinde, millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilecek olan günlerde düzenlenecek müzik etkinliklerinde, sınıf ya da okul kolları oluşturularak Atatürk'ün sevdiği şarkılara yer verilecektir.

BEDEN EĞİTİMİ PROGRAMI

GENEL AMAÇLAR

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Ritm ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
8. Millî bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
12. İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

1. SINIF AMAÇLARI

- AMAÇ 1 :** Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme.
- AMAÇ 2 :** Koşular ile ilgili çabukluğu geliştirebilme.
- AMAÇ 3 :** Koşularda dostça oynama ve yarışabilme.
- AMAÇ 4 :** Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- AMAÇ 5 :** Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- AMAÇ 6 :** Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme.
- AMAÇ 7 :** Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- AMAÇ 8 :** Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.
- AMAÇ 9 :** Atmalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme.
- AMAÇ 10 :** Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.
- AMAÇ 11 :** Yürüme, sekme, ve sıçramalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

AMAÇ 12 : Yürüme, sekme ve sıçramalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.

AMAÇ 13 : Yuvarlama ve dayanmalı aşmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.

AMAÇ 14 : Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme.

AMAÇ 15 : Kaldırma ve taşımalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

AMAÇ 16 : Kaldırma ve taşımalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.

AMAÇ 17 : Tırmanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.

AMAÇ 18 : Tırmanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme.

AMAÇ 19 : Asılma ve sallanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme.

AMAÇ 20 : Asılma ve sallanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme.

AMAÇ 21 : Denge ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

AMAÇ 22 : Denge hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme.

AMAÇ 23 : Top alıştırmaları ile ilgili temel beceriler edinebilme.

AMAÇ 24 : Top alıştırmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

AMAÇ 25 : Halk oyunları ve şarkılı oyunlar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

AMAÇ 26 : Basit ritimli melodilerle oyun oynayabilme.

AMAÇ27 : Halk oyunları ve şarkılı oyunlarda iş birliği yapma, kurallara uyabilme.

AMAÇ 28 : Spor kıyafetlerini iyi kullanma ve koruyabilme.

AMAÇ 29 : Hava şartlarına göre giyinebilme.

AMAÇ30 : Kullandığı spor alanlarını ve ders araçlarını tanıyabilme.

AMAÇ 31 : Araçları doğru kullanma ve koruyabilme.

AMAÇ 32 : Sağlığını koruyabilme.

AMAÇ 33 : Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme.

AMAÇ 34 : Temiz hava ve güneşten faydalanabilme.

AMAÇ 35 : Beden eğitimi, spor ve sağlık bilgilerinde kazalara karşı gerekli tedbirleri alabilme.

I. ÜNİTE : Koşular

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; organ ve sistemleri çalıştırılarak koordinasyonu geliştirilir. Sağlıklı büyüme ve gelişme için en uygun hareket türlerinden biri olan koşular, seviyeye uygun olarak oyun ve taklitlerle ele alınmalı ve arada diğer hareket türlerine de yer verilerek derslerde ağırlıklı olarak uygulanmalıdır.

Bu ünitenin işlenmesi zorunlu olup, ısınmaya yönelik olarak oyun, taklit ve yarışma şeklinde uygulanabileceği gibi, ayrıca üniteye belirtilen konular içerisinde de ele alınacaktır.

Amaç 1 : Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme

Davranışlar

1. Ara dinlenmelerle hafif tempoda 3-5 dakika koşma
2. Koşu oyunları oynama

Amaç 2 : Koşular ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

Davranışlar

1. 20-30 m hızlı koşma
2. Koşu oyunları oynama

Amaç 3 : Koşularda dostça oynama ve yarışabilme

Davranışlar

1. Oynarken arkadaşlarına zarar verecek hareketlerden kaçınma
2. Oyun kurallarına uyma
3. Oyun ve yarışmalarda kazanan kişi ve grubu alkışlama

Amaç 4 : Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme

Davranışlar

1. Açık havada koşma ve oyun oynama
2. Çevre gezilerine katılma

ÜNİTE 1 : Koşular

KONULAR

1. Ara Dinlenme Koşuları
2. Hız Koşuları
3. Koşu Oyunları

AMAÇ 1 : Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme

AMAÇ 2 : Koşular ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

AMAÇ 4 : Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin ders alanına dağınık düzende toplanmalarının sağlanması.
2. Bütün koşu ve yürüyüşler için kullanılacak koşu yolunun belirlenmesi.
3. Koşulacak yönün gösterilmesi.
4. Öğretmen tarafından "Küçük adımlarla ve beni geçmeden birlikte koşalım." denilmesi.
5. Grup hâlinde 1 - 1,5 dakika koşulmasının sağlanması.
6. Öğrencilerden, yürürken aralıklı olarak eğilerek çiçek toplama, doğrularak koklama taklidi yapmalarının istenmesi.

7. Çiçek toplama ve koklama taklidi yapılarak grup hâlinde 30 saniye dolayında yürümelerinin sağlanması.

8. Hafif tempoda ve küçük adımlarla 1 - 1,5 dakika koşuktan sonra durmalarının sağlanması.

9. Öğrencilerden 30 saniye dolayında taklidî olarak, daldan meyve toplamalarının istenmesi.

10. Yürürken ayak uçlarında yükseldikten sonra, meyvenin sepete konulmasının sağlanması.

11. Hafif tempoda 1 dakika koşmalarının sağlanması.

12. Koşarken arada bir "Şimdi hendeğe geldik." denilerek "Hop" komutuyla hendekten atlamalarının istenmesi.

13. Tay gibi koşarken dizginleri çekme taklidi ile durmalarının sağlanması.

Not : Çalışma bittikten sonra "İçinizde yorulan var mı?" sorusunu sorunuz. Yorulduğunu söyleyen öğrenci çıkmazsa; yorulmuş izlenimi veren öğrencilerin (aşırı terleme, hiç terlememe, yüzde renk uçukluğu, kusma vb.) sağlık kontrolü için bir sağlık merkezine gönderilmelerini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME

1. Birkaç çalışmadan sonra ara dinlenmesiz olarak 3-4 dakika koşmalarını isteyiniz.

ÜNİTE II : Atlamalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk ve koordinasyon özellikleri geliştirilerek, kendine güven duygusu kazandırılır.

Derslerde oyun ve taklit şeklinde, küçük engellerin üzerinden aşma ve yumuşak zeminlere derinliğine atlamalar şeklinde uygulanacaktır.

Bu ünitenin yıllık plâna alınması zorunludur.

Amaç 5 : Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. Çömelik duruştan sıçrayarak ayağa kalkma ve çömelme
2. Alana yerleştirilmiş 25-30 cm yükseklikteki araçların üzerine çıkarak atlama ve konma

3. Gerilmiş lâstik ip üzerinden taklidî olarak sıçrama

4. Çeşitli şekillerde ip atlama

Amaç 6 : Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

Davranışlar

1. En çabuk şekilde öne, yanlara, geriye ayak değiştirerek tek ve çift bacak sıçrama
2. Değişik yönlere serçe gibi sıçrama
3. Hız alarak mindere, kum havuzu veya yumuşak zemine serbest olarak atlama ve çift ayak konma

Amaç 7 : Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

Davranışlar

1. Tek ve çift bacak; öne, geriye, yanlara sıçrama
2. Yerinde çift bacak sıçrayarak dizleri karna çekme
3. Seksek oyunu oynama
4. Durduğu yerden tek ve çift bacak uzağa atlama

ÜNİTE II. Atlamalar

KONULAR

1. Durarak ve Hız Alarak Tek ve Çift Ayakla Serbest Olarak Uzağa Atlama.
2. Serbest Olarak Derinliğine Atlama.
3. Atlamalarla İlgili Taklit ve Oyunlar

Amaç 6 : Atlamalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

Amaç 7 : Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin ders alanında grup hâlinde dağınık düzende toplanmalarının sağlanması.
2. "Serçe gören var mı?" sorusunun sorulması.
3. Görenlerden, serçe gibi sıçramalarının istenmesi.
4. Benzeten öğrencilerin seçilerek, örnek olarak yapmalarının sağlanması.
5. Hareket istenildiği gibi yapılmıyorsa, öğretmen tarafından gösterilmesi.
6. Hareketin istenilen şekilde tekrar edilmesinin sağlanması.
7. "Daldan yere konan serçe"nin taklit edilmesinin istenmesi.
8. En güzel taklit edebilen öğrencilerin seçilmesi ve hareketin örnek olarak yaptırılması.
9. Hareket istenilen şekilde yapılmıyorsa öğretmen tarafından gösterilmesi.
10. Hareketin istenilen şekilde yapılmasının sağlanması.
11. "Yakalanmak istenildiğinde, tavuğun nasıl koştuğunu ve sıçradığını gören var mı?" sorusunun sorulması.
12. Gören öğrencilerden taklit etmelerinin istenmesi.
13. Hareket istenilen şekilde yapılmıyorsa öğretmen tarafından gösterilmesi.
14. Hareketin minder, havuz veya yumuşak bir zeminde yapılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Serbest olarak uzağa atlama yarışması yaptırınız.
2. En uzağa atlayanları alkışlatınız.

ÜNİTE III : Atmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk ve koordinasyon özellikleri gelişebilir. İş birliği yapma ve kurallara uyma davranışları kazandırılır.

Atma çalışmaları, oyun, taklit ve yarışma şeklinde; küçük top vb. araçlar kullanılarak uygulanacaktır.

Ünitenin yıllık plâna alınması zorunludur.

Amaç 8 : Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. Küçük topları çift elle yukarı atma-tutma
2. Sağ ve sol elle küçük araçları uzağa atma
3. Fırlatma topu veya küçük topları hız alarak uzağa atma
4. Yakın hedeflere top atma
5. Daire içerisindeyken topları dairenin dışına yukarı doğru atma ve daireden çıkarak yakalama

Amaç 9 : Atmalar ile ilgili çabukluğu geliştirebilme

Davranışlar

1. Bağıdaş oturuşta; topu çift elle yukarı atma, yere düşmeden tutma
2. Ayakta duruşta; topu yukarı atma, çömelirken tutma
3. Küçük topları, bir elden diğerine çabuk olarak aktarma
4. Topu yukarıya atma, kendi eksenini etrafında dönerek tutma
5. Otururken topları karşılıklı çabuk olarak birbirine atma-tutma

Amaç 10 : Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

Davranışlar

1. Omuz çemberini ve kolları öne-geriye çevirme
2. Eşli olarak kürek çekme taklidi yapma, (2'li veya 4'lü)
3. Küçük araçları çeşitli şekillerde uzağa atma ve savurma. (Fırlatma topu, lâstik top, taş, çubuk vb.)
4. Atma ve fırlatma hareketlerini kapsayan oyunlar oynama

ÜNİTE III : Atmalar

KONULAR

1. Küçük Araçları Çeşitli Şekillerde Atma
2. Atma ve Fırlatma Hareketlerini Kapsayan Oyun ve Yarışmalar

Amaç 8 : Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık veya halka düzeninde toplanmalarının istenmesi.
2. Her öğrencinin bulunduğu yerde, omuz genişliğinde yere bir daire çizilmesinin sağlanması.
3. Öğrencilerin ellerine küçük top, halka, çubuk vb. bir araç almalarının sağlanması.
4. "Hop" vb. komutlarla, ellerindeki araca çizmiş oldukları dairenin dışına ve yukarıya doğru atmaları ve çabuk hareket ederek, aracı iki elle yakalamalarının istenmesi.
5. Hareketin yeteri kadar tekrar edilmesinin sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Hareketi değişik şekillerde tekrarlatınız.
2. Topu yere düşüren öğrencileri her defasında belirleyerek, en az düşüren öğrencileri alkışlatınız.

ÜNİTE IV : Yürüme, Sekme ve Sıçramalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk, hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir.

Oyun ve taklidi hareketler şeklinde, her konunun içerisinde ele alınacaktır. Yıllık plâna alınması zorunludur.

Amaç 11 : Yürüme, sekme ve sıçramalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. El çırparak yürüme, sekme, sıçrama
2. Tay gibi koşma
3. Serbest ip atlama
4. Sıçrayarak elleri baş üzerinde çırparken, bacakları yana açma ve bacakları kapatırken kolları yanlardan aşağıya indirme
5. 20-30 cm yi geçmeyen araçların üzerinden adım alarak atlama ve çift ayakla yere konma
6. İkişerli eşleşerek "Canlı top" oyununu kısa süreli oynama

Amaç 12 : Yürüme, sekme ve sıçramalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

Davranışlar

1. Serbest olarak çeşitli şekillerde yürüme
2. Çocuk sıçraması ile çeşitli yönlerde sekme
3. Yere çizilen çizginin bir tarafından diğer tarafına, çift bacak sıçrama
4. Yere konan küçük araçların bir yanından diğer yanına çift bacak sıçrama
5. Çift bacak serçe gibi sıçrayarak öne ilerleme

6. Bükülü dizini ayak bileğinden tutarak tek bacakla sekme
7. Kalaycı hareketini yapma
8. Serbest olarak yanlara sekme
9. Çeşitli canlıları taklit ederek yürüme (Leylek, ayı; çiçek toplama vb.)
10. Ayakta duruşta, yerinde sekerken bir bacağı öne savurarak, göğüs hizasında tutulan ele değdirme
11. Ters bank duruşunda öne, geriye yürüme (Kalça yere değebilir.)

ÜNİTE IV : Yürüme, Sekme ve Sıçramalar

KONULAR

1. Küçük Araçların Üzerinden Serbest Atlamalar
2. Taklidî Yürüme, Sekme, Sıçrama ve Koşular
3. Serbest Olarak İp Atlama
4. Konuyla İlgili Taklit ve Oyunlar

Amaç 11 : Yürüme, sekme ve sıçramalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Amaç 12 : Yürüme, sekme ve sıçramalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık düzende el ele tutuşarak eşleşmelerinin sağlanması.
2. Eşler el ele tutuluyken, verilen komutla aynı anda sıçramalarının istenmesi.
3. Hareketin birkaç defa tekrarlanmasının sağlanması.
4. Eşlerden biri; kollar önde ve dirsekten hafif bükülü, avuç içleri yukarıya bakar durumda iken, diğer eş tarafından eline vuruldukça, top gibi sıçramasının istenmesi.
5. Hareketin bütün öğrenciler tarafından yapılmasının sağlanması.
6. Eşlerden birinin, diğerinin önünde çömelik duruşa geçmesini ve ayaktaki eşin, elini çömelik duruştaki başına koymasının sağlanması.
7. Çömelik duruştaki eşin, top gibi sıçrarken ayaktakinin yerle paslaşma taklidi yapılmasının istenmesi.
8. Hareketin "hop, hop" sözleriyle birlikte topluca yapılmasının sağlanması.
9. Eş değiştirerek oyunun sürdürülmesinin sağlanması.

Not :

1. Ayaktaki eşin, sıçrayan eşin başına elini fazla bastırılmamasına dikkat ediniz.
2. Öğrencilerin 3 - 5 defadan çok sıçramamalarını sağlayınız.

DEĞERLENDİRME

1. "Canlı top oyununu başka türlü oynayabilir miyiz?" sorusunu sorunuz. Söylenen şekillerden uygun olanını uygulatınız.

ÜNİTE V : Yuvarlama ve Dayanmalı Aşmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; beceriklilik, hareketlilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

Amaç 13 : Yuvarlama ve dayanmalı aşmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliği geliştirebilme

Davranışlar

1. Yumuşak zeminlerde, kendi ekseninde serbest olarak yuvarlanma
2. Yumuşak zeminlerde, omuz üzerinde çeşitli şekillerde yuvarlanma
3. Beşik hareketini yapma
4. Tesbih böceği gibi toplanma
5. Hacıyatmaz taklidi yapma
6. Eğik zeminde, serbest olarak öne yuvarlanma
7. Çeşitli şekillerde duvara dayanma ve itme

Amaç 14 : Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalarda Kendine Güven Duygusu Geliştirebilme

Davranışlar

1. 30 - 50 cm yükseklikteki araçların üzerine çıkarak aşağıya atlama ve yere konma
2. Birdirbir oynama
3. 20 - 25 cm yükseklikteki araçların bir yanından diğer yanına kollara dayanarak aşma

ÜNİTE V : Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalar

KONULAR

1. Eğik Zeminlerde Serbest Olarak Öne Yuvarlanma.
2. Taklidî Yuvarlanma ve Dayanmalı Aşmalar.

Amaç 13 : Yuvarlanma ve dayanmalı aşmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. "Tesbih böceği gören var mı?" sorusunun sorulması.
2. Gören öğrencilerin, tesbih böceği gibi yürümelerinin istenmesi.
3. Bütün öğrencilerin yüzüstü yatışta, el ve ayak yardımıyla sürünmelerinin sağlanması.
4. "Tesbih böceği korktuğu zaman ne yapar?" sorusunun sorulması.
5. "Toplanı" cevabı alınmaz ise hareketin öğretmen tarafından gösterilmesi.
6. Serbest olarak, yan ve sırtüstü yatışta dizleri göğüse çekili ellerle dizler kenetlenerek tesbih böceği gibi yuvarlanma hareketinin yapılmasının sağlanması.
7. "Tehlike geçti." denildikten sonra, yüzüstü yatarak dinlenmelerinin sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Dizleri iyice göğüse çekmelerini, kollarla dizleri sarmalarını ve başı göğse almalarını isteyiniz.
2. Yuvarlanırken eller açılmadan ve baş geride olmak suretiyle hareketi tekrarlatınız.
3. "Başka hangi canlılar tesbih böceği gibi toplanır?" sorusunu sorunuz. "Kirpi", "Kaplumbağa" cevabını aldıktan sonra, taklit etmelerini isteyiniz.

ÜNİTE VI : Kaldırma ve Taşımalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kendi ağırlığını ve küçük araçları taşımak suretiyle kuvveti geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada oyun ve taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde, seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

Amaç 15 : Kaldırma ve taşımalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. Eşler karşılıklı; biri çömelik diğeri ayakta, el ele tutuşarak terazi kafesi gibi oturma, kalkma
2. Yürürken küçük araçları el değiştirerek taşıma

Amaç 16 : Kaldırma ve taşımalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliği geliştirebilme

Davranışlar

1. Uzun oturuşta, küçük araçları bir yandan diğer yana kaldırıp koyma
2. Eşler sırt sırta dönük uzun oturuşta; küçük araçları dönerek verme, alma
3. Bağdaş oturuşta; küçük araçları kısa süreli çift el ile yukarı kaldırma, indirme
4. Grup halinde derin kolda dizili iken; kollar yukarıda, küçük araçları önden arkaya ve arkadan öne doğru elden ele verme
5. Meyva toplama taklidi yapma
6. Küçük araçlar ile çömelip doğrulma (Omurganın düz olmasına dikkat edilir.)
7. Bacaklar açık oturuşta; eller arkada dayalı, bacakları tek tek kaldırma, indirme
8. Ayaklar arasına küçük araçları sıkıştırarak serçe gibi öne, geriye sıçrama
9. Ayak parmakları ile küçük araçları kavrayarak kaldırma

ÜNİTE VI : Kaldırma ve Taşımalar

KONULAR

1. Çeşitli Duruşlarda Küçük Araçları Kaldırma ve Taşıma
2. Konuyla İlgili Oyun ve Taklitler

AMAÇ 15 : Kaldırma ve taşımalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 16 : Kaldırma ve taşımalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Erzak taşıma oyununun oynanacağıın söylenmesi.
2. Oyun alanının belirlenmesi.
3. Oyunun açıklanması.
4. Oyun alanının ortasına büyük bir daire çizilmesinin sağlanması.
5. Daireye depo adının verilmesi.
6. Depoya eşit uzaklıkta, öğrenci sayısına göre; 3-5 adet, 5-10 öğrencinin sığabileceği daireler çizilerek mutfak adının verilmesi.
7. Mutfak, sayısı kadar erzağın (sağlık topu, top, eşofman, taş vb.) depoya konulmasının sağlanması.
8. Grupların kendi mutfaklarında toplanmalarının ve mutfaklarına bir ad vermelerinin sağlanması.
9. Öğrencilerden birinin seçilerek depoya aşçı olarak görevlendirilmesi.
10. Grup içerisindeki diğer öğrencilerin "yamak" olduklarının söylenmesi.
11. Aşçının "Erzak taşı" komutuyla; her gruptan bir yamağın mutfaklarından koşarak, depoda kendine ait erzağı alması ve mutfağa dönmesinin istenmesi.
12. Her mutfaktaki yamakların bir defa depoya gidip gelerek, bütün grup bitinceye kadar yarışın sürdürülmesinin sağlanması.
13. Yarışmayı önce bitiren grubun alkışlanmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Ayrı gruplar oluşturularak oyunu tekrarlatınız.
2. Kazanan grubun, kazanma sebeplerini söylemelerini isteyiniz.
3. Bütün öğrencilerin oyun kurallarına uyup, uymadıklarını gözleyiniz ve uymayanlar varsa ikaz ediniz.

ÜNİTE VII : Tırmanmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde, seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde, çevredeki uygun araçlardan yararlanılacaktır. Çalışmalarda yeterli güvenlik tedbirleri alınacaktır.

Amaç 17 : Tırmanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliği geliştirebilme

Davranışlar

1. Araçlara maymun gibi tırmanma (parmaklık, merdiven, çerçeve vb.)
2. Araçlara kedi gibi tırmanma (eğik, kalas, direk vb.)
3. Yerde ve eğimli yüzeylerde el, ayak yardımıyla sürünme ve tırmanma
4. Art arda yerleştirilmiş araçların arasında emekleme; içinden, arasından ve altından sürünerek geçme

Amaç 18 : Tırmanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

Davranışlar

1. Yüksek yerlere tırmanma (Güvenlik sağlanacaktır)
2. Yüksek araçların üzerine yardımla çıkarak tüneme ve derinliğine atlama

ÜNİTE VII: Tırmanmalar

KONULAR

1. Çeşitli Araçlara Taklidî Tırmanmalar
2. Konuyla İlgili Yarışma ve Oyunlar

Amaç 17 : Tırmanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliği geliştirebilme

Amaç 18 : Tırmanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Ders yapılacak alana araba lâstikleri, kasa parçaları, engel jimnastik sırası, kasa üst parçası, merdiven veya bunların yerine geçebilecek araçların birbirini izleyen bir şekilde yerleştirilmesinin sağlanması.

2. Oluşturulan istasyonlardaki;

a. Araba lâstiğinin içinden, lâstiği devirmeden emekleyerek geçilmesinin sağlanması.

b. Kasa parçalarının içinden sürünerek geçilmesinin sağlanması.

c. Engelin içinden sırtüstü sürünerek geçilmesinin sağlanması.

d. Jimnastik sırasının üzerine yüzüstü yatarak, kol yardımıyla kendini öne çekme hareketinin yapılmasının sağlanması.

e. Kasa üst parçasının üzerine çıkıldıktan sonra atlayarak aşağıya konma hareketinin yapılmasının sağlanması.

f. Eğik merdivenin içinden yılan gibi sürünerek geçilmesinin sağlanması.

3. Öğrencilerin, sırayla istenilen hareketleri yapmalarının sağlanması.

NOT: 1. Oluşturulacak istasyonlara değişik araçlar eklenerek hareketler zenginleştirilebilir.

2. Bu türlü hareketler uygun zeminlerde yapılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

1. Kullanılan araçların, adlarını söylemelerini isteyiniz.
2. Bu araçlarda, yapılabilecek başka hareketler bulmalarını isteyiniz.
3. Oluşturulacak istasyonlarda yarışma yaptırınız.
4. Her araç için belirlenen hareketin doğru yapılıp yapılmadığını gözleyiniz.

ÜNİTE VIII : Asılma ve Sallanmalar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır.

Uygulamada taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde, seviyeye uygun sürede yer verilecektir.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde çevredeki uygun araçlardan yararlanılacaktır. Çalışmalarda yeterli güvenlik tedbirleri alınacaktır.

Amaç 19 : Asılma ve sallanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

Davranışlar

1. Omuz ve alın yüksekliğindeki araçlarda; kısa süreli asılma ve sallanma
2. Omuz ve alın yüksekliğindeki araçlara asılma, ayaklar yere değmeden kısa süreli bekleme
3. Omuz ve alın yükseliğindeki araçlarda; kısa süreli pedal çevirme taklidi yapma
4. Halat, ip, halka vb. araçlarda sallanarak yere, kasa üzerine yardımcı konma
5. Omuz yüksekliğindeki araçlarda asılı duruşta; yardımcı olarak kollarının arasında geriye dönme

Amaç 20 : Asılma ve sallanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

Davranışlar

1. Tutuş yüksekliğindeki araçlarda sallanma, atlayarak konma
2. Salıncakta sallanma

ÜNİTE VIII : Asılma ve Sallanmalar

KONULAR

1. Asılı duruşta hareketler
2. Taklidî asılma ve sallanmalar

Amaç 19 : Asılma ve sallanmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

Amaç 20 : Asılma ve sallanmalarda kendine güven duygusu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin aracın önünde toplanmalarının sağlanması. (Barfiks, parmaklık, eğik merdiven vb.)
2. "Kuşlar tünerken dalları nasıl kavrar?" sorusunun sorulması.
3. Olumlu cevap veren öğrencilerden, bu hareketi göstermelerinin istenmesi.
4. Kavrama şekli doğru gösterilmiş ise, diğer öğrencilerin bir elleriyle diğer bileklerini kavrayarak hareketi yapmalarının sağlanması.
5. Hareket istenilen şekilde yapılamıyor ise, gösterilerek açıklanması. (Dört parmak asılacağı aletin üstünden, başparmak alttan aleti avuç içiyle kavrar.)
6. Öğrencilerin düz tutuşla asılı duruşta, ayaklarını yere değdirmeden en çok 3 - 5 saniye beklemelerinin istenmesi.
7. Sırayla bütün öğrencilerin hareketi yapmalarının sağlanması.
8. Aynı çalışmanın ters tutuşla yapılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Hareketi yapmaktan çekinen öğrencilere yardım ediniz.
2. Öğrencilerin düz ve ters tutuşla sallanmalarını isteyiniz (Yardımlı).

ÜNİTE IX : Denge Alıştırmaları

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin koordinasyonu geliştirilir. Kendine güven duygusu kazandırılır. Uygulamada taklit şeklinde ele alınarak, yıllık plânda zorunlu ve derslerin asıl devresinde yer verilecektir. Araçlar üzerinde yapılan çalışmalarda yardımcı kullanılacaktır.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde, çevredeki uygun araçlardan yararlanılacaktır.

Amaç 21 : Denge ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. Çizgi ve ip üzerinde çeşitli şekillerde yürüme, dönme
2. Kalas veya jimnastik sırası üzerinde yardımcı yürüme, dönme (Dar köprüden geçer gibi)
3. Tek ayak üzerinde leylek gibi bekleme ve sekme
4. Dar bir alanda kendi ekseninde sıçrayarak dönme
5. Paralel çizgilerden birinden diğerine tek bacakla sıçrama, çizgi üzerinde diğer ayak üzerine konma
6. Duvar, kalas ve jimnastik sırası üzerinde emekleme
7. Kasa ve jimnastik sırasında, ata biner gibi eller yardımı ile öne doğru yürüme
8. Çizgi, duvar, kalas ve jimnastik sırasının üzerinde yürürken, çömelme doğrulma
9. Sandalye, sıra, duvar üzerinde, kısa süreli çift ve tek diz ile durma

Amaç 22 : Denge hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme

Davranışlar

1. Yüksek araçlara çıkma, üzerinde yürüme
2. Yüksek araçlar üzerinden atlayarak yere konma

ÜNİTE IX : Denge Alıştırmaları

KONULAR

1. Araçsız Taklidî Denge Alıştırmaları
2. Araçlarda Denge Alıştırmaları

AMAÇ 21 : Denge ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilere "leylek görüp görmediklerinin" sorulması.
2. Gören öğrencileden "leyleğin nasıl dinlendiğini" göstermelerinin istenmesi.
3. Cevap alınmaz ise leyleğin nasıl dinlendiğinin, taklidî şekilde gösterilerek açıklanması.

4. Hareketin bütün öğrenciler tarafından yapılmasının sağlanması.
5. Harekette yapılan yanlışların düzeltilmesi.
6. Ayak değiştirilerek aynı hareketin tekrarlanmasının sağlanması.
7. Küçük adımlarla tek bacak üzerinde sekerek ilerlemelerinin istenmesi.
8. Ayak değiştirerek ve dinlenilerek toplu hâlde sekme alıştırmalarının yapılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Tek bacak üzerinde beklerken kolları yana açmalarını isteyiniz.
2. Sekerken diğer ayağı yere basmamak için ne yapılması gerekir? sorusunu sorunuz.

ÜNİTE X : Top Alıştırmaları

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin beceriklilik, hareketlilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven, iş birliği, lidere uyma ve liderlik yapabilme, dostça oynama, yerinde ve çabuk karar verme davranışları kazandırılır.

Bu üniteye yıllık plânda zorunlu olarak yer verilecektir. Araç olarak, içi doldurulmuş hafif toplar, lâstik, plâstik, deri vb. küçük toplar kullanılacaktır.

Amaç 23 : Top alıştırmaları ile ilgili temel beceriler edinebilme

Davranışlar

1. Topu serbest olarak ellerde yuvarlama
2. Ayakta, bacaklar açık duruşta; öne eğilerek topu ayaklar arasından ve etrafından yuvarlayarak sekiz çizme
3. Çeşitli duruşlarda; topu kendi etrafında yuvarlama
4. Çeşitli duruşlarda topu yukarı atma, tutma
5. Eşler karşılıklı topu atma, tutma
6. Ayakta duruşta, topu alttan, yandan, baş üzerinden fırlatma
7. Göğüs hizasına atılan topu çift elle yakalama
8. Duran topa serbest olarak, ayakla vurma

Amaç 24 : Top alıştırmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. Topu belirli hedeflere yuvarlama
2. Çeşitli duruşlarda topu duvara atma, tutma
3. Topu belirli hedeflere atma
4. 25 - 30 cm yüksekliğinde araçların üzerinde iken, topu yukarı attıktan sonra, araçtan atlayarak yerde yakalama
5. Hareket hâlinde iken topu alttan, yandan, baş üzerinden fırlatma
6. Değişik seviyelerden gelen topu yakalama

7. Topu yerde zıplatma
8. Topu yerde zıplattıktan sonra kendi ekseninde dönerek yakalama
9. Kendi attığı topa serbest olarak tek ve çift el ile vurma

ÜNİTE X : Top Alıştırmaları

KONULAR

1. Top Atma Alıştırmaları
2. Top Fırlatma Alıştırmaları
3. Top Yakalama Alıştırmaları
4. Top Zıplatma Alıştırmaları
5. Topa Vurma Alıştırmaları
6. Topla Eğlenceli Oyun ve Yarışmalar

Amaç 23 : Top alıştırmaları ile ilgili temel beceriler edinebilme

Amaç 24 : Top alıştırmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin birerli geniş kolda toplanmalarının sağlanması.
2. Jimnastik sırasının ve kasa parçasının ders alanına yerleştirilmesinin sağlanması.
3. Öğrencilerden; yerleştirilen araçlarda topla serbest olarak kendi bulacakları bir hareketi yapmalarının istenmesi.
4. Öğrencilerin, sıra ile buldukları hareketleri yapmalarının sağlanması.
5. Topu yukarı attıktan sonra araçtan atlayarak, yerde yakalayan öğrencilerin belirlenmesi.
6. İstenilen hareket öğrenciler tarafından yapılamamış ise, araç üzerinden atlarken topla bir hareket yapmalarının istenmesi.
7. İstenilen hareketi yapabilen öğrencilerin seçilmesi.
8. Seçilen öğrencilerin, yaptıkları hareketi tekrarlamalarının sağlanması.
9. Diğer öğrencilerin bu hareketi sıra ile yapmalarının istenmesi.
10. Hareketin 8-10 m lik koşudan sonra araç üzerine çıkarak yapılmasını sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Aynı hareketi, topu havada yakalayıp yapmalarını isteyiniz.

ÜNİTE XI : Halk Oyunları ve Şarkılı Oyunlar

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrenciler, millî kültür değerlerini tanırlar. Boş zamanlarında zevkle oynayabileceği oyunları öğrenir. Hareketlilik, beceriklilik, koordinasyon özellikleri geliştirilerek, görev ve sorumluluk alma, iş birliği yapma, dostça oynama, lidere uyma ve liderlik yapma, yerinde ve çabuk karar verme davranışları kazandırılır.

Amaç 25 : Halk oyunları ve şarkılı oyunlar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

Davranışlar

1. Basit hareketleri kapsayan şarkılı oyunlar oynama
2. Yana, 2 sayılı halay yürüyüşünü yapma
3. İçinde taklidî hareketler olan halk oyunlarını oynama

NOT 1. Halk oyunlarının seçiminde bulunduğu bölgenin oyunlarına öncelik tanınacaktır. Birden çok figürlü oyunlarda; oyunun en basit bir figürü işlenecektir. İçinde taklidî hareketler bulunan halk oyunlarının en basit olanları seçilecektir. (Hayvan taklidi, günlük hayatta yapılan işlerin taklidi vb. oyunların figürleri)

Amaç 26 : Basit ritimli melodilerle oyun oynayabilme

Davranışlar

1. Basit ritimlerle yürüme, sekme, sıçrama, koşma
2. Ritm eşliğinde yürüme, sekme, sıçrama, koşma ile birlikte gövde ve kollarla hareketler yapma
3. Ritm eşliğinde dönüşler yapma

Amaç 27 : Halk oyunları ve şarkılı oyunlarda iş birliği yapma, kurallara uyabilme

Davranışlar

1. Arkadaşları ile birlikte oynamaya istekli olma
2. Oyun oynarken belirlenen sıraya uyma

ÜNİTE XI : Halk Oyunları ve Şarkılı Oyunlar

KONULAR

1. Basit Figürlü Şarkılı Oyunlar
2. Basit Figürlü Halk Oyunları

Amaç 25 : Halk oyunları ve şarkılı oyunlar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilere doğum günlerinde hangi şarkıların söylendiğinin sorulması.
2. Alınan cevaplarda, "Yeni yılın, yeni yaşın kutlu olsun" şarkısı yoksa, öğretmenin bu şarkının adını söylenmesi.
3. Öğrencilere şarkıyı bilip bilmediklerinin sorulması.
4. Bilen öğrencilerin şarkıyı söylemelerinin istenmesi.
5. Şarkı doğru söylenmiyorsa, öğretmenin şarkıyı söylemesi.
6. Bir veya birkaç öğrenciden şarkıyı söylemelerinin istenmesi.
7. Şarkıyı en güzel söyleyen öğrencinin, ilk uygulama için doğum günü kutlanacak kişi olarak seçilmesi.
8. Diğer öğrencilerin, seçilen öğrencinin çevresinde el ele tutularak halka olmasının sağlanması.
9. "Yeni yılın, yeni yaşın kutlu olsun" sözleri ile hep birlikte aynı yöne adı adımlarla yürümelerinin sağlanması.
10. "Yeni yılın, yeni yaşın kutlu olsun" sözünü ikinci defa tekrarlayarak diğer yöne yürümelerinin sağlanması.

11. Bütün öğrencilerin ellerini bırakarak yüzlerini halkanın ortasındaki öğrenciye dönmelerinin istenmesi.

12. "Çok uyu" sözünü söylerken, ellerini birleştirerek yanağına dayayarak, gözler kapalı boynunu bükerek uyuma taklidî yapılmasının sağlanması.

13. "Çok yemek ye" sözü ile el parmaklarını bir noktada birleştirerek yemek yeme taklidinin yapılmasının sağlanması.

14. "Çok çalış" sözü ile, kollar dirseklerden bükülü ve yanda, yerde sıçrayarak koşma hareketinin yapılmasının sağlanması.

15. "Büyü, büyü, büyü, büyü" sözleriyle el tutuşarak halkanın içine doğru yürümele-
rinin istenmesi.

16. Yürürken kollarını yavaş yavaş yukarıya kaldırmalarının sağlanması.

17. İkinci defa "Büyü,büyü, büyü, büyü" sözüyle kollar yukarıdan aşağıya yavaş ya-
vaş inerken, geri geri yürüyerek başlangıçtaki halkada yerlerini almalarının sağlanması.

18. "Yeni yılın, yeni yaşın kutlu olsun" sözleriyle başlangıçtaki gibi, bir yöne yürüye-
rek oyunun sürdürülmesi.

DEĞERLENDİRME

1. Oynarken, şarkıyı bütün öğrencilerin söylemelerini isteyiniz.

2. Oyunun şakısını, ritme uygun olarak tekrar ettiriniz.

3. Oyunu gruplar hâlinde tekrarlatınız.

ÜNİTE XII : Beden Eğitimi, Spor ve Sağlık Bilgileri

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilere; beden eğitim ve sporun faydaları, temel sağlık bilgileri aktarılabilecektir. Ünite başlı başına ele alınmayarak, diğer üniteler içerisinde yeri geldikçe ve uygulamalı dersler içerisinde işlenecektir.

Amaç 28 : Spor kıyafetini iyi kullanma ve koruyabilme

Davranışlar

1. Spor kıyafetini uygun bir çanta, torba vb. ile taşıma
2. Spor ayakkabılarını ayrıca paketleyerek çantaya koyma
3. Ders kıyafetini, belirlenen yerde (soyunma odası veya bu iş için ayrılan yer) de-
ğiştirme. Günlük kıyafetini düzenli olarak yerleştirme
4. Spor kıyafetini yanlışsız giyme
5. Ders veya çalışmanın bitiminde kıyafetini çanta veya torbaya düzenli şekilde yer-
leştirme
6. Spor kıyafetini evde havalandırma, kirli olanların yıkanmasını isteme

Amaç 29 : Hava şartlarına göre giyinebilme

Davranışlar

1. Soğuk havalarda; Beden Eğitimi dersi ve spor çalışmalarında eşofman ve spor ayakkabısı giyme
2. Uygun havalarda derslere ve spor çalışmalarına şort - fanilâ ve spor ayakkabısı ile katılma

Amaç 30 : Kullandığı spor alanlarını ve ders araçlarını tanıyabilme

Davranışlar

1. Kullandığı spor alanlarının ve araçlarının adını söyleme
2. Hangi araçların hangi hareketlerle kullanılacağını söyleme

Amaç 31 : Araçları doğru kullanma ve koruyabilme

Davranışlar

1. Araçları ders alanına yardımıyla taşıma
2. Araçları kullanılış amacına göre kullanma
3. Araçları kullandıktan sonra yerine götürme
4. Araçlardan bütün öğrencilerin yararlanacağını bilme
5. Yıpranan, kırılan, bozulan araçları öğretmene haber verme

Amaç 32 : Sağlığını koruyabilme

Davranışlar

1. Ders veya çalışmaların bitiminde hastalanmamak için, gerekli önlemleri alma
2. Yemeklerden sonra ağır ve zorlayıcı hareketleri yapmama
3. Bulaşıcı hastalıklara yakalandığı zaman, arkadaşlarına da geçmemesi için gerekli tedbirleri alma
4. Hasta olduğunda yorucu oyunları oynamama

Amaç 33 : Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme

Davranışlar

1. Ders veya çalışmanın bitiminde ellerini, yüzünü, ayaklarını yıkama; imkân varsa duş alma
2. Çevreyi kirletmeme, artık atmama
3. Ders yapılan alandaki veya çevresindeki kâğıt, çöp, cam parçası, taş vb. artıkları toplayıp çöp kutusuna atma

Amaç 34 : Temiz hava ve güneşten faydalanabilme

Davranışlar

1. Temiz hava ve güneşin sağlığa yararlarını söyleme
2. Uygun havalarda soyunarak, güneşten yararlanma
3. Ders yapılan kapalı yerleri havalandırma

Amaç 35 : Beden eğitimi, spor ve sağlık bilgilerinde kazalara karşı gerekli tedbirleri alabilme

Davranışlar

1. Ders veya çalışmaların yapıldığı alanda tehlikeli olabilecek araç, gereç ve artıkları kaldırma
2. Zor hareketleri yardımıyla yapma
3. Tehlikeli olabilecek hareketleri izin alarak ve yardımıyla yapma

ÜNİTE XII : Beden Eğitimi, Spor ve Sağlık Bilgileri

KONULAR

1. Temizliğin Önemi
2. Temiz Hava ve Güneşin Faydaları
3. Sağlığı Koruma ve Kazalardan Korunma Tedbirleri
4. Beden Eğitimi Dersinde Giyinme
5. Spor Tesis ve Araçları

Amaç 28 : Spor kıyafetini iyi kullanma ve koruyabilme

İŞLENİŞ

1. Dersin başlangıcında öğrencilerin kıyafetinin temiz olup olmadığının denetlenmesi.
2. Kıyafeti temiz olmayanlardan, bir sonraki derse temiz kıyafetle katılmalarının istenmesi.
3. Kıyafeti eksik olanların belirlenmesi.
4. Kıyafeti eksik olanlardan, bir sonraki derse tamamlamalarının istenmesi.
5. Öğrencilerin kıyafetlerini değiştirirken birbirlerine yardımcı olmalarının istenmesi.
6. İstenilen davranışların ders başında ve sonunda kontrol edilmesi.
7. Dersin bitiminde kıyafetlerinin düzenli olarak (spor kıyafetlerinin) çantalarına yerleştirilmelerinin istenmesi.
8. Çantası düzenli olmayanların bir sonraki derste, kıyafetlerini çantalarına düzenli olarak yerleştirmelerinin sağlanması.
9. Eve gittiklerinde kıyafetlerini havalandırmalarının söylenmesi.
10. Kıyafeti kirli olanlardan yıkatmalarının istenmesi.

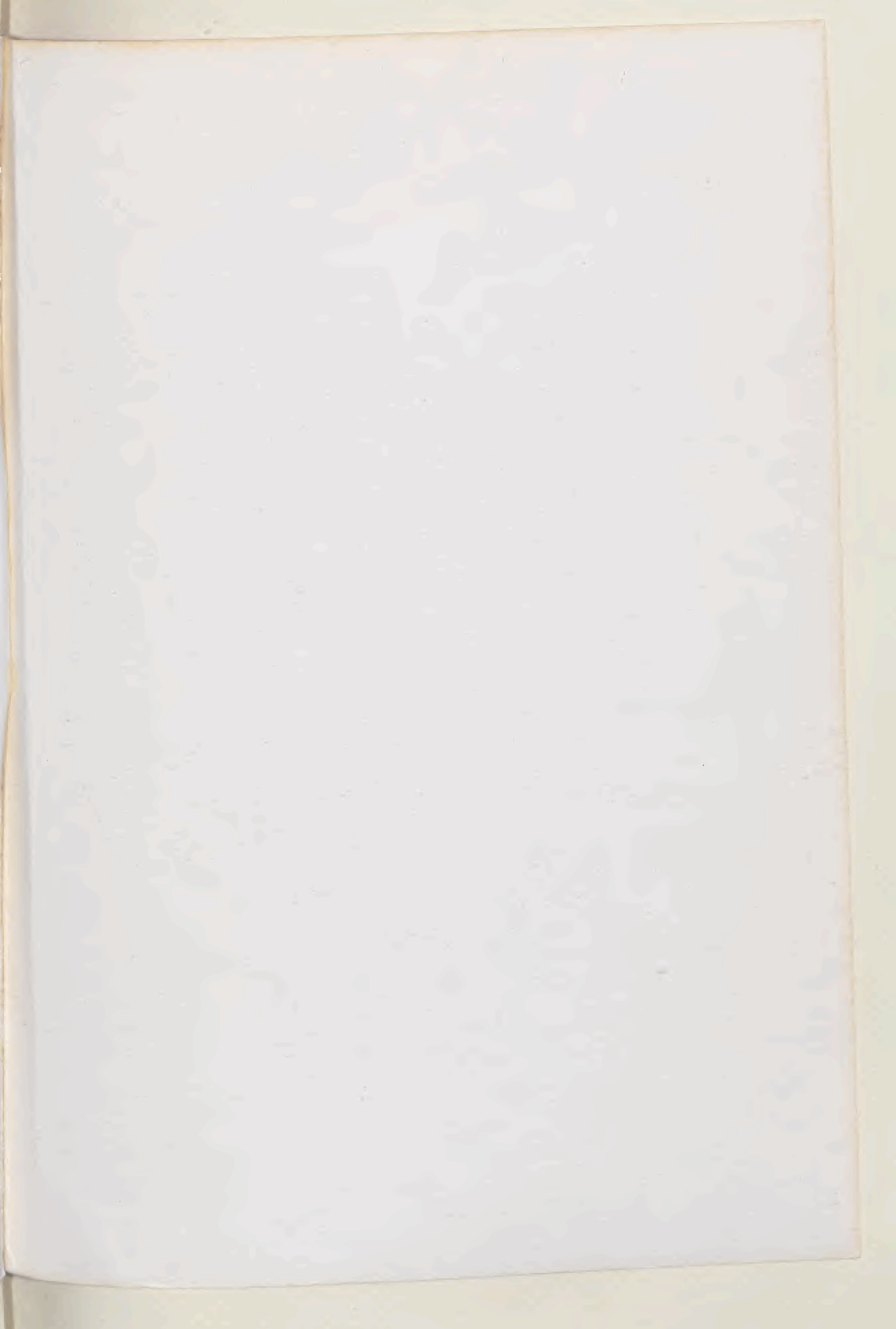
DEĞERLENDİRME

1. Beden Eğitimi derslerine spor kıyafeti ile katılmalarını sağlayınız.
2. Kıyafetlerinin temizliğini kontrol ediniz.
3. Kıyafetlerin belirlenen soyunma yerlerinde değiştirilmesini ve uygun bir şekilde yerleştirilmesini isteyiniz.

DERS : BEDEN EĞİTİMİ

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Beden Eğitim derslerinde; milli bayramlar, yerel kurtuluş günleri; Atatürk Haftası ve "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilerek olan günlerde, Atatürk'ün bu günlerin anlam ve önemini vurgulayan sözleriyle, spora ve sporculara verdiği önemi belirten özdeyişlerine yer verilmelidir. Ayrıca çeşitli dramatizasyon etkinlikleri ve şarkılı oyunlar düzenlenmeli, sınıflar ya da okullar arası bayrak yarışı, Atatürk koşusu, Atatürk spor karşılaşmaları yaptırılmalıdır.

No. 11834

TOPTAN SATIŞ

İstanbul Devlet Kitapları Müdürlüğü
Ankara, Adana, Antalya, Burdur, Elazığ, Erzurum,
İzmir, Samsun, Sivas, Trabzon, Van ve Zonguldak
Bölge Şeflikleri

PERAKENDE SATIŞ

Millî Eğitim Yayınevleri
ve Bakanlık Yayınları satıcısı kitapçılar

% 8 KDV DAHİL FİYATI : 1.600.000 LİRA
(1.481.481 Lira + 118.519)